

Van: 5.1.2.e
Verzonden: maandag 20 september 2021 10:26
Aan: 5.1.2.e
Onderwerp: RE: Energieprijs discussie

Categorieën: Groene categorie

Zoiets doen:

Nettarieven

- De nettarieven voor 2022 zijn nog niet bekend. Informeel hebben de ACM en de netbeheerders de verwachting gedeeld dat er geen sprake zal zijn van een sterke stijging van de nettarieven.
- De ACM verwacht rond 7 oktober het tarievenvoorstel van TenneT te publiceren. De ACM stelt eind november de tarieven van TenneT vast.
- De ACM verwacht eind oktober de tarievenvoorstellen van de regionale netbeheerders te publiceren. De ACM stelt half december de tarieven van de regionale netbeheerders vast.
- De ACM heeft vandaag haar besluit over de methode van berekenen van de nettarieven in de periode 2022-2026. De ACM heeft in haar persbericht aangegeven dat de verwachting is dit besluit per saldo niet tot een stijging van de tarieven voor consumenten zal leiden. De ACM heeft ook benoemd dat de precieze nettarieven nog niet bekend zijn.
- EZK heeft geen ruimte om te sturen op de nettarieven in 2022. Op de middellange termijn zijn er mogelijkheden om bepaalde netkosten uit de algemene middelen te betalen, waaronder de kosten voor afbouwen van gasnetten en de kosten voor het elektriciteitsnet-op-zee.

Van: 5.1.2.e @minezk.nl>
Verzonden: maandag 20 september 2021 09:50
Aan: 5.1.2.e @minezk.nl>
Onderwerp: FW: Energieprijs discussie

Ter info...

Ontvang graag je bullets zodra je ze hebt! Wil zsm iets sturen naar 5.1.2.e

---

Van: 5.1.2.e @minezk.nl>
Verzonden: maandag 20 september 2021 09:48
Aan: 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e @minezk.nl>
CC: 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e @minezk.nl>
Onderwerp: RE: Energieprijs discussie

PS: centrale vraag daarbij is welke mogelijkheid wij hebben om de prijs te beïnvloeden dan wel met steun te komen voor huishoudens en bedrijfsleven.

5.1.2.e

Verzonden vanuit [Mail](#) voor Windows

Van: 5.1.2.e
Verzonden: maandag 20 september 2021 09:41
Aan: 5.1.2.e
CC: 5.1.2.e

Onderwerp: RE: Energieprijs discussie

Stas vraagt om aanvullend dossier snel (als het kan al in de loop van de ochtend) te krijgen mhoo discussie in APB morgen. Graag ook afstemmen met AZ en met 5.1.2.e .

Dank 5.1.2.e

Verzonden vanuit [Mail](#) voor Windows

Van: 5.1.2.e
Verzonden: maandag 20 september 2021 08:23
Aan: 5.1.2.e
CC: 5.1.2.e

Onderwerp: Re: Energieprijs discussie

Goedemorgen,

Komt in orde.

5.1.2.e is bezig met een klein dossiertje voor de stas, ook met oog op mogelijke vragen de komende dagen bij de APB. Daar kunnen we dit goed in meenemen. Met BBR afgesproken dat we dat einde dag aan haar meegeven.

Groeten 5.1.2.e

Verstuurd vanaf mijn iPhone

Op 20 sep. 2021 om 08:01 5.1.2.e [@minezk.nl](#)> het volgende geschreven:

Goedemorgen collega's,

Zoals jullie wellicht ook gezien hebben is er discussie in politiek en media over de momenteel hoge gasprijs, beperkt gevulde gasbergingen, gevolgen daarvan, en van hogere Co2 prijs, op de elektriciteitsprijs, en wat een en ander voor de energierekening van huishoudens kan gaan betekenen.

Wat betreft de gasmarktontwikkelingen is een er uitvoerige nota naar de bewindslieden gegaan die eind vanmiddag om 18.00 uur met hen wordt besproken.

Aan het team energierekening wil ik in aanvulling daarop vragen een nadere duiding op te stellen van het effect van de marktontwikkelingen op de energierekening. Zoals vaak worden in de discussie verschillende elementen op een hoop gegooid en kan het

helpen hier weer het nodige onderscheid te maken (EB, ODE, Co2-prijs – transport – levering), etc.

Groet,

5.1.2.e |

---

niet van toepassing: buiten reikwijdte

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

- [Redacted list item]
- [Redacted list item]
- [Redacted list item]
- [Redacted list item]
- [Redacted list item]

niet van toepassing: buiten reikwijdte

- | [redacted]
[redacted]
[redacted]
- | [redacted]
[redacted]
[redacted]
[redacted]
[redacted]
- | [redacted]
[redacted]
[redacted]
- | [redacted]
[redacted]
[redacted]
[redacted]
- | [redacted]
[redacted]
[redacted]

- [redacted]
  - | [redacted]
  - | [redacted]
  - | [redacted]
  - | [redacted]

[redacted]

2.

Van: 5.1.2.e)
Verzonden: maandag 20 september 2021 10:58
Aan: 5.1.2.e)
CC: 5.1.2.e
[Redacted]
[Redacted]

Onderwerp: Re: Energieprijs discussie

Ha,

Ik had Dilan ook nog even aan de lijn. Kan hier aan worden toegevoegd:

- 1) Kan in vraag 1 van 5.1.2.e (voor zover niet al het geval was) ook specifiek worden ingegaan op koopkrachteffecten en inkomenseffecten van de hogere energieprijs.
- 2) Wat de verwachte effecten zijn van de hogere ETS- prijs (zowel voor bedrijven als huishoudens). Zowel op het gebied van hogere kosten als van het doorberekenen van prijzen. Vraag heeft deels overlap met vraag 2 van 5.1.2.e

Dank allen!

Groet,

5.1.2.e

Op 20 sep. 2021 om 10:20 heeft 5.1.2.e @minezk.nl> het volgende geschreven:

Net van 5.1.2.e nog wat preciezere vragen gekregen. Graag als het kan al einde ochtend al een eerste beeld. Ook aangeven wat we deze week nog niet scherp hebben, want dan procesantwoord bij APB nodig.

- Wat zijn de effecten op de huishoudens?
- Waar zit de stijging in het totaal van de energierekening (prijs vs tarieven en belastingen)
- Wat zijn de knoppen waaraan we kunnen draaien voor zowel huishouden en bedrijven, en wat gaat dat eventueel kosten?

Succes!

5.1.2.e

Verzonden vanuit [Mail](#) voor Windows

Van: 5.1.2.e
Verzonden: maandag 20 september 2021 09:56
Aan: 5.1.2.e

5.1.2.e

CC: 5.1.2.e

Onderwerp: RE: Energieprijs discussie

Beste 5.1.2.e

- Alvast snel, wat betreft onze invloed op de marktprijzen:
Dit plaatje laat het goed zien. Het toont de prijsontwikkelingen vanaf 2012 op de verschillende Europese gasbeurzen (elk land/beurs zijn eigen kleur). Zoals je ziet zijn de markten goed geïntegreerd en lopen de verschillende kleuren vrijwel parallel. Pas als de markten weer gescheiden raken door congestie of andere maatregelen zul je verschillen in prijzen zien tussen beurzen. In het andere geval zullen de markten de prijsverschillen wegarbitreren.
- Wat betreft steun:
Geeoortloofde steun voor de eindgebruikers zal kunnen via stimuleren van niet-fossiele alternatieven of energie-efficiëntie (geen korte termijnsoelaas) of door de energiebelasting aan te passen. Dat is iets waarnaar gekeken wordt in België en Italië (wiebeltaks).

Gr 5.1.2.e

<image001.jpg>

Van: 5.1.2.e @minezk.nl>

Verzonden: maandag 20 september 2021 09:48

Aan: 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e

@minezk.nl>

CC: 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e

@minezk.nl>; 5.1.2.e @minezk.nl>;

5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e

@minezk.nl>

Onderwerp: RE: Energieprijs discussie

PS: centrale vraag daarbij is welke mogelijkheid wij hebben om de prijs te beïnvloeden dan wel met steun te komen voor huishoudens en bedrijfsleven.

5.1.2.e

Verzonden vanuit [Mail](#) voor Windows

Van 5.1.2.e]

Verzonden: maandag 20 september 2021 09:41

Aan: 5.1.2.e

Onderwerp: RE: Energieprijs discussie

Stas vraagt om aanvullend dossier snel (als het kan al in de loop van de ochtend) te krijgen mhoo discussie in APB morgen. Graag ook afstemmen met AZ en met 5.1.2.e

Dank 5.1.2.e

Verzonden vanuit [Mail](#) voor Windows

Van: 5.1.2.e
Verzonden: maandag 20 september 2021 08:23
Aan: 5.1.2.e
CC: 5.1.2.e

Onderwerp: Re: Energieprijs discussie

Goedemorgen,

Komt in orde.

5.1.2.ee is bezig met een klein dossiertje voor de stas, ook met oog op mogelijke vragen de komende dagen bij de APB. Daar kunnen we dit goed in meenemen. Met BBR afgesproken dat we dat einde dag aan haar meegeven.

Groeten 5.1.2.e

Verstuurd vanaf mijn iPhone

Op 20 sep. 2021 om 08:01 heeft 5.1.2.e
@minezk.nl> het volgende geschreven:

Goedemorgen collega's,

Zoals jullie wellicht ook gezien hebben is er discussie in politiek en media over de momenteel hoge gasprijs, beperkt gevulde gasbergingen, gevolgen daarvan, en van hogere Co2 prijs, op de elektriciteitsprijs, en wat een en ander voor de energierekening van huishoudens kan gaan betekenen.

Wat betreft de gasmarktontwikkelingen is een uitvoerige nota naar de bewindslieden gegaan die eind vanmiddag om 18.00 uur met hen wordt besproken.

Aan het team energierekening wil ik in aanvulling daarop vragen een nadere duiding op te stellen van het effect van de marktontwikkelingen op de energierekening. Zoals vaak worden in de discussie verschillende elementen op een hoop gegooid en kan het helpen hier weer het nodige onderscheid te maken (EB, ODE, Co2-prijs – transport – levering), etc.

Groet,

5.1.2.e

€/MWh

Day-ahead average gas price on European hubs (overall evolution since 2012)

3.

Van: 5.1.2.e
Verzonden: maandag 20 september 2021 12:41
Aan: 5.1.2.e
[redacted]
[redacted]
CC: 5.1.2.e
[redacted]
Onderwerp: Nota Energierekening
Bijlagen: DOMUS-21237299-v1-Ontwikkeling_energierekening.docx; DOMUS-21237687-v1-Artikelen_nota_energierekening_20-9-2021.DOCX; DOMUS-21237684-v1-Redeneerlijn_bijlage_nota_20-9-2021.DOCX; DOMUS-21237681-v1-Mogelijke_opties_energierekening_20-9-2021.docx; DOMUS-21237700-v1-Q&A_s_energierekening_20-9-2021.DOCX

Beste allen,

Zie in de bijlage de nota voor de stas/MEZK met bijlagen. Graag jullie blik, vanwege de tijdslijnen even parallel. De DoMus map gaat via 5.1.2.e de lijn in. Er staat nog een PM in voor de kosten bij het document met de verschillende mogelijkheden, dit zullen we parallel even berekenen.

We zullen dit ook nog even met AEP en FIN parallel afstemmen. Als wij rond zijn delen we dit ook met AZ en SZW met het oog op de APB.

Groet,
5.1.2.e

Van: 5.1.2.e @minezk.nl>
Verzonden: maandag 20 september 2021 10:20
Aan: 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e @minezk.nl>
CC: 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e @minezk.nl>
Onderwerp: RE: Energieprijs discussie

Net van 5.1.2.e nog wat preciezere vragen gekregen. Graag als het kan al einde ochtend al een eerste beeld. Ook aangeven wat we deze week nog niet scherp hebben, want dan procesantwoord bij APB nodig.

- Wat zijn de effecten op de huishoudens?
- Waar zit de stijging in het totaal van de energierekening (prijs vs tarieven en belastingen)
- Wat zijn de knoppen waaraan we kunnen draaien voor zowel huishouden en bedrijven, en wat gaat dat eventueel kosten?

Succes!

5.1.2.e

Verzonden vanuit [Mail](#) voor Windows

Van: 5.1.2.e

Verzonden: maandag 20 september 2021 09:56

Aan: 5.1.2.e

CC: 5.1.2.e 5.1.2.e

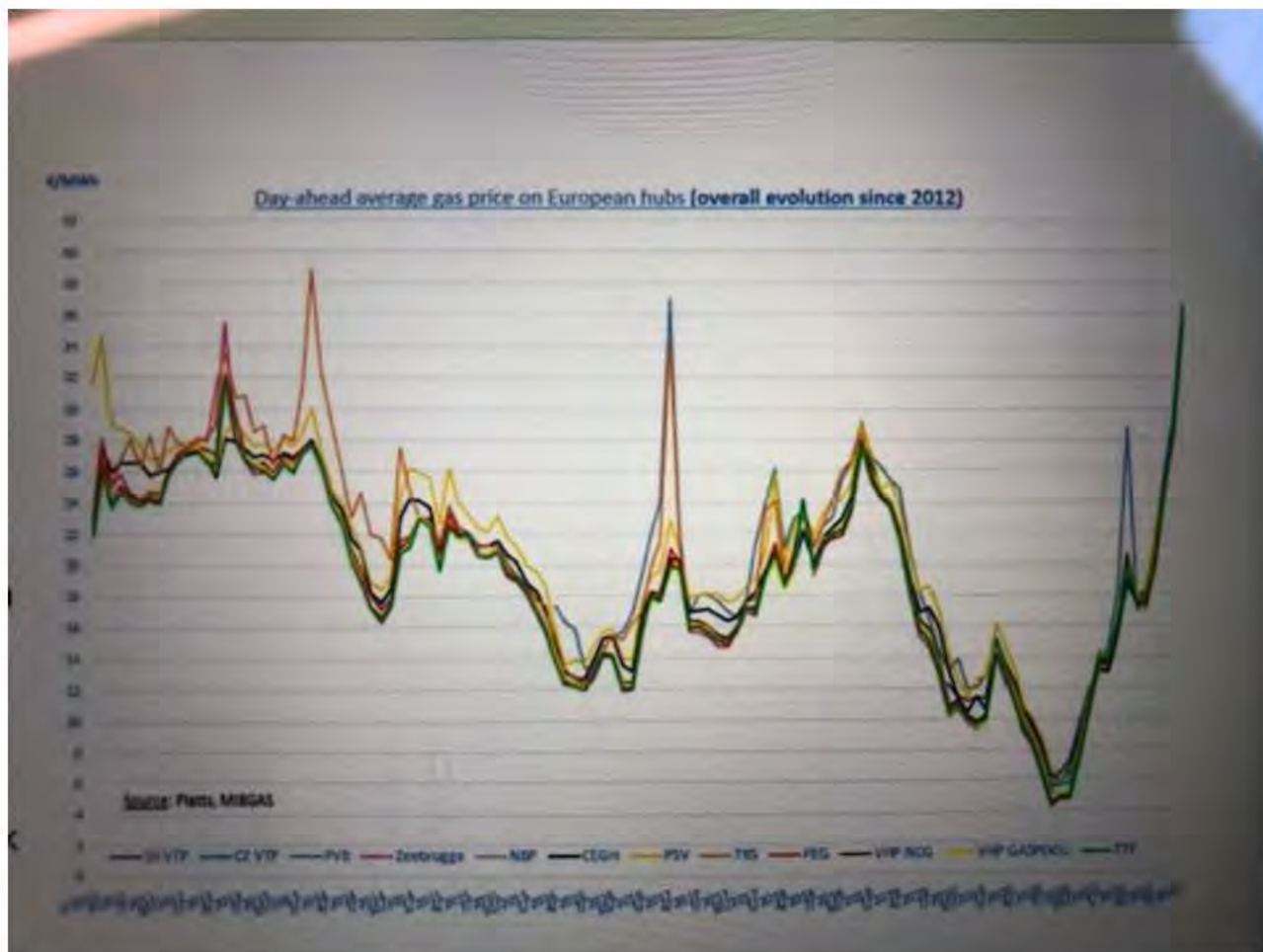
Onderwerp: RE: Energieprijs discussie

Beste 5.1.2.e ,

- Alvast snel, wat betreft onze invloed op de marktprijzen:
Dit plaatje laat het goed zien. Het toont de prijsontwikkelingen vanaf 2012 op de verschillende Europese gasbeurzen (elk land/beurs zijn eigen kleur). Zoals je ziet zijn de markten goed geïntegreerd en lopen de verschillende kleuren vrijwel parallel. Pas als de markten weer gescheiden raken door congestie of andere maatregelen zul je verschillen in prijzen zien tussen beurzen. In het andere geval zullen de markten de prijsverschillen weg arbitreren.
- Wat betreft steun:
Geeoortloofde steun voor de eindgebruikers zal kunnen via stimuleren van niet-fossiele alternatieven of energie-efficiëntie (geen korte termijnsoelaas) of door de energiebelasting aan te passen. Dat is iets waarnaar gekeken wordt in België en Italië (wiebeltaks).

Gr 5.1.2.e

Van: 5.1.2.e <[redacted]@minezk.nl>

Verzonden: maandag 20 september 2021 09:48

Aan: Wedage - Mol, K.M.A. (Kimberley) <k.m.a.mol@minezk.nl>; Nas, mr. E.P. (Ernst-Paul) <e.p.nas@minezk.nl>

CC: 5.1.2.e <[redacted]@minezk.nl>; 5.1.2.e <[redacted]@minezk.nl>;

5.1.2.e <[redacted]@minezk.nl>; 5.1.2.e <[redacted]@minezk.nl>;

[redacted]@minezk.nl>; 5.1.2.e <[redacted]@minezk.nl>

Onderwerp: RE: Energieprijs discussie

PS: centrale vraag daarbij is welke mogelijkheid wij hebben om de prijs te beïnvloeden dan wel met steun te komen voor huishoudens en bedrijfsleven.

5.1.2 e

Verzonden vanuit Mail voor Windows

Van: 5.1.2.e <[redacted]>

Verzonden: maandag 20 september 2021 09:41

Aan: 5.1.2.e <[redacted]>

CC: 5.1.2.e <[redacted]>

5.1.2.e

Onderwerp: RE: Energieprijs discussie

Stas vraagt om aanvullend dossier snel (als het kan al in de loop van de ochtend) te krijgen mhoo discussie in APB morgen. Graag ook afstemmen met AZ en met 5.1.2.e

Dank 5.1.2.e

Verzonden vanuit [Mail](#) voor Windows

Van: 5.1.2.e

08:23

Aan: 5.1.2.e)

CC: 5.1.2.e

Onderwerp: Re: Energieprijs discussie

Goedemorgen,

Komt in orde.

5.1.2.ee is bezig met een klein dossiertje voor de stas, ook met oog op mogelijke vragen de komende dagen bij de APB. Daar kunnen we dit goed in meenemen. Met BBR afgesproken dat we dat einde dag aan haar meegeven.

Groeten 5.1.2.e

Verstuurd vanaf mijn iPhone

Op 20 sep. 2021 om 08:01 heeft 5.1.2.e [@minezk.nl](#)> het volgende geschreven:

Goedemorgen collega's,

Zoals jullie wellicht ook gezien hebben is er discussie in politiek en media over de momenteel hoge gasprijs, beperkt gevulde gasbergingen, gevolgen daarvan, en van hogere Co2 prijs, op de elektriciteitsprijs, en wat een en ander voor de energierekening van huishoudens kan gaan betekenen.

Wat betreft de gasmarktontwikkelingen is een er uitvoerige nota naar de bewindslieden gegaan die eind vanmiddag om 18.00 uur met hen wordt besproken.

Aan het team energierekening wil ik in aanvulling daarop vragen een nadere duiding op te stellen van het effect van de marktontwikkelingen op de energierekening. Zoals vaak worden in de discussie verschillende elementen op een hoop gegooid en kan het helpen hier weer het nodige onderscheid te maken (EB, ODE, Co2-prijs – transport – levering), etc.

Groet,

5.1.2.e

Van: 5.1.2.e
Verzonden: maandag 20 september 2021 13:11
Aan: 5.1.2.e
Onderwerp: FW: Nota ter bespreking voor Staf KEA

Heb je deze al ontvangen?

Van: 5.1.2.e [redacted] minezk.nl>
Verzonden: maandag 20 september 2021 12:35
Aan: 5.1.2.e [redacted] @minezk.nl>; 5.1.2.e [redacted]
 [redacted] @minezk.nl>
Onderwerp: Fwd: Nota ter bespreking voor Staf KEA

Verstuurd vanaf mijn iPhone

Begin doorgestuurd bericht:

Van: 5.1.2.e [@minezk.nl](#)>
Datum: 20 september 2021 om 12:28:48 CEST
Aan: 5.1.2.e [@minezk.nl](#)>, 5.1.2.e
[@minezk.nl](#)>, 5.1.2.e [@minezk.nl](#) 5.1.2.e
[@minezk.nl](#)>, 5.1.2.e [@minezk.nl](#)>,
5.1.2.e [@minezk.nl](#)>, 5.1.2.e
[@minezk.nl](#)>, "5.1.2.e [@minezk.nl](#)>,
5.1.2.e [@minezk.nl](#)>, 5.1.2.e
[@minezk.nl](#)>, "5.1.2.e [@minezk.nl](#)>,
5.1.2.e [@minezk.nl](#)>, 5.1.2.e
[@minezk.nl](#)>, 5.1.2.e [@minezk.nl](#)>,
"5.1.2.e [@minezk.nl](#) 5.1.2.e
[@minezk.nl](#)>, 5.1.2.e
[@minezk.nl](#)>, 5.1.2.e
[@minezk.nl](#)>, 5.1.2.e
[@minezk.nl](#)>, 5.1.2.e
[@minezk.nl](#)>, "5.1.2.e
[@minezk.nl](#)>, 5.1.2.e [@minezk.nl](#)>,
5.1.2.e [@minezk.nl](#)>, "5.1.2.e
[@minezk.nl](#)>
Kopie: "5.1.2.e [@minezk.nl](#)>, 5.1.2.e
[@minezk.nl](#)>, "5.1.2.e
[@minezk.nl](#)>, 5.1.2.e
[@minezk.nl](#)>, 5.1.2.e [@minezk.nl](#)>, "5.1.2.e
[@minezk.nl](#)>, 5.1.2.e
[@minezk.nl](#)>, 5.1.2.e
[@minezk.nl](#)>, "5.1.2.e
[@minezk.nl](#)>
Onderwerp: RE: Nota ter bespreking voor Staf KEA

Collega's,

In aanvulling op onderstaande nog het volgende. PA van StasKE had bij de nota over de methodebesluiten de volgende vragen. Goed om de antwoorden hierop alvast voor te bereiden voor bespreking in de staf:

- Kan het kabinet nog iets bijstellen aan de energierekening als de nettarieven in oktober stijgen? Zo ja, op welke momenten?
- In hoeverre is de stijging van de energierekening vergelijkbaar met de stijging in omliggende landen? Wat zijn de oorzaken? Andere landen lijken nu over te gaan tot compensatie. Liepen zij al achter t.o.v. NL?
- De stijging is gebaseerd op gemiddeld verbruik. In het verleden zat hierbij een verschil met de berekening die gaslicht.com of independer had. Dit kwam ten dele doordat uit werd gegaan van een ander verbruik. Hoe zit dat in dit memo?
- Hoe verhoudt de stijging van de energierekening in Nederland zich tot andere landen? Is het bij ons erger, gelijkwaardig of minder er t.o.v. andere landen?
- Ligt bovenstaande aan de manier waarop de energierekening is opgebouwd? Of valt het wellicht mee vanwege verzachtende maatregelen die dit kabinet heeft genomen?

niet van toepassing: buiten reikwijdte

- [redacted]
[redacted]
- [redacted]
[redacted]
[redacted]
- [redacted]
[redacted]
- [redacted]
[redacted]
[redacted]
[redacted]
[redacted]
[redacted]

Graag dit meenemen richting staf van vanmiddag.

Groet,

5 1 2 e

Van: 5.1.2.e

Verzonden: maandag 20 september 2021 12:04

Aan: 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e

@minezk.nl>; 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e

@minezk.nl>; 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e

@minezk.nl>; 5.1.2.e

@minezk.nl>; 5.1.2.e @minezk.nl>;

5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e
@minezk.nl>; 5.1.2.e @minezk.nl>;
5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e
@minezk.nl>; 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e
@minezk.nl>; 5.1.2.e
@minezk.nl>; 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e
@minezk.nl>; 5.1.2.e
@minezk.nl>; 5.1.2.e minezk.nl>;
5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e
@minezk.nl>;
5.1.2.e @minezk.nl>
CC: 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e
@minezk.nl>; 5.1.2.e
@minezk.nl>;
5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e
@minezk.nl>; 5.1.2.e minezk.nl>;
5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e
@minezk.nl>

Onderwerp: Nota ter bespreking voor Staf KEA

Allen,

Uit de weekendtas is bijgaande nota over de methodebesluiten ACM i.r.t. nettarieven gekomen. StasKE heeft aangegeven deze graag te willen bespreken bij de staf van vanmiddag.

Zijn daarvoor de juiste personen aanwezig, of moet ik nog extra mensen uitnodigen?

Groet,

5 1 2 e

5.

Van: 5.1.2.e @minfin.nl>
Verzonden: maandag 20 september 2021 14:10
Aan: 5.1.2.e)
CC: 5.1.2.e
5.1.2.e
Onderwerp: RE: Nota energierekening
Bijlagen: DOMUS-21237299-v1-Ontwikkeling_energierekening (002) DGFZ.DOCX;
DOMUS-21237681-v1-Mogelijke_opties_energierekening_20-9-2021
DGFZ.docx

Ha 5.1.2.e

Dank voor het delen. Goede notitie. Zie bijgevoegd onze suggesties (ook bij de EB bijlage). Kun je laten weten hoe jullie deze verwerken? Wij zullen het stuk namelijk ook naar onze stas sturen ter info.

Ik sta vanmiddag langs een voetbalveld dus graag het verdere contact vanmiddag met 5 1 2 e
5.1.2.e

Groet,

5 1 2.e

Van: 5.1.2.e @minezk.nl>
Verzonden: maandag 20 september 2021 12:49
Aan: 5.1.2.e @minfin.nl>
Onderwerp: Nota energierekening

Ha 5.1.2.e ,

Zoals je misschien al vernomen hebt willen we vandaag een nota in de tas krijgen over de energierekening.

Zie bijgaand de stukken, fijn als jij hier een snelle blik op kunt werpen!

Groet,

5 1 2.e

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is gezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen.

De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message.
The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

Van: 5.1.2.e)
Verzonden: maandag 20 september 2021 14:20
Aan: 5.1.2.e
CC: 5.1.2.e)
Onderwerp: RE: Begroting - Verzoek om voorstel tbv energie-infra

Vraag is wel hoe de 400 mln. in relatie tot betaalbaarheid van energie het beste in te zetten is. Het verzachten van de prijs van fossiel ligt in context verduurzaming niet voor de hand... (we beginnen de ETS prijs nu net een beetje te voelen..).

Van: 5.1.2.e)
Verzonden: maandag 20 september 2021 13:58
Aan: 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e
 @minezk.nl>; 5.1.2.e
 @minezk.nl>; 5.1.2.e
 @minezk.nl>; 5.1.2.e
Onderwerp: RE: Begroting - Verzoek om voorstel tbv energie-infra

5.1.2.e ,

5.1.2.e werken aan nota over energierekening, waarin als feitelijk enige knop om aan te draaien irt energietarieven belasting aanpassing naar voren komt. Je kunt hen benaderen.

Groet,

5.1.2.e

Van: 5.1.2.e @minezk.nl>
Verzonden: maandag 20 september 2021 13:53
Aan: 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e
 @minezk.nl>
CC: 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e
 @minezk.nl>
Onderwerp: RE: Begroting - Verzoek om voorstel tbv energie-infra

Hoi 5.1.2.e ,

niet van toepassing: buiten reikwijdte

Naast niet van toepassing: buiten reikw wordt er gedacht om ook iets te doen aan de energieprijzen. Wie kan ik benaderen voor een voorstel om iets te doen met de energieprijzen?
 Er moet aan het eind van de middag al een voorstel liggen dat dan vanavond besproken kan worden.

Groeten 5.1.2.e

Van: 5.1.2.e @minezk.nl>
Verzonden: maandag 20 september 2021 13:38
Aan: 5.1.2.e @minezk.nl>

CC: 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e @minezk.nl>

Onderwerp: RE: Begroting - Verzoek om voorstel tbv energie-infra

Hoi 5.1.2.e dank, ik zal A-4 bij ons afstemmen.

Groet,

5.1.2.e |

Van: 5.1.2.e @minezk.nl>

Verzonden: maandag 20 september 2021 12:52

Aan: 5.1.2.e @minezk.nl> 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e @minezk.nl>

CC: 5.1.2.e @minezk.nl>

Onderwerp: Begroting - Verzoek om voorstel tbv energie-infra

Beste 5.1.2.e ,

Nav verzoek van 5.1.2.e aan 5.1.2.e om een voorstel niet van toepassing: buiten reikw jkte heb ik contact gehad met 5.1.2.e 5.1.2.e is met vakantie) en 5.1.2.e (FEZ) om de eerder opgestelde fiches tbv formatie / beleidsrijke begroting op te zoeken. (zie bijgaand formatiefiche, fiches tbv beleidsrijke begroting en MCKE bespreeknotitie)

Ik zal op basis daarvan een A4 opstellen over energie-infra. Met wie binnen K&E kan ik verder afstemmen?

NB 5.1.2.e veel dank voor toesturen laatste versies stukken. Heb je nog bijlagen 3h en 3i bij MCKE-notitie 20-8 voor mij?

Groet,

5.1.2.e

Van: 5.1.2.e @minszw.nl>
Verzonden: maandag 20 september 2021 14:24
Aan: 5.1.2.e)
CC: 5.1.2.e)
Onderwerp: RE: energierekening

Hoi 5.1.2.e

Dank voor het toesturen. Het bevatte heel nuttige informatie. Ik begrijp nu beter hoe het werkt met de energierekening en waar de pijn zit.

De bullets over de koopkracht komen me heel herkenbaar voor. In het bijzonder vond ik het punt over de integraliteit herkenbaar en het feit dat mensen, die de energierekening niet kunnen betalen of daar moeite mee hebben, waarschijnlijk voor andere zaken ook niet genoeg of geen geld hebben. Ik heb bij die bullets dus geen opmerkingen.

Groet,

5.1.2.e

Van: 5.1.2.e @minezk.nl>
Verzonden: maandag 20 september 2021 13:04
Aan: 5.1.2.e @minszw.nl>; 5.1.2.e @minezk.nl>
CC: 5.1.2.e @minezk.nl>
Onderwerp: RE: energierekening

Hoi 5.1.2.e

Ik stuur je voor de volledigheid het hele dossier dat wij vandaag naar onze stas sturen. Dit zit nog in de lijn voor opmerkingen, dus er kunnen nog wijzigingen plaatsvinden. De redeneerlijn, en dan meer specifiek, het stuk over de koopkracht kunnen jullie gebruiken om op voort te borduren. Ik verwacht niet dat de strekking van de redeneerlijn veel wijzigt want deze gebruiken we al langer, mocht dit zo zijn dan zal ik het laten weten.

Ik hoor het graag (zsm) als jullie hier nog opmerkingen of aanvullingen bij hebben.

Groet,

5.1.2.e

Van: 5.1.2.e @minszw.nl>
Verzonden: maandag 20 september 2021 10:24
Aan: 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e @minezk.nl>
CC: 5.1.2.e @minezk.nl>
Onderwerp: RE: energierekening

Hoi 5.1.2.e

Dank. Dan wacht ik dat af.

Groet,

5.1.2.e

Van: 5.1.2.e <5.1.2.e@minezk.nl>

Verzonden: maandag 20 september 2021 10:21

Aan: 5.1.2.e <5.1.2.e@minezk.nl>; 5.1.2.e

<5.1.2.e@minszw.nl>

CC: 5.1.2.e <5.1.2.e@minezk.nl>

Onderwerp: RE: energierekening

Hoi 5 1 2 e

Ik deel in de loop van de ochtend iets

Groet,

5 1 2.e

Van: 5.1.2.e <5.1.2.e@minezk.nl>

Verzonden: maandag 20 september 2021 10:16

Aan: 5.1.2.e <5.1.2.e@minszw.nl>

CC: 5.1.2.e <5.1.2.e@minezk.nl>; 5.1.2.e <5.1.2.e@minezk.nl>

Onderwerp: Re: energierekening

Ha 5.1.2.e ben deze dagen met geboorteverlof. 5.1.2.e cc kunnen jullie 5.1.2.e verder helpen?

Gr 5.1.2.e

Verstuurd vanaf mijn iPhone

Op 20 sep. 2021 om 10:12 heeft 5.1.2.e <5.1.2.e@minszw.nl> het volgende geschreven:

Hallo 5.1.2.e,

Zojuist belde ik je, maar ik kon je niet bereiken. Via mijn communicatieafdeling heeft het verzoek van AZ mij bereikt om iets te zeggen over de oplopende energierekening irt de koopkracht. Dat is morgen voor Prinsjesdag.

Ik wil aan jou vragen of jullie iets hebben liggen. Heeft het kabinet een lijn voor de stijgende energierekening?

Groet,

5.1.2.e

8.

Van: 5.1.2.e)
Verzonden: maandag 20 september 2021 15:00
Aan: 5.1.2.e
CC: 5.1.2.e
)
Onderwerp: RE: Nota Energierekening
Bijlagen: DOMUS-21237694-Bhm_Ontwikkeling_energierekening.ZZZ.DRF; DOMUS-21237684-v1-Redeneerlijn_bijlage_nota_20-9-2021.DOCX; DOMUS-21237299-v4-Ontwikkeling_energierekening.DOCX; DOMUS-21237687-v1-Artikelen_nota_energierekening_20-9-2021.DOCX; DOMUS-21237681-v2-Mogelijke_opties_energierekening_20-9-2021.docx; DOMUS-21237700-v1-Q&A_s_energierekening_20-9-2021.DOCX

Categorieën: Groene categorie

Beste allen,

Veel dank voor jullie reacties. Zie bijgaand de stukken die naar de stas gaan. Hierin zijn de opmerkingen van 5.1.2.e DC, AEP, SZW en FIN verwerkt.

Groet,
5.1.2.e

Van: 5.1.2.e @minezk.nl>
Verzonden: maandag 20 september 2021 14:56
Aan: 5.1.2.e minezk.nl>; 5.1.2.e @minezk.nl>
CC: 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e
@minezk.nl>; 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e
@minezk.nl>; 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e
@minezk.nl>; 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e
@minezk.nl>; 5.1.2.e @minezk.nl>
Onderwerp: RE: Nota Energierekening

Lastige bij 2 is dat (1) belastingplan morgen naar de Kamer gaat en (2) alle fiscale maatregelen gericht op huishoudens generiek zijn en pas volgend jaar enig effect sorteren. Als er echt iets nodig is, is een combinatie van uitstel EB+ODE voor specifieke bedrijven en ondersteuning van specifieke huishoudens via helpen bij verduurzaming en/of energieleveranciers logischer.

Generieke maatregelen komen met name te laat terecht bij degene die het niet nodig hebben en remmen tegelijkertijd te verduurzaming (en ze kosten veel geld).

Dus eens met een iets aangepaste 2

Van: 5.1.2.e @minezk.nl>
Verzonden: maandag 20 september 2021 14:44
Aan: 5.1.2.e @minezk.nl>
CC: 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e

5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e
@minezk.nl>; 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e
@minezk.nl>; 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e
@minezk.nl>; 5.1.2.e @minezk.nl>;
5.1.2.e @minezk.nl>

Onderwerp: Re: Nota Energierekening

dank voor alle info. er zijn mijns inziens drie opties:

1. deze spreeklijn
2. deze spreeklijn, maar het punt van vinger aan de pols sterker aangezet, en de boodschap van het kabinet dat het tijdelijke (fiscale) maatregelen laat onderzoeken, en daarover uiterlijk bij belastingplan beslist, en dat daarvoor X middelen worden gereserveerd (met als kanttekening dat aanvullende maatregelen wel moeten aansluiten bij de noodzaak om de energievoorziening te verduurzamen)
3. de aankondiging van maatregelen.

1 en 2 zouden mijns inziens kunnen, 3 is te overhaast.

eens? 5.1.2.e

Op 20 sep. 2021 om 12:40 heeft 5.1.2.e @minezk.nl> het volgende geschreven:

Beste allen,

Zie in de bijlage de nota voor de stas/MEZK met bijlagen. Graag jullie blik, vanwege de tijdslijnen even parallel. De DoMus map gaat via 5.1.2.e de lijn in.
Er staat nog een PM in voor de kosten bij het document met de verschillende mogelijkheden, dit zullen we parallel even berekenen.

We zullen dit ook nog even met AEP en FIN parallel afstemmen. Als wij rond zijn delen we dit ook met AZ en SZW met het oog op de APB.

Groet,

5 1 2 e.e

Van: 5.1.2.e @minezk.nl>

Verzonden: maandag 20 september 2021 10:20

Aan: 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e

@minezk.nl>; 5.1.2.e)

5.1.2.e @minezk.nl>

CC: 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e

@minezk.nl>; 5.1.2.e @minezk.nl>;

5.1.2.e @minezk 5.1.2.e

5.1.2.e @minezk.nl>

Onderwerp: RE: Energieprijs discussie

Net van 5.1.2.e nog wat preciezere vragen gekregen. Graag als het kan al einde ochtend al een eerste beeld. Ook aangeven wat we deze week nog niet scherp hebben, want dan procesantwoord bij APB nodig.

- Wat zijn de effecten op de huishoudens?
- Waar zit de stijging in het totaal van de energierekening (prijs vs tarieven en belastingen)
- Wat zijn de knoppen waaraan we kunnen draaien voor zowel huishouden en bedrijven, en wat gaat dat eventueel kosten?

Succes!

5.1.2.e

Verzonden vanuit [Mail](#) voor Windows

Van: 5.1.2.e

Verzonden: maandag 20 september 2021 09:56

Aan: 5.1.2.e

CC: 5.1.2.e

Onderwerp: RE: Energieprijs discussie

Beste 5.1.2.e ,

- Alvast snel, wat betreft onze invloed op de marktprijzen:
Dit plaatje laat het goed zien. Het toont de prijsontwikkelingen vanaf 2012 op de verschillende Europese gasbeurzen (elk land/beurs zijn eigen kleur). Zoals je ziet zijn de markten goed geïntegreerd en lopen de verschillende kleuren vrijwel parallel. Pas als de markten weer gescheiden raken door congestie of andere maatregelen zul je verschillen in prijzen zien tussen beurzen. In het andere geval zullen de markten de prijsverschillen wegarbitreren.
- Wat betreft steun:
Geoorloofde steun voor de eindgebruikers zal kunnen via stimuleren van niet-fossiele alternatieven of energie-efficiëntie (geen korte termijnsoelaas) of door de energiebelasting aan te passen. Dat is iets waarnaar gekeken wordt in België en Italië (wiebeltaks).

Gr 5.1.2.e

<image001.jpg>

Van: 5.1.2.e [@minezk.nl](#)>

Verzonden: maandag 20 september 2021 09:48

Aan: 5.1.2.e 5.1.2.e [minezk.nl](#); 5.1.2.e

[@minezk.nl](#)>

CC: 5.1.2.e [@minezk.nl](#); 5.1.2.e

5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e @minezk.nl>;
5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e
@minezk.nl>

Onderwerp: RE: Energieprijs discussie

PS: centrale vraag daarbij is welke mogelijkheid wij hebben om de prijs te beïnvloeden dan wel met steun te komen voor huishoudens en bedrijfsleven.

5.1.2.e

Verzonden vanuit [Mail](#) voor Windows

Van: 5.1.2.e
Verzonden: maandag 20 september 2021 09:41
Aan: 5.1.2.e
CC: 5.1.2.e

Onderwerp: RE: Energieprijs discussie

Stas vraagt om aanvullend dossier snel (als het kan al in de loop van de ochtend) te krijgen mhoo discussie in APB morgen. Graag ook afstemmen met AZ en met 5.1.2.e

Dank 5.1.2.e

Verzonden vanuit [Mail](#) voor Windows

Van: 5.1.2.e
Verzonden: maandag 20 september 2021 08:23
Aan: 5.1.2.e
CC: 5.1.2.e

Onderwerp: Re: Energieprijs discussie

Goedemorgen,

Komt in orde.

5.1.2.e is bezig met een klein dossiertje voor de stas, ook met oog op mogelijke vragen de komende dagen bij de APB. Daar kunnen we dit goed in meenemen. Met BBR afgesproken dat we dat einde dag aan haar meegeven.

Groeten 5.1.2.e

Verstuurd vanaf mijn iPhone

Op 20 sep. 2021 om 08:01 5.1.2.e
@minezk.nl> het volgende geschreven:

Goedemorgen collega's,

Zoals jullie wellicht ook gezien hebben is er discussie in politiek en media over de momenteel hoge gasprijs, beperkt gevulde gasbergingen, gevolgen daarvan, en van hogere Co2 prijs, op de elektriciteitsprijs, en wat een en ander voor de energierekening van huishoudens kan gaan betekenen.

Wat betreft de gasmarktontwikkelingen is een uitvoerige nota naar de bewindslieden gegaan die eind vanmiddag om 18.00 uur met hen wordt besproken.

Aan het team energierekening wil ik in aanvulling daarop vragen een nadere duiding op te stellen van het effect van de marktontwikkelingen op de energierekening. Zoals vaak worden in de discussie verschillende elementen op een hoop gegooid en kan het helpen hier weer het nodige onderscheid te maken (EB, ODE, Co2-prijs – transport – levering), etc.

Groet,

5.1.2.e

Mogelijke opties

- Er zijn grofweg drie manieren om tot een aanpassing van de energiebelastingen te komen.
- Afhankelijk van de vormgeving komen de effecten bij huishoudens en/of bedrijven terecht.
- Duidelijk is wel – naast de hiervoor genoemde beperkingen van het sturen op de energierekening – het aanpassen van de energiebelastingen in veel gevallen pas volgend jaar effect sorteert.
- Overigens geldt voor veel grootverbruikers dat de invloed van de maatregelen beperkt is aangezien ze vanwege vrijstellingen en degressief tarief al weinig energiebelasting verschuldigd is.

	Huishoudens	Bedrijven
Uitstel van betaling ODE en EB		x
Verhogen belastingmindering 2022	x	
Aanpassen tarieven 2022	x	x

Toelichting

Uitstel van betaling ODE en EB

- Als onderdeel van de steunpakketten omtrent COVID-19 heeft het kabinet eerder besloten energieleveranciers de mogelijkheid te bieden om uitstel van betalingen te bieden aan bedrijven die betalen via een maandelijkse factuur, en niet via de voorschotsystematiek.
- Een dergelijke optie zou – vanwege de korte termijn waarop het effect kan sorteren – ook in de huidige situatie onderzocht kunnen worden.

Voordelen:

- Kan mogelijk op relatief kortere termijn worden doorgevoerd. Of dat inderdaad zo is vergt nader onderzoek.
- Beperkte budgettaire effecten.

Nadelen:

- Het is onvoldoende duidelijk in hoeverre een dergelijke maatregel noodzakelijk is in aanvulling op de reguliere betalingsregelingen die energieleveranciers en de Belastingdienst hun klanten/belastingplichtigen kunnen bieden.
- Het verlaagt de energierekening niet; enkel het moment van betalen verandert
- Bereidheid van energieleveranciers is nodig. Met name de kleinere leveranciers zullen dit niet kunnen doorvoeren vanwege de benodigde aanpassingen in de belastingssystemen.
- Is geen optie voor huishoudens, vanwege het feit dat hiervoor de voorschotsystematiek geldt.

Kosten:

- Naar verwachting beperkt. Het grootste deel van de bedrijven zal uiteindelijk de uitgestelde belastingen alsnog betalen.

Aanpassen belastingvermindering 2022

- Het belastingdeel van de energierekening bestaat uit zowel de tarieven voor de EB en de ODE, als de belastingvermindering (een vaste teruggave op de belasting op elektriciteit voor alle elektriciteitsaansluitingen).
- Het verhogen van de belastingvermindering is een mogelijkheid om het totaal aan energiebelastingen te laten dalen zonder de prikkels voor verduurzaming aan te passen.

- Het aanpassen van de belastingvermindering is onderdeel van het Belastingplan dat naar de kamer is gestuurd. Eventuele wijzigingen moeten plaatsvinden via een nota wijziging van op het Belastingplan.

Voordelen:

- Het voordeel van deze vaste teruggave is dat het een eenvoudige manier is om lasten te verlichten, terwijl verbruik nog steeds belast wordt.
- Voor huishoudens met een laag inkomen heeft een verhoging van de belastingvermindering relatief meer effect.
- Prikkel tot verduurzaming blijft.

Nadelen:

- Er vindt pas over 3 maanden enige lastenverlichting plaats, wanneer de prijzen (met name gas) mogelijk al een stuk lager zijn.
- Heeft maar een zeer beperkt effect op de energiekosten van bedrijven.
- Iedereen met een elektriciteitsaansluiting heeft recht op de belastingvermindering. Het verhogen van de belastingvermindering is geen gerichte manier om specifieke huishoudens, bijvoorbeeld met een bepaalde woonsituatie, te compenseren waardoor een deel van de belastingvermindering terecht komt bij huishoudens en bedrijven die de vermindering niet nodig hebben.
- De belastingvermindering kan leiden tot meer gevallen waarbij sprake is van negatieve belasting, voornamelijk bij huishoudens die geen aardgas verbruiken.

Kosten:

- De belastingvermindering kost nu per jaar circa 3,7 miljard. Het verhogen van de belastingvermindering met 10 euro per aansluiting kost ongeveer 80 miljoen per jaar, oftewel 800 miljoen per 100 euro.

Aanpassen tarieven 2022

- Een tariefsaanpassing is een tweede mogelijkheid om het belastingdeel op de energierekening van huishoudens en/of bedrijven aan te passen.
- Het aanpassen van de tarieven heeft, in tegenstelling tot het aanpassen van de belastingvermindering, wel effect op de prikkels voor de verduurzaming.
- Het aanpassen van de tarieven is onderdeel van het Belastingplan dat naar de kamer is gestuurd. Eventuele wijzigingen moeten plaatsvinden via een nota wijziging van op het Belastingplan.

Voordelen:

- De aanpassing kan zowel voor bedrijven als huishoudens worden overwogen

Nadelen:

- Er vindt pas over 3 maanden enige lastenverlichting plaats, wanneer de prijzen (met name gas) mogelijk al een stuk lager zijn
- De oplossing is niet specifiek gericht op de huishoudens en bedrijven die nu problemen ervaren.
- Verduurzamingsprikkel neemt af wat de transitie benadeeld
- De energietransitie is gebaat bij stabiel beleid omdat de businesscase van veel verduurzamingsopties afhankelijk is van de totale energierekening en dus ook belastingen.

Kosten:

- De kosten om de energierekening via de tarieven te verlagen zijn hoger dan die van de belastingvermindering. De tarieven kunnen op verschillende manieren verlaagd worden. Een voorbeeld hierbij is het tarief voor elektriciteit (EB+ODE samen) omlaag doen met ongeveer 4 cent zodat een huishouden met een gemiddeld verbruik ongeveer 100 euro erop vooruit gaat ten opzichte van 2021. Dit kost ongeveer 960 mln euro.

Sleutels energiebelasting (EB) en ODE

Aardgas in eurocenten per m3	2022
0 - 170.000 m3	117,1
170.000 - 1.000.000 m3	10,2
1.000.000 - 10.000.000 m3	16,9
> 10.000.000 m3	29,3
Elektriciteit in eurocenten per kWh	
0 - 10.000 kWh	240,6
10.000 - 50.000 kWh	72,8
50.000 - 10.000.000 kWh	310,5
>= 10.000.000 kWh	210,6
Belastingvermindering EB per aansluiting per € 10 (excl. btw)	81,3

Grootverbruikers eisen overheidsingrijpen op oververhitte energiemarkt

De gasprijs breekt record na record en dat betekent een veel hogere energierekening. Grote verbruikers uit de Nederlandse industrie slaan alarm en willen dat de overheid ingrijpt. De directies van aluminiumproducent Aldel, zinkproducent Nyrstar en chemiebedrijf ESD-SIC hebben een brandbrief aan demissionair minister Stef Blok (VVD, Economische Zaken en Klimaat) gestuurd.

Wekelijks stemmingsbeeld Energieia

Hoge gasprijs zorgt voor vraagdestructie

“Met de huidige prijzen zitten we nu al op een punt dat we de productie zoveel mogelijk verminderen, de eerste fabrieken sluiten al en investeringen in onder andere verduurzaming worden opgeschort”, schrijven de bestuurders van de industriebedrijven. Zij noemen de prijsstijgingen “absurd” en willen op korte termijn een gesprek met de minister over maatregelen.

In het buitenland grijpt de overheid al in

“Met de huidige prijzen zitten we nu al op een punt dat we de productie zoveel mogelijk verminderen, de eerste fabrieken sluiten al en investeringen in onder andere verduurzaming worden opgeschort”, schrijven bestuurders van industriebedrijven in een brandbrief aan het kabinet. (Foto: Dimitri Anikin/Unsplash)

De sterk gestegen energieprijzen zijn een Europees fenomeen en in veel andere Europese landen grijpt de overheid al in om de pijn te verzachten, vooral voor consumenten. Spanje verlaagde al tijdelijk de belasting op stroom en energieproductie. Ook Frankrijk, Italië, België en Griekenland hebben al maatregelen genomen of overwogen die, en eveneens in de Nederlandse politiek klinkt de roep om in te grijpen.

“Ik roep het kabinet op ervoor te zorgen dat er voldoende strategische aardgasvoorraden worden aangebracht, zodat we straks geen tekorten hebben en de prijzen onder controle worden gehouden”, zegt Silvio Erkens, Tweede Kamerlid voor de VVD. Ook GroenLinks pleit voor ingrijpen, in de vorm van het aangaan van leveringscontracten voor gas voor de lange termijn. Tegelijkertijd ziet de partij in de gestegen prijzen een uitgelezen kans om nog meer in te zetten op de omschakeling naar groene stroom.

CO₂-uitstoot

De gasprijs is de afgelopen maanden sterk gestegen. Op de handelsplaats TTF noteren de dag-, maand- en kwartaalcontracten momenteel alle boven de €70 per MWh. Vergeleken met eind juli is de gasprijs bijna verdubbeld. Een prijs van €35 was toen al voor analisten reden tot zorg. Tegelijkertijd gaat ook de prijs voor het recht om een ton CO₂ uit te stoten hard omhoog, wat de kosten voor grootverbruikers nog verder opjaagt.

Als de prijzen zo hoog blijven zullen ook particulieren met een veel hogere energierekening worden geconfronteerd. Die kan voor een doorsneegezin op jaarbasis honderden euro's hoger uitpakken. “Aan leveringskosten betaalden we vorig jaar gemiddeld nog in september € 507,

nu is dat € 1229”, zegt Sanne de Jong van vergelijkingssite Gaslicht.com. “De rekening van de klimaatdoelstellingen lijkt nu echt op alle fronten bij huishoudens terecht te komen.”

Het Nederlandse kabinet kijkt voorlopig de kat uit de boom. Het ministerie van Economische Zaken & Klimaat zegt de energieprijzen scherp in de gaten te houden. “Het kabinet neemt de totale energierekening jaarlijks mee in de besluitvorming over de koopkracht”, aldus een woordvoerder.

Perfekte storm

De gasprijs is zo hoog door een combinatie van factoren die allemaal op hetzelfde moment opspelen. Zo kwam er weinig energie van windmolenparken waardoor er een groter beroep op met gas gestookte energiecentrales werd gedaan. Het voorjaar was relatief koud en de gasproductie is laag vanwege veel uitgesteld groot onderhoud aan gasvelden als gevolg van de coronapandemie. In Nederland en Europa zijn bovendien de gasvoorraden voor de winter veel minder gevuld dan gebruikelijk rond deze tijd. Tegelijkertijd stikt de aanvoer van vloeibaar gas (LNG) naar Europa, omdat bedrijven in Azië bereid zijn nóg hogere prijzen te betalen.

Bibberen om de gasprijs; 'Energier rekening honderden euro's hoger'

De Telegraaf

Nederland

Publish Date: 14 Sep 2021 12:00

Section: BINNENLAND

Length: 180 words

'Energier rekening honderden euro's hoger'

door Edwin van der Schoot

Groningen - We moeten bibberen voor een peperdure winter. De aardgasbuffers in Nederland zijn halfleeg, en bijvullen is duur nu de aardgasprijs ongekend hoog is.

„Als de huidige trend zo doorzet moet een gemiddeld huishouden minimaal rekening houden met een verhoging van 150 euro op stroom en 400 euro op gas. Dat is nog los van de overheidsheffingen die volgende week bekend worden gemaakt,” rekent prijsexpert Ben Woldring voor.

Nederland is net als de rest van Europa steeds afhankelijker geworden van Russisch gas. En Rusland levert momenteel beduidend minder dan verwacht. Analisten zijn erover verdeeld of staatsgasbedrijf Gazprom dat expres doet, om een punt te maken voor de ingebruikname van de omstreden gaspijpleiding Nord Stream 2, of uit pure onmacht.

Experts en de Gasunie pleiten nu voor het aanleggen van een strategische gasvoorraad, zoals die sinds 1973 ook voor olie wordt aangehouden. Dat moet een herhaling van dit soort nijpende situaties in de toekomst voorkomen.

'Energienota loopt bizar hoog op'

De Telegraaf.nl

Publish Date: 04 Sep 2021 16:08

Section: DFT; DFT/NIEUWS; DFT/GELD; FRONTPAGE

Length: 503 words

De energienota dreigt voor veel huishoudens hoger uit te vallen dan al werd gevreesd. Klanten van Essent die na het aflopen van een vast energiecontract terugvallen naar een contract met variabele gas- en stroomtarieven betalen vanaf deze week flink meer. Zij zijn op jaarbasis circa €300 duurder uit, meldt vergelijkingssite Gaslicht.com.

Essent reageert met deze tussentijdse tariefsverhogingen op de handelsprijzen voor gas en stroom die de afgelopen maanden door het dak zijn gegaan. Dat komt door de fors hogere olieprijs, waar de gasprijs aan gekoppeld is. Ook blijken gasbedrijven te weinig te hebben ingekocht, wat de prijs extra opdrijft. De stroomprijs is omhoog geschoten door de hogere gasprijs en steeds duurdere CO2-emissierechten.

Uniek

Normaal gesproken passen energiebedrijven jaarlijks op 1 januari en 1 juli hun variabele tarieven aan. Dat Essent nu tussentijds de gas- en stroomtarieven ineens verhoogt voor bepaalde klanten, is vrij uniek. „Wij hebben dat niet eerder gezien”, zegt directeur Ben Woldring van Gaslicht.com.

Klanten van Essent die voor 1 september al een variabel energiecontract hadden, krijgen deze week geen hogere gas- en stroomtarieven voor hun kiezen. „Dat zou een laatste noodgreep zijn en zal Essent pas doen als er echt geen andere oplossing is. Want het risico is dat ze hun zogenoemde slapers dan massaal wakker gaan schudden. Die zijn immers gewend dat variabele tarieven op 1 januari en 1 juli wijzigen, en niet tussentijds”, legt Woldring uit. Deze groep heeft per 1 juli echter al fors hogere tarieven voorgeschoteld gekregen.

Explosief

Volgens Woldring moeten klanten van andere energiebedrijven rekening houden met explosief stijgende gas- en stroomtarieven per 1 januari 2022. „De energierekening dreigt voor veel huishoudens straks onbetaalbaar te worden. Zeker voor de huishoudens die zelf geen financiële mogelijkheden hebben verduurzamende maatregelen te nemen.” Hij hoopt daarom dat het kabinet gas terug gaat nemen met het verhogen van de energiebelastingen.

Bizar

Independer spreekt zelfs van 'bizarre' energietarieven. „De tarieven lijken niet te stoppen met stijgen”, stelt Joris Kerkhof, domeinmanager energie van de vergelijkingssite. „Het is echt de vraag waar we op uitkomen in de winter als het energieverbruik hoger ligt.”

Een gemiddeld huishouden dat in juli een jaarcontract afsloot, was ongeveer €2037 aan stookkosten kwijt voor een jaar. Wie nu zo'n overeenkomst sluit, betaalt al ruim €2450. En wat je in juli moest neertellen, was volgens Kerkhof al een recordbedrag.

Voordelig

Als de gas- en stroomprijzen enorm blijven stijgen, kan het voordelig zijn om een energiecontract met vaste tarieven voor meerdere jaren af te sluiten. Maar Woldring van Gaslicht.com betwijfelt dat.

„Wij hebben in de afgelopen acht jaar slechts twee keer eerder meegemaakt dat een meerjarig contract goedkoper was. Meestal is het slimmer om weer een jaarcontract te nemen zodra je huidige verbintenis afloopt. Want dan profiteer je telkens van een aantrekkelijke welkomstpremie.”

EU zet zich schrap voor stijgende energieprijzen

NRC Handelsblad

1ste Editie

Publish Date: 16 Sep 2021 12:00

Section: IN HET NIEUWS

Length: 1310 words

ABSTRACT

Analyse Energietransitie

Het spookbeeld van 'gele hesjes' en sociale onrust doemt op nu verschillende Europese landen worstelen met snel oplopende energieprijzen. Politici in meerdere EU-landen stellen vraagtekens bij het ambitieuze Brusselse klimaatbeleid, dat de hoge prijzen mede zou hebben veroorzaakt.

VOLLEDIGE TEKST:

Dat de energietransitie voor sociale onrust kan gaan zorgen, vrezen Europese politici al jaren. Maar de dreiging wordt opeens een stuk sneller dan verwacht realiteit. Nu de scherp stijgende energieprijzen in verschillende EU-landen tot spanningen leiden, groeit de angst voor verzet tegen de ambitieuze Europese klimaatplannen.

Overall in Europa stijgen de energieprijzen - terwijl de zomerse vraagdip normaal gezien nog niet voorbij zou zijn. Het is deels een gevolg van een economie die sneller aantrekt dan verwacht. Maar de gasvoorraden zijn na een lange winter ook nog altijd niet aangevuld, doordat de aanvoer vanuit Rusland hapert. Rusland zegt het gas voor eigen gebruik nodig te hebben, maar EU-landen verdenken Moskou ervan zo druk uit te oefenen om de omstreden nieuwe gaspijpleiding Nord Stream 2 snel in gebruik te nemen. Bij de bouw daarvan zijn verschillende EU-landen, waaronder Duitsland, betrokken.

Overschakelen op de achtervang van kolen- en kerncentrales wordt lastiger, nu die op steeds meer plekken in Europa gesloten zijn. Afhankelijkheid van gas is daarmee gegroeid. Daarbij komt dat de prijs die bedrijven binnen het Europese emissiehandelssysteem ETS moeten betalen voor het uitstoten van CO₂, in een jaar verdubbelde tot 60 euro per ton. Dat jaagt hen op kosten, en die worden doorberekend aan de consument.

De prijsstijgingen komen op een gevoelig moment, net na de presentatie van ambitieuze klimaatplannen waarin beprijzing van CO₂ een cruciale rol speelt. In Straatsburg, waar het Europees Parlement de plannen voor het eerst besprak, was het deze week het gesprek van de dag. Nog voor de nieuwe voorstellen zijn doorgevoerd, doemt het schrikbeeld van sociale onrust en 'gele hesjes' al op.

„Burgers beginnen vragen te stellen”, zei de Poolse Europarlementariër van de regerende PiS-partij Anna Zalewska in een debat. „Allereerst hebben ze vragen over de prijsstijgingen, want zij zijn het die opdraaien voor de kosten van de ambities van de EU.”

Energie-armoede

Eurocommissaris Frans Timmermans (Klimaat) weersprak ferm dat het ETS de prijzen opdrijft. „Slechts een vijfde van de prijsstijgingen kan aan de oplopende CO2-prijs worden toegeschreven“, benadrukte hij. De huidige situatie toont volgens Timmermans juist het belang van snel omschakelen naar hernieuwbare energie. „De ironie is dat als we vijf jaar eerder een Green Deal hadden gehad, we niet in deze positie hadden gezeten, want dan waren we nu al veel minder afhankelijk van fossiele brandstoffen en aardgas“, zei hij.

Het neemt vooralsnog niets weg van de onrust in EU-landen. Griekenland en Spanje reageerden de afgelopen dagen al met plannen die de kosten voor burgers moeten dempen. Tijdens overleg van de Europese ministers van Financiën drukte de Spaanse minister Nadia Calviño collega's dit weekeinde op het hart de sociale kosten van de klimaattransitie niet te vergeten. „We moeten bij het veranderen van onze regels en wetten heel goed oppassen dat we situaties zoals nu met de prijsstijgingen voorkomen.“

Desgevraagd toonde Timmermans zich woensdag sceptisch over de meest vergaande noodmaatregelen van de Spaanse regering, die fors wil ingrijpen in de energiemarkt. „Dat kun je niet zomaar doen. De vrije energiemarkt is de basis waarop we onze energieprijzen baseren.“

Het illustreert de ongemakkelijke positie waarin politici zitten. De prijsstijgingen zijn een gevolg van een markt die zich piepend en krakend aanpast - in de gewenste richting, maar met een pijnlijke last voor zwakke schouders. Over hoe dat effect het best kan worden gedempt, bestaat vooralsnog geen overeenstemming.

In Brussel zeggen beleidsmakers scherp te letten op het risico op 'energie-armoede': huishoudens die de kosten voor het verwarmen van hun huis nauwelijks kunnen ophoesten. In juli presenteerde Timmermans een speciaal Sociaal Klimaatfonds, gevuld met inkomsten uit de verkoop van uitstootrechten, dat burgers moet compenseren. Maar de scepsis hierover onder lidstaten die een nieuw Europees herverdelingssysteem vrezen, is nog lang niet weggenomen.

EU zet zich schrap voor stijgende energieprijzen: 'We moeten heel goed oppassen'

In verschillende EU-landen zijn spanningen ontstaan

Burgers beginnen vragen te stellen

A. Zalewska Poolse Europarlementariër

Spanje

In Polen wordt 70 procent van de energie nog altijd opgewekt met kolen. En dat wordt steeds duurder. De energiekosten voor burgers stegen de afgelopen jaren al harder dan elders in Europa. Nu dreigen energiebedrijven deze nog eens met maximaal 40 procent te verhogen. Volgens premier Mateusz Morawiecki is dit de schuld van Brussel, dat CO2-emissierechten belast. „De kosten van het klimaatbeleid van de Europese Unie komen op de rekening van de klanten“, zei hij vorige week op de radio. Dat is maar een deel van het verhaal. Poolse kolenmijnen draaien op subsidie. De prijs van kolen zelf wordt mede opgedreven door de gasprijs en de wereldwijde vraag naar energie. En in plaats van in te zetten op duurzame energie, investeert de Poolse regering juist in infrastructuur om meer vloeibaar gas te importeren uit de Verenigde Staten en Noorwegen. Morawiecki beloofde al in 2018 om burgers te compenseren voor hun hogere energiekosten. Die belofte is niet nagekomen, concludeerde de Poolse Rekenkamer in juni.

Emilie van Outeren

Lees ook deze reportage: Een kruis van zonnepanelen - voor klimaat en portemonnee

In Italië waarschuwde maandag de minister voor Ecologische Transitie, Roberto Cingolani, dat de elektriciteitsrekening volgend kwartaal kan stijgen met wel 40 procent. De ecologische transitie is broodnodig, maar mag niet ten koste gaan van kwetsbare groepen, zei hij. Daarom besloot Rome in juli al om 1,2 miljard euro aan overheidstoelagen niet te innen van energieleveranciers, die deze kosten normaal doorrekenen aan consumenten. Hierdoor bleef de prijsstijging voor een doorsnee gezin enigszins beperkt. Cingolani waarschuwde dat de overheid niet elk kwartaal zo'n maatregel kan treffen. Hij sluit een structurele ingreep, bijvoorbeeld op fiscaal vlak, niet uit. Welke vorm die zal krijgen, is nog niet duidelijk. Maar de Italiaanse consumentenbond reageerde snel. Als de overheid straks het verlies aan overheidstoelagen via de belastingen wil compenseren, daalt de koopkracht van de Italianen en stijgen de kosten van bedrijven.

Ine Roos

In Spanje baren de stijgende energieprijzen politici inmiddels zo veel zorgen dat de regering van premier Sanchez een 'schokplan' heeft opgesteld om de gevolgen voor burgers te verzachten - en de politieke schade voor Madrid te beperken. Dinsdag gaf de ministerraad goedkeuring aan het zogeheten 'plan el choque', dat ervoor moet zorgen dat consumenten de basisvoorziening in ieder geval kunnen blijven betalen. Om een beeld te krijgen: een megawattuur stroom kostte maandag in Spanje 154,11 euro. Een jaar geleden was dat 46 euro. Het plan bestaat onder meer uit een tijdelijke verlaging van de belasting op de elektriciteitsrekening. Ook komt er een limiet op wat consumenten moeten betalen voor gas en elektriciteit. De regering wil de plannen financieren door onder meer 'overtollige' winsten bij energiebedrijven weg te halen. Bij energiebedrijven is tegen de plannen dan ook grote weerstand ontstaan: ze dreigen naar de rechter te stappen en centrales te sluiten. „Deze maatregelen zijn oneerlijk. Wij kunnen ook niets doen aan de prijsstijgingen“, zei de lobbyclub van

Spaanse elektriciteitsbedrijven, Aelec. De energiebedrijven vinden dat de plannen de stabiliteit van de sector in gevaar brengen.

5.1.2.e

Van: 5.1.2.e
Verzonden: maandag 20 september 2021 16:21
Aan: 5.1.2.e)
CC: 5.1.2.e
 [redacted]
 [redacted]
 [redacted]

Onderwerp: Re: Nota Energierekening

Categorieën: Groene categorie

helder, dank. straks even toelichten. hgr 5.1.2.e

Op 20 sep. 2021 om 15:15 heeft 5.1.2.e
 [redacted]@minezk.nl> het volgende geschreven:

Volgens mij is dat niet per definitie nodig. Belastingplan gaat immers over volgend jaar en de tijdelijke maatregel wil je daar eigenlijk los van.

Uitstel voor bedrijven hoeft niet via belastingplan (kan FIN via tijdelijk besluit regelen) en maatregelen voor huishoudens zijn vermoedelijk niet fiscaal, dus lopen via begroting.

Maar besluitvorming is in principe in najaar wel wenselijk, eventueel gekoppeld aan begrotingsbehandeling en/of belastingplan. Willen we wel iets generieks voor volgend jaar, dan is het uiteraard wel belastingplan.

Van: 5.1.2.e @minezk.nl>
Verzonden: maandag 20 september 2021 15:07
Aan: 5.1.2.e @minezk.nl>
CC: 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e
 [redacted]@minezk.nl>; 5.1.2.e minezk.nl>; 5.1.2.e
 [redacted]minezk.nl>; 5.1.2.e
 [redacted]@minezk.nl>; 5.1.2.e @minezk.nl>; Hoenders,
 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e
 [redacted]@minezk.nl>; 5.1.2.e
 [redacted]@minezk.nl>; 5.1.2.e @minezk.nl>

Onderwerp: Re: Nota Energierekening

Dat snap ik, maar die tijdelijke maatregel zou je dan voorafgaand aan de behandeling van het belastingplan in de tk moeten hebben voorgelegd. Eens?

Verstuurd vanaf mijn iPhone

Op 20 sep. 2021 om 14:55 heeft 5.1.2.e
@minezk.nl> het volgende geschreven:

Lastige bij 2 is dat (1) belastingplan morgen naar de Kamer gaat en (2) alle fiscale maatregelen gericht op huishoudens generiek zijn en pas volgend jaar enig effect sorteren. Als er echt iets nodig is, is een combinatie van uitstel EB+ODE voor specifieke bedrijven en ondersteuning van specifieke huishoudens via helpen bij verduurzaming en/of energieleveranciers logischer.

Generieke maatregelen komen met name te laat terecht bij degene die het niet nodig hebben en remmen tegelijkertijd te verduurzaming (en ze kosten veel geld).

Dus eens met een iets aangepaste 2

Van: 5.1.2.e @minezk.nl>
Verzonden: maandag 20 september 2021 14:44
Aan: 5.1.2.e @minezk.nl>
CC: 5.1.2.e @minezk.nl>;
5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e
@minezk.nl>; 5.1.2.e
@minezk.nl>; 5.1.2.e
@minezk.nl>; 5.1.2.e @minezk.nl>;
5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e
@minezk.nl>; 5.1.2.e
@minezk.nl>; 5.1.2.e
@minezk.nl>

Onderwerp: Re: Nota Energierekening

dank voor alle info. er zijn mijns inziens drie opties:

1. deze spreeklijn
2. deze spreeklijn, maar het punt van vinger aan de pols sterker aangezet, en de boodschap van het kabinet dat het tijdelijke (fiscale) maatregelen laat onderzoeken, en daarover uiterlijk bij belastingplan beslist, en dat daarvoor X middelen worden gereserveerd (met als kanttekening dat aanvullende maatregelen wel moeten aansluiten bij de noodzaak om de energievoorziening te verduurzamen)
3. de aankondiging van maatregelen.

1 en 2 zouden mijns inziens kunnen, 3 is te overhaast.

eens? 5.1.2.e

Op 20 sep. 2021 om 12:40 heeft 5.1.2.e
@minezk.nl> het volgende geschreven:

Beste allen,

Zie in de bijlage de nota voor de stas/MEZK met bijlagen.
Graag jullie blik, vanwege de tijdslijnen even parallel. De
DoMus map gaat via 5.1.2.e de lijn in.
Er staat nog een PM in voor de kosten bij het document
met de verschillende mogelijkheden, dit zullen we
parallel even berekenen.

We zullen dit ook nog even met AEP en FIN parallel
afstemmen. Als wij rond zijn delen we dit ook met AZ en
SZW met het oog op de APB.

Groet,
5.1.2.e

Van: 5.1.2.e @minezk.nl>
Verzonden: maandag 20 september 2021 10:20
Aan: 5.1.2.e
@minezk.nl>; 5.1.2.e
@minezk.nl>; 5.1.2.e
@minezk.nl>
CC: 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e
@minezk.nl>; 5.1.2.e
@minezk.nl>; 5.1.2.e
@minezk.nl>
Onderwerp: RE: Energieprijs discussie

Net van 5.1.2.e nog wat preciezere vragen
gekregen. Graag als het kan al einde ochtend al een
eerste beeld. Ook aangeven wat we deze week nog niet
scherp hebben, want dan procesantwoord bij APB nodig.

- Wat zijn de effectne op de huishoudens?
- Waar zit de stijging in het totaal van de
energierekening (prijs vs tarieven en
belastingen)

- Wat zijn de knoppen waaraan we kunnen draaien voor zowel huishouden en bedrijven, en wat gaat dat eventueel kosten?

Succes!

5.1.2.e

Verzonden vanuit [Mail](#) voor Windows

Van: 5.1.2.e

Verzonden: maandag 20 september 2021 09:56

Aan: 5.1.2.e 5.1.2.e

[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]

Onderwerp: RE: Energieprijs discussie

Beste 5.1.2.e

- Alvast snel, wat betreft onze invloed op de marktprijzen:
Dit plaatje laat het goed zien. Het toont de prijsontwikkelingen vanaf 2012 op de verschillende Europese gasbeurzen (elk land/beurs zijn eigen kleur). Zoals je ziet zijn de markten goed geïntegreerd en lopen de verschillende kleuren vrijwel parallel. Pas als de markten weer gescheiden raken door congestie of andere maatregelen zul je verschillen in prijzen zien tussen beurzen. In het andere geval zullen de markten de prijsverschillen weg arbitreren.
- Wat betreft steun:
Goorloofde steun voor de eindgebruikers zal kunnen via stimuleren van niet-fossiele alternatieven of energie-efficiëntie (geen korte termijnsoelaas) of door de energiebelasting aan te passen. Dat is iets waarnaar gekeken wordt in België en Italië (wiebeltaks).

Gr 5.1.2.e

<image001.jpg>

Van: 5.1.2.e [redacted] <[redacted]@minezk.nl>
Verzonden: maandag 20 september 2021 09:48
Aan: 5.1.2.e [redacted]
[redacted] <[redacted]@minezk.nl>; 5.1.2.e [redacted]
[redacted] <[redacted]@minezk.nl>
CC: 5.1.2.e [redacted] <[redacted]@minezk.nl>; 5.1.2.e [redacted]
[redacted] <[redacted]@minezk.nl>; 5.1.2.e [redacted]
[redacted] <[redacted]@minezk.nl>; 5.1.2.e [redacted]
[redacted] <[redacted]@minezk.nl>
Onderwerp: RE: Energieprijs discussie

PS: centrale vraag daarbij is welke mogelijkheid wij hebben om de prijs te beïnvloeden dan wel met steun te komen voor huishoudens en bedrijfsleven.

5.1.2.e [redacted]

Verzonden vanuit [Mail](#) voor Windows

Van: 5.1.2.e [redacted]
Verzonden: maandag 20 september 2021 09:41
Aan: 5.1.2.e [redacted]
[redacted]
CC: 5.1.2.e [redacted]
[redacted]
[redacted]
Onderwerp: RE: Energieprijs discussie

Stas vraagt om aanvullend dossier snel (als het kan al in de loop van de ochtend) te krijgen mhoo discussie in APB morgen. Graag ook afstemmen met AZ en met 5.1.2.e [redacted].

Dank 5.1.2.e [redacted]

Verzonden vanuit [Mail](#) voor Windows

Van: 5.1.2.e [redacted]
Verzonden: maandag 20 september 2021 08:23
Aan: 5.1.2.e [redacted]
CC: 5.1.2.e [redacted]
[redacted]
[redacted]
Onderwerp: Re: Energieprijs discussie

Goedemorgen,

Komt in orde.

5.1.2.e is bezig met een klein dossiertje voor de stas, ook met oog op mogelijke vragen de komende dagen bij de APB. Daar kunnen we dit goed in meenemen. Met BBR afgesproken dat we dat einde dag aan haar meegeven.

Groeten 5.1.2.e

Verstuurd vanaf mijn iPhone

Op 20 sep. 2021 om 08:01 heeft 5.1.2.e

@minezk.nl> het volgende geschreven:

Goedemorgen collega's,

Zoals jullie wellicht ook gezien hebben is er discussie in politiek en media over de momenteel hoge gasprijs, beperkt gevulde gasbergingen, gevolgen daarvan, en van hogere Co2 prijs, op de elektriciteitsprijs, en wat een en ander voor de energierekening van huishoudens kan gaan betekenen. Wat betreft de gasmarktontwikkelingen is een uitvoerige nota naar de bewindslieden gegaan die eind vanmiddag om 18.00 uur met hen wordt besproken.

Aan het team energierekening wil ik in aanvulling daarop vragen een nadere duiding op te stellen van het effect van de marktontwikkelingen op de energierekening. Zoals vaak worden in de discussie verschillende elementen op een hoop gegooid en kan het helpen hier weer het nodige onderscheid te maken (EB, ODE, Co2-prijs – transport – levering), etc.

Groet,

5.1.2.e

5.1.2.e @minezk.nl>

Onderwerp: RE: Nota energierekening

Ha 5.1.2.e ,

Veel dank voor de snelle opmerkingen. We hebben alle opmerkingen verwerkt, zie bijgaand de nieuwe versie van de stukken.

Groet,

5 1 2.e

Van: 5.1.2.e @minfin.nl>

Verzonden: maandag 20 september 2021 14:10

Aan: 5.1.2.e @minezk.nl>

CC: 5.1.2.e @minfin.nl>; 5.1.2.e @minfin.nl>; 5.1.2.e @minfin.nl>; 5.1.2.e @minfin.nl>; 5.1.2.e @minfin.nl>; 5.1.2.e @minezk.nl>

Onderwerp: RE: Nota energierekening

Ha 5.1.2.e

Dank voor het delen. Goede notitie. Zie bijgevoegd onze suggesties (ook bij de EB bijlage). Kun je laten weten hoe jullie deze verwerken? Wij zullen het stuk namelijk ook naar onze stas sturen ter info.

Ik sta vanmiddag langs een voetbalveld dus graag het verdere contact vanmiddag met 5 1 2 e

Groet,

5 1 2.e

Van: 5.1.2.e @minezk.nl>

Verzonden: maandag 20 september 2021 12:49

Aan: 5.1.2.e @minfin.nl>

Onderwerp: Nota energierekening

Ha 5.1.2.e

Zoals je misschien al vernomen hebt willen we vandaag een nota in de tas krijgen over de energierekening.

Zie bijgaand de stukken, fijn als jij hier een snelle blik op kunt werpen!

Groet,

5 1 2.e

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is gezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen.

De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch

Ministerie van Economische Zaken en Klimaat

TER INFORMATIE

Aan de Staatssecretaris EZK – KE
Aan de Minister van Economische Zaken en Klimaat

**Directoraat-generaal Klimaat
en Energie**
Directie Elektriciteit

Auteur

5.1.2.e

T 070 5.1.2.e

@minezk.nl

Datum

20 september 2021

Kenmerk

DGKE-E / 21237299

Bhm: 21237694

Kopie aan

5.1.2.e

nota

Ontwikkeling energierekening

Parafenroute

5.1.2.e

Aanleiding

De afgelopen weken is de energierekening veelvuldig in het nieuws geweest. Aanleiding hiervoor zijn de stijgende leveringstarieven door onder andere de stijgende olieprijs, de CO2 prijs en de gasprijzen.

Advies

U kunt kennis nemen van de nota.

Kernpunten

- De afgelopen weken zijn door verschillende media artikelen over de energierekening gepubliceerd. Deze gaan veelal in op de stijgende leveringstarieven door:
  - De stijgende olieprijs en gasprijs door de aantrekkende economie, waardoor de tarieven voor aardgas en elektriciteit stijgen.
  - De stijgende CO2 prijs, de toename van de ETS prijs leidt tot een hogere kostprijs voor energieleveranciers. De energieleveranciers berekenen die door in de energieprijzen van huishoudens.
  - de stijgende gasprijs door minder aanbod vanuit Noorwegen en Rusland vanwege onderhoudswerkzaamheden en hogere vraag in Azië zodat de LNG die kant op gaat.
- Naar aanleiding van deze berichten hebben wij veel vragen gekregen over het standpunt van het kabinet.
- Het betreft een mondiale toename van de energieprijzen. In beginsel heeft dit geen effect op de concurrentiepositie van het bedrijfsleven.
- Er zijn enkele EU landen die maatregelen nemen of overwegen om een hoge stijging van de totale energierekening tegen te gaan, waaronder Polen en Spanje. De mate waarin ze hierin maatregelen op nemen verschilt sterk.
  - Spanje heeft vergaande maatregelen aangekondigd, waaronder belastingverlaging en een limiet op wat consumenten betalen voor gas en elektriciteit. Timmermans heeft aangegeven sceptisch te zijn over ingrijpen in de vrije energiemarkt (zie bijgevoegd NRC artikel).

Ontvangen BBR

- Het kabinet heeft geen directe invloed op de leveringstarieven, deze worden bepaald op de markt door vraag en aanbod. Wel worden deze beïnvloed door het beleid, zoals de stijging van de ETS-prijs.
- Het kabinet kan niet sturen op de totale energierekening, het heeft alleen directe invloed op het belastingdeel (ODE en EB) en – op langere termijn – op de nettatarieven. Het is dus niet zomaar mogelijk om de stijging van de leveringstarieven (geheel) tegen te gaan. Bovendien is de lange termijn ontwikkeling van deze leveringstarieven erg onzeker: de tarieven kunnen ook zomaar weer dalen. Bovendien is de energierekening maar een deel van alle uitgaven die een huishouden heeft. De klimaattransitie heeft baat bij voorspelbaar, consistent beleid en dus geen jaarlijkse wijzigingen in de belastingen.
- Daarom is de lijn van het huidige kabinet dat het jaarlijks de totale koopkrachtontwikkeling beoordeelt in augustus. De effecten van de huidige situatie op de energiemarkt op de koopkracht zullen indien gewenst nog in kaart worden gebracht door SZW.
- Als consumenten of bedrijven in betalingsproblemen komen zijn energieleveranciers bereid met begrip voor de situatie in gesprek met hen gaan om individuele afspraken te maken. Energieleveranciers hebben verschillende hulpmiddelen beschikbaar voor klanten met betalingsproblemen.
- Er zijn wettelijke regels die mensen beschermen tegen afsluiting van voorzieningen. Zo worden afnemers die omwille van hun gezondheid afhankelijk zijn van de levering van elektriciteit of gas en afnemers die in schuldhulpverlening zitten, in beginsel niet afgesloten. Dit is in de Regeling Afsluitbeleid voor kleinverbruikers van elektriciteit en gas geborgd.
- Energieleveranciers kunnen, als gevolg van de hogere energieprijzen, in een slechtere financiële positie terechtkomen. Als zij leveren aan kleinverbruikers, geldt een vergunningsplicht en zijn zij onderhevig aan toezicht van de ACM. De ACM kan een faillissement niet altijd voorkomen. Wanneer een energieleverancier failliet gaat, verliezen de klanten mogelijk een deel van hun voorschotbedrag, eventuele waarborgsom die zij hebben betaald en een eventueel bedrag uit saldering van energie uit hun zonnepanelen. ACM heeft enkele weken geleden laten weten dat er dit najaar mogelijk een leverancier failliet kan gaan. Omwille van negatieve effecten voor betreffende partij, is ons niet bekend gemaakt om welke leverancier het zou gaan.
- Direct invloed uitoefenen op de energierekening kan vanuit de overheid alleen via de EB en ODE. In de bijlage vindt u hiervoor een overzicht van de opties. Aan deze opties kleven evenwel nadelen (ongerichtheid, onjuiste timing, precedentwerking en kosten).
- Mogelijk komt dit onderwerp terug bij de Algemene Politieke Beschouwingen. Daarbij zal de vraag met name zijn of het kabinet gaat ingrijpen. Bijgaand vindt u daarom een spreeklijn en Q&A's en een aantal artikelen ter achtergrond. De lijn in de spreektekst is dat het kabinet geen aanvullende maatregelen gaat nemen.

- In de toelichting is de ontwikkeling per component van de energierekening uiteengezet.

Toelichting

De energierekening bestaat uit 3 componenten: de leveringstarieven, de belastingen op energie en de nettatarieven.

Leveringstarieven

- De leveringstarieven zijn de commerciële prijzen voor energie en komen tot stand op de energiemarkt op basis van vraag en aanbod. Deze tarieven worden vastgesteld door de energieleveranciers.
- Hier heeft het kabinet geen invloed op.
- De leveringstarieven laten na een daling tijdens de coronacrisis nu weer een stijging zien. Dit komt met name door:
  - De stijgende olieprijs en gasprijs door de aantrekkende economie, waardoor de tarieven voor aardgas en elektriciteit stijgen.
  - De stijgende CO2 prijs, de toename van de ETS prijs leidt tot een hogere kostprijs voor energieleveranciers. De energieleveranciers berekenen die door in de energieprijzen van huishoudens.
  - de stijgende gasprijs door minder aanbod vanuit Noorwegen en Rusland vanwege onderhoudswerkzaamheden en hogere vraag in Azië zodat de LNG die kant op gaat.

Impact op de energierekening

- Het CBS publiceert maandelijks de gemiddelde energietarieven voor aardgas en elektriciteit. Ter indicatie, een huishouden met een gemiddeld verbruik van 1170 m3 en 2384 kWh betaalt bij een variabel tarief in augustus 2021 ongeveer 170 euro meer dan op basis van het variabele tarief in augustus 2020.
- Op basis van de groothandelsprijzen is er een procentuele stijging van bijna 400 procent bij de gasprijzen te zien. Indien deze stijging structureel zou aanhouden, wat niet de verwachting is, is de stijging op de energierekening ook vele malen groter, namelijk ruim duizend euro.
- In de tabellen hieronder is uitgegaan van cijfers van het CBS, namelijk consumentenprijzen voor aardgas en elektriciteit.

Stijging cf. CBS consumentenprijzen aug 2020 - aug 2021	
Huishouden met een gemiddeld verbruik van 1170 m3 gas en 2384 kWh (PBL)	170
Huishouden met een gemiddeld verbruik van 1500 m3 en 3500 kWh (Gaslicht)	230

Voorlopige profielen 2020	Aardgas m3	Elektriciteit kWh	aug-20	aug-21	verschil
Een bewoner in nieuw, klein appartement	640	1560	275	375	100
Een bewoner in oud, klein appartement	810	1540	319	434	115

Twee of meer bewoners in oud, klein appartement	990	2260	415	566	151
Een bewoner in oude, kleine rijwoning (tussen, hoek of 2-onder-1-kap)	1040	1680	389	529	140
Een bewoner in oude, middelgrote rijwoning (tussen, hoek of 2-onder-1-kap)	1230	1980	459	625	166
Twee of meer bewoners in oude, kleine rijwoning (tussen, hoek of 2-onder-1-kap)	1210	2780	509	693	184
Twee of meer bewoners in nieuwe, middelgrote rijwoning (tussen, hoek of 2-onder-1-kap)	1070	3250	504	687	183
Twee of meer bewoners in oude, middelgrote rijwoning (tussen, hoek of 2-onder-1-kap)	1360	3190	576	785	209
Twee of meer bewoners in oude, grote rijwoning (tussen, hoek of 2-onder-1-kap)	1890	3880	763	1039	276
Twee of meer bewoners in oude, grote vrijstaande woning	2350	4480	925	1260	335

- De exacte impact van de stijging van de leveringstarieven voor een huishouden hangt af van het type contract en het energieverbruik.
- Deze stijging geldt voor huishoudens die een nieuw contract af moeten sluiten, huishoudens die hun prijzen voor langere tijd vastgelegd hebben merken hier op dit moment niks van.
- Dit najaar verwachten we bij de KEV een nieuwe lange termijn raming van de energierekening van het PBL. In het voorjaar komt het CBS met de verwachting voor de ontwikkeling in 2022.

Belastingen op energie

- De belastingen op energie zijn de Energiebelasting (EB) en Opslag Duurzame Energie (ODE). Dit is het enige onderdeel waar het kabinet directe invloed op kan uitoefenen.
- Voor een huishouden met een gemiddeld energieverbruik van 1170 m³ gas en 2.384 kWh elektriciteit stijgt het belastingdeel van de energierekening beperkt in 2022 t.o.v. 2021, namelijk ongeveer 16 euro¹.
- Dit is conform de toezegging van het kabinet in het Klimaatakkoord dat het belastingdeel na 2022 beperkt zal stijgen.

Nettarieven

- De nettatarieven zijn de werkelijke kosten die netbeheerders maken voor het aanleggen en beheren van de gas- en elektriciteitsnetten. Deze kosten hangen deels samen met de energietransitie, op de hoogte van de nettatarieven heeft het kabinet gedeeltelijk invloed.
- De nettatarieven voor 2022 zijn nog niet bekend. 5.1.2.i

¹ Dit is alleen het effect van de tarieven, hierbij wordt uitgegaan van een gelijkblijvend verbruik van 1170 m³ en 2384 kWh in 2021 en 2022.

- De ACM verwacht rond 7 oktober het tarievenvoorstel van TenneT te publiceren. De ACM stelt eind november de tarieven van TenneT vast.
- De ACM verwacht eind oktober de tarievenvoorstellen van de regionale netbeheerders te publiceren. De ACM stelt half december de tarieven van de regionale netbeheerders vast.
- De ACM heeft vandaag haar besluit over de methode van berekenen van de nettarieven in de periode 2022-2026. De ACM heeft in haar persbericht aangegeven dat de verwachting is dit besluit per saldo niet tot een stijging van de tarieven voor consumenten zal leiden. De ACM heeft ook benoemd dat de precieze nettarieven nog niet bekend zijn.
- EZK heeft geen ruimte om te sturen op de nettarieven in 2022. Op de middellange termijn zijn er mogelijkheden om bepaalde netkosten uit de algemene middelen te betalen, waaronder de kosten voor afbouwen van gasnetten en de kosten voor het elektriciteitsnet-op-zee.

Van: 5.1.2.e)
Verzonden: maandag 20 september 2021 19:24
Aan: 5.1.2.e
CC: 5.1.2.e)
Onderwerp: Re: Nota energierekening

We hebben deze stukken inmiddels ook met onze bewindspersonen besproken. Ze volgen onze lijn. Hebben we het beeld dat de Kamer naar verwachting meer verwacht dus willen iets in de zak hebben. Maar zit dan eerder op het spoor van uitstel/ specifieke compensatie (vouchers) huishoudens dan generiek iets doen. Daar komen we morgen nog even op terug.

Groeten 5.1.2.e

Verstuurd vanaf mijn iPhone

Op 20 sep. 2021 om 19:20 heeft 5.1.2.e @minezk.nl> het volgende geschreven:

Ha 5.1.2.e,

Klopt, dat was de laatste versie. Zie bijgaand de laatste versie van alle stukken die naar onze stas is gegaan!

Groet,
5.1.2.e

Van: 5.1.2.e @minfin.nl>
Verzonden: maandag 20 september 2021 18:45
Aan: 5.1.2.e @5.1.2.e 5.1.2.e
 5.1.2.e @minezk.nl>
CC: 5.1.2.e @minfin.nl>
Onderwerp: RE: Nota energierekening

En als jullie de laatste versie van het hele setje hebben zou dat helemaal fijn zijn ☺

Van: 5.1.2.e
Verzonden: maandag 20 september 2021 18:40
Aan: 5.1.2.e @minezk.nl>
CC: 5.1.2.e @minbuza.nl>; 5.1.2.e
 @minfin.nl>
Onderwerp: RE: Nota energierekening

Dank voor de aanpassingen. Wij hebben geen opmerkingen meer. Excuses voor de late reactie. Ik neem aan dat bijgevoegde versie de laatste versie is, klopt dit? Dan sturen wij die ook ter info naar onze stas.

Van: 5.1.2.e @minezk.nl>

Verzonden: maandag 20 september 2021 15:54

Aan: 5.1.2.e @minfin.nl>

CC: 5.1.2.e @minfin.nl>; 5.1.2.e @minfin.nl>; 5.1.2.e @minfin.nl>; 5.1.2.e @minezk.nl>

Onderwerp: RE: Nota energierekening

Ha 5.1.2.e

Veel dank voor de snelle opmerkingen. We hebben alle opmerkingen verwerkt, zie bijgaand de nieuwe versie van de stukken.

Groet,

5.1.2.e

Van: 5.1.2.e @minfin.nl>

Verzonden: maandag 20 september 2021 14:10

Aan: 5.1.2.e @minezk.nl>

CC: 5.1.2.e @minfin.nl>; 5.1.2.e @minfin.nl>; 5.1.2.e @minfin.nl>; 5.1.2.e @minezk.nl>

Onderwerp: RE: Nota energierekening

Ha 5.1.2.e

Dank voor het delen. Goede notitie. Zie bijgevoegd onze suggesties (ook bij de EB bijlage). Kun je laten weten hoe jullie deze verwerken? Wij zullen het stuk namelijk ook naar onze stas sturen ter info.

Ik sta vanmiddag langs een voetbalveld dus graag het verdere contact vanmiddag met 5.1.2.e

Groet,

5.1.2.e

Van: 5.1.2.e @minezk.nl>

Verzonden: maandag 20 september 2021 12:49

Aan: 5.1.2.e @minfin.nl>

Onderwerp: Nota energierekening

Ha 5.1.2.e

Zoals je misschien al vernomen hebt willen we vandaag een nota in de tas krijgen over de energierekening.

Zie bijgaand de stukken, fijn als jij hier een snelle blik op kunt werpen!

Groet,

5.1.2.e

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is gezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen.

De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message.

The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is toegezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen. De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message. The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is toegezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen. De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message. The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is gezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen.

De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch

Van: 5.1.2.e @minszw.nl>
Verzonden: vrijdag 24 september 2021 09:17
Aan: 5.1.2.e)
CC: 5.1.2.e)
Onderwerp: RE: Graag een snelle blik: nota energierekening
Bijlagen: DOMUS-21239918-v7-Ontwikkeling_energierekening_mvg.docx

Hoi 5.1.2.e

Zie een paar kleine suggesties bij de nota. Verder wil ik de komende tijd graag meer gevoel krijgen voor de relatie tussen jullie concrete voorbeelden (micro) en de inflatieraming vh CPB. Aansluiting kunnen we nu niet goed maken. Dit hoeven we echter niet in nota toe te zeggen wat mij betreft.

Maar belangrijker: moet de nota niet fors worden aangepast nav de APB? Er is toch inmiddels een deal over de EB?

Groet, 5 1 2.e

Van: 5.1.2.e @minezk.nl>
Verzonden: vrijdag 24 september 2021 08:13
Aan: 5.1.2.e @minszw.nl>
CC: 5.1.2.e @minszw.nl>; 5.1.2.e @minezk.nl>
Onderwerp: Graag een snelle blik: nota energierekening

Hoi 5.1.2.e ,

Veel dank voor jullie input. Ik heb op basis van jullie input en de input van 5.1.2.e op hoofdlijnen een aantal beleidsopties geschetst.

Wat betreft de effecten en de precieze voor en nadelen van de opties: het lijkt me goed als we hier volgende week nog even goed naar kijken, daarom hier nog even uitgelaten. Ik heb even naar de tarieven gekeken op basis van het CBS en het lijkt alsof een veel groter deel niet is meegenomen (58%) als we er vanuit gaan dat zowel juli als augustus er niet in zit. Nu is er 1 voorbeeld genoemd, namelijk een alleenstaande werkende op het niveau van het wettelijk minimumloon. Kunnen we hier nog 1 of 2 aan toevoegen?

Ik hoor graag (zsm) of jullie voor nu nog opmerkingen hebben op de nota, deze gaat vandaag de tas in!

Alvast bedankt
 Groet,
 5 1 2.e

Van: 5.1.2.e @minszw.nl>
Verzonden: donderdag 23 september 2021 16:03
Aan: 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e @minezk.nl>
CC: 5.1.2.e @minszw.nl>
Onderwerp: bullets koopkracht en beleid beleidsopties voor notitie over energierekening

Ho 5.1.2.e ,

Hieronder vinden jullie input voor jullie notitie op het koopkrachtbeeld. Ik deel deze bullets alvast met jullie. Dan kunnen jullie zien, waar ik aan denk en hoe dit mogelijkwerijs in jullie notitie kan passen.

Tegelijkertijd hebben mijn collega's hier nog niet naar gekeken. Twee paar extra ogen zou volgens mij goed zijn. **5.1.2.e** is vanmiddag vrij en ik ben morgen vrij **5.1.2.e** is er morgen weer. Dus **5.1.2.e** komt hoogstwaarschijnlijk morgenochtend met commentaar op deze bullets. Graag ontvangen we dan ook graag een nieuwe versie van de notitie.

Succes en alvast fijn weekend!

Groet,

5.1.2.e

5.1.2.i en 5.2.1

-
- A horizontal bar chart titled "U.S. should take action to address climate change" showing the percentage of respondents who believe the U.S. should take action to address climate change. The chart is broken down by age group (18-29, 30-49, 50-69, 70+) and gender (Male, Female). The y-axis lists the categories, and the x-axis shows the percentage from 0 to 100. The bars are gray, and the chart includes a legend for gender.
Age Group	Gender	Percentage
18-29	Male	92%
	Female	98%
30-49	Male	95%
	Female	88%
50-69	Male	96%
	Female	100%
70+	Male	97%
	Female	97%
Total	Male	94%
	Female	94%

© 2006 The Authors
Journal compilation © 2006 Blackwell Publishing Ltd

-
Government	Percentage
Current government	85%
Previous government	15%

5.1.2.i en 5.2.1

[Redacted text block]

- [Redacted text block]
- [Redacted text block]

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is toegezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen. De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.
This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message. The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is gezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen.

De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message.

The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is toegezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen. De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.
This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message. The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

Van: 5.1.2.e
Verzonden: vrijdag 24 september 2021 09:31
Aan: 5.1.2.e)
Onderwerp: FW: Motie Hermans e rekening
Bijlagen: Update energierekening

Van: 5.1.2.e
Verzonden: vrijdag 24 september 2021 09:08
Aan: 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e @minezk.nl>;
 5.1.2.e @minezk.nl>
CC: 5.1.2.e @minezk.nl>
Onderwerp: RE: Motie Hermans e rekening

Plan is vandaag nota te doen met bredere update over de energierekening. Concept hebben we gisteren gedeeld (zie bijgevoegd). Daar zullen we dit in meenemen.

Groeten 5.1.2.e

Van: 5.1.2.e @minezk.nl>
Verzonden: vrijdag 24 september 2021 09:06
Aan: 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e @minezk.nl>;
 5.1.2.e @minezk.nl>
CC: 5.1.2.e @minezk.nl>
Onderwerp: RE: Motie Hermans e rekening

Graag informerende nota opstellen aan bewindspersonen met deze info. Of weten ze dit al?

Dank

5.1.2.e

Verzonden vanuit [Mail](#) voor Windows

Van: 5.1.2.e
Verzonden: vrijdag 24 september 2021 08:34
Aan: 5.1.2.e)
Onderwerp: Fwd: Motie Hermans e rekening

Tkn

Verstuurd vanaf mijn iPhone

Begin doorgestuurd bericht:

Van: "5.1.2.e [redacted]@minezk.nl">

Datum: 24 september 2021 om 07:35:49 CEST

Aan: "5.1.2.e [redacted]@minezk.nl">

Onderwerp: Antw: Motie Hermans e rekening

Goedemorgen,

Het richt zich wel op de goede schijven bij elektriciteit maar:

- het doet niets aan de vrijstelling voor WKKs
- met dit bedrag is slechts een hele kleine aanpassing (paar procenten) van de tarieven op elektriciteit mogelijk.

Dus het verandert in principe niet echt iets, maar maakt de verkeerde prikkel ook niet erger.

5.2.1 [redacted]
[redacted]
[redacted]
[redacted]

Groeten 5.1.2.e [redacted]

Verstuurd vanaf mijn iPhone

Op 24 sep. 2021 om 07:07 heeft 5.1.2.e [redacted]
[redacted]@minezk.nl> het volgende geschreven:

Goedemorgen 5.1.2.e [redacted]

Wat is jouw beeld? Als de "verlaging energierekening" langs lijn van onderstaande motie gaat, wordt dan daarmee ook voor de glastuinbouw de huidige ongewenste prikkel om gas WKK's te gebruiken ipv elektrificatie weggehaald? Of betreft dat vooral ook de 4e schijf?

Groet,

5.1.2.e [redacted]

met 375 miljoen euro de energierekening voor huishoudens te verlagen door verlaging van de ODE op elektriciteit in de eerste schijf en verhoging van de belastingvermindering Energiebelasting;

- met 125 miljoen euro de elektrificatie in het MKB bevorderen door verlaging van de ODE op elektriciteit in de tweede en derde schijf;

5.1.2.e

Van: 5.1.2.e)
Verzonden: donderdag 23 september 2021 21:48
Aan: 5.1.2.e
CC: 5.1.2.e
Onderwerp: Update energierekening
Bijlagen: DOMUS-21239918-v6-Ontwikkeling_energierekening_schoon.docx

Beste 5.1.2.e ,

Naar aanleiding van het gesprek maandag met de bewindspersonen over de hoge gasprijzen zijn we verder gegaan met zowel het beter kunnen duiden van de ontwikkelingen als het in kaart brengen van verschillende handelingsmogelijkheden. Dit met als doel voor het weekend een update te kunnen meegeven. Met veel dank aan 5.1.2.e vinden jullie hiervoor de concept nota bijgevoegd.

Dankzij 5.1.2.e hebben we daarbij inmiddels beter zicht op wat de verwachte effecten op de energierekening zullen zijn. Dat geeft helaas geen rooskleurig beeld. De verwachte prijsstijgingen zijn zeer fors. Waar we al eerder hadden geconcludeerd dat generieke compensatie (via verlaging energiebelastingen) niet effectief is, zijn de verwachte prijsstijgingen dusdanig dat generieke compensatie bijna per definitie een druppel op een gloeiende plaat gaat zijn. Hoewel we snappen dat dit een makkelijke knop is om aan te draaien, hopen we samen met AEP, SZW en BZK komende week nog wat slimmere opties uit te werken ook aansluitend bij het vandaag gepubliceerde rapport van TNO. Mochten jullie hier ideeën over hebben horen we die uiteraard graag.

Tot zover!

Groeten 5 1 2.e

14.

Van: 5.1.2.e
Verzonden: vrijdag 24 september 2021 11:55
Aan: 5.1.2.e
Onderwerp: FW: Bhm Ontwikkeling energierekening
Bijlagen: DOMUS-21240964-Bhm_Ontwikkeling_energierekening.ZZZ.DRF

Categorieën: Groene categorie

Van: 5.1.2.e @minezk.nl>
Verzonden: vrijdag 24 september 2021 11:49
Aan: 5.1.2.e @minezk.nl>
CC: 5.1.2.e @minezk.nl>
Onderwerp: Bhm Ontwikkeling energierekening

Ha 5.1.2.e (cc: 5.1.2.e),

Veel dank voor de nota over de ontwikkeling van de energierekening. Echt een hele goede en complete nota, actualiteit zit er ook goed in (en ik zal ook de € 600 - € 800 van 5.1.2.e en van jou 5.1.2.e n.a.v. laatste gesprek).

5.1.2.e ik heb 1 opmerking en een aanvulling op formulering. Kun jij verwerken en mij een seintje geven? Dan zet ik deze z.s.m. door.

Alvast dank!

Vriendelijke groeten,

5.1.2.e

5.1.2.e

5.1.2.e

.....
Ministerie van Economische Zaken en Klimaat
Directie Bureau Bestuursraad
Bezuidenhoutseweg 73 | 2594 AC | Den Haag
Postbus 20401 | 2500 EK | Den Haag
.....

T: 06 5.1.2.e
E: 5.1.2.e @minezk.nl

5.1.2.e)

Van: 5.1.2.e)
Verzonden: vrijdag 24 september 2021 08:49
Aan: 5.1.2.e
CC: 5.1.2.e)
Onderwerp: Re: graag medeparaaf: nota energierekening

Hoi 5.1.2.e

Met de punten zoals zojuist besproken verwerkt ben ik akkoord.

Groeten,

5.1.2.e

Op 24 sep. 2021 om 08:08 heeft 5.1.2.e @minezk.nl> het volgende geschreven:

Ho 5.1.2.e

Zie in de bijlage een nota voor stas en MEZK met een update over de energierekening. Dit naar aanleiding van ons gesprek met ze afgelopen maandag en de ontwikkelingen afgelopen week. Deze nota bevat vooral een update en nog niet al het huiswerk dat ze uitgevraagd hebben; we zullen volgende week samen met SZW en 5.1.2.e nog iets beter de mogelijke koopkrachteffecten in beeld brengen.

5.1.2.e heeft gisteren meegekeken op een eerste versie van deze nota en meegedacht over beleidsopties. Wij kijken parallel nog even naar de voorbeelden die we erin gestopt hebben. We horen graag of jullie akkoord zijn zo en medeparaaf geven. We willen de nota graag vandaag de tas in doen, dus super als dit zo snel mogelijk lukt!

Groet,

5.1.2.e

<DOMUS-21239918-v7-Ontwikkeling_energierekening.DOCX>

Van: 5.1.2.e @minszw.nl>
Verzonden: woensdag 29 september 2021 11:32
Aan: 5.1.2.e
CC: 5.1.2.e
Onderwerp: RE: energierekening en koopkracht

Categorieën: Groene categorie

Hallo 5.1.2.e

Volgens mij krijg je als fictief voorbeeld dan onderstaande bullet. Daar horen de bullets met de nodige kanttekeningen van de vorige nota bij.

Groet,

5.1.2.e

- 5.1.2.i en 5.2.1
 [Redacted text block]

Van 5.1.2.e @minezk.nl>

Verzonden: dinsdag 28 september 2021 11:33

Aan: 5.1.2.e @minszw.nl>

CC: 5.1.2.e @minszw.nl>; 5.1.2.e @minszw.nl>; 5.1.2.e @minezk.nl>

Onderwerp: RE: energierekening en koopkracht

Ha 5.1.2.e

Allereerst nog dank voor de input voor de nota, deze hebben we opgenomen.

Zoals vorige week besproken hebben onze bewindspersonen gevraagd om een beeld van de koopkrachteffecten. Vorige week hebben we ook besproken dat wij geen hoogte krijgen welke informatie mee genomen is in de ramingen van het CPB. Volgens mij is de conclusie dat het a. lastig is om deze informatie van het CPB te verkrijgen en b. we voor een inschatting van de effecten deze informatie op dit moment niet perse nodig hebben.

5.1.2.i en 5.2.1
 [Redacted text block]

Ons idee is dat dit heel nuttig is voor een orde grootte van het effect. Ons voorstel is om voor onze bewindspersonen het volgende in kaart te brengen:

Mocht aangenomen worden dat de energierekening 100 euro stijgt, dan gaat het om ongeveer xx punt koopkracht, als je kijkt naar een situatie A. dit voor bijv 5 verschillende situaties met wat spreiding:

- A. *alleenstaande werkende op het niveau van het wettelijk minimumloon.*
- B.
- C. *Middeninkomen (onze stas is naast lage inkomens ook geïnteresseerd in het effect voor de groep midden inkomen)s*
- D. *middeninkomen*
- E.

Op deze manier hoeven we geen inschatting te maken welk effect meegenomen is in de inflatie en schetsen we wel een (grof) beeld van de impact van de euro's op de koopkracht van verschillende inkomensgroepen.

Graag zouden wij dit dan einde van de week weer met onze stas en MEZK delen. Hoor graag of dit voor jullie werkbaar is!

Groet,
5.1.2.e

Van: 5.1.2.e @minszw.nl>

Verzonden: dinsdag 28 september 2021 10:29

Aan: 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e @minezk.nl>

CC: 5.1.2.e minszw.nl>; 5.1.2.e @minszw.nl>

Onderwerp: energierekening en koopkracht

Hallo 5.1.2.e ,

We zouden nog contact hebben over de energierekening en de koopkracht.

Ik begreep dat in een notitie aan jullie staatssecretaris is toegezegd om nader te kijken naar de energierekening en de koopkracht. Klopt dat? Zo ja, wat zijn jullie vervolgstappen? Gaan jullie het CPB om vervolgstappen vragen?

Groet,
5.1.2.e

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is toegezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen. De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message. The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is gezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen.

De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

16.

Van: 5.1.2.e)
Verzonden: vrijdag 1 oktober 2021 12:37
Aan: 5.1.2.e
[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]
Onderwerp: Terugkoppeling bewindspersonenoverleg over gasprijzen en leveringszekerheid
Bijlagen: verslag BWO gasprijzen en leveringszekerheid.docx
Opvolgingsvlag: Opvolgen
Vlagstatus: Voltooid
Categorieën: Groene categorie

Ter informatie.
Bijgaand het verslag incl. acties van het bewindspersonenoverleg van vanmorgen.
Als er vragen zijn, dan kan je me bereiken.
Groeten,
5.1.2.e

Terugkoppeling BWO 1-10-21

MP, MEZK, STAS EZK en MinBUZA,

Vooraf gesproken over leveringszekerheid en prijsontwikkeling gas.

1. Leveringszekerheid gas. niet van toepassing: buiten reikwijdte
[redacted]
[redacted]
[redacted]
[redacted]
[redacted]
2. Prijsontwikkeling gas. Gesproken over de mogelijke prijsontwikkelingen op de gasmarkt en in welke mate die zich kunnen voordoen bij welke doelgroepen. Gesproken over beleid in buurlanden en over mogelijke effecten van faillissementen. Daarnaast gekeken naar diverse opties om effect op consumenten te verlichten.
Acties:
  - Opstarten terugkerend BWO-overleg voor het uitlijnen van beleid om de gevolgen van stijgende energieprijzen te beperken. met MINAZ, MINEZK, MINSZW en MINFIN (Vanaf dinsdag 12 oktober).
  - In beeld hebben:
    - Scenario's koopkrachteffecten per segment (minima, middeninkomens, etc.)
    - Timing wanneer stijgingen doorwerken (percentages vaste contracten, momenten van prijsstijgingen, etc.)
    - Mogelijkheden voor gericht ondersteunend beleid (naar segment)
    - Overzicht opbouw belastingdeel van energierekening, inclusief effect van het uit de rekening halen van ODE
    - Scenario's faillissement leveranciers
    - Extra validatie van verwachte prijsstijgingen
3. Europees beleid. Gesproken over inzet op de verschillende raden waar onderwerp energieprijzen geagendeerd staat. Lijn blijft dat de interne markt de hoeksteen blijft en aanpassing marktdesign niet gewenst is. Dat de toolbox van de Commissie verwelkomt wordt. Naar verwachting zitten ook meer marktgeoriënteerde lidstaten als Duitsland, Zweden, Denemarken op deze lijn.
4. Netcapaciteit. niet van toepassing: buiten reikwijdte
[redacted]

17.

Van: 5.1.2.e)
Verzonden: dinsdag 5 oktober 2021 15:31
Aan: 5.1.2.e)
Onderwerp: Bhm* Aanvullende nota overleg hoge gasprijzen
Bijlagen: DOMUS-21247514-
Bhm__Aanvullende_nota_overleg_hoge_gasprijzen.ZZZ.DRF

Categorieën: Groene categorie

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e

.....
Ministerie van Economische Zaken en Klimaat
Directie Elektriciteit
Bezuidenhoutseweg 73 | 2594 AC | Den Haag
.....

T +31 (0)6 5.1.2.e

Taskforce hoge gasprijzen: betaalbaarheid en leveringszekerheid

Aanleiding

Sinds de zomer is er sprake van een bijzondere situatie op de gasmarkt, die ook zijn weerslag heeft op de elektriciteitsmarkt en de warmtemarkt. Door diverse omstandigheden is er sprake van een krappe gasmarkt, wat zich vertaalt in een flink stijgende gasprijs (en daaraan gekoppeld de elektriciteitsprijs en warmteprijs) en zorgen over de leveringszekerheid van gas.

Er is sprake van een urgente situatie die om snel schakelen vraagt. Om snel te kunnen reageren op verschillende vraagstukken die spelen is voorgesteld een Taskforce hoge gasprijzen: betaalbaarheid en leveringszekerheid in te stellen. Deze taskforce verzorgt tevens de voorbereiding van het reguliere BWO met AZ, EZK, SZW en FIN dat vanaf 12 oktober om de twee weken bij elkaar komt.

Opzet: uit te werken vraagstukken

Doel is om tot een pakket aan scenario's te komen die op korte termijn rust over zowel de betaalbaarheid als de leveringszekerheid van energie terug brengen, waarbij we ook oog blijven houden op verduurzaming op langere termijn. Hiertoe zal de taskforce in ieder geval de volgende onderdelen uit werken:

1. Betaalbaarheid

- a) Extra validatie van verwachte prijsstijgingen
- b) Timing wanneer stijgingen doorwerken (percentages vaste contracten, momenten van prijsstijgingen, etc.)
- c) Scenario's koopkrachteffecten per segment (minima, middeninkomens, etc.)
- d) Handelingsperspectief bij (dreigend) faillissement leveranciers
- e) Mogelijkheden voor generiek ondersteunend beleid, inclusief overzicht opbouw belastingdeel van energierekening (BTW/ODE/EB)
- f) Mogelijkheden voor gericht ondersteunend nationaal beleid (naar segment)
- g) Mogelijkheden voor Europese maatregelen

2. Leveringszekerheid

- a) Mogelijkheden om de leveringszekerheid van gas beter te borgen

Bovenstaande lijst is mogelijk niet uitputtend. Het is van belang om scherp oog te blijven houden voor eventuele nieuwe vraagstukken die de komende weken op kunnen komen. Hierbij dienen in ieder geval de ontwikkeling van de nettarieven en de olieprijs/prijs aan de pomp in de gaten te worden gehouden.

Deelnemers

De taskforce zal bestaan uit de dossierhouders van de beleidsverantwoordelijke onderdelen binnen EZK en AZ, FIN, BZK en SZW. Het is van belang dat deze dossierhouders de inhoudelijke inbreng kunnen verzorgen (het uitwerken van hiervoor genoemde vraagstukken) in verschillende deelgroepen. Met andere woorden: het is de bedoeling de deelnemers als trekker fungeren om in overleg met de ander betrokken onderdelen de betreffende vraagstukken uit te werken en de resultaten in te brengen in de taskforce. Eventuele benodigde ambtelijke of politieke afstemming over mogelijke maatregelen verloopt via de die hiervoor geëigende kanalen (vijfhoek, ACKE/MCKE, enz.).

1. Voorzitter – PM ABD

2. 5.1.2.e [redacted] trekker consumentenmarkt
3. 5.1.2.e [redacted] trekker warmte
4. 5.1.2.e [redacted] – trekker leveringszekerheid
5. 5.1.2.e [redacted]
6. 5.1.2.e [redacted] trekker energiebelastingen
7. 5.1.2.e [redacted] – trekker mogelijkheden Europese maatregelen
8. EZK/Benl/TOP - trekker gevolgen industrie
9. SZW – trekker scenario's koopkracht
10. 5.1.2.e [redacted] - AZ

Regulier overleg energieleveranciers

Voor een effectieve uitwerking van de verschillende vraagstukken is nauw contact met de energieleveranciers cruciaal. Zij hebben het beste zicht op de actuele ontwikkelingen op de markt, de gevolgen voor consumenten, maar zijn tevens cruciaal in de uitvoering van eventuele wijzigingen in het beleid. Daarom wordt gekoppeld aan de taskforce door EZK/DGKE een regulier overleg met Energie-Nederland (en mogelijk een aantal energieleveranciers) ingesteld.

Tijdpad

De huidige verwachting is dat de hoge gasprijzen in ieder geval tot het voorjaar 2022 aanhouden. Voorgesteld wordt om gedurende deze periode de taskforce in stand te houden. Dat wil zeggen tot 1 maart of zoveel eerder als het resultaat (rust rondom de energierekening en leveringszekerheid terug is). Daarbij zullen de eerder benoemde vraagstukken met name in de maanden oktober en november moeten worden uitgewerkt. De taskforce komt hiertoe minimaal wekelijks bijeen in de maanden oktober en november. In de periode daarna is het van belang de ontwikkelingen in de markt nauw te blijven volgen, te beoordelen of bijstelling van het beleid nodig is en te bezien of er aanvullende vraagstukken spelen die opgepakt dienen te worden.

TER ADVISERING

Aan de Staatssecretaris EZK – KE
Aan de Minister EZK

**Directoraat-generaal Klimaat
 en Energie**

Directie Elektriciteit

Auteur

5.12e
 0666430605
 @mmezkn

Datum

4 oktober 2021

Kenmerk

DGKE-E / 21247461

Bhm: 21247514

Bijlage(n)

nota

Aanvullende nota overleg hoge gasprijzen

Parafenroute

5.12e
 BBR
 5.12e

Aanleiding

Op dinsdag 5 oktober spreken we met u beide over de ontwikkeling van de energieprijzen. Hiervoor heeft u afgelopen vrijdag een nota meegekregen. In deze nota vindt u op uw verzoek nog op enkele punten aanvullende informatie en een voorstel voor de agenda.

Advies

1. U kunt kennis nemen van deze nota
2. Voorgesteld wordt om dinsdag achtereenvolgens bij de volgende onderwerpen stil te staan:
  - a) Invulling motie Hermans – Graag horen we welke optie uw voorkeur heeft en of u de motie wilt invullen via verlaging van de EB of ODE
  - b) Eventuele aanvullende maatregelen in de energiebelastingen – graag bespreken we met u welke aanvullende maatregelen in de energiebelasting u wilt uitwerken en nemen we de planning hiervoor met uw door
  - c) Opzet taskforce – Graag staan we even stil bij de opzet.

ToelichtingFactsheet consumentenmarkt – vaste en variabele contracten

- Gevraagd is om nader inzicht in de consumentenmarkt. Hoeveel mensen hebben een vast contract, hoeveel variabel, enz.?
- In bijgevoegde factsheet wordt hier nader op ingegaan. Hieruit volgt dat het grootste deel van de mensen een variabel contract heeft. Deze mensen krijgen dus op 1 januari te maken met een forse stijging van de leveringstarieven.
- U had tevens gevraagd hoeveel mensen er op 1 oktober een vast contract voor 1 jaar zijn aangegaan. Deze informatie is niet voorhanden (betreft commerciële informatie van individuele energieleveranciers). We proberen nog bij enkele grote – vertrouwelijk – een inschatting te krijgen van de order grote van de omvang van deze groep (die beperkt zal zijn).

Ontvangen BBR

Taskforce hoge gasprijzen: betaalbaarheid en leveringszekerheid

- Afgelopen week is besloten een ambtelijke taskforce hoge gasprijzen op te richten om snel te kunnen schakelen op de verschillende vraagstukken. Deze taskforce wordt op dit moment opgezet. Eerste meeting is voorzien deze week, voorafgaand op het BWO van 12 oktober.
- Bijgevoegd vind u de concept opzet voor deze taskforce. Voorgesteld wordt om deze interdepartementaal in te richten en zowel naar de betaalbaarheid als de leveringszekerheid te laten kijken.
- 512e is benaderd als mogelijke voorzitter van de taskforce.

n van passing buiten reikwijdte

- [Redacted]
- [Redacted]
- [Redacted]
- [Redacted]

Taskforce hoge gasprijzen: betaalbaarheid en leveringszekerheid

Aanleiding

Sinds de zomer is er sprake van een bijzondere situatie op de gasmarkt, die ook zijn weerslag heeft op de elektriciteitsmarkt en de warmtemarkt. Door diverse omstandigheden is er sprake van een krappe gasmarkt, wat zich vertaalt in een flink stijgende gasprijs (en daaraan gekoppeld de elektriciteitsprijs en warmteprijs) en zorgen over de leveringszekerheid van gas.

Er is sprake van een urgente situatie die om snel schakelen vraagt. Om snel te kunnen reageren op verschillende vraagstukken die spelen is voorgesteld een Taskforce hoge gasprijzen: betaalbaarheid en leveringszekerheid in te stellen. Deze taskforce verzorgt tevens de voorbereiding van het reguliere BWO met AZ, EZK, SZW en FIN dat vanaf 12 oktober om de twee weken bij elkaar komt.

Opzet: uit te werken vraagstukken

Doel is om tot een pakket aan scenario's te komen die op korte termijn rust over zowel de betaalbaarheid als de leveringszekerheid van energie terug brengen, waarbij we ook oog blijven houden op verduurzaming op langere termijn. Hiertoe zal de taskforce in ieder geval de volgende onderdelen uit werken:

1. Betaalbaarheid

- a) Extra validatie van verwachte prijsstijgingen
- b) Timing wanneer stijgingen doorwerken (percentages vaste contracten, momenten van prijsstijgingen, etc.)
- c) Scenario's koopkrachteffecten per segment (minima, middeninkomens, etc.)
- d) Handelingsperspectief bij (dreigend) faillissement leveranciers
- e) Mogelijkheden voor generiek ondersteunend beleid, inclusief overzicht opbouw belastingdeel van energierekening (BTW/ODE/EB)
- f) Mogelijkheden voor gericht ondersteunend nationaal beleid (naar segment)
- g) Mogelijkheden voor Europese maatregelen

2. Leveringszekerheid

- a) Mogelijkheden om de leveringszekerheid van gas beter te borgen

Bovenstaande lijst is mogelijk niet uitputtend. Het is van belang om scherp oog te blijven houden voor eventuele nieuwe vraagstukken die de komende weken op kunnen komen. Hierbij dienen in ieder geval de ontwikkeling van de nettarieven en de olieprijs/prijs aan de pomp in de gaten te worden gehouden.

Deelnemers

De taskforce zal bestaan uit de dossierhouders van de beleidsverantwoordelijke onderdelen binnen EZK en AZ, FIN, BZK en SZW. Het is van belang dat deze dossierhouders de inhoudelijke inbreng kunnen verzorgen (het uitwerken van hiervoor genoemde vraagstukken) in verschillende deelgroepen. Met andere woorden: het is de bedoeling de deelnemers als trekker fungeren om in overleg met de ander betrokken onderdelen de betreffende vraagstukken uit te werken en de resultaten in te brengen in de taskforce. Eventuele benodigde ambtelijke of politieke afstemming over mogelijke maatregelen verloopt via de die hiervoor geëigende kanalen (vijfhoek, ACKE/MCKE, enz.).

- 1. Voorzitter – PM ABD

2. 5.1.2.e [redacted] trekker consumentenmarkt
3. 5.1.2.e [redacted] – trekker warmte
4. 5.1.2.e [redacted] trekker leveringszekerheid
5. 5.1.2.e [redacted]
6. 5.1.2.e [redacted] trekker energiebelastingen
7. 5.1.2.e [redacted] – trekker mogelijkheden Europese maatregelen
8. EZK/BenI/TOP - trekker gevolgen industrie
9. SZW – trekker scenario's koopkracht
10. 5.1.2.e [redacted] - AZ

Regulier overleg energieleveranciers

Voor een effectieve uitwerking van de verschillende vraagstukken is nauw contact met de energieleveranciers cruciaal. Zij hebben het beste zicht op de actuele ontwikkelingen op de markt, de gevolgen voor consumenten, maar zijn tevens cruciaal in de uitvoering van eventuele wijzigingen in het beleid. Daarom wordt gekoppeld aan de taskforce door EZK/DGKE een regulier overleg met Energie-Nederland (en mogelijk een aantal energieleveranciers) ingesteld.

Tijdpad

De huidige verwachting is dat de hoge gasprijzen in ieder geval tot het voorjaar 2022 aanhouden. Voorgesteld wordt om gedurende deze periode de taskforce in stand te houden. Dat wil zeggen tot 1 maart of zoveel eerder als het resultaat (rust rondom de energierekening en leveringszekerheid terug is). Daarbij zullen de eerder benoemde vraagstukken met name in de maanden oktober en november moeten worden uitgewerkt. De taskforce komt hiertoe minimaal wekelijks bijeen in de maanden oktober en november. In de periode daarna is het van belang de ontwikkelingen in de markt nauw te blijven volgen, te beoordelen of bijstelling van het beleid nodig is en te bezien of er aanvullende vraagstukken spelen die opgepakt dienen te worden.

Frans gas 12 procent duurder, maar regering houdt verdere stijging tegen

Frankrijk legt de stijging van de gasprijzen voor de komende maanden aan banden, heeft premier Castex laten weten. De prijs van gas in Frankrijk stijgt vandaag nog met ruim 12 procent, daarna blijft de prijs hetzelfde tot de tarieven weer dalen. Dat gebeurt vermoedelijk in maart of april, als de vraag naar gas weer daalt.

Op dat moment dalen de prijzen echter niet voor de Franse consument. Die blijft dan ongeveer hetzelfde betalen als nu. Op die manier berekent de regering de daling gedeeltelijk door aan de consument. Daarmee kan de bevrozing van de prijzen van nu betaald worden. Of dat uiteindelijk echt zo gaat, hangt echter af van wie de presidentsverkiezingen in april wint.

"We zetten een tariefschild op", zei Castex op de Franse televisie. "We gaan onszelf beschermen tegen deze prijsstijgingen." De premier beloofde leveranciers van gas te ondersteunen waar nodig.

Correspondent Frank Renout:

"De belangrijkste reden voor dit besluit van de regering is de onrust. De stijgende prijzen van gas, benzine en elektriciteit leiden tot koopkrachtverlies voor de Fransen. En eerlijk is eerlijk: het is verkiezingstijd.

Over een half jaar worden in Frankrijk presidentsverkiezingen gehouden, dus die stijgingen komen op een heel ongelegen moment voor president Macron als hij wil worden herkozen.

Twee jaar geleden gingen de gele hesjes massaal de straat op vanwege de koopkracht en vanwege de stijgende benzineprijzen. En Macron wil geen nieuwe gele hesjes-protesten zo vlak voor de verkiezingen."

Ook de prijs van elektriciteit wordt begrensd. De belasting op stroom wordt verlaagd. De prijs van stroom mag in februari pas weer omhoog, met maximaal 4 procent.

Twee weken geleden maakte de Franse regering al bekend dat het eenmalig 100 euro overmaakt naar de 5,8 miljoen Franse huishoudens die energiebonnen ontvangen, die helpen bij het betalen van de

energierekening. Castex zegt dat de regering verdere maatregelen niet uitsluit.

De prijs van gas is de laatste maanden fors gestegen, onder meer door een daling van de gasvoorraden, sluiting van kolen- en kerncentrales, de verminderde leveringen van gas uit Rusland en de toegenomen vraag naar gas uit Azië. In Frankrijk is de gasprijs begin dit jaar met meer dan 50 procent gestegen en de elektriciteitsprijs zou volgend jaar flink gaan stijgen.

Ook in Nederland?

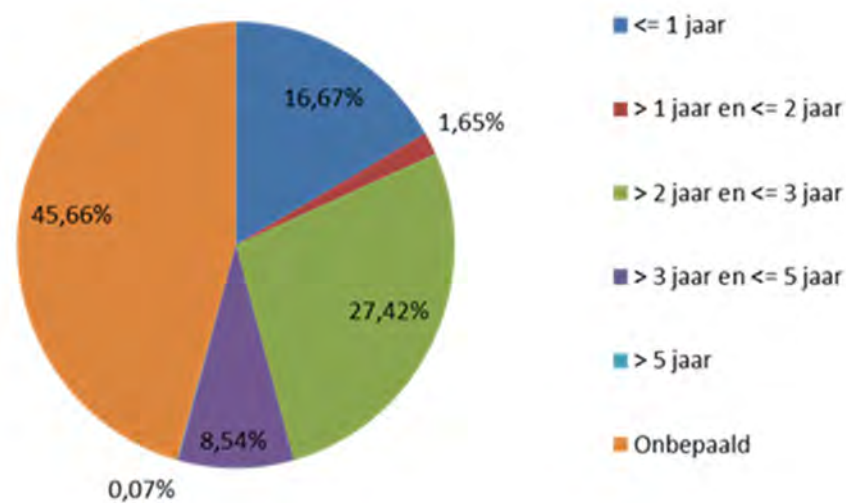
Op de vraag of de gasprijzen ook in Nederland aan banden worden gelegd, antwoordde minister Blok vanochtend dat het kabinet "de vinger aan de pols houdt". Hij wees erop dat vorige week bij de Algemene Beschouwingen in de Tweede Kamer 500 miljoen euro is vrijgemaakt om voor consumenten en het midden- en kleinbedrijf de [energiebelasting te verlagen](#).

"Dat is echt een enorm bedrag. We moeten nu kijken hoe de gasprijzen zich verder ontwikkelen", zei de demissionaire minister van Economische Zaken.

Factsheet Effect hogere gasprijs

Effect hogere gasprijs op eindafnemers

- Wanneer de hogere gasprijzen effect hebben voor kleinverbruikers, is zeer afhankelijk van het type contract. Hieronder het overzicht van de ACM van contracten per huishouden.

- Ruim 45% van de huishoudens heeft een contract voor onbepaalde tijd. Vaak zijn dit contracten met variabele prijszetting. Meestal stellen de energieleveranciers de tarieven voor 1 januari en 1 juli vast (bij Essent kunnen tarieven gedurende de looptijd door marktontwikkelingen worden aangepast). Het merendeel van deze groep zal de hogere prijzen per 1 januari voelen.
- Circa 17% van de huishoudens heeft nu een 1 jaars-contract (over het algemeen vaste prijsstelling, maar niet altijd), zij gaan dus binnen nu en 1 jaar de prijsstijging voelen doordat het contract afloopt en ze ofwel kiezen voor een nieuw vast contract, ofwel een contract met variabele prijzen.
- Circa 38 procent heeft een contract voor langer dan een jaar. Vaak zijn dit contracten met vaste prijzen en dan krijgen deze consumenten voorlopig niet te maken met hogere prijzen. Deze contracten zijn over het algemeen duurder.
- Naast de huishoudens met een variabel contract, zullen huishoudens met dynamisch prijscontract prijsstijgingen ook meteen merken, maar daar heeft ACM geen gegevens over.
- Ook kunnen huishoudens te maken krijgen met hogere prijzen als energieleveranciers door hun verslechterde financiële positie failliet gaan. Bij een faillissement worden de klanten van een failliete partij dan herverdeeld onder de overige leveranciers, die vervolgens de hogere prijzen in rekening zullen brengen.

Effect hogere gasprijs op leveranciers

- De hogere gasprijs heeft ook consequenties heeft voor de elektriciteitsprijs, omdat elektriciteit deels met gas opgewekt wordt.
- Energieleveranciers kunnen als gevolg van de hogere gasprijs, afhankelijk van hun inkoopstrategie (wanneer heeft men tegen welke prijs ingekocht), in een slechtere financiële positie terechtkomen. Als een leverancier de hoge inkoopkosten niet kan dekken met inkomsten uit de lopende contracten tegen vaste tarieven, kan hij failliet gaan.
- Hoeveel leveranciers pas gaan inkopen cq. hebben ingekocht nadat de leveringscontracten met vaste prijzen zijn gesloten of juist daarvoor, is niet exact bekend. Energie NL liet desgevraagd weten de verdeling te schatten op 50/50.
- actuele stand van zaken: ACM is deze maand vervroegd gestart met haar jaarlijkse uitvraag bij de leveranciers tav hun financiële positie. Daarbij controleert zij of leveranciers in de wintermaanden aan de vraag en aan de financiële verplichtingen kunnen voldoen.

(extra) Rechten van de consument bij het sluiten van een energiecontract

- Een (energie)contract komt tot stand via aanbod en aanvaarding. Een akkoord op onderhandeling is niet hetzelfde als het sluiten van een energiecontract.
- Een (energie)contract kan op verschillende manieren worden gesloten. Bijvoorbeeld in de winkel, maar ook online, telefonisch of aan de deur (colportage). Een overeenkomst kan ook via een app

worden gesloten. Het sluiten van een overeenkomst via een app, is een overeenkomst die online is gesloten.

- Bij telefonisch verkoop geldt het zogenoemde schriftelijkheidsvereiste: de consument moet schriftelijk akkoord geven als hij ingaat op een aanbod voor het leveren van energie, water of stadsverwarming.
- Bij overeenkomsten op afstand (telefonisch of online) of buiten de verkooppriimte (o.a. colportage, verkoop aan de deur) gelden er aanvullende regels zoals de wettelijke bedenktijd.
- Na het sluiten van een overeenkomst op afstand heeft de consument op grond van de wet 14 dagen bedenktijd. Binnen deze periode kan de consument zonder opgaaf van redenen en zónder het betalen van een opzegvergoeding het energiecontract beëindigen. Uiteraard dient de consument dan een ander contract af te sluiten en krijgt bij dat nieuwe contract ook te maken met de hogere gasprijzen.
- Na deze 14 dagen kan het contract alsnog worden opgezegd, alleen betaalt de consument vaak een opzegvergoeding aan de energieleverancier (bijv. bij een energiecontract van één jaar is de opzegvergoeding 50EUR). De ACM houdt toezicht op de naleving van hoogte van de opzegvergoedingen.
- Het kan voorkomen dat de consument tegen een hoger tarief een nieuwe energiecontract sluit. Daar stemt de consument immers mee in. Hij/zij kan de 'oude' energietarieven dus niet 'meenemen'.
- De ACM houdt toezicht op de naleving van de wet. Indien een consument het vermoeden heeft dat een energieleverancier de wet niet naleeft, kan de consument via ConsuWijzer een melding hiervan doen. Ook kan de consument via de Geschillencommissie een klacht indienen.
- Tot slot genieten consumenten extra bescherming tegen oneerlijke handelspraktijk (OHP). Consumenten worden beter beschermd tegen misleiding bij de aankoop van producten of diensten. Ook een gesloten energiecontract kan in bepaalde gevallen een OHP opleveren. Het rechtsgevolg van een OHP is de vernietiging van het energiecontract. Vernietiging heeft terugwerkende kracht en dat betekent dat uiteindelijk de rechtshandeling (sluiten van het contract) nooit heeft plaatsgevonden.

Van: 5.1.2.e
Verzonden: woensdag 6 oktober 2021 12:34
Aan: 5.1.2.e
 5.1.2.e @minszw.nl'; 5.1.2.e
 @minaz.nl'; 5.1.2.e
Onderwerp: RE: Taskforce hoge gasprijzen
Bijlagen: verslag BWO gasprijzen en leveringszekerheid.docx
Categorieën: Groene categorie

Hoi,

Veel dank voor het constructieve overleg net!

Hierbij nog even ter achtergrond het verslag van het BWO van vorige week en hieronder het actielijstje.
 Zoals besproken is het fijn om vandaag voor 3 uur een update van de verschillende zaken kunnen krijgen, dan maken we morgen met elkaar de stukken definitief in orde.

Wij sturen vandaag ook de conceptagenda voor het BWO nog even rond.

Groeten 5.1.2.e

- Factsheet krachtenveld Europese discussie (incl. wat mag wel/niet) + geannoteerde agenda inzet NL (5.1.2.e)
- Update actuele situatie leveringszekerheid (5.1.2.e)
- Uitzoeken mogelijkheid BTW over energierekening of belastingdeel (5.1.2.e FIN)
- Afstemmen tijdslijnen nota van wijziging (5.1.2.e)
- Koopkrachtberekeningen/inkomenseffecten aanvullend op huidige tabel (5.1.2.e SZW)
- Uitwerken scenario's voor aanpassingen energiebelastingen (EZK – energierekening team)
- Dekkingsbronnen ETS+BTW uitleg + mogelijkheden voor alternatieven schetsen (5.1.2.e AFEP)
- Overige mogelijkheden herstel koopkracht buitenom de energiebelastingen (5.1.2.e SZW)
- Woordvoeringslijn (DC)
- Contact leggen met Energie Nederland voor overleg (5.1.2.e)

-----Oorspronkelijke afspraak-----

Van: 5.1.2.e
Verzonden: woensdag 29 september 2021 08:03
Aan: 5.1.2.e

@minszw.nl'; 5.1.2.e @minaz.nl'

Onderwerp: Taskforce hoge gasprijzen
Tijd: woensdag 6 oktober 2021 10:00-11:00 (UTC+01:00) Amsterdam, Berlijn, Bern, Rome, Stockholm, Wenen.
Locatie: https://teams.microsoft.com/l/meetup-join/19%3ameeting_YmYzYzY3ZTYtYmI5My00N2ZlLWlxNGUtZDJjZDJhY2VhM2Jm%40thread.v2/0?context=%7b%22id%22%3a%221321633e-f6b9-44e2-a44f-59b9d264ecb7%22%2c%22oid%22%3a%22e8d85e2d-1fd4-4d0c-9294-c34cc2c1d58c%22%7d

Beste allen,

De meeste van jullie heb ik inmiddels al gesproken over de zogenoemde taskforce die we vanuit EZK willen opzetten om snel de verschillende vragen die nu politieke leven te kunnen beantwoorden. Hiervoor loopt op dit moment nog het een en ander. Tegelijkertijd is er volgende week, de 12de, alweer het volgende BWO. Ik wil daarom morgen bijeenkomen om met elkaar (1) de opzet van de taskforce te bespreken en (2) de agenda voor het BWO maken. Bijgevoegd vinden jullie de conceptopzet van de taskforce. Ik stuur later nog even een overzicht van alle informatie die we tot nu toe verzameld hebben.

Tot morgen!

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e

5.1.2.e

.....
Ministerie van Economische Zaken en Klimaat
Directie Elektriciteit
Bezuidenhoutseweg 73 | 2594 AC | Den Haag
.....

T +31 (0)6 5.1.2.e

[Deelnemen aan gesprek \(microsoft.com\)](#)

Terugkoppeling BWO 1-10-21

MP, MEZK, STAS EZK en MinBUZA,

Vooraf gesproken over leveringszekerheid en prijsontwikkeling gas.

1. Leveringszekerheid gas. niet van toepassing: buiten reikwijdte
[redacted]
[redacted]
[redacted]
[redacted]
[redacted]
2. Prijsontwikkeling gas. Gesproken over de mogelijke prijsontwikkelingen op de gasmarkt en in welke mate die zich kunnen voordoen bij welke doelgroepen. Gesproken over beleid in buurlanden en over mogelijke effecten van faillissementen. Daarnaast gekeken naar diverse opties om effect op consumenten te verlichten.
Acties:
  - Opstarten terugkerend BWO-overleg voor het uitlijnen van beleid om de gevolgen van stijgende energieprijzen te beperken. met MINAZ, MINEZK, MINSZW en MINFIN (Vanaf dinsdag 12 oktober).
  - In beeld hebben:
    - Scenario's koopkrachteffecten per segment (minima, middeninkomens, etc.)
    - Timing wanneer stijgingen doorwerken (percentages vaste contracten, momenten van prijsstijgingen, etc.)
    - Mogelijkheden voor gericht ondersteunend beleid (naar segment)
    - Overzicht opbouw belastingdeel van energierekening, inclusief effect van het uit de rekening halen van ODE
    - Scenario's faillissement leveranciers
    - Extra validatie van verwachte prijsstijgingen
3. Europees beleid. Gesproken over inzet op de verschillende raden waar onderwerp energieprijzen geagendeerd staat. Lijn blijft dat de interne markt de hoeksteen blijft en aanpassing marktdesign niet gewenst is. Dat de toolbox van de Commissie verwelkomt wordt. Naar verwachting zitten ook meer marktgeoriënteerde lidstaten als Duitsland, Zweden, Denemarken op deze lijn.
4. Netcapaciteit. niet van toepassing: buiten reikwijdte
[redacted]

Van: 5.1.2.e @minfin.nl>
Verzonden: woensdag 6 oktober 2021 15:15
Aan: 5.1.2.e
 5.1.2.e
 5.1.2.e
 5.1.2.e @minaz.nl'; 5.1.2.e
 5.1.2.e
CC: 5.1.2.e
Onderwerp: RE: Taskforce hoge gasprijzen
Bijlagen: dekkingsopties taskforce 1500.docx

Hoi 5.1.2.e ,

Dank voor je mail. In de bijlage zoals besproken met dank aan de collega's binnen FIN een uitleg waarom hogere btw/ETS inkomsten geen dekkingsbron zijn en een lijst met eventuele alternatieven dekkingsbronnen binnen en buiten de EB.

Groeten,
5.1.2.e

Van: 5.1.2.e @minezk.nl>
Verzonden: woensdag 6 oktober 2021 12:34
Aan: 5.1.2.e @minfin.nl>; 5.1.2.e
 @minezk.nl>; 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e
 @minezk.nl>; 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e
 @minezk.nl>; 5.1.2.e @minszw.nl>; 5.1.2.e
 @minezk.nl>; 5.1.2.e @minaz.nl 5.1.2.e minaz.nl>; 5.1.2.e
 @minfin.nl>; 5.1.2.e @minfin.nl>

Onderwerp: RE: Taskforce hoge gasprijzen

Hoi,

Veel dank voor het constructieve overleg net!

Hierbij nog even ter achtergrond het verslag van het BWO van vorige week en hieronder het actielijstje.

Zoals besproken is het fijn om vandaag voor 3 uur een update van de verschillende zaken kunnen krijgen, dan maken we morgen met elkaar de stukken definitief in orde.

Wij sturen vandaag ook de conceptagenda voor het BWO nog even rond.

Groeten 5.1.2.e

- Factsheet krachtenveld Europese discussie (incl. wat mag wel/niet) + geannoteerde agenda inzet NL 5.1.2.e
- Update actuele situatie leveringszekerheid 5.1.2.e
- Uitzoeken mogelijkheid BTW over energierekening of belastingdeel (5.1.2.e FIN)
- Afstemmen tijdslijnen nota van wijziging (5.1.2.e)
- Koopkrachtberekeningen/inkomenseffecten aanvullend op huidige tabel 5.1.2.e SZW)
- Uitwerken scenario's voor aanpassingen energiebelastingen (EZK – energierekening team)
- Dekkingsbronnen ETS+BTW uitleg + mogelijkheden voor alternatieven schetsen (5.1.2.e AFEP)
- Overige mogelijkheden herstel koopkracht buitenom de energiebelastingen 5.1.2.e SZW)
- Woordvoeringslijn (DC)

- Contact leggen met Energie Nederland voor overleg 5.1.2.e

-----Oorspronkelijke afspraak-----

Van: 5.1.2.e)

Verzonden: woensdag 29 september 2021 08:03

Aan: 5.1.2.e

@minszw.nl'; 5.1.2.e @minaz.nl'

Onderwerp: Taskforce hoge gasprijzen

Tijd: woensdag 6 oktober 2021 10:00-11:00 (UTC+01:00) Amsterdam, Berlijn, Bern, Rome, Stockholm, Wenen.

Locatie: https://teams.microsoft.com/l/meetup-join/19%3ameeting_YmYzYzY3ZTYtYml5My00N2ZlLWlxNGUtZDJjZDJhY2VhM2Jm%40thread.v2/0?context=%7b%22Id%22%3a%221321633e-f6b9-44e2-a44f-59b9d264ecb7%22%2c%22Oid%22%3a%22e8d85e2d-1fd4-4d0c-9294-c34cc2c1d58c%22%7d

Beste allen,

De meeste van jullie heb ik inmiddels al gesproken over de zogenoemde taskforce die we vanuit EZK willen opzetten om snel de verschillende vragen die nu politieke leven te kunnen beantwoorden. Hiervoor loopt op dit moment nog het een en ander. Tegelijkertijd is er volgende week, de 12de, alweer het volgende BWO. Ik wil daarom morgen bijeenkomen om met elkaar (1) de opzet van de taskforce te bespreken en (2) de agenda voor het BWO maken. Bijgevoegd vinden jullie de conceptopzet van de taskforce. Ik stuur later nog even een overzicht van alle informatie die we tot nu toe verzameld hebben.

Tot morgen!

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e

5.1.2.e

Ministerie van Economische Zaken en Klimaat
Directie Elektriciteit
Bezuidenhoutseweg 73 | 2594 AC | Den Haag

T +31 (0)6 5.1.2.e

[Deelnemen aan gesprek \(microsoft.com\)](#)

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is gezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen.

De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard

Van: 5.1.2.e
Verzonden: woensdag 6 oktober 2021 15:28
Aan: 5.1.2.e
CC: 5.1.2.e
Onderwerp: Scenario's EB/ODE energierekening huishoudens en bedrijven
Bijlagen: Energiebelasting - rekentool 2022_scenarios_energierekening.xlsx; Scenario's lastenverlichting energiebelastingen V2.docx

Categorieën: Groene categorie

Dag beide,

Na aanleiding van de bespreking van de motie en de algehele energieprijns perikelen met onze stas en minister hebben wij een aantal scenario's opgesteld en doorgerekend. Daarbij heb ik bijgevoegde achtergrond notitie opgesteld en de excel in de bijlage gezet, kunnen jullie een korte check doen op deze scenario's en de cijfermatige onderbouwing? Wij geven deze morgenochtend mee aan onze stas ter voorbereiding op het bwo van volgende week.

Alvast bedankt en bij vragen of opmerkingen hierover hoor ik het graag.

Met vriendelijke groet,

5 1 2 e

Van: 5.1.2.e @minszw.nl>
Verzonden: woensdag 6 oktober 2021 15:53
Aan: 5.1.2.e
CC: 5.1.2.e
Onderwerp: RE: Verzoek: nadere duiding koopkrachteffecten en mogelijkheden voor reparatie
Bijlagen: Factsheet energierekening 6-10-2021_aanvulling_koopkracht.docx
Categorieën: Groene categorie

Hoi 5.1.2.e ,

In de bijlage vinden jullie input voor het nieuwe concept. Toevoegingen zijn in het geel gemarkeerd. Ongetwijfeld spreken we morgen hierover verder.

Met een mogelijke stijging van de energierekening van 500 a 1000 euro liggen fiscale maatregelen niet voor de hand. Fiscale maatregelen zijn veelal gericht op het individu en niet op huishoudens. Met een dergelijke grote stijging van de energierekening gaat dat steeds meer knellen.

Groet,

5.1.2.e

Van: 5.1.2.e @minezk.nl>
Verzonden: woensdag 6 oktober 2021 13:04
Aan: 5.1.2.e @minszw.nl>; 5.1.2.e
 @minszw.nl>
CC: 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e
 @minezk.nl>
Onderwerp: RE: Verzoek: nadere duiding koopkrachteffecten en mogelijkheden voor reparatie

Hoi 5 1 2 e

Fijn dat jullie daar naar gaan kijken!

Zie hierbij de link naar de voorlopige publicatie van het CBS met de profielen van 2020. Hier komt dit najaar een update van. <https://www.cbs.nl/nl-nl/maatwerk/2021/33/voorpublicatie-energielevering-aardgaswoningen-2020>. Volgens mij is hier niet uit af te leiden hoe vaak iedere huishoudprofiel voorkomt, dit check ik nog bij het CBS.

In het kader van de evaluatie energiebelasting is eerder een koppeling gemaakt met het inkomen in 2018. Ik ben hier niet bij betrokken geweest maar ik herinner me dat er een aantal belangrijke kanttekeningen waren bij deze tabel en dat het een andere populatie betreft dan bovenstaande tabel. Ik vraag deze kanttekeningen nog na bij het CBS.

<https://www.cbs.nl/nl-nl/maatwerk/2020/49/energieverbruik-en-rekening-naar-huishoudprofiel-2018>

Groet,

5 1 2.e

Van: 5.1.2.e [redacted] <[\[redacted\]@minszw.nl](mailto:[redacted]@minszw.nl)>

Verzonden: woensdag 6 oktober 2021 12:23

Aan: 5.1.2.e [redacted] <[\[redacted\]@minezk.nl](mailto:[redacted]@minezk.nl)>; 5.1.2.e [redacted]

[redacted] <[\[redacted\]@minszw.nl](mailto:[redacted]@minszw.nl)>

CC: 5.1.2.e [redacted] <[\[redacted\]@minezk.nl](mailto:[redacted]@minezk.nl)>; 5.1.2.e [redacted]

[redacted] <[\[redacted\]@minezk.nl](mailto:[redacted]@minezk.nl)>; 5.1.2.e [redacted] <[\[redacted\]@minezk.nl](mailto:[redacted]@minezk.nl)>

Onderwerp: RE: Verzoek: nadere duiding koopkrachteffecten en mogelijkheden voor reparatie

Hallo 5.1.2.e [redacted],

We gaan kijken naar mogelijkheden voor koopkrachtreparatie buiten de energiebelasting om. Dat hangt ons inziens samen met de omvang van het probleem. Ik wilde daarom de volgende vraag stellen. Is er van de voorbeeldhuishoudens met het energieverbruik (die nu ook in de factsheet zijn opgenomen) een overzicht beschikbaar van hoe vaak ze voorkomen, desnoods grofmazig? Dat zou ook een indicatie kunnen geven van de spreiding van de stijging van de energierekening.

Groet,

5.1.2.e [redacted]

Van: 5.1.2.e [redacted] <[\[redacted\]@minezk.nl](mailto:[redacted]@minezk.nl)>

Verzonden: dinsdag 5 oktober 2021 18:04

Aan: 5.1.2.e [redacted] <[\[redacted\]@minszw.nl](mailto:[redacted]@minszw.nl)>; 5.1.2.e [redacted] <[\[redacted\]@minszw.nl](mailto:[redacted]@minszw.nl)>

CC: 5.1.2.e [redacted] <[\[redacted\]@minezk.nl](mailto:[redacted]@minezk.nl)>; 5.1.2.e [redacted]

[redacted] <[\[redacted\]@minezk.nl](mailto:[redacted]@minezk.nl)>; 5.1.2.e [redacted] <[\[redacted\]@minezk.nl](mailto:[redacted]@minezk.nl)>

Onderwerp: Verzoek: nadere duiding koopkrachteffecten en mogelijkheden voor reparatie

Ha beide,

Vooruitlopend op de taskforce morgen hierbij alvast twee verzoekjes met oog op het BWO. We staan hier morgen ook nog even bij stil.

1. Onze minister zou graag nadere duiding van koopkrachteffecten hebben. Onze collega's van AEP kunnen jullie hierbij helpen.
2. Lijstje met maatregelen waarover het kabinet nu nog zou kunnen besluiten om koopkracht te repareren voor volgend jaar buiten de energierekening om? Hebben jullie hiervoor iets van een sleuteltabel met effect en budgettair beslag.

Beide zaken willen we in principe opnemen in de stukken voor het BWO en vrijdag verspreiden.

Alvast veel dank!

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e [redacted]

5.1.2.e [redacted]

.....
Ministerie van Economische Zaken en Klimaat
Directie Elektriciteit
Bezuidenhoutseweg 73 | 2594 AC | Den Haag
.....

Van: 5.1.2.e)
Verzonden: woensdag 6 oktober 2021 16:54
Aan: 5.1.2.e
 [redacted]
 [redacted]
Onderwerp: Taskforce hoge gasprijzen- input AZ

Ik houd het even onder EZK

Kreeg net belletje van 5.1.2

- De agendering van Europa in deze taskforce is niet nodig. Gebeurt al in de REA. Verzoek om MEZK daar dan ook goed voor aan te lijnen
- We moeten niet alleen de EB-optie in beeld brengen maar alle andere opties ook. Heb aangegeven dat er ook gekeken wordt naar BTW en maatwerkachtige constructies oa met input van SZW en MinFIN. Indruk bij 5.2 is dat EB duur is omdat hij generiek is en dat maatwerk tot lagere kosten leidt. Daarom moet die opties ook onderdeel zijn van het totaalplaatje
- Ze gaf aan dat de tuinders (en mogelijk meer industrie) ook een issue gaat worden, Mogelijk nog niet voor deze agenda al, maar zal zsm in kaart moeten worden gebracht over wat voor volumes en bedragen het hier dan gaat. Volgens 5.1.2.e politiek zeer gevoelige doelgroep.
- Voor leveringszekerheid vooral goed om stavaza te duiden maar niet actiegericht.

Gr 5.1.2.e

Van: 5.1.2.e @minezk.nl>
Verzonden: woensdag 6 oktober 2021 12:34
Aan: 5.1.2.e @minfin.nl>; 5.1.2.e
 [redacted] @minezk.nl>; 5.1.2.e [redacted] @minezk.nl>; 5.1.2.e
 [redacted] @minezk.nl>; 5.1.2.e [redacted] @minezk.nl>; 5.1.2.e
 [redacted] @minezk.nl>; 5.1.2.e @minszw.nl' 5.1.2.e @minszw.nl>; 5.1.2.e
 [redacted] @minezk.nl>; 5.1.2.e @minaz.nl' 5.1.2.e @minaz.nl>; 5.1.2.e
 [redacted] @minfin.nl>; 5.1.2.e [redacted] @minfin.nl>

Onderwerp: RE: Taskforce hoge gasprijzen

Hoi,

Veel dank voor het constructieve overleg net!

Hierbij nog even ter achtergrond het verslag van het BWO van vorige week en hieronder het actielijstje.

Zoals besproken is het fijn om vandaag voor 3 uur een update van de verschillende zaken kunnen krijgen, dan maken we morgen met elkaar de stukken definitief in orde.

Wij sturen vandaag ook de conceptagenda voor het BWO nog even rond.

Groeten 5.1.2.e

- Factsheet krachtenveld Europese discussie (incl. wat mag wel/niet) + geannoteerde agenda inzet NL (Frederik en Herbert)

- Update actuele situatie leveringszekerheid 5.1.2.e
- Uitzoeken mogelijkheid BTW over energierekening of belastingdeel (5.1.2.e FIN)
- Afstemmen tijdslijnen nota van wijziging (5.1.2.e)
- Koopkrachtberekeningen/inkomenseffecten aanvullend op huidige tabel (5.1.2.e SZW)
- Uitwerken scenario's voor aanpassingen energiebelastingen (EZK – energierekening team)
- Dekkingsbronnen ETS+BTW uitleg + mogelijkheden voor alternatieven schetsen (5.1.2.e AFEP)
- Overige mogelijkheden herstel koopkracht buitenom de energiebelastingen (5.1.2.e SZW)
- Woordvoeringslijn (DC)
- Contact leggen met Energie Nederland voor overleg 5.1.2.e

-----Oorspronkelijke afspraak-----

Van: 5.1.2.e)

Verzonden: woensdag 29 september 2021 08:03

Aan: 5.1.2.e

5.1.2.e@minszw.nl'; 5.1.2.e @minaz.nl'

Onderwerp: Taskforce hoge gasprijzen

Tijd: woensdag 6 oktober 2021 10:00-11:00 (UTC+01:00) Amsterdam, Berlijn, Bern, Rome, Stockholm, Wenen.

Locatie: [https://teams.microsoft.com/l/meetup-](https://teams.microsoft.com/l/meetup-join/19%3ameeting_YmYzYzY3ZTYtYmI5My00N2ZlLWlxNGUtZDJjZDJhY2VhM2Jm%40thread.v2/0?context=%7b%22id%22%3a%221321633e-f6b9-44e2-a44f-59b9d264ecb7%22%2c%22oid%22%3a%22e8d85e2d-1fd4-4d0c-9294-c34cc2c1d58c%22%7d)

[join/19%3ameeting_YmYzYzY3ZTYtYmI5My00N2ZlLWlxNGUtZDJjZDJhY2VhM2Jm%40thread.v2/0?context=%7b%22id%22%3a%221321633e-f6b9-44e2-a44f-59b9d264ecb7%22%2c%22oid%22%3a%22e8d85e2d-1fd4-4d0c-9294-c34cc2c1d58c%22%7d](https://teams.microsoft.com/l/meetup-join/19%3ameeting_YmYzYzY3ZTYtYmI5My00N2ZlLWlxNGUtZDJjZDJhY2VhM2Jm%40thread.v2/0?context=%7b%22id%22%3a%221321633e-f6b9-44e2-a44f-59b9d264ecb7%22%2c%22oid%22%3a%22e8d85e2d-1fd4-4d0c-9294-c34cc2c1d58c%22%7d)

Beste allen,

De meeste van jullie heb ik inmiddels al gesproken over de zogenoemde taskforce die we vanuit EZK willen opzetten om snel de verschillende vragen die nu politieke leven te kunnen beantwoorden. Hiervoor loopt op dit moment nog het een en ander. Tegelijkertijd is er volgende week, de 12de, alweer het volgende BWO. Ik wil daarom morgen bijeenkomen om met elkaar (1) de opzet van de taskforce te bespreken en (2) de agenda voor het BWO maken. Bijgevoegd vinden jullie de conceptopzet van de taskforce. Ik stuur later nog even een overzicht van alle informatie die we tot nu toe verzameld hebben.

Tot morgen!

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e

5.1.2.e

.....
Ministerie van Economische Zaken en Klimaat
Directie Elektriciteit
Bezuidenhoutseweg 73 | 2594 AC | Den Haag

.....
T +31 (0)6 5.1.2.e

23.

Van: 5.1.2.e
Verzonden: woensdag 6 oktober 2021 17:03
Aan: 5.1.2.e
Onderwerp: Stukken ter voorbereiding op BWO hoge gasprijzen
Bijlagen: DOMUS-21249964-v2-scenario_s_energiebelasting.DOCX; DOMUS-21249750-v6-Agenda_BWO_hoge_gasprijzen_12_oktober.DOCX; DOMUS-21249851-v2-Factsheet_energierekening_7-10-2021.DOCX; DOMUS-21249952-v1-Factsheet_Europese_speelveld.DOCX; DOMUS-21249460-v5-voorbereiding_BWO_ontwikkeling_energierekening.DOCX
Categorieën: Groene categorie

Beste allen,

Gisteren hebben wij overleg gehad met de StasKE en MEZK over de energierekening/hoge gasprijzen. 5 1 2 e heeft hier vanuit AEP bij gezeten. A.s. dinsdag vindt er opnieuw een BWO plaats over dit onderwerp. Zie bijgaand ter info de voorbereiding voor het BWO a.s. dinsdag zoals deze naar de stas KE en MEZK is gegaan.

Groet,
5 1 2.e

3 concept scenario's lastenverlichting via de energiebelastingen (EB en ODE)

1. Niet heffen ODE / verdubbeling Motie Hermans

- Het effect van de optie om gedurende 2022 geen ODE te heffen realiseert ongeveer dezelfde totale lastenverlichting als een verdubbeling van het budget voor de motie Hermans naar €1 miljard.
- Onderstaande tabel toont aan dat het belastingdeel van de energierekening van een huishouden met gemiddeld energieverbruik beperkt lager uitvalt met circa **136 euro**
- De totale lastenverlichting voor huishoudens is circa €797 miljoen.
- De totale lastenverlichting voor bedrijven is circa €437 miljoen.
- Derving van circa €1,2 miljard.

2. EU minimumtarieven voor aardgas en elektriciteit aanhouden en het belastingdeel van huishoudens met gemiddeld energieverbruik gelijk te stellen aan €0 in 2022

- Er gelden minimumtarieven voor de energiebelastingen op aardgas en elektriciteit, welke volgen uit de EU Richtlijn Energiebelastingen. Daarom is het niet mogelijk om helemaal geen belasting te heffen op aardgas en elektriciteit en houden we in deze variant de minimumtarieven aan.
- Een huishouden met een gemiddeld energieverbruik gaat er ongeveer **430 euro** op vooruit ten opzichte van het basispad.
- De totale lastenverlichting voor huishoudens is circa €2,5 miljard.
- De totale lastenverlichting voor bedrijven is circa €1,7 miljard.
- Derving van circa €4,2 miljard.

3. €1.000 lastenverlichting via het belastingdeel op de energierekening van een huishouden met gemiddeld energieverbruik.

- een huishouden met een gemiddeld verbruik gaat er bij deze optie ongeveer 1000 euro op vooruit in vergelijking met het basispad.
- De totale lastenverlichting voor huishoudens is circa €6 miljard.
- De totale lastenverlichting voor bedrijven is circa €2,2 miljard.
- Derving van circa €8,3 miljard.

Effecten per huishoudprofiel

Belastingdeel op de energierekening	Basispad	1. Niet heffen ODE 2022	2. EU minimumtarieven + verlaging belastingvermindering	3. €1.000 lastenverlichting
<i>Huishouden met een gemiddeld energieverbruik</i>	€ 430	€ -136	€ -430	€ -1.000
Appartement, eenpersoons, klein (<100m ²), nieuw (1992 of later)	€ 19	€ -50	€ -81	€ -597
Appartement, eenpersoons, klein, oud (voor 1992)	€ 109	€ -67	€ -151	€ -684
Appartement, meerpersoons, klein, oud	€ 314	€ -113	€ -334	€ -886
Geschakelde woning, eenpersoons, klein, oud	€ 255	€ -97	€ -271	€ -827
Geschakelde woning, eenpersoons, middel (100-150m ²), oud	€ 403	€ -127	€ -396	€ -973
Geschakelde woning, meerpersoons, klein, oud	€ 510	€ -155	€ -505	€ -1.079
Geschakelde woning, meerpersoons, middel, nieuw	€ 504	€ -158	€ -514	€ -1.074
Geschakelde woning, meerpersoons, middel, oud	€ 653	€ -186	€ -630	€ -1.220
Geschakelde woning, meerpersoons, groot (150m ² of meer), oud	€ 1.043	€ -267	€ -959	€ -1.603
Vrijstaande woning, meerpersoons, groot, oud	€ 1.382	€ -337	€ -1.244	€ -1.936

Indicatieve effecten per bedrijfstype

Belastingdeel op de energierekening	Basispad	1. Niet heffen ODE 2022	2. EU minimumtarieven + verlaging belastingvermindering	3. €1.000 lastenverlichting
	Mediaan energieverbruik			
Detailhandel non-food	€ 2.531	€ -544	€ -2.069	€ -2.765
Bakker	€ 7.333	€ -791	€ -3.080	€ -4.019
Verpleeg- of verzorgingstehuis	€ 56.621	€ -8.038	€ -32.806	€ -40.905
Ziekenhuis	€ 122.524	€ -17.415	€ -71.262	€ -88.624
Voortgezet (speciaal) onderwijs	€ 34.615	€ -4.796	€ -19.508	€ -24.404
Fitness	€ 5.842	€ -844	€ -3.299	€ -4.291
Glastuinbouw zonder wkk	€ 30.943	€ -3.152	€ -12.764	€ -16.036
Grootschalige logistiek met koeling	€ 98.532	€ -4.130	€ -16.775	€ -21.013
Overige landbouw	€ 2.461	€ -567	€ -2.162	€ -2.880
105 Zuivelindustrie	€ 422.061	€ -18.088	€ -74.022	€ -92.049
17 Papierindustrie	€ 354.736	€ -18.088	€ -74.022	€ -92.049
Basismetalenindustrie Ijzer en staal	€ 266.436	€ -18.088	€ -74.022	€ -92.049

Overige mogelijkheden voor herstel koopkracht

Het inzetten van het reguliere inkomensinstrumentarium om het effect van de energierekening te mitigeren is een ongerichte en dure optie. Volgens het TNO-rapport is de relatie tussen inkomen en energiearmoede namelijk niet eenduidig. Ook zijn veel fiscale maatregelen gericht op het individu en niet op het huishouden. De stijging van de energierekening richt zich juist op het huishouden. In het inkomensinstrumentarium zijn de volgende opties denkbaar:

- Verhoging algemene heffingskorting. Als de algemene heffingskorting met 100 euro verhoogd wordt, zou dat 0,9 miljard euro kosten.
- Een verlaging van het tarief van de eerste schijf is een andere optie. Als het tarief in de eerste schijf met 0,4%-punt verlaagd wordt, dan betaalt een alleenstaande werkende met een loon op het niveau van het wettelijk minimumloon 90 euro minder belasting. Deze maatregel kost ongeveer 1,6 miljard euro.

Dekkingsopties

- Indien huishoudens gecompenseerd worden voor de hogere energieprijzen middels verlaging van de energie-/inkomstenbelasting, zijn verschillende dekkingsopties mogelijk.
- Dit kan ten eerste gezocht worden binnen de energiebelasting zelf. Zie tabel 1. Hierbij ligt het voor de hand te kijken naar de degressieve structuur van de heffing en/of de vrijstellingen. Nadeel is dat deze optie raakt aan grootgebruikers, die ook onder de hoge prijzen gebukt gaan.
- Daarnaast bevat tabel 2 dekkingsopties buiten de energiebelasting.

- Eventuele hogere btw-ontvangsten over de energierekening is geen dekkingsoptie. Hierbij is sprake van een endogeen effect, en geen beleidsmatig effect. Deze dekking is daarmee niet conform de gangbare begrotingsregels en gaat in tegen het uitgangspunt van automatische stabilisatie aan de inkomstenkant. Op het moment dat de btw-ontvangsten afnemen door bijvoorbeeld dalende energieprijzen in de toekomst, gaan we de dalende opbrengsten ook niet compenseren met een hogere energiebelasting. Ditzelfde geldt voor eventuele fluctuaties in de ETS-opbrengsten.
- Dekking dient conform de begrotingsregels daarom gevonden te worden in een beleidsmatige verhoging van de lasten elders.

Tabel 1: dekkingsopties energiebelasting

In € mld. (-) is saldoverslechterend	2022	Struc	Per wanneer uitvoerbaar?
Illustratief dekkingspakket energiebelasting			
EB-tariefstructuur minder degressief: verhoging EB-tarief gas 3 ^e en 4 ^e schijf met 1 cent + verhoging EB-tarief elektriciteit 4 ^e schijf met 0,5 cent. *	0,15	0,15	2022
Afschaffen mineralogische vrijstelling op aardgas en metallurgische vrijstelling op aardgas en elektriciteit	0 (0,08 in 2023)	0,094	2023

Tabel 2: dekkingsopties buiten energiebelasting

In mld. + = (EMU-saldo verbetering)	2022	Struc	Kan wetgeving in BP 2022?	Per wanneer uitvoerbaar?
1 Arbeidsmarkt				
a Halveren zelfstandigenaftrek (struc bedrag is 2036) in 15 stapjes van € 108	0	0,5	Ja	2022
b Halveren mkb-winstvrijstelling (uitgangspunt bij raming: in 1x halveren per 2022)	0,9	0,9	ja	2022
c Beperken 30%-regeling		0,072	Nee	
d Afschaffen middelingsregeling inkomstenbelasting		0,2	Nee	
2 Evenwichtiger belastingstelsel				
a Beperken laag tarief vpb tot €100.000	1,9	1,9	Ja	2022
b Terugdraaien verhoging vpb schijfgrens tot niveau 2020 (€200.000)	0,95	0,95	Ja	2022
c Verhogen laag vpb tarief naar 20%	2,1	2,1	Ja	2022
d Aanscherpen earningsstrippingmaatregel naar 10% EBITDA	1,6	1,6	Ja	2022, opbrengst tov stand MN, APB nog niet meegeteld
e Verlagen vrijstellingen BOR(naar 75% tot €1.084.851 en 50% daarboven)	0	0,1	Ja	2023 of nog later: zit in de zelfde IV-portfolio als schenkingsvrijstelling
f Verhogen tarief innovatiebox naar 11%	0,1	0,1	Ja	2022
3 Woningmarkt				
a Schenkingsvrijstelling eigen woning afschaffen	0	0,16	ja	2023. Geen parameter, maar structuuraanpassing, Struc bedrag pas in 2042

				Kan per 2022, maar kan niet worden verwerkt in de door de Belastingdienst eind 2021/begin 2022 opgelegde voorlopige aanslagen ib
b	Verhogen EWF met 0,05%	0,25	0,29	Ja
c	Overdrachtsbelasting niet-eigen woningen: tarief van 8% naar 9%	0,46	0,46	Ja
5	Mobiliteit			
a	Vliegbelasting verhogen naar 16 euro per ticket	0,2	0,2	Ja
b	Motorrijtuigenbelasting bestelbusjes taakstellend			
6	Overig			
a	Tabaksaccijns per 1-4-22 naar 10 euro	0,29	0,48	Ja
b	Alcoholaccijns: 20% stijging (gedistilleerd, bier en wijn)	0,19	0,19	
c	Verhogen bankenbelasting	0,3	0,3	Ja

niet van toepassing: buiten reikwijdte

-
Category	Percentage
Current government	100%
Not responsible	100%

Factsheet Europese speelveld

Stand van zaken:

- In Europa is alle aandacht gericht op de publicatie van de mededeling inzake een **'toolbox'** van de Europese Commissie. De toolbox geeft een analyse van de stand van zaken in de unie en bevat maatregelen die LS kunnen nemen binnen de kaders van de Europese regelgeving voor Klimaat en Energie. Publicatie is voorzien voor woensdag 13 oktober.
- Tweede aandachtspunt is **het politieke statement** dat vijf LS hebben opgesteld over interventies op EU-niveau: FRA, SPA, GRIE, TSJE en ROE. Kort gezegd pleiten de landen voor richtsnoeren voor EU gasopslag, opties voor optuigen van gezamenlijke gasinkoop en interventie in de EU regels voor de groothandelsmarkt in elektriciteit en maatregelen in het ETS.
- Grootste zorgpunt voor NL is dat CIE besluit tot nieuwe Europese financiering voor energieprijzen en ingrijpen in de EU wetgeving voor de interne elektriciteits-, CO₂- en gasmarkt, o.a. door aanpassing prijsmechanismen en het optuigen van een gezamenlijke gasinkoop, waartoe FRA, SPA, GRI, TSJ en ROE pleiten. Ook vermenging van de discussie over energieprijzen en die van het Fit-for-55 zouden zeer ongewenst zijn.

Handelingsperspectief:

- De politieke discussie over de toolbox en mogelijk ook andere EU maatregelen uit het politieke statement van de vijf lidstaten zal vooral worden gevoerd tijdens de Europese raad van 22 oktober as. Het is van groot belang dat er niet getornd wordt aan de regels van de Europese interne energiemarkt.
- NL heeft hiertoe al outreach gedaan richting de Europese Commissie (Kabinet VDL, Timmermans en Simson) en aangegeven geen voorstander te zijn van ingrijpen in de Europese markt.
- Nederland heeft dit op diverse momenten al opgebracht (Eurogroep, ECOFIN, Milieuraad) ook zijn er via de PV gesprekken geweest met de CIE over onze bezwaren.
- Vervolgstappen zouden zijn om deze signalen op politiek niveau te herhalen richting Timmermans en evt VDL. Ook kan op politiek niveau verder worden gewerkt aan een coalitie met gelijkgestemde LS zoals Duitsland, Denemarken, Finland, Litouwen en Oostenrijk.

Nederlandse inzet:

Afgelopen tijd is er een duidelijke lijn geformuleerd met het NL standpunt in Europa. Kern daarvan is:

- Empathisch zijn richting getroffen lidstaten, dit probleem is van iedereen.
- Duidelijk zijn over de oorzaken: de prijsstijging wordt veroorzaakt door ontwikkelingen op de wereldmarkt voor gas, niet door klimaatbeleid.
- Daarom deze discussie ook niet samen behandelen met Ff55.
- Voor de korte termijn: landen moeten nationale maatregelen kunnen treffen zoals ook NL doet om consumenten te beschermen. Daarom ook verwelkomen van toolbox voor zover die nationale maatregelen bevat die in het huidige regelgevend kader passen.
- Ingrijpen in de werking van de energie/CO₂ markten zoals o.a. FRA e.a. voorstellen, is ongewenst, want dat:
  - Maakt de energietransitie moeilijker;
  - Creëert een vicieuze cirkel die tot steeds meer overheidsingrijpen leidt;
  - Vermindert lange termijn leveringszekerheid, door minder investeringen en doordat het vertrouwen van marktpartijen vermindert.

- Op lange termijn is klimaatbeleid de oplossing door verminderen van afhankelijkheid van fossiele bronnen, en door energie efficiëntie. Daarom inzetten op snelle behandeling van Ff55%.
- NL is geen voorstander van nieuwe fondsen. Er moet niet elke keer een nieuw fonds in het leven geroepen worden.
- Van belang om geen ongebalanceerde positie in te nemen m.b.t. de rol van Rusland/Gazprom als oorzaak van de hoge gasprijzen. Er lijkt namelijk vooralsnog sprake van marktoorzaken en Rusland/Gazprom voldoet aan zijn contractuele verplichtingen. Wel stelt het Internationaal Energieagentschap terecht dat Gazprom meer gas zou kúnnen leveren aan de EU (zoals Noorwegen doet), maar gasaanbieders kunnen hiertoe niet worden gedwongen.

krachtenveld

- Het krachtenveld is gemengd. Enerzijds is er een groep LS die pleit voor ingrijpen in de energiemarkten (FRA, SPA, GRI, ROE, CZ). Anderzijds is er een groep LS zoals DUI, DK, OOS, FIN, LIT en NL die hier niet op zitten te wachten. De Europese Commissie lijkt enigszins zoekende.
- Daarom scherp blijven op het krachtenveld, en ook duidelijk gelijkgestemde LS opzoeken.
- In besprekingen in o.a. de Eurogroep hebben enkele met name Oost-Europese lidstaten aangegeven dat de discussie niet los gezien kan worden van klimaatbeleid en het Fit-for-55. Hier heeft echter een grote groep andere lidstaten en de Commissie kritisch op gereageerd. Ook Timmermans heeft dat standpunt recent in de pers herhaald.

Ministerie van Economische Zaken en Klimaat

TER INFORMATIE

Aan de Staatssecretaris EZK - KE

Minister van Economische Zaken en Klimaat

**Directoraat-generaal Klimaat
en Energie**

Directie Elektriciteit

Auteur

5.1.2.e

T 0705.1.2.e

@minezk.nl

Datum

6 oktober 2021

Kenmerk

DGKE-E / 21249460

Bhm: 21249956

Kopie aan

5.1.2.e

(Elektr c teit)

Bijlage(n)

nota

voorbereiding BWO ontwikkeling energierekening

Parafenroute

5.1.2.e	5.1.2.e
5.1.2.e	5.1.2.e

Aanleiding

Naar aanleiding van ons overleg op dinsdag 5 oktober hebben wij een aantal punten verder uitgezocht. Aanstaaende dinsdag 12 oktober is er weer een BWO gepland over de energierekening. In deze nota en de bijlage vindt u de opvolging van ons overleg en de voorbereiding voor het BWO.

Advies

1. U kunt kennis nemen van de nota, de voorgestelde agenda en conceptstukken voor het BWO en een reactie op uw vragen naar aanleiding van een rapport over leveringszekerheid.
2. Voorgesteld wordt om in het vooroverleg bij de volgende punten stil te staan:
  - Voorgestelde agenda voor het BWO – graag vernemen we of u akkoord bent met voorgestelde agenda
  - Conceptstukken voor het BWO – de stukken worden op dit moment nog interdepartementaal afgerond. Graag vernemen we of de geschetste scenario's voor aanpassing EB/ODE akkoord zijn.
  - Appreciatie rapport "De afnemende leveringszekerheid van aardgas in Nederland"

Toelichting

Effecten huishoudens

Ten aanzien van eventuele compenserende maatregelen voor huishoudens wordt voorgesteld om in het BWO in te zetten op aanvullende maatregelen gericht op het eenmalig (2022) verlagen van de ODE en EB. In het BWO kan vervolgens nader richting worden gegeven aan de gewenste omvang van deze verlaging. Deze kunnen we dan na het BWO concreter uitwerken, zodat er in het volgende BWO besluitvorming kan plaatsvinden. De wijzigingen kunnen dan middels een nota van wijziging op het Belastingplan worden ingediend bij de TK. De komende dagen gaan we nader met de energieleveranciers in gesprek over op welke wijze

Ontvangen BBR

© 2006 The Authors
Journal compilation © 2006 Blackwell Publishing Ltd

Een huishouden met een gemiddeld verbruik gaat in 2022 ongeveer 136 euro minder betalen vergeleken met het basispad. De totale budgettaire derving van dit scenario is 1,2 miljard.

De woordvoeringslijn wordt op dit moment nog uitgewerkt en ontvangt u separaat.

Category	Action/Reason	Percentage
U.S. should take action	U.S. should take action	71%
	U.S. should take action	68%
	U.S. should take action	65%
	U.S. should take action	62%
U.S. should not take action	U.S. should not take action	29%
	U.S. should not take action	26%
	U.S. should not take action	23%
	U.S. should not take action	20%
U.S. should take action, but only if other countries do	U.S. should take action, but only if other countries do	15%
	U.S. should take action, but only if other countries do	12%
	U.S. should take action, but only if other countries do	9%
	U.S. should take action, but only if other countries do	6%

■ [REDACTED]

■ [REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

■ [REDACTED]

[REDACTED]

niet van toepassing: buiten reikwijdte

© 2006 The Authors
Journal compilation © 2006 Blackwell Publishing Ltd

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

© 2006 The Authors
Journal compilation © 2006 Blackwell Publishing Ltd

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

11

Van: 5.1.2.e)
Verzonden: woensdag 6 oktober 2021 19:15
Aan: 5.1.2.e @mlnv.nl'; 5.1.2.e
CC: 5.1.2.e)
Onderwerp: FW: Taskforce hoge gasprijzen
Bijlagen: DOMUS-21249964-v2-scenario_s_energiebelasting.DOCX; DOMUS-21249750-v6-Agenda_BWO_hoge_gasprijzen_12_oktober.DOCX; DOMUS-21249851-v2-Factsheet_energierekening_7-10-2021.DOCX; DOMUS-21249952-v1-Factsheet_Europese_speelveld.DOCX

Categorieën: Groene categorie

Beste allen,

Graag informeer ik jullie over het volgende. Naar aanleiding van een BWO tussen de MP en MEZK en StasKE afgelopen vrijdag is afgesproken een regulier BWO te hebben over de gevolgen van de huidige situatie op de gasmarkt voor de energierekening en leveringszekerheid bij huishoudens. Hiertoe is deze week een taskforce op gezet.

Hoewel wij nu druk bezig zijn met de gevolgen voor huishoudens lijkt het ons goed om ons alvast wel voor te bereiden op vragen rondom de situatie bij bedrijven. BenI hebben we gevraagd dit voor de industrie te doen. Mijn beeld is dat jullie dit ook al voor de glastuinbouw doen, maar leek me goed om nog wel even te checken. Ter inspiratie ook de stukken voor huishoudens die we hebben opgesteld. Mochten we ergens bij kunnen helpen horen we dat uiteraard ook graag.

Groeten 5.1.2.e

Van: 5.1.2.e @minezk.nl>
Verzonden: woensdag 6 oktober 2021 16:59
Aan: 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e
 @minfin.nl>; 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e
 @minezk.nl>; 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e
 @minezk.nl>; 5.1.2.e @minezk.nl>;
 5.1.2.e @minszw.nl' 5.1.2.e @minszw.nl>; 5.1.2.e @minaz.nl' 5.1.2.e @minaz.nl>; 5.1.2.e
 @minfin.nl>; 5.1.2.e @minfin.nl>

Onderwerp: RE: Taskforce hoge gasprijzen

Beste allen,

Veel dank voor jullie input. Hierbij de concept stukken (agenda en bijlages) zoals deze naar onze bewindspersonen zijn gegaan. We stemmen parallel nog de berekeningen in de scenario's af met FIN.

Wij gaan ervan uit dat de stukken compleet zijn zo, mochten er toch nog aanvullingen of opmerkingen vanuit zijn dan horen wij dit graag uiterlijk morgen.

Groet,
5.1.2.e

Van: 5.1.2.e @minezk.nl>
Verzonden: woensdag 6 oktober 2021 12:34
Aan: 5.1.2.e @minfin.nl>; 5.1.2.e

5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e @minszw.nl>; 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e @minaz.nl' 5.1.2.e @minaz.nl>; 5.1.2.e @minfin.nl>; 5.1.2.e @minfin.nl>

Onderwerp: RE: Taskforce hoge gasprijzen

Hoi,

Veel dank voor het constructieve overleg net!

Hierbij nog even ter achtergrond het verslag van het BWO van vorige week en hieronder het actielijstje.

Zoals besproken is het fijn om vandaag voor 3 uur een update van de verschillende zaken kunnen krijgen, dan maken we morgen met elkaar de stukken definitief in orde.

Wij sturen vandaag ook de conceptagenda voor het BWO nog even rond.

Groeten 5.1.2.e

- Factsheet krachtenveld Europese discussie (incl. wat mag wel/niet) + geannoteerde agenda inzet NL (5.1.2.e)
- Update actuele situatie leveringszekerheid (5.1.2.e)
- Uitzoeken mogelijkheid BTW over energierekening of belastingdeel (5.1.2.e FIN)
- Afstemmen tijdslijnen nota van wijziging 5.1.2.e
- Koopkrachtberekeningen/inkomenseffecten aanvullend op huidige tabel 5.1.2.e SZW)
- Uitwerken scenario's voor aanpassingen energiebelastingen (EZK – energierekening team)
- Dekkingsbronnen ETS+BTW uitleg + mogelijkheden voor alternatieven schetsen (5.1.2.e AFEP)
- Overige mogelijkheden herstel koopkracht buitenom de energiebelastingen (5.1.2.e SZW)
- Woordvoeringslijn (DC)
- Contact leggen met Energie Nederland voor overleg 5.1.2.e)

-----Oorspronkelijke afspraak-----

Van: 5.1.2.e

Verzonden: woensdag 29 september 2021 08:03

Aan: 5.1.2.e

@minszw.nl'; 5.1.2.e @minaz.nl'

Onderwerp: Taskforce hoge gasprijzen

Tijd: woensdag 6 oktober 2021 10:00-11:00 (UTC+01:00) Amsterdam, Berlijn, Bern, Rome, Stockholm, Wenen.

Locatie: [https://teams.microsoft.com/l/meetup-](https://teams.microsoft.com/l/meetup-join/19%3ameeting_YmYzYzY3ZTYtYmI5My00N2ZlLWlxNGUtZDJhY2VhM2Jm%40thread.v2/0?context=%7b%22id%22%3a%221321633e-f6b9-44e2-a44f-59b9d264ecb7%22%2c%22oid%22%3a%22e8d85e2d-1fd4-4d0c-9294-c34cc2c1d58c%22%7d)

[join/19%3ameeting_YmYzYzY3ZTYtYmI5My00N2ZlLWlxNGUtZDJhY2VhM2Jm%40thread.v2/0?context=%7b%22id%22%3a%221321633e-f6b9-44e2-a44f-59b9d264ecb7%22%2c%22oid%22%3a%22e8d85e2d-1fd4-4d0c-9294-c34cc2c1d58c%22%7d](https://teams.microsoft.com/l/meetup-join/19%3ameeting_YmYzYzY3ZTYtYmI5My00N2ZlLWlxNGUtZDJhY2VhM2Jm%40thread.v2/0?context=%7b%22id%22%3a%221321633e-f6b9-44e2-a44f-59b9d264ecb7%22%2c%22oid%22%3a%22e8d85e2d-1fd4-4d0c-9294-c34cc2c1d58c%22%7d)

Beste allen,

De meeste van jullie heb ik inmiddels al gesproken over de zogenoemde taskforce die we vanuit EZK willen opzetten om snel de verschillende vragen die nu politieke leven te kunnen beantwoorden. Hiervoor loopt op dit moment nog het een en ander. Tegelijkertijd is er volgende week, de 12de, alweer het volgende BWO. Ik wil daarom morgen bijeenkomen om met elkaar (1) de opzet van de taskforce

te bespreken en (2) de agenda voor het BWO maken. Bijgevoegd vinden jullie de conceptopzet van de taskforce. Ik stuur later nog even een overzicht van alle informatie die we tot nu toe verzameld hebben.

Tot morgen!

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e

.....

Ministerie van Economische Zaken en Klimaat

Directie Elektriciteit

Bezuidenhoutseweg 73 | 2594 AC | Den Haag

.....

T +31 (0)6 5.1.2.e

[Deelnemen aan gesprek \(microsoft.com\)](https://microsoft.com)

Van: 5.1.2.e @minszw.nl>
Verzonden: donderdag 7 oktober 2021 13:09
Aan: 5.1.2.e
CC: 5.1.2.e .1.2.e
Onderwerp: commentaar en aanvullingen op stukken
Bijlagen: DOMUS-21249851-v2-Factsheet_energierekening_7-10-2021_aanv_szw.docx;
DOMUS-21249964-v2-scenario_s_energiebelasting_szw.docx

Hallo 5.1.2.e

Vanochtend spraken we elkaar over de telefoon. Ik had gezegd je onze aanvullingen en commentaar op de stukken te sturen. Deze vind je in de bijlage.

Voor het stuk over het Europese krachtenveld willen we nog het volgende meegeven. Op hoofdlijnen komt het stuk overeen met het stuk over NL inzet in EU verband op dit onderwerp dat deze middag in de HCEU besproken wordt. Het lijkt ons logisch dat dit stuk verder in lijn wordt gebracht met het HCEU stuk (na bespreking vanmiddag). Het stuk uit de HCEU gaat immers naar de REA en daar zitten (deels) dezelfde bewindspersonen als bij het BWO.

Wellicht hangt dit punt ook samen met de vraag van AZ van gisteravond naar de parallelle trajecten.

Groet,

5.1.2.e

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is toegezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen. De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.
This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message. The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

Van: 5.1.2.e
Verzonden: donderdag 7 oktober 2021 13:27
Aan: 5.1.2.e)
CC: 5.1.2.e
 5.1.2.e);
 5.1.2.e
Onderwerp: RE: commentaar en aanvullingen op stukken
Categorieën: Groene categorie

Ha 5.1.2.e
 Kunnen jullie svp aanvullend op de opmerkingen vanuit SZW als laatste bullet onder het kopje dekkingsopties toevoegen: 'EZK acht daarbij veel van de gepresenteerde dekkingsopties in Tabel 2 niet passend bij deze eventuele opgave. De gepresenteerde dekkingsopties kennen een structurele opbrengst, terwijl sprake is van incidentele problematiek.'

De voorbereiding voor onze bwp rond dekking en koopkracht volgt na de voorbespreking van 15h. Wat is jullie tijdspad voor die voorbereiding? De webex van de voorbespreking hebben we nog niet ontvangen, klopt dat?

Gr., 5.1.2.e

Van: 5.1.2.e minszw.nl>
Verzonden: donderdag 7 oktober 2021 13:09
Aan: 5.1.2.e @minezk.nl>
CC: 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e
 @minezk.nl>; 5.1.2.e @minezk.nl>
Onderwerp: commentaar en aanvullingen op stukken

Hallo 5.1.2.e

Vanochtend spraken we elkaar over de telefoon. Ik had gezegd je onze aanvullingen en commentaar op de stukken te sturen. Deze vind je in de bijlage.

Voor het stuk over het Europese krachtenveld willen we nog het volgende meegeven. Op hoofdlijnen komt het stuk overeen met het stuk over NL inzet in EU verband op dit onderwerp dat deze middag in de HCEU besproken wordt. Het lijkt ons logisch dat dit stuk verder in lijn wordt gebracht met het HCEU stuk (na bespreking vanmiddag). Het stuk uit de HCEU gaat immers naar de REA en daar zitten (deels) dezelfde bewindspersonen als bij het BWO.

Wellicht hangt dit punt ook samen met de vraag van AZ van gisteravond naar de parallelle trajecten.

Groet,

5.1.2.e

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is toegezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen. De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message. The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

Van: 5.1.2.e @minszw.nl>
Verzonden: donderdag 7 oktober 2021 21:32
Aan: 5.1.2.e
CC: 5.1.2.e
Onderwerp: factsheet energieprijzen en inkomenseffecten
Bijlagen: Effecten energieprijzen 22-9-2021.xlsx

Hoi 5.1.2.e ,

5.1.2.e is morgen vrij, vandaar dat ik jullie mail. 5.1.2.e , mijn afdelingshoofd, heeft vanavond it ebredid met 5 1 2.e gesproken over het factsheet en de scenario's met mitigerende maatregelen. Dat leidt tot een aantal aanpassingen aan de stukken.

Wat betreft het factsheet energierekening zouden wij graag de inkomenseffecten op een andere manier presenteren. 5 1 2.e heeft eerder een tabel met inkomenseffecten aangeleverd. Inmiddels is het gelukt om de energierekening in mimosi te programmeren (en af te stemmen met het CPB). Wij hebben in mimosi (het kk-model van het CPB en SZW) voor ca. 100.000 huishoudens hun daadwerkelijke energiegebruik. Nu we de energierekening hebben toegevoegd kunnen we de effecten van een prijsschok simuleren (evenals de effecten van de mitigerende maatregelen in de scenario's). Onderstaand zie je de effecten van een stijging van 100% tov stand juli 2021. Wij willen een dergelijke tabel graag in het factsheet opnemen ipv onze huidige tabel (jullie tabel met microvoorbeelden blijft uiteraard leidend). Kun je ons de prijzen per jan 2022 mailen (5 1 2.e heeft eerder bijgevoegd overzicht van jullie gehad, wij ontvangen graag een update), zodat we kunnen aansluiten bij het scenario in jullie tabel met voorbeeldhuishouden? Mijn collega 5.1.2.e gaat hier morgenochtend mee aan de slag dus ik ontvang de cijfers graag zo vroeg mogelijk.

Ik stel voor dat wij dan de effecten van jan 2022 op juli 2021 laten zien. Vooral omdat de stijging tussen jan '21 en juli '21 is al 'ingeprijsd' in de inflatie. Het effect van jan '22 op juli '21 past dus beter bij de door ons gepresenteerde kk-effecten. Voor jullie tabel met voorbeeldhuishouden zou ik willen voorstellen om twee kolommen toe te voegen met variabele leveringstarieven per juli '21 en de stijging naar jan '22. Denk dat het evenwichtiger is om beide standen + mutaties te laten zien, en zo sluit onze tabel met effecten mooi aan.

De scenario's met mitigerende maatregelen willen wij ook graag met mimiso doorrekenen. Mogelijk lukt dit niet allemaal morgen voordat jullie de stukken moeten versturen. In dat geval volgt dat in het memo voor de vijfhoek van volgende week donderdag.

Verder begreep ik dat jullie nog met FIN in gesprek zijn over de cijfers. Needless to say dat wij graag goed op de hoogte blijven als cijfers aan de wandel gaan.

Ten slotte nog een vraag over jullie inschatting van de leveringstarieven per januari '22. Is dit scenario afgestemd met de ACM? Ik begreep dat zij de prijsontwikkeling modelleren (ipv extrapoleren), vandaar.

Laten we morgenochtend even bellen als er iets onduidelijk is.

Groet, 5.1.2.e

Frequentietabel: stijging van 100 procent tov juli (gas 56,68cent en elek 15,34cent)

	<-5%	-5 tot -2%	-2 tot 0%	geen effect	0 tot 2%	2 tot 5%	>5%	Totaal	Mediaan
Inkomensgroepen									
1e (<=112% WML)	5%	59%	36%	0%	0%	0%	0%	100%	-2,3%

2e (112-179% WML)	1%	35%	64%	0%	0%	0%	0%	100%	-1,8%
3e (179-275% WML)	0%	16%	84%	0%	0%	0%	0%	100%	-1,4%
4e (275-406% WML)	0%	5%	95%	0%	0%	0%	0%	100%	-1,1%
5e (>406% WML)	0%	2%	98%	0%	0%	0%	0%	100%	-0,9%

Inkomensbron¹

werkenden	1%	14%	85%	0%	0%	0%	0%	100%	-1,2%
uitkeringsontvangers	3%	56%	41%	0%	0%	0%	0%	100%	-2,2%
gepensioneerden	1%	36%	63%	0%	0%	0%	0%	100%	-1,8%

Huishoudtype

tweeverdieners	0%	12%	87%	0%	0%	0%	0%	100%	-1,2%
alleenstaanden	2%	35%	62%	0%	0%	0%	0%	100%	-1,7%
alleenverdieners	1%	28%	71%	0%	0%	0%	0%	100%	-1,6%

Kinderen²

met kinderen	0%	14%	86%	0%	0%	0%	0%	100%	-1,2%
zonder kinderen	2%	22%	76%	0%	0%	0%	0%	100%	-1,3%

Alle huishoudens	1%	23%	75%	0%	0%	0%	0%	100%	-1,4%
-------------------------	----	-----	-----	----	----	----	----	------	-------

¹ Indeling op basis van belangrijkste inkomensbron. Bij gepensioneerden: aanvullend inkomen naast AOW

² Indeling naar kinderen op basis van aanwezigheid kinderen tot 18 jaar en exclusief gepensioneerden

5.1.2.e

5.1.2.e

.....
Directie Arbeidsmarkt en Sociaal-Economische Aangelegenheden (ASEA)

Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid

Verdieping D-13 | Parnassusplein 5 | Den Haag

Postbus 90801 | 2509 LV | Den Haag

.....
M 06 5.1.2.e **E**5.1.2.e @minszw.nl
 .....

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is toegezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen. De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message. The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

Van: 5.1.2.e @minfin.nl>
Verzonden: vrijdag 8 oktober 2021 12:01
Aan: 5.1.2.e)
CC: 5.1.2.e);
 5.1.2.e)
Onderwerp: RE: Opmerkingen FIN - stukken BWO hoge energieprijzen
Categorieën: Groene categorie

Ha 5.1.2.e

Vanuit onze collega's krijgen we nog het verzoek om onderstaande 2 punten t.a.v. strategische reserves in het factsheet te verwerken. Zouden jullie dit in kunnen plakken?

- niet van toepassing: buiten reikwijdte
-

Vriendelijke groet

5.1.2.e

.....
Algemene Financiële en Economische Politiek
Ministerie van Financiën
 Korte Voorhout 7 | 2511 CW | Den Haag
 Postbus 20201 | 2500 EE | Den Haag
 .....

T 06 5.1.2.e

_____ n l

Van: 5.1.2.e minfin.nl>
Verzonden: donderdag 7 oktober 2021 19:51
Aan: 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e
 @minezk.nl>
CC: 5.1.2.e @minfin.nl>; 5.1.2.e
 @minfin.nl>; 5.1.2.e @minfin.nl>; 5.1.2.e
 @minfin.nl>
Onderwerp: Opmerkingen FIN - stukken BWO hoge energieprijzen

Ha 5.1.2.e ,

Zoals eerder vandaag telefonisch besproken hebben we vanuit FIN nog een aantal suggesties en opmerkingen op de conceptstukken voor het BWO van aanstaande dinsdag over de hoge energieprijzen. Voornaamste opmerking is dat in de agenda en het memo met scenario's energiebelasting wordt voorgesorteerd op verder compensatie via een forse verlaging van de energiebelasting. Zover zijn we echter nog niet, want er zitten nog een aantal stappen voor:

- 1) is verdere compensatie nodig/wenselijk?

- 2) [zo ja] Voor welke groep?
- 3) Welke beleidsoptie en maatvoering?
- 4) Welke dekking?

Hoewel de energiebelasting een belangrijke compensatiemogelijkheid is, zijn er meer mogelijkheden. Bijv. via het inkomensinstrumentarium, de zorgtoeslag of specifieke compensatie via gemeenten. We willen voorstellen dat we eerst breed de opties inventariseren (met voor/nadelen en welke groep hiermee gecompenseerd wordt) en daarna pas concreet uitgewerkte opties ter besluitvorming voorleggen.

We kunnen daarnaast de berekeningen van de 3 scenario's niet helemaal goed volgen (zie ook bijgevoegde comments). De maatvoering van scenario 1 en 2 is niet duidelijk beschreven in het stuk, dus hebben we nog niet kunnen narekenen. Hier kunnen we evt. morgenochtend samen met jullie nog naar kijken. Hierbij wel het nadrukkelijke verzoek om ons voortaan aan de voorkant meteen te betrekken bij het maken van de berekeningen; dat werkt sneller en uiteindelijk is FIN verantwoordelijk voor het maken van de budgettaire raming.

Tot slot. De btw-collega's zijn nog aan het uitzoeken wat precies wel/niet kan qua compensatie binnen de btw. Dit ligt wat ingewikkelder dan verwacht, dus hier komen we nog op terug.

Kunnen jullie alsjeblieft nog even laten weten hoe jullie de opmerkingen verwerken?

Thanks en fijne avond!

Groetjes 5.1.2.e

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is toegezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen. De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.
This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message. The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

Van: 5.1.2.e @minbzk.nl>
Verzonden: vrijdag 8 oktober 2021 13:09
Aan: 5.1.2.e
CC: 5.1.2.e
Onderwerp: RE: Stukken BWO hoge gasprijzen

Ha 5.1.2.e

Dank voor de stukken! Onze tas is weg, de advisering dus ook, en die gaat wel uit van 4 opties, dus incl de verdubbeling van de motie Hermans (oude 1a), waarin voor GO ook positieve aspecten aan vast zitten. Onhandig dat die nu is weggevallen. Kan dat weer worden teruggezet; waarom is er voor gekozen deze optie te verwijderen?

Groet,

5.1.2

Van: 5.1.2.e @minezk.nl>
Verzonden: vrijdag 8 oktober 2021 12:43
Aan: 5.1.2.e @minfin.nl>; 5.1.2.e @minbzk.nl>;
 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e
 @minezk.nl>; 5.1.2.e minszw.nl>; 5.1.2.e
 @minezk.nl>; 5.1.2.e minezk.nl>; 5.1.2.e
 @minezk.nl>; 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e
 @minezk.nl>; 5.1.2.e minezk.nl> 5.1.2.e
 @minfin.nl>
CC: 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e @minezk.nl>
Onderwerp: Stukken BWO hoge gasprijzen

Beste allen,

Er wordt op dit moment nog hard gewerkt aan de definitieve stukken voor het BWO. Omdat een groot deel van jullie ook jullie bewindspersonen nog moet adviseren hierbij alvast de grotendeels definitieve stukken.

Van SZW volgt vandaag nog de tabel een tabel met inkomenseffecten + een tekstuele duiding van de effecten van de scenario's. Een algehele doorrekening van de inkomenseffecten van de compensatiemogelijkheden lukt vandaag niet meer, deze volgt dus later.

Wij leggen de agenda nog voor een laatste check voor bij onze bewindspersonen.

Tot zover!

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e

.....
 Ministerie van Economische Zaken en Klimaat
 Directie Elektriciteit
 Bezuidenhoutseweg 73 | 2594 AC | Den Haag
 .....

Van: 5.1.2.e @minfin.nl>
Verzonden: vrijdag 8 oktober 2021 17:29
Aan: 5.1.2.e
CC: 5.1.2.e
Onderwerp: Stukken vijfhoek

Ha 5.1.2.e

Vanuit overleg eerder vanmiddag kwamen nog wat verzoekjes voor de stukken, en een nieuw proces. Zoals jullie weten werken wij nu (ook) aan een stuk over de mogelijkheden voor compensatie. Wij zullen dit maandag met jullie delen. Uiteraard zouden wij graag ook nog mee willen kijken op (de wijzigingen in) de stukken waar jullie aan werken, en de insteek voor de agenda.

Daarnaast ter check: onze terugkoppeling leverde het inhoudelijke verzoek op om naar de woonbond-variant te kijken (doen wij) en ook in beeld te brengen wat EU-lidstaten (in bijzonder Frankrijk) doen. Wij gaan er van uit dat jullie dit laatste oppakken? (stond al e.e.a. in Q&A's geloof ik).

Vriendelijke groet en fijn weekend

5.1.2.e

.....
Algemene Financiële en Economische Politiek

Ministerie van Financiën

Korte Voorhout 7 | 2511 CW | Den Haag

Postbus 20201 | 2500 EE | Den Haag
 .....

T 06 5.1.2.e

.....
 m n l

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is toegezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen. De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message. The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

Van: 5.1.2.e
Verzonden: vrijdag 8 oktober 2021 17:36
Aan: 5.1.2.e
 [redacted]
 [redacted]
 [redacted]
 [redacted]
CC: 5.1.2.e
 [redacted]
Onderwerp: RE: Stukken BWO hoge gasprijzen
Bijlagen: Bijlage 3 Factsheet Europese speelveld.docx; Bijlage 5 Mediavoorstel.docx; Agenda BWO hoge gasprijzen 12 oktober.docx; Bijlage 2 mogelijkheden voor compensatie via energielasten.docx; Bijlage 1 Factsheet energierekening.docx

Ha allen,

@5.1.2.e en collega's, veel dank voor de snelle actie!

Bijgevoegd vinden jullie de bijna volledige set met stukken voor het BWO.

Na de MR heeft er nog een kort overleg plaatsgevonden tussen MFIN, MEZK en Stas KE. Daarbij heeft MFIN een terugkoppeling gegeven van de AFB en hebben ze een aantal vervolgacties uitgevraagd. Deze acties betreffen:

1. Inschatting mediane effect
2. Overzicht maatregelen omringende landen + appreciatie Franse variant
3. Overzicht traditionele knoppen koopkrachtherstel
4. Mogelijkheden om energielast tussentijds aan te passen
5. Gericht inzetten maatregelen verduurzaming gebouwde omgeving en mogelijkheden om te versnellen.

Actie 1 en 2 zijn in bijgevoegde stukken al meegenomen. FIN werkt aan een aanvullende bijlage voor actie 3, waarbij de eerder geïnventariseerde maatregelen worden meegenomen. BZK werkt aan actie 5 en ik zou de collega's van FIN/FZ willen vragen actie 4 op te pakken. De collega's bij EZK kunnen daarbij helpen voor wat betreft de uitvoeringsaspecten bij de leveranciers.

Uiterlijk maandag worden de aanvullingen gestuurd.

Tot slot is besloten dat er nog een vijfhoek wordt ingepland voorafgaand aan bespreking in MR.

Tot zover!

Groeten 5.1.2.e

Van: 5.1.2.e @minsw.nl>
Verzonden: vrijdag 8 oktober 2021 13:42
Aan: 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e
 [redacted] @minfin.nl>; 5.1.2.e [redacted] @minbzk.nl>; 5.1.2.e
 [redacted] @minezk.nl>; 5.1.2.e [redacted] @minezk.nl>; 5.1.2.e
 [redacted] @minezk.nl>; 5.1.2.e [redacted] @minezk.nl>; 5.1.2.e
 [redacted] @minezk.nl>; 5.1.2.e [redacted] @minezk.nl>; 5.1.2.e
 [redacted] @minezk.nl>; 5.1.2.e [redacted] @minezk.nl>; 5.1.2.e)

(5.1.2.e @minfin.nl>

CC: 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e @minszw.nl>; 5.1.2.e @minszw.nl>; 5.1.2.e @minszw.nl>; 5.1.2.e @minszw.nl>

Onderwerp: RE: Stukken BWO hoge gasprijzen

Ho 5.1.2.e ,

Zie een passage met de inkomenseffecten in bijlage 1. Verder een extra kolom in tabel 1 van jullie zoals vanmorgen besproken.

Daarnaast een paar toevoegingen en wijzigingen in bijlage 2. Allereerst de zin dat we nog werken aan doorrekening van de inkomenseffecten. Verder wat kleine tracks bij de passages over opties in de IB en bij gemeenten. Die laatste optie wordt veel te positief neergezet. Op korte termijn een gerichte compensatie voor honderdduizenden huishoudens via gemeenten is onmogelijk, zo leert de ervaring met de TONK (was voor ca 30.000 hh-ens).

Groet, 5.1.2.e

Van: 5.1.2.e @minezk.nl>

Verzonden: vrijdag 8 oktober 2021 12:43

Aan: 5.1.2.e @minfin.nl>; 5.1.2.e @minbzk.nl>;

Krajenbrink, drs. H.E. (Herbert) <H.E.Krajenbrink@minezk.nl>; Linde, dr. D.E. van der (Daan)

5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e minszw.nl>; 5.1.2.e

@minezk.nl>; 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e

@minezk.nl>; 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e

@minezk.nl>; 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e

@minfin.nl>

CC: 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e @minezk.nl>

Onderwerp: Stukken BWO hoge gasprijzen

Beste allen,

Er wordt op dit moment nog hard gewerkt aan de definitieve stukken voor het BWO. Omdat een groot deel van jullie ook jullie bewindspersonen nog moet adviseren hierbij alvast de grotendeels definitieve stukken.

Van SZW volgt vandaag nog de tabel een tabel met inkomenseffecten + een tekstuele duiding van de effecten van de scenario's. Een algehele doorrekening van de inkomenseffecten van de compensatiemogelijkheden lukt vandaag niet meer, deze volgt dus later.

Wij leggen de agenda nog voor een laatste check voor bij onze bewindspersonen.

Tot zover!

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e

.....
Ministerie van Economische Zaken en Klimaat
Directie Elektriciteit
Bezuidenhoutseweg 73 | 2594 AC | Den Haag

Bijlage 2. Mogelijkheden voor compensatie via eenmalige lastenverlichting in 2022 voor huishoudens via de energiebelastingen (EB en ODE)

Tijdens de Algemene Politieke Beschouwingen heeft de TK de motie Hermans aangenomen, waarin het kabinet wordt opgeroepen om het belastingdeel van de energierekening per 2022 met € 500 mln. te verlagen. Hiervan is 375 mln. bestemd voor huishoudens via een verhoging van de belastingvermindering en verlaging van tarief 1^e schijf elektriciteit (ODE). Daarnaast is 125 mln. bestemd voor verlaging van de ODE-tarieven 2^e en 3^e schijf elektriciteit. Deze motie is uitgewerkt in een Nota van wijziging op het BP2022 en ligt vrijdag 15 oktober ter akkoord voor in de MR.

Indien het gegeven de stijgende energieprijzen wenselijk is om bovenop de motie Hermans verder te compenseren voor de energieprijzen, dan zijn er verschillende beleidsopties om huishoudens te compenseren voor de stijging van de energierekening. Dit kan via de energiebelasting, via het reguliere inkomensinstrumentarium of via overige instrumenten. Het is hierbij aan te bevelen om het vorm te geven als een incidentele compensatie voor alleen 2022 (naar verwachting zijn daarna de energieprijzen weer gezakt naar een normaal niveau).

Bij een keuze tussen de verschillende beleidsopties kan rekening gehouden worden met de doelgroep (huishoudens, bedrijven, lage/midden inkomens, etc.), de effectiviteit en gerichtheid van de beleidsopties, de tijdigheid en tijdelijkheid en de verhouding tot de klimaatopgave. In deze notitie worden opties voor compensatie via de energiebelastingen geschetst. In bijlage 3 worden de mogelijkheden buiten de energiebelastingen in weergegeven.

Scenario	Effect huishouden met gemiddeld verbruik t.o.v. basispad
1. Niet heffen ODE	-136 euro
2. belastingdeel van huishoudens 0 euro	-430 euro
3. 1000 euro lastenverlichting	-1000 euro

Deze scenario's gaan uit van de totale lastenverlichting in 2022 (dus inclusief de motie Hermans voor schijf 1). Dit betekent ook dat een deel van de derving, namelijk circa 450 miljoen euro, al dekking is. Door de compensatie via een eenmalige aanpassing vorm te geven vindt er geen structurele aanpassing van de prikkels voor de energietransitie plaats.

1. Niet heffen ODE in schijf 1

- Het effect van de optie om gedurende 2022 geen ODE te heffen realiseert ongeveer dezelfde totale lastenverlichting als een verdubbeling van het budget voor de motie Hermans naar €1 miljard.
- Onderstaande tabel toont aan dat het belastingdeel van de energierekening van een huishouden met gemiddeld energieverbruik beperkt lager uitvalt met circa **136 euro**
- De totale lastenverlichting voor huishoudens is circa €797 miljoen.
- De totale lastenverlichting voor bedrijven is circa €437 miljoen.
- Derving van circa €1,2 miljard.

2. Het belastingdeel van huishoudens met gemiddeld energieverbruik gelijk te stellen aan €0 in 2022

- Er gelden minimumtarieven voor de energiebelastingen op aardgas en elektriciteit, welke volgen uit de EU Richtlijn Energiebelastingen. Daarom is het niet mogelijk om helemaal geen belasting te heffen op aardgas en elektriciteit en houden we in deze variant de minimumtarieven aan.
- Een huishouden met een gemiddeld energieverbruik gaat er ongeveer **430 euro** op vooruit ten opzichte van het basispad.
- De totale lastenverlichting voor huishoudens is circa €2,5 miljard.
- De totale lastenverlichting voor bedrijven is circa €1,7 miljard.
- Derving van circa €4,2 miljard.

3. €1.000 lastenverlichting via het belastingdeel op de energierekening van een huishouden met gemiddeld energieverbruik

- een huishouden met een gemiddeld verbruik gaat er bij deze optie ongeveer 1000 euro op vooruit in vergelijking met het basispad.
- De totale lastenverlichting voor huishoudens is circa €6 miljard.
- De totale lastenverlichting voor bedrijven is circa €2,2 miljard.
- Derving van circa €8,3 miljard.

Effecten per huishoudprofiel

Belastingdeel op de energierekening	Basispad	1. Niet heffen ODE 2022	2. EU minimumtarieven + verlaging belastingvermindering	3. €1.000 lastenverlichting
<i>Huishouden met een gemiddeld energieverbruik</i>	€ 430	€ -136	€ -430	€ -1.000
Appartement, eenpersoons, klein (<100m ²), nieuw (1992 of later)	€ 19	€ -50	€ -81	€ -597
Appartement, eenpersoons, klein, oud (voor 1992)	€ 109	€ -67	€ -151	€ -684
Appartement, meerpersoons, klein, oud	€ 314	€ -113	€ -334	€ -886
Geschakelde woning, eenpersoons, klein, oud	€ 255	€ -97	€ -271	€ -827
Geschakelde woning, eenpersoons, middel (100-150m ²), oud	€ 403	€ -127	€ -396	€ -973
Geschakelde woning, meerpersoons, klein, oud	€ 510	€ -155	€ -505	€ -1.079
Geschakelde woning, meerpersoons, middel, nieuw	€ 504	€ -158	€ -514	€ -1.074
Geschakelde woning, meerpersoons, middel, oud	€ 653	€ -186	€ -630	€ -1.220
Geschakelde woning, meerpersoons, groot (150m ² of meer), oud	€ 1.043	€ -267	€ -959	€ -1.603
Vrijstaande woning, meerpersoons, groot, oud	€ 1.382	€ -337	€ -1.244	€ -1.936

Indicatieve effecten per bedrijfstype

Belastingdeel op de energierekening	Basispad	1. Niet heffen ODE 2022	2. EU minimumtarieven + verlaging belastingvermindering	3. €1.000 lastenverlichting
	Mediaan energieverbruik			
Detailhandel non-food	€ 2.531	€ -544	€ -2.069	€ -2.765
Bakker	€ 7.333	€ -791	€ -3.080	€ -4.019
Verpleeg- of verzorgingstehuis	€ 56.621	€ -8.038	€ -32.806	€ -40.905
Ziekenhuis	€ 122.524	€ -17.415	€ -71.262	€ -88.624
<i>Voortgezet (speciaal) onderwijs</i>	€ 34.615	€ -4.796	€ -19.508	€ -24.404
Fitness	€ 5.842	€ -844	€ -3.299	€ -4.291

Glastuinbouw zonder wkk	€ 30.943	€ -3.152	€ -12.764	€ -16.036
Grootschalige logistiek met koeling	€ 98.532	€ -4.130	€ -16.775	€ -21.013
Overige landbouw	€ 2.461	€ -567	€ -2.162	€ -2.880
105 Zuivelindustrie	€ 422.061	€ -18.088	€ -74.022	€ -92.049
17 Papierindustrie	€ 354.736	€ -18.088	€ -74.022	€ -92.049
Basismetalaalindustrie Ijzer en staal	€ 266.436	€ -18.088	€ -74.022	€ -92.049

Er wordt nog gewerkt aan het in beeld brengen van de inkomenseffecten (zoals die zijn opgenomen in het factsheet energierekening) van verschillende scenario's.

Dekkingsopties (lastenkant)

- Indien huishoudens gecompenseerd worden voor de hogere energieprijzen middels verlaging van de energie-/inkomstenbelasting, zijn verschillende dekkingsopties mogelijk indien dekking van de incidentele derving noodzakelijk wordt geacht.
- Dit kan ten eerste gezocht worden binnen de energiebelasting zelf. Zie tabel 1. Hierbij ligt het voor de hand te kijken naar de degressieve structuur van de heffing en/of de vrijstellingen. Nadeel is dat deze optie raakt aan grootgebruikers, die ook onder de hoge prijzen gebukt gaan.
- Daarnaast bevat tabel 2 dekkingsopties buiten de energiebelasting.
- Eventuele hogere btw-ontvangsten over de energierekening is geen dekkingsoptie. Hierbij is sprake van een endogeen effect, en geen beleidsmatig effect. Deze dekking is daarmee niet conform de gangbare begrotingsregels en gaat in tegen het uitgangspunt van automatische stabilisatie aan de inkomstenkant. Op het moment dat de btw-ontvangsten afnemen door bijvoorbeeld dalende energieprijzen in de toekomst, gaan we de dalende opbrengsten ook niet compenseren met een hogere energiebelasting. Ditzelfde geldt voor eventuele fluctuaties in de ETS-opbrengsten.
- Dekking dient conform de begrotingsregels daarom gevonden te worden in een beleidsmatige verhoging van de lasten elders.

Tabel 1: dekkingsopties energiebelasting

In € mld. (-) is saldoerslechterend	2022	Struc	Per wanneer uitvoerbaar?
Illustratief dekkingspakket energiebelasting			
EB-tariefstructuur minder degressief: verhoging EB-tarief gas 3 ^e en 4 ^e schijf met 1 cent + verhoging EB-tarief elektriciteit 4 ^e schijf met 0,5 cent. *	0,15	0,15	2022
Afschaffen mineralogische vrijstelling op aardgas en metallurgische vrijstelling op aardgas en elektriciteit	0 (0,08 in 2023)	0,094	2023

Tabel 2: dekkingsopties buiten energiebelasting

In mld. += (EMU-saldo verbetering)	2022	Struc	Kan wetgeving in BP 2022?	Per wanneer uitvoerbaar?
1 Arbeidsmarkt				

a	Halveren zelfstandigenaftrek (struc bedrag is 2036)in 15 stapjes van € 108	0	0,5	Ja	2022
b	Halveren mkb-winstvrijstelling (uitgangspunt bij raming: in 1x halveren per 2022)	0,9	0,9	ja	2022
c	Beperken 30%-regeling		0,072	Nee	
d	Afschaffen middelingsregeling inkomstenbelasting		0,2	Nee	
2 Evenwichtiger belastingstelsel					
a	Beperken laag tarief vpb tot €100.000	1,9	1,9	Ja	2022
b	Terugdraaien verhoging vpb schijfgrens tot niveau 2020 (€200.000)	0,95	0,95	Ja	2022
c	Verhogen laag vpb tarief naar 20%	2,1	2,1	Ja	2022
d	Aanscherpen earningsstrippingmaatregel naar 10% EBITDA	1,6	1,6	Ja	2022, opbrengst tov stand MN, APB nog niet meegeteld
e	Verlagen vrijstellingen BOR(naar 75% tot €1.084.851 en 50% daarboven)	0	0,1	Ja	2023 of nog later: zit in de zelfde IV-portfolio als schenkingsvrijstelling
f	Verhogen tarief innovatiebox naar 11%	0,1	0,1	Ja	2022
3 Woningmarkt					
a	Schenkingsvrijstelling eigen woning afschaffen	0	0,16	ja	2023. Geen parameter, maar structuuraanpassing, Struc bedrag pas in 2042
b	Verhogen EWF met 0,05%	0,25	0,29	Ja	Kan per 2022, maar kan niet worden verwerkt in de door de Belastingdienst eind 2021/begin 2022 opgelegde voorlopige aanslagen ib
c	Overdrachtsbelasting niet-eigen woningen: tarief van 8% naar 9%	0,46	0,46	Ja	
5 Mobiliteit					
a	Vliegbelasting verhogen naar 16 euro per ticket	0,2	0,2	Ja	
b	Motorrijtuigenbelasting bestelbusjes taakstellend				
6 Overig					
a	Tabaksaccijns per 1-4-22 naar 10 euro	0,29	0,48	Ja	
b	Alcoholaccijns: 20% stijging (gedistilleerd, bier en wijn)	0,19	0,19		
c	Verhogen bankenbelasting	0,3	0,3	Ja	

niet van toepassing: buiten reikwijdte

- niet van toepassing: buiten reikwijdte
- [redacted]
- [redacted]
- [redacted]
- [redacted]
  - [redacted]
  - [redacted]
  - [redacted]
  - [redacted]
- [redacted]
- [redacted]
- [redacted]

[redacted]

	[redacted]	[redacted]	[redacted]	[redacted]	[redacted]	[redacted]
[redacted]	[redacted]	[redacted]	[redacted]	[redacted]	[redacted]	[redacted]
[redacted]	[redacted]	[redacted]	[redacted]	[redacted]	[redacted]	[redacted]

[redacted]

Van: 5.1.2.e)
Verzonden: maandag 11 oktober 2021 08:09
Aan: 5.1.2.e)
CC: 5.1.2.e)
Onderwerp: Stukken BWO gasprijzen, retour Stas
Bijlagen: Agenda BWO hoge gasprijzen DYZ.pdf; Bijlage 1 Factsheet energierekening DYZ.pdf; Bijlage 2 mogelijkheden voor compensatie via energiebelastingen DYZ.pdf; Bijlage 5 Mediavoorstel DYZ.pdf; DOMUS-21251566-v6-Vorbereitung_DYZ.pdf

Urgentie: Hoog

Dag allen,

Bijgaand de stukken retour die zaterdagochtend zijn verzonden naar Minister en Staatssecretaris. In de stukken zelf enkele opmerkingen, onderstaand nog enkele algemene verzoeken/opmerkingen vanuit de staatssecretaris. Ik laat het weten zodra ik ook een reactie van de Minister heb.

Aangezien de stukken vandaag verzonden moeten worden voor het BWO, zouden jullie kunnen kijken hoe e.e.a. goed in de stukken te verwerken is? Zouden jullie ook aan willen geven als sommige uitzoekvragen niet haalbaar zijn voor verzending van stukken voor het BWO. Idealiter, maar dat zal ook afhangen van de aanvullingen vanuit FIN, worden de stukken niet pas einde dag rondgezonden aan de andere departementen 5.1.2.i , is 13.00 uur een haalbare tijd?

Specifiek voor het laatste punt: in lijn met gesprek met 5.1.2.e , zou ik willen voorstellen openstaande vragen CDA/VVD te benutten om voorafgaand aan CDKE donderdag een uitstelbrief te sturen (woensdag, na BWO dinsdag). Zou daarvoor al gelijk een concept gemaakt kunnen worden? Daarin kunnen we dan verwijzen naar besluitvorming MR diezelfde week, BWO dat heeft plaatsgevonden en ook andere vragen die nog beantwoord moeten worden. Ook gelijk verwijzen naar brief over lange termijn maatregelen voor de begrotingsbehandeling zou ik zeggen. Dan kunnen we daar voor CDKE zelf een lijn op maken om te verwijzen. Ik zal deze optie alvast met de staatssecretaris delen.

Alvast veel dank weer!

Opmerkingen staatssecretaris

Paar zaken die nog echt van belang zijn;

- Wat ik nog mis: analyse van hoe ze het in Frankrijk doen. Niet wat, maar hoe. Ik begrijp de nadelen, maar die zal Frankrijk ook zien. Hoe hebben zij het dan ingericht? Onze analyse mag uitgebreider en met meer onderbouwing.
- En ik mis de knoppen, tenzij ik er overheen lees natuurlijk. Welke knoppen kunnen we aan draaien als de ellende meevalt of tegenvalt? Deze zaken moeten er nog wel expliciet in.
- niet van toepassing: buiten reikwijdte
- Wellicht ook in de stukken nog een keer duidelijk opnemen dat nu de korte termijn voorligt, maar de langere termijn ook door ons wordt opgepakt.

- Wat communicatie betreft moeten we een goede balans vinden tussen pas iets zeggen als er iets te melden valt (een besluit) en te onzichtbaar zijn. Er zal dinsdag geen afgetikt besluit liggen, simpelweg omdat de MR besluit, niet wij op di.

Vriendelijke groeten,

5.1.2.e

5.1.2.e

.....
Ministerie van Economische Zaken en Klimaat

Directie Bureau Bestuursraad

Bezuidenhoutseweg 73 | 2594 AC | Den Haag

Postbus 20401 | 2500 EK | Den Haag

.....
T: 06 5.1.2.e

E: 5.1.2.e [@minezk.nl](mailto:5.1.2.e@minezk.nl)

TER ADVISERING

Aan de Staatssecretaris EZK – KE

Aan de Minister van Economische Zaken en Klimaat

Directoraat-generaal Klimaat
en Energie

Auteur

5.1.2.e

T 070 5.1.2.e

minezk.nl

Datum

8 oktober 2021

Kenmerk

DGKE / 21251566

nota

Vorbereiding BWO energierekening 12 oktober

Kopie aan

Bijlage(n)

4

Parafenroute

5.1.2.e

5.1.2.e

BBR

5.1.2.e

5.1.2.e

Aanleiding

Naar aanleiding van het overleg op 7 oktober en ter voorbereiding op het bewindspersonenoverleg van 12 oktober aanstaande dinsdag met naar verwachting MP, MFIN, MSZW, MBZ en MBZK zijn een aantal aanvullende voorbereidingen getroffen en worden beslispunten voorgelegd.

Advies

1. U kunt tijdens het BWO scenario 2 (geen energiebelastingen voor een huishouden met een gemiddeld verbruik in 2022) als incidentele compensatie voor de stijgende energieprijzen van huishoudens inbrengen. Met deze maatregel wordt op korte termijn een flinke stap gezet in de compensatie van de lastenverhoging. Op basis hiervan kunnen de prijsontwikkelingen gemonitord worden en gekeken worden of verdere maatregelen noodzakelijk zijn. Hierbij kunnen dan ook naar structurele (gerichtere) maatregelen gekeken worden, die mogelijk meer uitwerking vragen.
2. U kunt voorstellen de derving die de lastenverlichting via de energiebelastingen niet te dekken vanwege de incidentele aard van de derving. De Studiegroep Begrotingsruimte heeft in haar advies aangegeven dat er ruimte is om incidentele uitgaven niet te dekken. Hoewel hogere ETS- en door conjunctuur hogere BTW ontvangsten geen formele dekkingsoptie kunnen zijn (vallen niet in inkomstenkader), biedt dit wel extra ruimte op het saldo te belasten. Een terugvaloptie is het platslaan van de structurele reeks van €500 mln. die zich richt op de energierekening/besparing uit de motie Hermans. Ambtelijk FIN staat welwillend tegenover deze terugvaloptie.
3. U wordt geadviseerd geen aparte brief over de koopkrachteffecten, zonder oplossingen, voorafgaand aan het CD Klimaat en Energie van 14 oktober te sturen, maar een integrale brief na de voorgestelde besluitvorming in de MR van 15 oktober te versturen. Deze brief kan dan in de derde

Ontvangen BBR

termijn van de AFB behandeld worden. U kunt eventueel als terugvaloptie voorstellen voor het debat bij de beantwoording van Kamervragen Erkens (VVD) en Bontebal (CDA) over de energierekening te refereren aan de toezegging tijdens de AFB, een eerste duiding van de effecten te geven en aan te geven dat oplossingen worden geïnventariseerd.

Kernpunten

- In bijlage 2 zijn verschillende scenario's in kaart gebracht met aanpassingen in de energiebelastingen om huishoudens te compenseren voor de forse stijging in de energieprijzen. Daarnaast zijn ook opties voor compensatie buiten de energiebelastingen geïnventariseerd.
- Scenario 2 heeft de voorkeur van ambtelijk EZK omdat het op korte termijn een aanzienlijke compensatie realiseert, maar tegelijkertijd recht doet aan het feit dat de onzekerheden over de uiteindelijke lastenstijging groot zijn en een gehele generieke compensatie met een zeer fors budgettair beslag gepaard gaat. Scenario 1 realiseert een zeer beperkte compensatie terwijl scenario 3 de hoogste compensatie realiseert met een groot risico op overshooting en mogelijk niet binnen de Richtlijn Energiebelastingen past. Zo komt de Rabobank in haar recente analyse op een prijsstijging van gemiddeld 600 euro volgend jaar, waar het illustratieve voorbeeld uitgaat van meer dan 800 euro.
- De resterende inkomenseffecten (na compensatie) dienen meegenomen te worden in de weging van de te verkiezen compensatievariant. Deze verschillende compensatievarianten worden op het moment nog doorgerekend door SZW, en ontvangt u volgende week.
- Over de opties buiten het energiedomein wordt geconcludeerd dat deze of ongericht zijn en beperkt effect realiseren of dusdanig gericht op lage inkomens dat de middeninkomens (beperkt) gecompenseerd worden. Daarnaast zijn sommige opties nog onvoldoende onderzocht om de haalbaarheid in te kunnen schatten.
- MFIN heeft tijdens de AFB een kamerbrief vanuit EZK toegezegd vóór het commissiedebat Klimaat en Energie op donderdag 14 oktober waarin de koopkrachteffecten van de stijgende energieprijzen en compensatieopties geschetst dienen.
- Omdat de besluitvorming over de compensatieopties die tijdens het BWO besproken worden aan de MR van 15 oktober is, adviseren wij u om in te zetten op verzending van de kamerbrief na de MR.
- Omdat de kamervragen van Erkens (VVD) en Bontebal (CDA) over de stijgende energierekening ook betrekking hebben op dezelfde problematiek is een terugvaloptie om de beantwoording hiervan wel voor het commissiedebat Klimaat en Energie te versturen. Deze partijen hebben hierom ook gevraagd.
- MFIN heeft voorgesteld om voorafgaand aan de MR op 15 oktober op 14 oktober nog in de vijfhoek over de voorgestelde maatregelen te spreken. Deze wordt nog gepland.

Toelichting

Scenario's voor compensatie en koopkracht

- Energieverbruik van huishoudens vertoont grote verschillen. De hoogte van het energieverbruik hangt onder andere samen met gedrag en het type woning. Het koopkrachtinstrumentarium is in beginsel niet bedoeld om deze heterogeniteit weer te geven. De eerstvolgende koopkrachtraming van het CPB verschijnt in maart 2022.
- SZW heeft echter in afwijking van de reguliere systematiek het energieverbruik van huishoudens aan het inkomen weten te koppelen, en kan daarmee de verwachte inkomenseffecten illustreren. Zij muteren daartoe de verwachte prijsontwikkeling in de periode juli 2021 tot januari 2022 op het inkomensbeeld en veronderstellen daarbij dat de prijsontwikkeling in de periode januari 2021 tot juli 2021 reeds in het koopkrachtbeeld bij MEV verwerkt is.

Krachtenveld

- Ambtelijk FIN verkent graag goedkopere alternatieve mogelijkheden voor gerichte compensatie voor de hoge gasprijzen binnen het stelsel van belastingen en sociale zekerheid en via gemeenten.
- Ambtelijk SZW is afwijzend op deze alternatieven van FIN en verkiest ambtelijk (evenals EZK) bij voorkeur een route via de energiebelastingen.
- Ambtelijk BZK steunt net als SZW scenario 2. Ambtelijk BZK geeft aan dat ze nog wel graag zouden kijken naar een andere invulling van scenario 2, waarbij er mogelijk een variant mogelijk is die een hogere belasting op aardgas handhaaft en meer doet via de belastingvermindering. U kunt in reactie op een dergelijke vraag toezeggen te willen bezien of een dergelijke variant mogelijk is (die voor gemiddeld verbruik dan nog steeds op 0 euro uitkomt) en met dezelfde budgettaire derving. In zo'n variant is de compensatie minder gekoppeld aan het gasverbruik en dat is voor huishoudens met een hoger verbruik minder gunstig (bijvoorbeeld de groep slecht geïsoleerde vrijstaande huizen).

Dekking

- De dekkingsopties in Tabel 2 kunt u als onacceptabel afwijzen. De gepresenteerde dekkingsopties zijn structureel, terwijl er waarschijnlijk sprake is van een incidentele probleem (een hoge energierekening). Er wordt dus lange termijn dekking gegeven voor een tijdelijk probleem. Bovendien passen de genoemde opties beter in een formatiebespreking over structurele hervormingen op onder andere de arbeidsmarkt en woningmarkt en het structurele lastenbeeld van burgers en bedrijven.
- Daarnaast wordt de dekking grotendeels gevonden in het bedrijvendomein (EZK-instrumentarium) waar de lastenverlichting voor het grootste deel bij burgers landt en niet bij bedrijven.

niet van toepassing buiten reikwijdte

-
Categorie	Reden	Percentage (%)
niet van toepassing: buiten reikwijdte	1. Niet van toepassing: buiten reikwijdte	100
	2. Niet van toepassing: buiten reikwijdte	95
	3. Niet van toepassing: buiten reikwijdte	100
	4. Niet van toepassing: buiten reikwijdte	95
andere reden	1. Andere reden	70
	2. Andere reden	85
	3. Andere reden	100
	4. Andere reden	95
	5. Andere reden	98
	6. Andere reden	100
	7. Andere reden	100
	8. Andere reden	95
	9. Andere reden	85
	10. Andere reden	80

5.1.2.e

Algemene Financiële en Economische Politiek
Ministerie van Financiën

Korte Voorhout 7 | 2511 CW | Den Haag
Postbus 20201 | 2500 EE | Den Haag

T 06 5.1.2.e

@minfin.nl

Ha allen,

5.1.2.e en collega's, veel dank voor de snelle actie!

Bijgevoegd vinden jullie de bijna volledige set met stukken voor het BWO.

Na de MR heeft er nog een kort overleg plaatsgevonden tussen MFIN, MEZK en Stas KE. Daarbij heeft MFIN een terugkoppeling gegeven van de AFB en hebben ze een aantal vervolgacties uitgevraagd. Deze acties betroffen:

1. Inschatting mediane effect
2. Overzicht maatregelen omringende landen + appreciatie Franse variant
3. Overzicht traditionele knoppen koopkrachtherstel
4. Mogelijkheden om energiebelasting tussentijds aan te passen
5. Gericht inzetten maatregelen verduurzaming gebouwde omgeving en mogelijkheden om te versnellen.

Actie 1 en 2 zijn in bijgevoegde stukken al meegenomen. FIN werkt aan een aanvullende bijlage voor actie 3, waarbij de eerder geïnventariseerde maatregelen worden meegenomen. BZK werkt aan actie 5 en ik zou de collega's van FIN/FZ willen vragen actie 4 op te pakken. De collega's bij EZK kunnen daarbij helpen voor wat betreft de uitvoeringsaspecten bij de leveranciers.

Uiterlijk maandag worden de aanvullingen gestuurd.

Tot slot is besloten dat er nog een vijfhoek wordt ingepland voorafgaand aan bespreking in MR.

Tot zover!

Groeten 5.1.2.e

Van: 5.1.2.e <5.1.2.e@minszw.nl>

Verzonden: vrijdag 8 oktober 2021 13:42

Aan: 5.1.2.e <5.1.2.e@minezk.nl>

<5.1.2.e@minfin.nl>; 5.1.2.e <5.1.2.e@minbzk.nl>; 5.1.2.e

<5.1.2.e@minezk.nl>; 5.1.2.e <5.1.2.e@minezk.nl>; 5.1.2.e

<5.1.2.e@minezk.nl>; 5.1.2.e <5.1.2.e@minezk.nl>; 5.1.2.e

<5.1.2.e@minezk.nl>; 5.1.2.e <5.1.2.e@minezk.nl>; 5.1.2.e

<5.1.2.e@minezk.nl>; 5.1.2.e <5.1.2.e@minezk.nl>; 5.1.2.e

<5.1.2.e@minfin.nl>

CC: 5.1.2.e <5.1.2.e@minezk.nl>; 5.1.2.e <5.1.2.e@minezk.nl>; 5.1.2.e

<5.1.2.e@minszw.nl>; 5.1.2.e <5.1.2.e@minszw.nl>; 5.1.2.e

<5.1.2.e@minszw.nl>; 5.1.2.e <5.1.2.e@minszw.nl>

Onderwerp: RE: Stukken BWO hoge gasprijzen

Hoi 5.1.2.e,e

Zie een passage met de inkomenseffecten in bijlage 1. Verder een extra kolom in tabel 1 van jullie zoals vanmorgen besproken.

Daarnaast een paar toevoegingen en wijzigingen in bijlage 2. Allereerst de zin dat we nog werken aan doorrekening van de inkomenseffecten. Verder wat kleine tracks bij de passages over opties in de IB en bij gemeenten. Die laatste optie wordt veel te positief neergezet. Op korte termijn een gerichte compensatie voor honderdduizenden huishoudens via gemeenten is onmogelijk, zo leert de ervaring met de TONK (was voor ca 30.000 hh-ens).

Groet, 5.1.2.e

Van: 5.1.2.e @minezk.nl>

Verzonden: vrijdag 8 oktober 2021 12:43

Aan: 5.1.2.e @minfin.nl>; 5.1.2.e

@minezk.nl>; 5.1.2.e

minezk.nl>; 5.1.2.e @minszw.nl>; 5.1.2.e

k@minezk 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e

@minezk.nl>; 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e

@minezk.nl>; 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e

@minfin.nl>

CC: 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e @minezk.nl>

Onderwerp: Stukken BWO hoge gasprijzen

Beste allen,

Er wordt op dit moment nog hard gewerkt aan de definitieve stukken voor het BWO. Omdat een groot deel van jullie ook jullie bewindspersonen nog moet adviseren hierbij alvast de grotendeels definitieve stukken.

Van SZW volgt vandaag nog de tabel een tabel met inkomenseffecten + een tekstuele duiding van de effecten van de scenario's. Een algehele doorrekening van de inkomenseffecten van de compensatiemogelijkheden lukt vandaag niet meer, deze volgt dus later.

Wij leggen de agenda nog voor een laatste check voor bij onze bewindspersonen.

Tot zover!

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e

5.1.2.e

.....
Ministerie van Economische Zaken en Klimaat
Directie Elektriciteit
Bezuidenhoutseweg 73 | 2594 AC | Den Haag
.....

T +31 (0)65.1.2.e

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is gezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te

Van: 5.1.2.e @minszw.nl>

Verzonden: maandag 11 oktober 2021 11:55

Aan: 5.1.2.e

CC: 5.1.2.e

Onderwerp: RE: Stukken BWO hoge gasprijzen

Ho 5.1.2.e

Even snel paar opmerkingen.

Jullie noemen de zorgtoeslag als optie maar kan die nog wel? Meen dat voor toeslagen de bedragen per medio oktober stil moeten staan ivm voorschotsystematiek (ergo, dit kan dus niet meer). Klopt dat?

Verder schrijven jullie dat bepaalde huishoudens geld toe krijgen omdat de energierekening lager is dan de belastingvermindering bij verdere verhoging belastingvermindering. In hoeverre klopt dit als je ook vaste kosten zoals aansluiting/abonnementstarieven meeneemt? Wordt dit punt dus niet iets te stellig opgebracht hier (variant compenseert namelijk wel relatief goed denken wij).

Ook mist het punt dat de potentiële doelgroep te groot is voor een gemeentelijke regeling/maatwerk.

Tot slot valt op dat enkele bezwaren bij compensatie via IB niet in dit stuk staan (ongericht, waarschijnlijk niet geloofwaardig incidenteel, etc). Stonden nog wel in concepten van EZK van vorige week.

Groet, 5.1.2.e

Van: 5.1.2.e @minfin.nl>

Verzonden: maandag 11 oktober 2021 11:20

Aan: 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e

<5.1.2.e@minszw.nl>; 5.1.2.e @minbzk.nl>; 5.1.2.e

@minezk.nl>; 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e

@minezk.nl>; 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e

@minezk.nl>; 5.1.2.e minezk.nl>; 5.1.2.e

@minezk.nl>; 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e

@minfin.nl>

CC: 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e

@minszw.nl>; 5.1.2.e @minszw.nl>; 5.1.2.e

@minfin.nl>; 5.1.2.e @minfin.nl>; 5.1.2.e

@minfin.nl>; 5.1.2.e @minfin.nl>

Onderwerp: RE: Stukken BWO hoge gasprijzen

Ha allen

Zie ter info bijgaand zoals aangekondigd hieronder onze invulling van actie 3 die wij zojuist naar onze bwp hebben gestuurd. Mochten er nog belangrijke opmerkingen zijn die wij hebben gemist, dan horen we het graag.

Met vriendelijke groet

5.1.2.e

.....
Algemene Financiële en Economische Politiek

Ministerie van Financiën

Korte Voorhout 7 | 2511 CW | Den Haag

Postbus 20201 | 2500 EE | Den Haag
.....

T 06 5.1.2.e

5.1.2.e@minfin.nl

Van: 5.1.2.e l.2.e [@minezk.nl](mailto:5.1.2.e@minezk.nl)>

Verzonden: vrijdag 8 oktober 2021 17:36

Aan: 5.1.2.e [@minszw.nl](mailto:5.1.2.e@minszw.nl)>; 5.1.2.e [@minfin.nl](mailto:5.1.2.e@minfin.nl)>;

5.1.2.e [@minbzk.nl](mailto:5.1.2.e@minbzk.nl)>; 5.1.2.e

[@minezk.nl](mailto:5.1.2.e@minezk.nl)>; 5.1.2.e [@minezk.nl](mailto:5.1.2.e@minezk.nl)>; 5.1.2.e

[@minezk.nl](mailto:5.1.2.e@minezk.nl)>; 5.1.2.e [@minezk.nl](mailto:5.1.2.e@minezk.nl)>; 5.1.2.e

[@minezk.nl](mailto:5.1.2.e@minezk.nl)>; 5.1.2.e [@minezk.nl](mailto:5.1.2.e@minezk.nl)>; 5.1.2.e

[@minezk.nl](mailto:5.1.2.e@minezk.nl)>; 5.1.2.e [@minezk.nl](mailto:5.1.2.e@minezk.nl)>; 5.1.2.e

[@minfin.nl](mailto:5.1.2.e@minfin.nl)>

CC: 5.1.2.e [@minezk.nl](mailto:5.1.2.e@minezk.nl)>; 5.1.2.e [@minezk.nl](mailto:5.1.2.e@minezk.nl)>; 5.1.2.e

[@minszw.nl](mailto:5.1.2.e@minszw.nl)>; 5.1.2.e [minszw.nl](mailto:5.1.2.e@minszw.nl)>; 5.1.2.e

[@minszw.nl](mailto:5.1.2.e@minszw.nl)>; 5.1.2.e [@minszw.nl](mailto:5.1.2.e@minszw.nl)>

Onderwerp: RE: Stukken BWO hoge gasprijzen

Ha allen,

[@5.1.2.e](mailto:5.1.2.e) en collega's, veel dank voor de snelle actie!

Bijgevoegd vinden jullie de bijna volledige set met stukken voor het BWO.

Na de MR heeft er nog een kort overleg plaatsgevonden tussen MFIN, MEZK en Stas KE. Daarbij heeft MFIN een terugkoppeling gegeven van de AFB en hebben ze een aantal vervolgacties uitgevraagd. Deze acties betroffen:

1. Inschatting mediane effect
2. Overzicht maatregelen omringende landen + appreciatie Franse variant
3. Overzicht traditionele knoppen koopkrachtherstel
4. Mogelijkheden om energiebelasting tussentijds aan te passen

5. Gericht inzetten maatregelen verduurzaming gebouwde omgeving en mogelijkheden om te versnellen.

Actie 1 en 2 zijn in bijgevoegde stukken al meegenomen. FIN werkt aan een aanvullende bijlage voor actie 3, waarbij de eerder geïnventariseerde maatregelen worden meegenomen. BZK werkt aan actie 5 en ik zou de collega's van FIN/FZ willen vragen actie 4 op te pakken. De collega's bij EZK kunnen daarbij helpen voor wat betreft de uitvoeringsaspecten bij de leveranciers.

Uiterlijk maandag worden de aanvullingen gestuurd.

Tot slot is besloten dat er nog een vijfhoek wordt ingepland voorafgaand aan bespreking in MR.

Tot zover!

Groeten 5.1.2.e

Van: 5.1.2.e @minszw.nl>

Verzonden: vrijdag 8 oktober 2021 13:42

Aan: 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e

@minfin.nl>; 5.1.2.e @minbzk.nl>; 5.1.2.e

@minezk.nl>; 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e

@minezk.nl>; 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e

@minezk.nl>; 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e

@minezk.nl>; 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e

@minfin.nl>

CC: 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e

@minszw.nl>; 5.1.2.e @minszw.nl>; 5.1.2.e

@minszw 5.1.2.e @minszw.nl>

Onderwerp: RE: Stukken BWO hoge gasprijzen

Hoi 5.1.2.e

Zie een passage met de inkomenseffecten in bijlage 1. Verder een extra kolom in tabel 1 van jullie zoals vanmorgen besproken.

Daarnaast een paar toevoegingen en wijzigingen in bijlage 2. Allereerst de zin dat we nog werken aan doorrekening van de inkomenseffecten. Verder wat kleine tracks bij de passages over opties in de IB en bij gemeenten. Die laatste optie wordt veel te positief neergezet. Op korte termijn een gerichte compensatie voor honderdduizenden huishoudens via gemeenten is onmogelijk, zo leert de ervaring met de TONK (was voor ca 30.000 hh-ens).

Groet, 5.1.2.e

Van: 5.1.2.e l@minezk.nl>

Verzonden: vrijdag 8 oktober 2021 12:43

Aan: 5.1.2.e @minfin.nl>; 5.1.2.e

@minezk.nl>; 5.1.2.e

<5.1.2.e [redacted]@minezk.nl>; 5.1.2.e [redacted]@minszw.nl>; 5.1.2.e [redacted]
[redacted]@minezk.nl>; 5.1.2.e [redacted]@minezk.nl>; 5.1.2.e [redacted]
[redacted]@minezk.nl>; 5.1.2.e [redacted]@minezk.nl>; 5.1.2.e [redacted]
[redacted]@minezk.nl>; 5.1.2.e [redacted]@minezk.nl>; 5.1.2.e [redacted]
[redacted]@minfin.nl>

CC: 5.1.2.e [redacted]@minezk.nl>; 5.1.2.e [redacted]@minezk.nl>

Onderwerp: Stukken BWO hoge gasprijzen

Beste allen,

Er wordt op dit moment nog hard gewerkt aan de definitieve stukken voor het BWO. Omdat een groot deel van jullie ook jullie bewindspersonen nog moet adviseren hierbij alvast de grotendeels definitieve stukken.

Van SZW volgt vandaag nog de tabel een tabel met inkomenseffecten + een tekstuele duiding van de effecten van de scenario's. Een algehele doorrekening van de inkomenseffecten van de compensatiemogelijkheden lukt vandaag niet meer, deze volgt dus later.

Wij leggen de agenda nog voor een laatste check voor bij onze bewindspersonen.

Tot zover!

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e [redacted]
[redacted]

.....
Ministerie van Economische Zaken en Klimaat
Directie Elektriciteit
Bezuidenhoutseweg 73 | 2594 AC | Den Haag
.....

T +31 (0)65.1.2.e [redacted]

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is gezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen.

De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message.

The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

Van: 5.1.2.e [redacted]@minbzk.nl>

Verzonden: maandag 11 oktober 2021 12:09

Aan: 5.1.2.e [redacted]
[redacted]
[redacted]
[redacted]
[redacted]

CC: 5.1.2.e [redacted]
[redacted]
[redacted]
[redacted]

Onderwerp: RE: Stukken BWO hoge gasprijzen

Ha allen,

Bijgaand alvast wat opmerkingen over het plan van Woonbond m.b.t. huur, evt. ter verwerking in dit stuk:

Huurbevriezing voor huurder in woningen met energielabel F en G

- De Woonbond stelt voor om in 2022 de huren te bevriezen van huurders die in een woning met energielabel F of G wonen. Dit zou de huurder moeten ontzien qua kosten en de verhuurder moeten motiveren om te investeren in verduurzaming.
- Er zijn ca. 270.000 woningen met label F en G: 115.000 corporatiewoningen en 155.000 in de particuliere huursector.
- Een huurbevriezing is om praktische, juridische en financiële redenen geen goede optie:
  - Praktisch: De huren in de gereguleerde sector zijn al bevroren tot 1 juli 2022. Een aanvullende huurbevriezing zou dus na de wintermaanden pas in kunnen gaan. Een huurbevriezing levert voor de huurder bovendien slechts een besparing van gemiddeld €6 per maand op.
  - Juridisch: Een huurbevriezing specifiek voor woningen met een slecht label in de gereguleerde sector vereist een wetswijziging (Uitvoeringswet huurprijzen woonruimte, Burgerlijk Wetboek). Voor de huur in de vrije sector geldt sinds dit jaar een maximum huurverhoging via een wettelijke regeling, als de vrije huursector meegenomen moet worden is ook hier wetswijziging nodig. De juridische houdbaarheid van een huurbevriezing is bovendien twijfelachtig, omdat duidelijk moet worden gemaakt dat deze maatregel voor verhuurders te voorzien was en dat dit proportioneel is.
  - Financieel: Een huurbevriezing zou voor de juridische houdbaarheid gepaard moeten gaan met tegemoetkoming voor verhuurders. Daarmee wordt de prikkel om te verduurzamen voor verhuurders dus verminderd, en moet dekking worden gevonden. Bovendien kleven hier allerlei uitvoeringsbezwaren aan, omdat we te maken hebben met een grote en diverse groep aan verhuurders.

Tijdelijke verhoging huurtoeslag

- De Woonbond stelt voor om de huurtoeslag in 2022 te verhogen om zo huurders met lage inkomens via die route gericht compensatie te bieden voor de hoge energierekening.
- Dit voorstel is praktisch niet uitvoerbaar, vanwege de termijnen waarbinnen de Belastingdienst over de parameters voor de huurtoeslag moet beschikken.

Van: 5.1.2.e <[redacted]>@minfin.nl>

Verzonden: maandag 11 oktober 2021 11:20

Aan: 5.1.2.e <[redacted]>@minezk.nl>; 5.1.2.e <[redacted]>

<[redacted]>@minszw.nl>; 5.1.2.e <[redacted]>@minbzk.nl>; 5.1.2.e <[redacted]>

<[redacted]>@minezk.nl>; 5.1.2.e <[redacted]>@minezk.nl>; 5.1.2.e <[redacted]>

<[redacted]>@minezk.nl>; 5.1.2.e <[redacted]>@minezk.nl>; 5.1.2.e <[redacted]>

<[redacted]>@minezk.nl>; 5.1.2.e <[redacted]>@minezk.nl>; 5.1.2.e <[redacted]>

<[redacted]>@minezk.nl>; 5.1.2.e <[redacted]>@minezk.nl>; 5.1.2.e <[redacted]>

<[redacted]>@minfin.nl>

CC: 5.1.2.e <[redacted]>@minezk.nl>; 5.1.2.e <[redacted]>@minezk.nl>; 5.1.2.e <[redacted]>

<[redacted]>@minszw.nl>; 5.1.2.e <[redacted]>@minszw.nl>; 5.1.2.e <[redacted]>

<[redacted]>@minszw.nl>; 5.1.2.e <[redacted]>@minszw.nl>; 5.1.2.e <[redacted]>@minfin.nl>; 5.1.2.e <[redacted]>

<[redacted]>@minfin.nl>; 5.1.2.e <[redacted]>@minfin.nl>; 5.1.2.e <[redacted]>

<[redacted]>@minfin.nl>; 5.1.2.e <[redacted]>@minfin.nl>

Onderwerp: RE: Stukken BWO hoge gasprijzen

Ha allen

Zie ter info bijgaand zoals aangekondigd hieronder onze invulling van actie 3 die wij zojuist naar onze bwp hebben gestuurd. Mochten er nog belangrijke opmerkingen zijn die wij hebben gemist, dan horen we het graag.

Met vriendelijke groet

5.1.2.e <[redacted]>

.....
Algemene Financiële en Economische Politiek

Ministerie van Financiën

Korte Voorhout 7 | 2511 CW | Den Haag

Postbus 20201 | 2500 EE | Den Haag
.....

T 06 5.1.2.e <[redacted]>

5.1.2.e <[redacted]>@minfin.nl

Van: 5.1.2.e <[redacted]>@minezk.nl>

Verzonden: vrijdag 8 oktober 2021 17:36

Aan: 5.1.2.e <[redacted]>@minszw.nl>; 5.1.2.e <[redacted]>@minfin.nl>;

5.1.2.e <[redacted]>@minbzk.nl>; 5.1.2.e <[redacted]>

<[redacted]>@minezk.nl>; 5.1.2.e <[redacted]>@minezk.nl>; 5.1.2.e <[redacted]>

<[redacted]>@minezk.nl>; 5.1.2.e <[redacted]>@minezk.nl>; 5.1.2.e <[redacted]>

<[redacted]>@minezk.nl>; 5.1.2.e <[redacted]>@minezk.nl>; Verwaal, M.

(5.1.2.e <[redacted]>@minezk.nl>; 5.1.2.e <[redacted]>@minezk.nl>; 5.1.2.e <[redacted]>

<[redacted]>@minfin.nl>

CC: 5.1.2.e <[redacted]>@minezk.nl>; 5.1.2.e <[redacted]>@minezk.nl>; 5.1.2.e <[redacted]>

<[redacted]>@minszw.nl>; 5.1.2.e <[redacted]>@minszw.nl>; 5.1.2.e <[redacted]>)

5.1.2.e @minszw 5.1.2.e @minszw.nl>

Onderwerp: RE: Stukken BWO hoge gasprijzen

Ha allen,

5.1.2.e en collega's, veel dank voor de snelle actie!

Bijgevoegd vinden jullie de bijna volledige set met stukken voor het BWO.

Na de MR heeft er nog een kort overleg plaatsgevonden tussen MFIN, MEZK en Stas KE. Daarbij heeft MFIN een terugkoppeling gegeven van de AFB en hebben ze een aantal vervolgacties uitgevraagd. Deze acties betroffen:

1. Inschatting mediane effect
2. Overzicht maatregelen omringende landen + appreciatie Franse variant
3. Overzicht traditionele knoppen koopkrachtherstel
4. Mogelijkheden om energiebelasting tussentijds aan te passen
5. Gericht inzetten maatregelen verduurzaming gebouwde omgeving en mogelijkheden om te versnellen.

Actie 1 en 2 zijn in bijgevoegde stukken al meegenomen. FIN werkt aan een aanvullende bijlage voor actie 3, waarbij de eerder geïnventariseerde maatregelen worden meegenomen. BZK werkt aan actie 5 en ik zou de collega's van FIN/FZ willen vragen actie 4 op te pakken. De collega's bij EZK kunnen daarbij helpen voor wat betreft de uitvoeringsaspecten bij de leveranciers.

Uiterlijk maandag worden de aanvullingen gestuurd.

Tot slot is besloten dat er nog een vijfhoek wordt ingepland voorafgaand aan bespreking in MR.

Tot zover!

Groeten 5.1.2.e

Van: 5.1.2.e @minszw.nl>

Verzonden: vrijdag 8 oktober 2021 13:42

Aan: 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e

@minfin.nl>; 5.1.2.e @minbzk.nl>; 5.1.2.e

@minezk.nl>; 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e

@minezk.nl>; 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e

@minezk.nl>; 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e

@minezk 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e

@minfin.nl>

CC: 5.1.2.e @minezk 5.1.2.e @minezk 5.1.2.e

@minszw.nl>; 5.1.2.e @minszw 5.1.2.e

@minszw 5.1.2.e @minszw.nl>

Onderwerp: RE: Stukken BWO hoge gasprijzen

Hoi 5.1.2.e

Zie een passage met de inkomenseffecten in bijlage 1. Verder een extra kolom in tabel 1 van jullie zoals vanmorgen besproken.

Daarnaast een paar toevoegingen en wijzigingen in bijlage 2. Allereerst de zin dat we nog werken aan doorrekening van de inkomenseffecten. Verder wat kleine tracks bij de passages over opties in de IB en bij gemeenten. Die laatste optie wordt veel te positief neergezet. Op korte termijn een gerichte compensatie voor honderdduizenden huishoudens via gemeenten is onmogelijk, zo leert de ervaring met de TONK (was voor ca 30.000 hh-ens).

Groet, 5.1.2.e

Van: 5.1.2.e @minezk.nl>

Verzonden: vrijdag 8 oktober 2021 12:43

Aan: 5.1.2.e @minfin.nl>; 5.1.2.e @minbzk.nl>;

5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e

@minezk.nl>; 5.1.2.e minszw.nl>; 5.1.2.e

@minezk.nl>; 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e

r@minezk.nl>; 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e

@minezk.nl>; 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e

@minfin.nl>

CC: 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e @minezk.nl>

Onderwerp: Stukken BWO hoge gasprijzen

Beste allen,

Er wordt op dit moment nog hard gewerkt aan de definitieve stukken voor het BWO. Omdat een groot deel van jullie ook jullie bewindspersonen nog moet adviseren hierbij alvast de grotendeels definitieve stukken.

Van SZW volgt vandaag nog de tabel een tabel met inkomenseffecten + een tekstuele duiding van de effecten van de scenario's. Een algehele doorrekening van de inkomenseffecten van de compensatiemogelijkheden lukt vandaag niet meer, deze volgt dus later.

Wij leggen de agenda nog voor een laatste check voor bij onze bewindspersonen.

Tot zover!

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e

.....
Ministerie van Economische Zaken en Klimaat
Directie Elektriciteit
Bezuidenhoutseweg 73 | 2594 AC | Den Haag
.....

T +31 (0)6 5.1.2.e

Van: 5.1.2.e
Verzonden: maandag 11 oktober 2021 12:21
Aan: 5.1.2.e

CC: 5.1.2.e

Onderwerp: RE: Stukken BWO hoge gasprijzen
Bijlagen: Bijlage 3 beleidsopties voor compensatie.docx

Ha 5.1.2.e

In aanvulling op mijn eerdere mail graag nog het stuk over ETS invoegen (zie bijlage).

Groet,
 5.1.2.e

Van: 5.1.2.e)
Verzonden: maandag 11 oktober 2021 11:55
Aan: 5.1.2.e @minfin.nl>; 5.1.2.e
 @minezk.nl>; 5.1.2.e @minszw.nl>; 5.1.2.e
 @minbzk.nl>; 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e
 @minezk.nl>; 5.1.2.e
 @minezk.nl>; 5.1.2.e minezk.nl>; 5.1.2.e
 r@minezk.nl>; 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e
 @minezk.nl>; 5.1.2.e minezk.nl>; 5.1.2.e
 @minfin.nl>
CC: 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e @minszw.nl>; 5.1.2.e
 @minszw.nl>; 5.1.2.e @minszw.nl>; 5.1.2.e @minszw.nl>; 5.1.2.e
 @minfin.nl>; 5.1.2.e @minfin.nl>; 5.1.2.e
 @minfin.nl>; 5.1.2.e @minfin.nl>; 5.1.2.e
 @minfin.nl>
Onderwerp: RE: Stukken BWO hoge gasprijzen

Ha 5.1.2.e

Veel dank voor het stuk. We hebben in de bijlage nog een kleine verwijzing ingevoegd naar de opties die zijn uitgewerkt mbt de energiebelastingen. Daarnaast hebben we de titel iets meer in lijn gebracht met de BWO agenda zodat het duidelijk is waar ze naar kijken.

Wanneer verwachten jullie meer te weten over de PM die er nog in staat: In hoeverre mogelijk EB gedurende jaar aan te passen?

Groet
 5.1.2.e

Van: 5.1.2.e @minfin.nl>

Verzonden: maandag 11 oktober 2021 11:20

Aan: 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e

@minszw.nl>; 5.1.2.e @minbzk.nl>; 5.1.2.e

@minezk.nl>; 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e

@minezk.nl>; 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e

@minezk.nl>; 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e

@minezk.nl>; 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e

@minfin.nl>

CC: 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e

@minszw.nl>; 5.1.2.e @minszw.nl>; 5.1.2.e

@minszw.nl>; 5.1.2.e @minszw.nl>; 5.1.2.e minfin.nl>; 5.1.2.e

minfin.nl>; 5.1.2.e @minfin.nl>; 5.1.2.e

@minfin.nl>; 5.1.2.e @minfin.nl>

Onderwerp: RE: Stukken BWO hoge gasprijzen

Ha allen

Zie ter info bijgaand zoals aangekondigd hieronder onze invulling van actie 3 die wij zojuist naar onze bwp hebben gestuurd. Mochten er nog belangrijke opmerkingen zijn die wij hebben gemist, dan horen we het graag.

Met vriendelijke groet

5.1.2.e

.....
Algemene Financiële en Economische Politiek

Ministerie van Financiën

Korte Voorhout 7 | 2511 CW | Den Haag

Postbus 20201 | 2500 EE | Den Haag
.....

T 06 5.1.2.e

..... n |

Van: 5.1.2.e @minezk.nl>

Verzonden: vrijdag 8 oktober 2021 17:36

Aan: 5.1.2.e @minszw.nl>; 5.1.2.e @minfin.nl>;

5.1.2.e @minbzk.nl>; 5.1.2.e

k@minezk.nl>; 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e

@minezk.nl>; 5.1.2.e minezk.nl>; 5.1.2.e

@minezk.nl>; 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e

minezk.nl>; 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e

@minfin.nl>

CC: 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e

@minszw.nl>; 5.1.2.e @minszw.nl>; 5.1.2.e

@minszw.nl>; 5.1.2.e @minszw.nl>

Onderwerp: RE: Stukken BWO hoge gasprijzen

Ha allen,

@5.1.2.e en collega's, veel dank voor de snelle actie!

Bijgevoegd vinden jullie de bijna volledige set met stukken voor het BWO.

Na de MR heeft er nog een kort overleg plaatsgevonden tussen MFIN, MEZK en Stas KE. Daarbij heeft MFIN een terugkoppeling gegeven van de AFB en hebben ze een aantal vervolgacties uitgevraagd. Deze acties betroffen:

1. Inschatting mediane effect
2. Overzicht maatregelen omringende landen + appreciatie Franse variant
3. Overzicht traditionele knoppen koopkrachtherstel
4. Mogelijkheden om energiebelasting tussentijds aan te passen
5. Gericht inzetten maatregelen verduurzaming gebouwde omgeving en mogelijkheden om te versnellen.

Actie 1 en 2 zijn in bijgevoegde stukken al meegenomen. FIN werkt aan een aanvullende bijlage voor actie 3, waarbij de eerder geïnventariseerde maatregelen worden meegenomen. BZK werkt aan actie 5 en ik zou de collega's van FIN/FZ willen vragen actie 4 op te pakken. De collega's bij EZK kunnen daarbij helpen voor wat betreft de uitvoeringsaspecten bij de leveranciers.

Uiterlijk maandag worden de aanvullingen gestuurd.

Tot slot is besloten dat er nog een vijfhoek wordt ingepland voorafgaand aan bespreking in MR.

Tot zover!

Groeten 5.1.2.e

Van: 5.1.2.e @minszw.nl>

Verzonden: vrijdag 8 oktober 2021 13:42

Aan: 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e

@minfin.nl>; 5.1.2.e @minbzk.nl>; 5.1.2.e

@minezk.nl>; 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e

@minezk.nl>; 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e

@minezk.nl>; 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e

@minezk.nl>; 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e

@minfin.nl>

CC: 5.1.2.e @minezk 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e

@minszw.nl>; 5.1.2.e @minszw.nl>; 5.1.2.e

@minszw.nl>; 5.1.2.e @minszw.nl>

Onderwerp: RE: Stukken BWO hoge gasprijzen

Ho 5.1.2.e

Zie een passage met de inkomenseffecten in bijlage 1. Verder een extra kolom in tabel 1 van jullie zoals vanmorgen besproken.

Daarnaast een paar toevoegingen en wijzigingen in bijlage 2. Allereerst de zin dat we nog werken aan doorrekening van de inkomenseffecten. Verder wat kleine tracks bij de passages over opties in de IB en bij gemeenten. Die laatste optie wordt veel te positief neergezet. Op korte termijn een gerichte compensatie voor honderdduizenden huishoudens via gemeenten is onmogelijk, zo leert de ervaring met de TONK (was voor ca 30.000 hh-ens).

Groet 5.1.2.e

Van: 5.1.2.e [redacted] <[redacted]@minezk.nl>
Verzonden: vrijdag 8 oktober 2021 12:43
Aan: 5.1.2.e [redacted] <[redacted]@minfin.nl>; 5.1.2.e [redacted] <[redacted]@minbzk.nl>;
5.1.2.e [redacted] <[redacted]@minezk.nl>; 5.1.2.e [redacted]
[redacted] <[redacted]@minezk.nl>; 5.1.2.e [redacted] <[redacted]@minszw.nl>; 5.1.2.e [redacted]
[redacted] <[redacted]@minezk.nl>; 5.1.2.e [redacted] <[redacted]@minezk.nl>; 5.1.2.e [redacted]
[redacted] <[redacted]@minezk.nl>; 5.1.2.e [redacted] <[redacted]@minezk.nl>; Verwaal, M.
(Margreet) <m.verwaal@minezk.nl>; 5.1.2.e [redacted] <[redacted]@minezk.nl>; 5.1.2.e [redacted]
[redacted] <[redacted]r@minfin.nl>
CC: 5.1.2.e [redacted] <[redacted]@minezk.nl>; 5.1.2.e [redacted] <[redacted]@minezk.nl>
Onderwerp: Stukken BWO hoge gasprijzen

Beste allen,

Er wordt op dit moment nog hard gewerkt aan de definitieve stukken voor het BWO. Omdat een groot deel van jullie ook jullie bewindspersonen nog moet adviseren hierbij alvast de grotendeels definitieve stukken.

Van SZW volgt vandaag nog de tabel een tabel met inkomenseffecten + een tekstuele duiding van de effecten van de scenario's. Een algehele doorrekening van de inkomenseffecten van de compensatiemogelijkheden lukt vandaag niet meer, deze volgt dus later.

Wij leggen de agenda nog voor een laatste check voor bij onze bewindspersonen.

Tot zover!

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e [redacted]
[redacted]

.....
Ministerie van Economische Zaken en Klimaat
Directie Elektriciteit
Bezuidenhoutseweg 73 | 2594 AC | Den Haag
.....

T +31 (0)6 5.1.2.e [redacted]

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is gezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen.

De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message.

Van: 5.1.2.e @minfin.nl>
Verzonden: maandag 11 oktober 2021 13:43
Aan: 5.1.2.e
 5.1.2.e
 5.1.2.e
 5.1.2.e
 5.1.2.e)
CC: 5.1.2.e
 5.1.2.e
 5.1.2.e)
Onderwerp: RE: Stukken BWO hoge gasprijzen
Bijlagen: Bijlage Compensatie en dekking gasprijzen.docx

En nu na akkoord minister stuk om te verspreiden.

Veel dank allen voor snelle meedenken!

5.1.2.e

Van 5.1.2.e
 5.1.2.e oktober 2021 13:21
Aan: 5.1.2.e r@minfin.nl>; 5.1.2.e
 @minezk.nl>; 5.1.2.e @minszw.nl>; 5.1.2.e
 @minbzk.nl>; 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e
 @minezk.nl>; 5.1.2.e
 minezk.nl>; 5.1.2.e @minezk 5.1.2.e
 @minezk.nl>; 5.1.2.e @minezk 5.1.2.e
 @minezk.nl>; 5.1.2.e @minezk.nl>; B5.1.2.e
 minfin.nl>
CC: 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e
 @minszw.nl>; 5.1.2.e minszw.nl>; 5.1.2.e
 @minszw.nl>; 5.1.2.e .nl>; 5.1.2.e
 f@minfin.nl>; 5.1.2.e @minfin.nl>; 5.1.2.e
 minfin.nl>; 5.1.2.e @minfin.nl>
Onderwerp: RE: Stukken BWO hoge gasprijzen

Dank allen. Hierbij de versie met opmerkingen in verwerkt. We gaan even kijken hoe het ervoor staat bij onze minister

5.1.2.e : bel je daarna op.

5.1.2.e

Van: 5.1.2.e @minfin.nl>
Verzonden: maandag 11 oktober 2021 11:20
Aan: 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e
 @minszw.nl>; 5.1.2.e @minbzk.nl>; 5.1.2.e

5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e
@minezk 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e
@minezk.nl>; 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e
minezk.nl>; 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e
@minfin.nl>
CC: 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e
@minszw.nl>; 5.1.2.e @minszw.nl>; 5.1.2.e
@minszw.nl>; 5.1.2.e @minszw.nl>; 5.1.2.e @minfin.nl>; 5.1.2.e
@minfin.nl>; 5.1.2.e @minfin.nl>; 5.1.2.e
@minfin.nl>; 5.1.2.e @minfin.nl>

Onderwerp: RE: Stukken BWO hoge gasprijzen

Ha allen

Zie ter info bijgaand zoals aangekondigd hieronder onze invulling van actie 3 die wij zojuist naar onze bwp hebben gestuurd. Mochten er nog belangrijke opmerkingen zijn die wij hebben gemist, dan horen we het graag.

Met vriendelijke groet

5.1.2.e

.....
Algemene Financiële en Economische Politiek

Ministerie van Financiën

Korte Voorhout 7 | 2511 CW | Den Haag

Postbus 20201 | 2500 EE | Den Haag
.....

T 06 5.1.2.e

@minfin.nl

Van: 5.1.2.e @minezk.nl>

Verzonden: vrijdag 8 oktober 2021 17:36

Aan: 5.1.2.e @minszw.nl>; 5.1.2.e @minfin.nl>;

5.1.2.e @minbzk.nl>; 5.1.2.e

@minezk.nl>; 5.1.2.e @minezk 5.1.2.e

@minezk.nl>; 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e

@minezk.nl>; 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e

@minezk 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e

@minfin.nl>

CC: 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e

@minszw.nl>; 5.1.2.e @minszw.nl>; 5.1.2.e

@minszw.nl>; 5.1.2.e @minszw.nl>

Onderwerp: RE: Stukken BWO hoge gasprijzen

Ha allen,

5.1.2.e en collega's, veel dank voor de snelle actie!

Bijgevoegd vinden jullie de bijna volledige set met stukken voor het BWO.

Na de MR heeft er nog een kort overleg plaatsgevonden tussen MFIN, MEZK en Stas KE. Daarbij heeft MFIN een terugkoppeling gegeven van de AFB en hebben ze een aantal vervolgacties uitgevraagd. Deze acties betroffen:

1. Inschatting mediane effect
2. Overzicht maatregelen omringende landen + appreciatie Franse variant
3. Overzicht traditionele knoppen koopkrachtherstel
4. Mogelijkheden om energiebelasting tussentijds aan te passen
5. Gericht inzetten maatregelen verduurzaming gebouwde omgeving en mogelijkheden om te versnellen.

Actie 1 en 2 zijn in bijgevoegde stukken al meegenomen. FIN werkt aan een aanvullende bijlage voor actie 3, waarbij de eerder geïnventariseerde maatregelen worden meegenomen. BZK werkt aan actie 5 en ik zou de collega's van FIN/FZ willen vragen actie 4 op te pakken. De collega's bij EZK kunnen daarbij helpen voor wat betreft de uitvoeringsaspecten bij de leveranciers.

Uiterlijk maandag worden de aanvullingen gestuurd.

Tot slot is besloten dat er nog een vijfhoek wordt ingepland voorafgaand aan bespreking in MR.

Tot zover!

Groeten 5.1.2.e

Van: 5.1.2.e @minszw.nl>

Verzonden: vrijdag 8 oktober 2021 13:42

Aan: 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e

@minfin.5.1.2.e @minbzk 5.1.2.e

@minezk.nl>; 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e

@minezk.nl>; 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e

@minezk.nl>; 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e

@minezk 5.1.2.e minezk.nl>; 5.1.2.e

@minfin.nl>

CC: 5.1.2.e minezk.nl>; 5.1.2.e @minezk.nl> 5.1.2.e

(Elise) <ESplint@minszw.nl>; 5.1.2.e @minszw.nl>; 5.1.2.e

@minszw.nl>; 5.1.2.e @minszw.nl>

Onderwerp: RE: Stukken BWO hoge gasprijzen

Ho 5.1.2.e ,

Zie een passage met de inkomenseffecten in bijlage 1. Verder een extra kolom in tabel 1 van jullie zoals vanmorgen besproken.

Daarnaast een paar toevoegingen en wijzigingen in bijlage 2. Allereerst de zin dat we nog werken aan doorrekening van de inkomenseffecten. Verder wat kleine tracks bij de passages over opties in de IB en

bij gemeenten. Die laatste optie wordt veel te positief neergezet. Op korte termijn een gerichte compensatie voor honderdduizenden huishoudens via gemeenten is onmogelijk, zo leert de ervaring met de TONK (was voor ca 30.000 hh-ens).

Groet, 5.1.2.e

Van: 5.1.2.e @minezk.nl>

Verzonden: vrijdag 8 oktober 2021 12:43

Aan: 5.1.2.e minfin.nl>; 5.1.2.e @minbzk.nl>;

5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e

@minezk.nl>; 5.1.2.e @minszw.nl>; 5.1.2.e

@minezk.nl>; 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e

@minezk.nl>; 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e

@minezk.nl>; 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e

minfin.nl>

CC: 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e @minezk.nl>

Onderwerp: Stukken BWO hoge gasprijzen

Beste allen,

Er wordt op dit moment nog hard gewerkt aan de definitieve stukken voor het BWO. Omdat een groot deel van jullie ook jullie bewindspersonen nog moet adviseren hierbij alvast de grotendeels definitieve stukken.

Van SZW volgt vandaag nog de tabel een tabel met inkomenseffecten + een tekstuele duiding van de effecten van de scenario's. Een algehele doorrekening van de inkomenseffecten van de compensatiemogelijkheden lukt vandaag niet meer, deze volgt dus later.

Wij leggen de agenda nog voor een laatste check voor bij onze bewindspersonen.

Tot zover!

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e

.....
Ministerie van Economische Zaken en Klimaat
Directie Elektriciteit
Bezuidenhoutseweg 73 | 2594 AC | Den Haag
.....

T +31 (0)6 5.1.2.e

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is gezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen.

De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard

Van: 5.1.2.e)
Verzonden: maandag 11 oktober 2021 13:48
Aan: 5.1.2.e)
CC: 5.1.2.e)
Onderwerp: Documenten BWO
Bijlagen: Bijlage 4 Mediavoorstel.docx; Bijlage 5 Factsheet Europese speelveld.docx; Relatie productiebeperking kolen irt gasprijzen en leveringszekerheid.docx; Bijlage 3. Mogelijkheden voor compensatie via de energiebelastingen.docx; Bijlage 2 Beleidsopties voor compensatie.docx; Bijlage 1 Factsheet energierekening.docx; Agenda BWO hoge gasprijzen 12 oktober.docx

Haarlet van toep

Bijgevoegd de aangepaste stukken voor het BWO.
 En een korte toelichting 😊

Groeten 5.1.2.e

De volgende punten zijn in de stukken verwerkt:

- Nadere analyse Franse prijschap, daarbij geldt dat Frankrijk veel zaken waaronder de compensatie voor de leveranciers nog moet uitwerken.
- Aangepast mediaplan
- In de agenda is opgenomen dat we met een brief komen over de langere termijn ontwikkeling van het energiesysteem in relatie tot de huidige zorgen rondom betaalbaarheid en betrouwbaarheid van energie. Daarnaast is benoemd dat we in dit BWO met name stil staan bij de gevolgen voor huishoudens en dat het een mogelijkheid is om in een volgend BWO stil te staan bij de gevolgen voor bedrijven (als gebruikers van energie).
- Een reactie op het FD artikel die stelt dat er minder subsidies nodig voor de energietransitie vanwege de hogere energieprijzen.
- De mogelijkheden voor compensatie buiten de energierekening zoals deze zijn geïnventariseerd door FIN. FIN kijkt op dit moment nog naar de mogelijkheden om tussentijds bij te sturen bij de energiebelastingen. MFIN is hiermee akkoord
- In bijlage 1 is nader ingegaan op de situatie rondom energieleveranciers en het tussentijds aanpassen van contracten.

Daarnaast is bijgevoegd een reactie op de vraag over de productiebeperking in de wet verbod op kolen in relatie tot de leveringszekerheid van elektriciteit.

Bijlage 4.

Factsheet Europese speelveld

Stand van zaken:

- In Europa is alle aandacht gericht op de publicatie van de mededeling inzake een '**toolbox**' van de Europese Commissie. De toolbox geeft een analyse van de stand van zaken in de unie en bevat maatregelen die LS nationaal kunnen nemen binnen de kaders van de Europese regelgeving voor Klimaat en Energie. Publicatie is voorzien voor woensdag 13 oktober.
- Tweede aandachtspunt is het **politieke statement** dat vijf LS hebben opgesteld over interventies op EU-niveau: FRA, SPA, GRIE, TSJE en ROE. Kort gezegd pleiten de landen voor richtsnoeren voor EU gasopslag, opties voor optuigen van gezamenlijke gasinkoop en interventie in de EU regels voor de groothandelsmarkt in elektriciteit en maatregelen in het ETS.
- Grootste zorgpunt voor NL is dat CIE besluit tot nieuwe Europese financiering voor energieprijzen en ingrijpen in de EU wetgeving voor de interne elektriciteits-, CO₂- en gasmarkt, o.a. door aanpassing prijsmechanismen en het optuigen van een gezamenlijke gasinkoop, waartoe FRA, SPA, GRI, TSJ en ROE pleiten. Ook vermenging van de discussie over energieprijzen en die van het Fit-for-55 zou zeer ongewenst zijn.

Handelingsperspectief:

- De politieke discussie over de toolbox en mogelijk ook andere EU maatregelen uit het politieke statement van de vijf lidstaten zal vooral worden gevoerd tijdens de Europese raad van 22 oktober as. Daarnaast is het onderwerp geagendeerd voor de ECOFIN in november. Het is van groot belang dat er niet getornd wordt aan de regels van de Europese interne energiemarkt.
- NL heeft hiertoe al outreach gedaan richting de Europese Commissie (Kabinet VDL, Timmermans en Simson) en aangegeven geen voorstander te zijn van ingrijpen in de Europese markt.
- Nederland heeft dit op diverse momenten al opgebracht (Eurogroep, ECOFIN, Milieuraad) ook zijn er via de PV gesprekken geweest met de CIE over onze bezwaren.
- Vervolgstappen zouden zijn om deze signalen op politiek niveau te herhalen richting Timmermans en evt VDL. Ook kan op politiek niveau verder worden gewerkt aan een coalitie met gelijkgestemde LS zoals Duitsland, Denemarken, Finland, Litouwen en Oostenrijk.

Nederlandse inzet:

Afgelopen tijd is er een duidelijke lijn geformuleerd met het NL standpunt in Europa. Kern daarvan is:

- Empathisch zijn richting getroffen lidstaten, dit probleem is van iedereen.
- Duidelijk zijn over de oorzaken: de prijsstijging wordt veroorzaakt door ontwikkelingen op de wereldmarkt voor gas, niet door klimaatbeleid.
- Daarom deze discussie ook niet samen behandelen met FF55.
- Voor de korte termijn: landen moeten nationale maatregelen kunnen treffen zoals ook NL doet om consumenten te beschermen. Daarom ook verwelkomen van toolbox voor zover die nationale maatregelen bevat die in het huidige regelgevend kader passen.
- Ingrijpen in de werking van de energie/CO₂ markten zoals o.a. FRA e.a. voorstellen, is ongewenst, want dat:
  - Maakt de energietransitie moeilijker;
  - Creëert een vicieuze cirkel die tot steeds meer overheidsingrijpen leidt;

- Vermindert lange termijn leveringszekerheid, door minder investeringen en doordat het vertrouwen van marktpartijen vermindert.
- Op lange termijn is klimaatbeleid de oplossing door verminderen van afhankelijkheid van fossiele bronnen, en door energie efficiëntie. Daarom inzetten op snelle behandeling van Ff55%.
- NL is geen voorstander van nieuwe fondsen. Er moet niet elke keer een nieuw fonds in het leven geroepen worden.
- Van belang om geen ongebalanceerde positie in te nemen m.b.t. de rol van Rusland/Gazprom als oorzaak van de hoge gasprijzen. Er lijkt namelijk vooralsnog sprake van marktoorzaken en Rusland/Gazprom voldoet aan zijn contractuele verplichtingen. Wel stelt het Internationaal Energieagentschap terecht dat Gazprom meer gas zou kúnnen leveren aan de EU (zoals Noorwegen doet), maar gasaanbieders kunnen hiertoe niet worden gedwongen.

Krachtenveld

- Het krachtenveld is gemengd. Enerzijds is er een groep LS die pleit voor ingrijpen in de energiemarkten (FRA, SPA, GRI, ROE, CZ). Anderzijds is er een groep LS zoals DUI, DK, OOS, FIN, LIT en NL die hier niet op zitten te wachten. De Europese Commissie lijkt enigszins zoekende.
- Daarom scherp blijven op het krachtenveld, en ook duidelijk gelijkgestemde LS opzoeken.
- In besprekingen in o.a. de Eurogroep hebben enkele met name Oost-Europese lidstaten aangegeven dat de discussie niet los gezien kan worden van klimaatbeleid en het Fit-for-55. Hier heeft echter een grote groep andere lidstaten en de Commissie kritisch op gereageerd. Ook Timmermans heeft dat standpunt recent in de pers herhaald.

Factsheet Ontwikkelingen beleid andere landen

Duitsland	<ul style="list-style-type: none"> - Voorziet geen maatregelen, geeft aan te vertrouwen op marktwerking zodat de prijzen weer zullen dalen.
Spanje	<ul style="list-style-type: none"> - Tijdelijke verlaging van de belasting op elektriciteit. - Verlaging van het btw-tarief. - Verlenging van het verbod op onderbreking energielevering aan huishoudens wegens wanbetaling. - Limiet op wat consumenten moeten betalen voor gas en elektriciteit, door tijdelijke terugvordering van de (over)winsten van energieproducenten t/m 31-03-2022 (opwekking zonder gasverbruik). - Heeft een brief gestuurd aan de Commissie met oproep tot Europese maatregelen.
Griekenland	<ul style="list-style-type: none"> - Heeft een brief gestuurd aan de Commissie met oproep tot Europese maatregelen. - Stelt voor om EU ETS inkomsten terug te sluizen naar de lidstaten, oftewel een EU ETS 'hedging mechanism'
Frankrijk	<ul style="list-style-type: none"> - Geeft een extra energie voucher van 100 euro uit die kwetsbare huishoudens ontvangen om te besteden aan de energierekening of aan energie renovatie werkzaamheden - Heeft een prijsceiling aangekondigd voor gas - Verlaagd voor elektriciteit de energiebelasting
Polen	<ul style="list-style-type: none"> - Werkt aan een wetswijziging om een grotere groep kwetsbare huishoudens toegang te geven tot een overheidsbijdrage van lokale overheden aan de energierekening. - In Polen worden de energieprijzen voor huishoudens gereguleerd en is er nog geen sprake van een stijging van de energierekening, deze worden over 2 maanden weer aangepast.
Oostenrijk	<ul style="list-style-type: none"> - Geeft aan weinig last te hebben van de prijsstijgingen, vooral vanwege de grote nationale gasreserves en minder grote afhankelijkheid van de spotmarkt. Is niet voornemens nationale maatregelen te treffen.

Appreciatie Franse maatregelen

Achtergrond:

- Frankrijk neemt drie maatregelen, (1) Een energie voucher van 100 euro, (2) een prijsplafond waardoor zowel de elektriciteitsprijs als de gasprijs beperkt zullen stijgen en (3) een verlaging van de belastingen op elektriciteit.
- In Frankrijk zijn ca. 10 mln. huishoudens afhankelijk van gas (op 29 mln. huishoudens totaal). Voor ongeveer de helft (5 mln. huishoudens) geldt dat ze vallen onder een systeem van gereguleerde prijzen die maandelijks worden bijgesteld. De overige 5 mln. huishoudens hebben individuele (lange termijn) contracten.

- De regulering (voor de 5 mln. huishoudens) gebeurt door een onafhankelijke overheidscommissie (welke door middel van benoemingen wel sterk verbonden is met de regering). Deze commissie heeft tot het prijsplafond besloten.

Werking prijsplafond:

- De prijsstijging tot april 2022 wordt gemaximeerd. Dit levert een kostenpost op voor de Franse leveranciers (verschil inkoopprijs en wat ze mogen doorberekenen aan de klant). Om dit te compenseren is afgesproken dat gedurende de komende 18 maanden de gasprijs boven de marktprijs mag blijven liggen. Als de prijzen (zoals verwacht) vanaf april weer zullen dalen, mogen in Frankrijk de leveranciers nog ruim een jaar hogere prijzen doorberekenen aan de afnemers. De hogere prijzen worden dus (deels) alsnog aan de huishoudens doorberekend, maar dan uitgesmeerd over een langere periode.
- Frankrijk kent twee hele grote energieleveranciers (ENGIE (waarin de Franse staat een minderheidsbelang heeft) en Total Energie. Er zijn ook kleinere aanbieders, maar veel minder dan in Nederland het geval is.
- In 2011 en 2014 zijn prijzen in Frankrijk al eerder bevroren. Dit heeft toen geleid tot rechtszaken bij de Franse Raad van State aangespannen door leveranciers. Deze rechtszaken zijn gewonnen door de leveranciers, wat heeft geleid tot naheffingen bij consumenten.

Appreciatie

- Hoewel de Franse maatregel om in te grijpen in de prijzen de oplopende kosten voor afnemers van energie zal beperken, kent dit voorstel belangrijke nadelen.
- Het reguleren van de consumentenprijzen betekent dat leveranciers van gas en elektriciteit de gemaakte kosten boven het gereguleerde tarief niet mogen doorberekenen aan de eindklant.
- Hierdoor worden leveranciers geconfronteerd met hoge kosten en zonder overheidssteun de activiteiten kunnen neerleggen. In Frankrijk is het makkelijker om hierover afspraken te maken met de leveranciers, omdat de markt gedomineerd wordt door twee grote spelers.
- Het is nog niet bekend of de Franse overheid steun gaat geven aan de energieleveranciers.
- In Nederland zal voor een dergelijke maatregel overheidssteun nodig zijn en dit vergt waarschijnlijk een complexe uitvoering vanwege de complexiteit van de in- en verkoop van gas en elektriciteit en het grote aantal leveranciers. Elke leverancier zal een specifieke compensatie moeten ontvangen, vanwege de verschillen in inkoopstrategie en staatsteun.
- Hoewel hiermee zekerheid over de stijging in de energietarieven aan eindklanten kan worden gegeven, leidt een dergelijke maatregel tot onzekerheid over de hoogte van de kosten voor de overheid. Deze zullen afhankelijk zijn van de ontwikkeling in de marktprijzen.
- Een dergelijke maatregel kan tot hogere totale nationale kosten leiden omdat energieleveranciers geen directe prikkel meer ervaren om de inkoopstrategie te optimaliseren. Daarnaast zullen de leveranciers die de meest risico hebben genomen, dat wil zeggen het minst hebben ingekocht via lange termijn contracten, de grootste compensatie nodig hebben. Dit kan leiden tot een verkeerde prikkel voor de leveranciers ook op de langere termijn.

Bijlage 3. Mogelijkheden voor compensatie via eenmalige lastenverlichting in 2022 voor huishoudens via de energiebelastingen (EB en ODE)

Tijdens de Algemene Politieke Beschouwingen heeft de TK de motie Hermans aangenomen, waarin het kabinet wordt opgeroepen om het belastingdeel van de energierekening per 2022 met € 500 mln. te verlagen. Hiervan is 375 mln. bestemd voor huishoudens via een verhoging van de belastingvermindering en verlaging van tarief 1^e schijf elektriciteit (ODE). Daarnaast is 125 mln. bestemd voor verlaging van de ODE-tarieven 2^e en 3^e schijf elektriciteit. Deze motie is uitgewerkt in een Nota van wijziging op het BP2022 en ligt vrijdag 15 oktober ter akkoord voor in de MR.

Indien het gegeven de stijgende energieprijzen wenselijk is om bovenop de motie Hermans verder te compenseren voor de energieprijzen, dan zijn er verschillende beleidsopties om huishoudens te compenseren voor de stijging van de energierekening. Dit kan via de energiebelasting, via het reguliere inkomensinstrumentarium of via overige instrumenten. Het is hierbij aan te bevelen om het vorm te geven als een incidentele compensatie voor alleen 2022 (naar verwachting zijn daarna de energieprijzen weer gezakt naar een normaal niveau).

Bij een keuze tussen de verschillende beleidsopties kan rekening gehouden worden met de doelgroep (huishoudens, bedrijven, lage/midden inkomens, etc.), de effectiviteit en gerichtheid van de beleidsopties, de tijdigheid en tijdelijkheid en de verhouding tot de klimaatopgave. In deze notitie worden opties voor compensatie via de energiebelastingen geschetst. In bijlage 3 worden de mogelijkheden buiten de energiebelastingen in weergegeven.

Scenario	Effect huishouden met gemiddeld verbruik t.o.v. basispad
1. Niet heffen ODE	-136 euro
2. belastingdeel van huishoudens 0 euro	-430 euro
3. 1000 euro lastenverlichting	-1000 euro

Deze scenario's gaan uit van de totale lastenverlichting in 2022 (dus inclusief de motie Hermans voor schijf 1). Dit betekent ook dat een deel van de derving, namelijk circa 450 miljoen euro, al dekking is. Door de compensatie via een eenmalige aanpassing vorm te geven vindt er geen structurele aanpassing van de prikkels voor de energietransitie plaats.

1. Niet heffen ODE in schijf 1

- Het effect van de optie om gedurende 2022 geen ODE te heffen realiseert ongeveer dezelfde totale lastenverlichting als een verdubbeling van het budget voor de motie Hermans naar €1 miljard.
- Onderstaande tabel toont aan dat het belastingdeel van de energierekening van een huishouden met gemiddeld energieverbruik beperkt lager uitvalt met circa **136 euro**. Deze optie compenseert daarom slechts een beperkt deel van de verwachte stijging van **enkele honderden euro's** in de energierekening van een huishouden met gemiddeld energieverbruik.
- De totale lastenverlichting voor huishoudens is circa €797 miljoen.
- De totale lastenverlichting voor bedrijven is circa €437 miljoen, waarvan circa €48 miljoen lastenverlichting voor de industrie.
- Omdat de ODE-tarieven in schijven 2-4 ongewijzigd blijven zal er naar verwachting circa €1,2 miljard ODE opgehaald worden bij bedrijven in 2022, waarvan circa €342 miljoen bij de industrie.
- Derving van circa €1,2 miljard.

2. Het belastingdeel van huishoudens met gemiddeld energieverbruik gelijk te stellen aan €0 in 2022

- Er gelden minimumtarieven voor de energiebelastingen op aardgas en elektriciteit, welke volgen uit de EU Richtlijn Energiebelastingen. Daarom is het niet mogelijk om helemaal geen belasting te heffen op aardgas en elektriciteit en houden we in deze variant de minimumtarieven aan.

- Een huishouden met een gemiddeld energieverbruik gaat er ongeveer **430 euro** op vooruit ten opzichte van het basispad.
- De totale lastenverlichting voor huishoudens is circa €2,5 miljard.
- De totale lastenverlichting voor bedrijven is circa €1,7 miljard.
- Derving van circa €4,2 miljard.

3. €1.000 lastenverlichting via het belastingdeel op de energierekening van een huishouden met gemiddeld energieverbruik

- Een huishouden met een gemiddeld verbruik gaat er bij deze optie ongeveer 1000 euro op vooruit in vergelijking met het basispad.
- De totale lastenverlichting voor huishoudens is circa €6 miljard.
- De totale lastenverlichting voor bedrijven is circa €2,2 miljard.
- Derving van circa €8,3 miljard.

Effecten per huishoudprofiel

Belastingdeel op de energierekening	Basispad	1. Niet heffen ODE 2022	2. EU minimumtarieven + verlaging belastingvermindering	3. €1.000 lastenverlichting
<i>Huishouden met een gemiddeld energieverbruik</i>	€ 430	€ -136	€ -430	€ -1.000
Appartement, eenpersoons, klein (<100m ²), nieuw (1992 of later)	€ 19	€ -50	€ -81	€ -597
Appartement, eenpersoons, klein, oud (voor 1992)	€ 109	€ -67	€ -151	€ -684
Appartement, meerpersoons, klein, oud	€ 314	€ -113	€ -334	€ -886
Geschakelde woning, eenpersoons, klein, oud	€ 255	€ -97	€ -271	€ -827
Geschakelde woning, eenpersoons, middel (100-150m ²), oud	€ 403	€ -127	€ -396	€ -973
Geschakelde woning, meerpersoons, klein, oud	€ 510	€ -155	€ -505	€ -1.079
Geschakelde woning, meerpersoons, middel, nieuw	€ 504	€ -158	€ -514	€ -1.074
Geschakelde woning, meerpersoons, middel, oud	€ 653	€ -186	€ -630	€ -1.220
Geschakelde woning, meerpersoons, groot (150m ² of meer), oud	€ 1.043	€ -267	€ -959	€ -1.603
Vrijstaande woning, meerpersoons, groot, oud	€ 1.382	€ -337	€ -1.244	€ -1.936

Indicatieve effecten per bedrijfstype

Belastingdeel op de energierekening	Basispad	1. Niet heffen ODE 2022	2. EU minimumtarieven + verlaging belastingvermindering	3. €1.000 lastenverlichting
	Mediaan energieverbruik			
Detailhandel non-food	€ 2.531	€ -544	€ -2.069	€ -2.765
Bakker	€ 7.333	€ -791	€ -3.080	€ -4.019
Verpleeg- of verzorgingstehuis	€ 56.621	€ -8.038	€ -32.806	€ -40.905
Ziekenhuis	€ 122.524	€ -17.415	€ -71.262	€ -88.624

<i>Voortgezet (speciaal) onderwijs</i>	€ 34.615	€ -4.796	€ -19.508	€ -24.404
Fitness	€ 5.842	€ -844	€ -3.299	€ -4.291
Glastuinbouw zonder wkk	€ 30.943	€ -3.152	€ -12.764	€ -16.036
Grootschalige logistiek met koeling	€ 98.532	€ -4.130	€ -16.775	€ -21.013
Overige landbouw	€ 2.461	€ -567	€ -2.162	€ -2.880
105 Zuivelindustrie	€ 422.061	€ -18.088	€ -74.022	€ -92.049
17 Papierindustrie	€ 354.736	€ -18.088	€ -74.022	€ -92.049
Basismetalaalindustrie Ijzer en staal	€ 266.436	€ -18.088	€ -74.022	€ -92.049

Er wordt nog gewerkt aan het in beeld brengen van de inkomenseffecten (zoals die zijn opgenomen in het factsheet energierekening) van verschillende scenario's.

Bijlage 2 Beleidsopties voor compensatie (Ministerie van Financiën)

Er zijn verschillende soorten beleidsopties om huishoudens te compenseren voor de stijging van de energierekening. Dit kan via de energiebelasting, via het reguliere inkomensinstrumentarium of via overige instrumenten. Hieronder is een groslijst aan vooralsnog geïnventariseerde mogelijke beleidsopties opgenomen. Indien compensatie wenselijk is, dan moeten deze opties verder worden uitgewerkt en worden getoetst op uitvoerbaarheid.

De keuze welke optie te kiezen is ook afhankelijk van politieke prioritering ten aanzien van wie of wat je wil bereiken: de doelstellingen vanuit klimaatbeleid, het mitigeren van inkomenseffecten en het dempen van schokken voor bedrijven. Verschillende vormen van compensatie scoren verschillend op deze doelen. Daarnaast is scherp inzicht in de inkomensgevolgen van de hoge gasprijs nodig. Het is belangrijk eerst prioritering in deze probleemstelling af te stemmen, alvorens tot een besluit te komen of en zo ja, welke concrete compensatievariant wenselijk is.

Het is via inkomensbeleid mogelijk om gericht bepaalde inkomensgroepen te compenseren zonder dat de prikkel tot energiebesparing en verduurzaming geraakt wordt. Via de energiebelasting is het echter weer mogelijk om energieverbruikers te compenseren en kunnen bedrijven ook worden meegenomen. Tegelijkertijd heeft een hogere gasprijs ook een positief effect op de energietransitie en verduurzaming.

De gasprijs is zeer volatiel. De forward contracten lijken al weer te dalen. Deze onzekerheid zal moeten worden meegenomen in de keuze voor een compensatie instrument. Daarom is het belangrijk om verschillende scenario's rond de impact van de gasprijs op de inkomens in beeld te hebben. Vanwege de onzekerheid is het ook belangrijk in welke mate het mogelijk is om in de instrumenten bij te sturen. Er wordt nog uitgezocht in hoeverre het mogelijk is EB-tarieven gedurende het jaar aan te passen.

De verwachting is dat de hoge gasprijzen voor een groot deel tijdelijk zijn. Eventuele compensatie zou daarom ook tijdelijk moeten zijn. Alle opties bevatten daarom een *incidentele* compensatie voor alleen 2022. Bij de energiebelastingen, inkomstenbelasting of toeslagen betekent dit dat de compensatie alleen voor 2022 geldt. Wetstechnisch is het bij de inkomstenbelasting mogelijk dit al in de nota van wijziging te verwerken. Voor de energiebelasting is het – met uitzondering van de ODE – mogelijk alvast een horizonbepaling op te nemen. Daarnaast is de precieze omvang van de prijsstijging onzeker. In het ideale geval is een eventuele compensatie daarom ook adaptief. Of hiertoe mogelijkheden zijn wordt nader uitgezocht.

Indien wordt besloten om via de belastingen extra te compenseren voor de hoge energieprijzen, dan moet een nota van wijziging op het Belastingplan 2022 worden opgesteld. In principe kan een nota van wijzigingen tot het moment van behandeling in de Tweede Kamer (8 november) worden ingediend.

0. Incidenteel inzetten middelen motie Hermans

Voor de motie Hermans is 500 mln. structureel gereserveerd om de energierekening voor huishoudens en bedrijven te verlagen. Aangezien de gasprijs vooral op de korte termijn leidt tot een hogere energierekening, is een logische denkrichting om de inzet van middelen van motie Hermans om te vormen. Een logische optie is om (een deel van de) de structurele middelen naar voren te halen, waardoor er incidenteel meer geld kan worden besteed. Dit zal dan kunnen worden besteed via een van de volgende richtingen. De motie Hermans is ten aanzien van het acute probleem in 2021/2022 dan een substantiële tegemoetkoming. NB: voor 125 mln. van deze 500 mln. geldt dat de motie Hermans uitspreekt dat deze zijn bestemd voor bedrijven.

1. Compensatie via energiebelasting – belastingvermindering verder verhogen

De belastingvermindering is een korting op het belastingdeel van de energierekening met een vast bedrag per jaar en geldt per elektriciteitsaansluiting. Alle bedrijven en huishoudens met een elektriciteitsaansluiting krijgen de belastingvermindering, ongeacht het energieverbruik. Er kan worden overwogen om de belastingvermindering eenmalig en alleen in 2022 verder te verhogen. Dit betekent wel dat bepaalde huishoudens netto geld toe krijgen op de belastingen.

2. Compensatie via energiebelasting – tarieven elektriciteit verder verlagen (ODE en EB)

Er kan worden overwogen om het tarief elektriciteit incidenteel te verlagen (zowel in de EB als in de ODE). Zowel huishoudens als bedrijven hebben hier een financieel voordeel van, want bedrijven betalen ook belasting over hun verbruik in de 1e schijf. Indien het wenselijk is om bedrijven te compenseren voor de hogere energierekening, kan ook een verlaging van de 2e, 3e en 4e schijf worden overwogen. De energiebelasting is wel aan een Europees minimum gebonden.

3. Compensatie via zorgtoeslag

De zorgtoeslag is bedoeld voor lage inkomens (tot 31.138 euro per jaar) en ter compensatie van de kosten van de zorgverzekering. Er kan worden overwogen om de hogere energieprijzen voor lagere inkomens te compenseren door de zorgtoeslag eenmalig in 2022 te verhogen.

4. Compensatie via inkomstenbelasting – tarieven en AHK

Compensatie kan worden gedaan door verhoging van de algemene heffingskorting (AHK) of het verlagen van het 1e tarief in de inkomstenbelasting. Hiervan profiteren zowel uitkeringsgerechtigden als werkenden.

5. Compensatie via gemeenten

Er is geen bestaand instrument beschikbaar om via gemeenten huishoudens te compenseren voor specifiek een hogere energierekening. Gemeenten hebben t.a.v. hun bestaande instrumentarium voor armoedebeleid beleidsvrijheid en bepalen dus grotendeels zelf hoe zij middelen inzetten. Een gerichte tegemoetkoming via gemeenten vereist dus inrichten van een nieuwe regeling, wat erg ingewikkeld lijkt om op de zeer korte termijn in te richten. Dit zal ook nog nader moeten worden uitgewerkt.

6. Franse variant

In Frankrijk wordt het energietarief gas vastgezet voor een periode van 18 maanden vanaf oktober. Dat betekent dat als marktprijzen verder doorstijgen deze worden betaald door de energiebedrijven, maar niet door consumenten. Als energieprijs weer daalt dan blijft de actuele prijs gelden zodat energiebedrijven dit weer terugkrijgen van de consumenten. Indien dit voordeel niet opweegt tegen nadeel, dan is compensatie van energieleveranciers mogelijk. Dit beleid leidt er toe dat de mate van compensatie automatisch meebeweegt met de ontwikkeling van de gasprijs. Deze variant lijkt deels uitvoerbaar door enkele institutionele kenmerken van de Franse markt. Zo heeft de staat aandelen in de belangrijkste energieleverancier. Hoe wordt omgegaan met leveranciers die de compensatie op korte termijn niet kunnen dragen is onduidelijk, zij dreigen daarom met rechtszaken. Voor de Nederlandse situatie moet nader onderzocht worden of dit uitvoerbaar is.

7. Woonbond plan - bevroren huren slecht geïsoleerde huren en verhogen huurtoeslag

De Woonbond heeft de Tweede Kamer opgeroepen om de huren van specifiek de minst zuinige woningen (met een F of G label) te bevriezen en bovendien de huurtoeslag te verhogen. Het voorstel gaat zowel om particuliere- als corporatiewoningen. De Woonbond motiveert dit door te stellen dat huurders niet kunnen bepalen of hun woning wordt geïsoleerd. Middels de huurbevriezing wordt de verhuurder geprikkeld dit te regelen (eventueel tegen een compensatie via bijvoorbeeld subsidies). De huren in de gereguleerde sector zijn al bevroren tot 1 juli 2022. Een aanvullende huurbevriezing zou dus na de wintermaanden pas in kunnen gaan. Een huurbevriezing specifiek voor woningen met een slecht label in de gereguleerde sector vereist een wetswijziging, waarbij de juridische houdbaarheid verder moet uitgewerkt. De hogere huurtoeslag biedt volgens de Woonbond soelaas specifiek voor huurders met een laag inkomen. Het is echter niet meer mogelijk de huurtoeslag per 1 januari te verhogen.

8. Compensatie via btw

Op dit moment wordt 21% btw geheven over de leveringskosten en het belastingdeel (EB en ODE) van de energierekening. De huidige Europese btw-richtlijn staat alleen een verlaagd tarief toe, waarbij mag worden gedifferentieerd tussen elektriciteit en gas. Voor invoering van een (tijdelijk) verlaagd btw-tarief moet het Europese btw-comité worden geraadpleegd. Dit kost tijd. Kanttekening bij het verlaagde tarief is dat leveranciers de btw-verlaging niet hoeven door te geven in de consumentenprijs, waardoor de uiteindelijke compensatie mogelijk lager uitvalt. Het

verhogen van de belastingvermindering of verlagen van het tarief in de energiebelasting levert daarentegen wel een direct financieel voordeel op. Tot slot heeft een groot deel van de bedrijven de mogelijkheid om de btw terug te vragen bij de Belastingdienst en dus geen financieel voordeel van het verlaagde tarief.

Dekkingsopties

Indien huishoudens gecompenseerd worden voor de hogere energieprijzen middels verlaging van de energie-/inkomstenbelasting, zijn verschillende dekkingsopties mogelijk. Een eerste mogelijkheid is om de middelen van de motie Hermans naar voren te halen, zoals hierboven geschetst, omdat de motie Hermans middelen expliciet zijn vrijgemaakt om een tegemoetkoming voor de hoge energierekening te beiden.

Andere dekkingsopties kunnen ten eerste gezocht worden binnen de energiebelasting zelf. Zie tabel 1. Hierbij ligt het voor de hand te kijken naar de degressieve structuur van de heffing en/of de vrijstellingen. Nadeel is dat deze optie raakt aan grootgebruikers, die ook onder de hoge prijzen gebukt gaan. Daarnaast bevat tabel 2 dekkingsopties buiten de energiebelasting. Deze opties moeten op zichzelf gewogen worden en kennen nadelige effecten t.a.v. vestigingsklimaat (bijv.: innovatiebox) en stapelen op de maatregelen die zijn opgenomen in de motie Hermans. Sommige opties zijn al ingezet bij de APB. Voor een aantal opties geldt dat het niet meer mogelijk is om deze te verwerken in het Belastingplan 2022.

Eventuele hogere btw-ontvangsten over de energierekening is geen dekkingsoptie. Hierbij is sprake van een endogeen effect, en geen beleidsmatig effect. Deze dekking is daarmee niet conform de gangbare begrotingsregels en gaat in tegen het uitgangspunt van automatische stabilisatie aan de inkomstenkant. Op het moment dat de btw-ontvangsten afnemen door bijvoorbeeld dalende energieprijzen in de toekomst, gaan we de dalende opbrengsten ook niet compenseren met een hogere energiebelasting. Ditzelfde geldt voor eventuele fluctuaties in de ETS-opbrengsten. Dekking dient conform de begrotingsregels daarom gevonden te worden in een beleidsmatige verhoging van de lasten elders.

Voor beleidsopties die de uitgaven raken zullen nog dekkingsopties moeten worden geïnventariseerd.

Tabel 1: dekkingsopties energiebelasting

In € mld. (-) is saldoerslechterend	2022	Struc	Per wanneer uitvoerbaar?
Illustratief dekkingspakket energiebelasting			
EB-tariefstructuur minder degressief: verhoging EB-tarief gas 3 ^e en 4 ^e schijf met 1 cent + verhoging EB-tarief elektriciteit 4 ^e schijf met 0,5 cent. *	0,15	0,15	2022
Afschaffen mineralogische vrijstelling op aardgas en metallurgische vrijstelling op aardgas en elektriciteit	0 (0,08 in 2023)	0,094	2023

Tabel 2: dekkingsopties buiten energiebelasting

In mld. + = (EMU-saldo verbetering)	2022	Kan wetgeving in BP 2022?	Per wanneer uitvoerbaar?
1 Arbeidsmarkt			
a Halveren zelfstandigenaftrek (struc bedrag is 2036) in 15 stapjes van € 108	0	Ja	2022
b Halveren mkb-winstvrijstelling (uitgangspunt bij raming: in 1x halveren per 2022)	0,9	ja	2022
2 Evenwichtiger belastingstelsel			
a Beperken laag tarief vpb tot €100.000	1,9	Ja	2022
b Terugdraaien verhoging vpb schijfgrens tot niveau 2020 (€200.000)	0,95	Ja	2022
c Verhogen laag vpb tarief naar 20%	2,1	Ja	2022
d Verhogen tarief innovatiebox naar 11%	0,1	Ja	2022
3 Woningmarkt			
a Verhogen EWF met 0,05%	0,25	Ja	Kan per 2022, maar kan niet worden verwerkt in de door de Belastingdienst eind 2021/begin 2022 opgelegde voorlopige aanslagen ib
5 Mobiliteit			
a Vliegbelasting verhogen naar 16 euro per ticket	0,2	Ja	
6 Overig			
a Tabaksaccijns per 1-4-22 naar 10 euro	0,29	Ja	2022
b Alcoholaccijns: 20% stijging (gedistilleerd, bier en wijn)	0,19		2022
c Uitstel verhogen schijfgrens VPB naar 395.000 van 2022 naar 2023	0,6	Ja	2022
d Verhogen bankenbelasting	0,3	Ja	2022

ETS-rechten en -middelen

■	niet van toepassing: buiten reikwijdte	
■		
■		
■		
■		
■		
■		

niet van toepassing: buiten reikwijdte

Bijlage 1. Factsheet

Sinds de zomer is er sprake van een bijzondere situatie op de gasmarkt, die ook zijn weerslag heeft op de elektriciteitsmarkt en de warmtemarkt. Door diverse omstandigheden is er sprake van een krappe gasmarkt, wat zich vertaalt in een flink stijgende gasprijs (en daaraan gekoppeld de elektriciteitsprijs en warmteprijs) en zorgen over de leveringszekerheid van gas. Om verschillende redenen zijn de huidige prijzen hoog, zo is er meer vraag door:

1. de post-lock down opleving van de economieën
2. verminderde duurzame elektriciteitsproductie in delen van de wereld door minder windenergieproductie
3. lage standen van waterkrachtcentrales in bijvoorbeeld Brazilië.
4. Gascentrales moeten dit opvangen.

Aan de aanbodkant was er deze zomer minder aanbod in Europa onder andere door onderhoud in Noorwegen en Rusland. Voor de langere termijn is het beeld dat de prijzen na de winter weer zullen dalen, maar niet tot het niveau van voor de stijging omdat dit een bijzonder laag niveau was. Daarnaast zullen prijschommelingen in de toekomst vaker voorkomen, vanwege meer afhankelijkheid van weersafhankelijke energieopwekking en grotere importafhankelijkheden.

Ontwikkeling energieprijzen

Uit gesprekken met de sector komt het beeld naar voren dat er sprake is van een unieke situatie, waarbij de prijsstijgingen hoger zijn dan ooit, waarin ook de onzekerheid groot is. De hogere groothandelsprijzen voor energie vertalen zich onder andere in hogere leveringstarieven voor huishoudens en bedrijven. De mate waarin huishoudens en kleinere bedrijven dit merken hangt af van het type contract. Voor huishoudens met een variabel tarief geldt dat deze prijsstijgingen meteen ervaren, voor huishoudens met een vast tarief op het moment dat het huidige contract afloopt.

De verwachting is dat de hogere gasprijzen leiden tot een stijging van de energierekening van meer dan enkele honderden euro's uitgaande van gas (dus nog exclusief het indirecte effect op de elektriciteitsprijs). Een energieleverancier verwacht voor hun klanten gemiddeld een prijsstijging van € 600 tot € 800 euro op jaarbasis per 1 januari. Voor huishoudens met een hoger gebruik dan gemiddeld is deze stijging hoger.

Scenario voor stijgende leveringstarieven huishoudens

De onzekerheid over de ontwikkelingen is groot en de verschillen tussen huishoudens in verschillende situaties is ook groot (bijvoorbeeld vanwege type huis en het energiecontract). Om een beeld te schetsen van de impact, geven we hieronder een voorbeeld. Ter achtergrond: de gemiddelde energierekening in 2021 werd door het CBS begroot op 1513 euro per jaar.

Mogelijke stijging energierekening tot januari 2022

- Als het huidige hoge niveau op gasmarkt aanhoudt, dan betaalt een huishouden met een gemiddeld energieverbruik in januari 2022 op jaarbasis ongeveer 870 euro meer ten opzichte van de tarieven in januari 2021. Voor verschillende huishoudprofielen met een ander energieverbruik loopt dit bedrag uiteen van een stijging van ongeveer 510 euro tot 1710 euro op jaarbasis.

	Gemiddelde Leveringstarieven jan 2021	Leveringstarieven juli 2021	Variabele leveringstarieven jan 2022 (illustratief)	Stijging januari op januari
gemiddeld verbruik 2021 publicatie CBS	489	637	1381	892
gemiddeld verbruik 2022 PBL	477	622	1349	871
Een bewoner in nieuw, klein appartement	279	364	789	510
Een bewoner in oud, klein appartement	323	421	911	589
Twee of meer bewoners in oud, klein appartement	421	549	1190	769
Een bewoner in oude, kleine rijwoning (tussen, hoek of 2-onder-1-kap)	394	513	1110	717
Een bewoner in oude, middelgrote rijwoning (tussen, hoek of 2-onder-1-kap)	465	606	1312	847

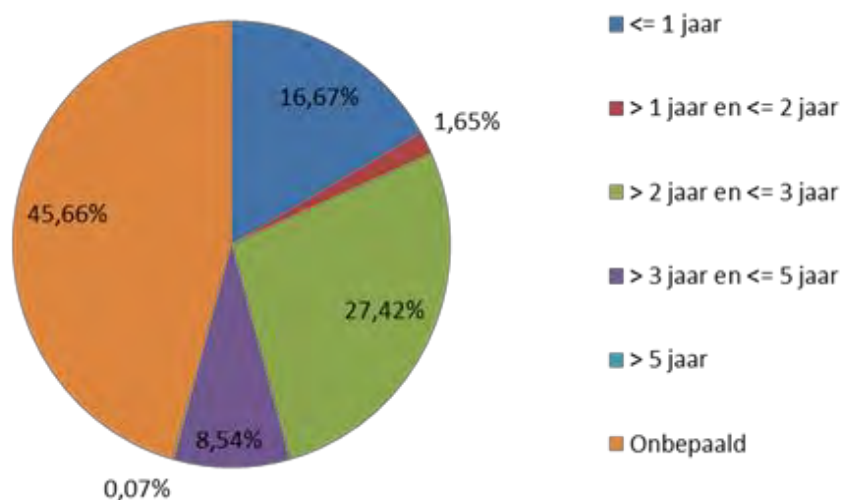

Twee of meer bewoners in oude, kleine rijwoning (tussen, hoek of 2-onder-1-kap)	516	673	1458	942
Twee of meer bewoners in nieuwe, middelgrote rijwoning (tussen, hoek of 2-onder-1-kap)	511	669	1448	937
Twee of meer bewoners in oude, middelgrote rijwoning (tussen, hoek of 2-onder-1-kap)	584	762	1652	1068
Twee of meer bewoners in oude, grote rijwoning (tussen, hoek of 2-onder-1-kap)	773	1008	2184	1411
Twee of meer bewoners in oude, grote vrijstaande woning	937	1222	2647	1709

- Dit betreft een illustratief scenario, de ontwikkeling van de leveringstarieven is onzeker.

Effect hogere gasprijs op eindafnemers

- Wanneer de hogere gasprijzen effect hebben voor kleinverbruikers, is zeer afhankelijk van het type contract. Hieronder het overzicht van de ACM van contracten per huishouden.

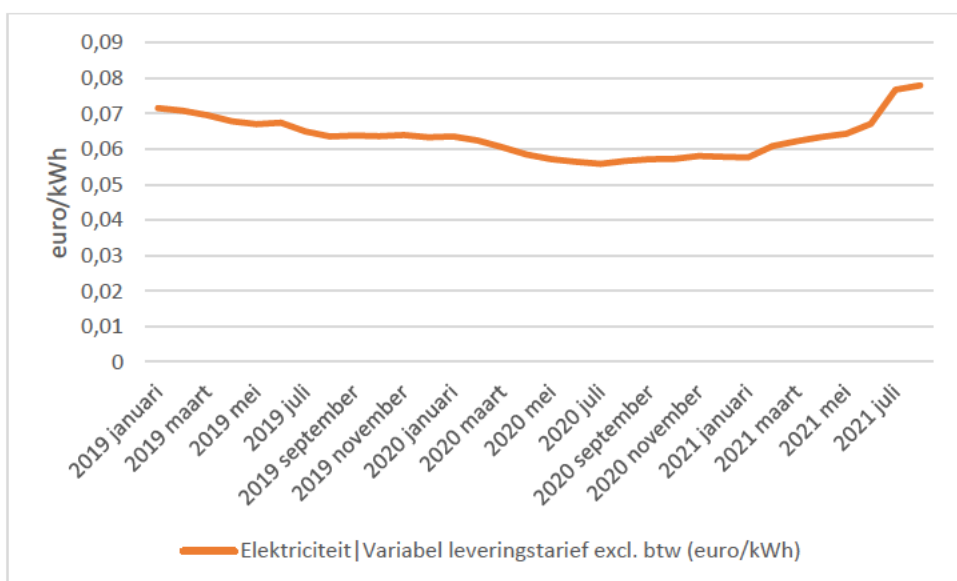
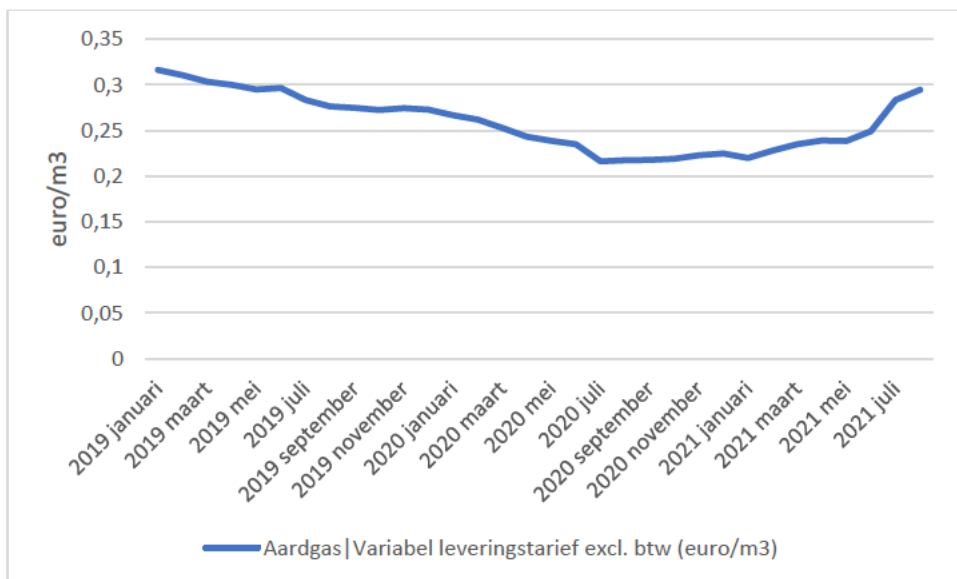

- Ruim 45 procent van de huishoudens heeft een contract voor onbepaalde tijd. Vaak zijn dit contracten met variabele prijszetting. Meestal stellen de energieleveranciers de tarieven voor 1 januari en 1 juli vast (bij Essent kunnen tarieven gedurende de looptijd door marktontwikkelingen worden aangepast). Het merendeel van deze groep zal de hogere prijzen per 1 januari 2021 voelen.
- Circa 17 procent van de huishoudens heeft nu een 1 jaars-contract (over het algemeen vaste prijsstelling, maar niet altijd), zij gaan dus binnen nu en 1 jaar de prijsstijging voelen doordat het contract afloopt en ze ofwel kiezen voor een nieuw vast contract, ofwel een contract met variabele prijzen.
- Circa 38 procent heeft een contract voor langer dan een jaar. Vaak zijn dit contracten met vaste prijzen en dan krijgen deze consumenten voorlopig niet te maken met hogere prijzen. Deze contracten zijn over het algemeen duurder. Ook deze contracten kunnen te maken krijgen met een prijsverhoging indien het contract de komende tijd afloopt.
- Naast de huishoudens met een variabel contract (onbepaalde tijd), zullen huishoudens met dynamisch prijscontract prijsstijgingen ook meteen merken, maar daar heeft ACM geen gegevens over.
- Conclusie: het overgrote merendeel van de huishoudens krijgt de komende maanden een fors hogere energierekening.

Ontwikkeling gemiddelde leveringstarieven

In de grafieken hieronder wordt de gemiddelde ontwikkeling van de variabele leveringstarieven voor elektriciteit en gas geschetst op basis van CBS gegevens. De onderliggende data zijn afkomstig van de energieleveranciers. Per component is een gemiddelde berekend op basis van de

tarieven die de energieleveranciers hanteren voor verschillende contracten en het aantal aansluitingen (huishoudens) die zij bedienen. Omdat voor de grootste groep huishoudens de leveringstarieven (pas) per 1 januari omhoog gaan is deze stijging nog niet zichtbaar in onderstaand gemiddelde.

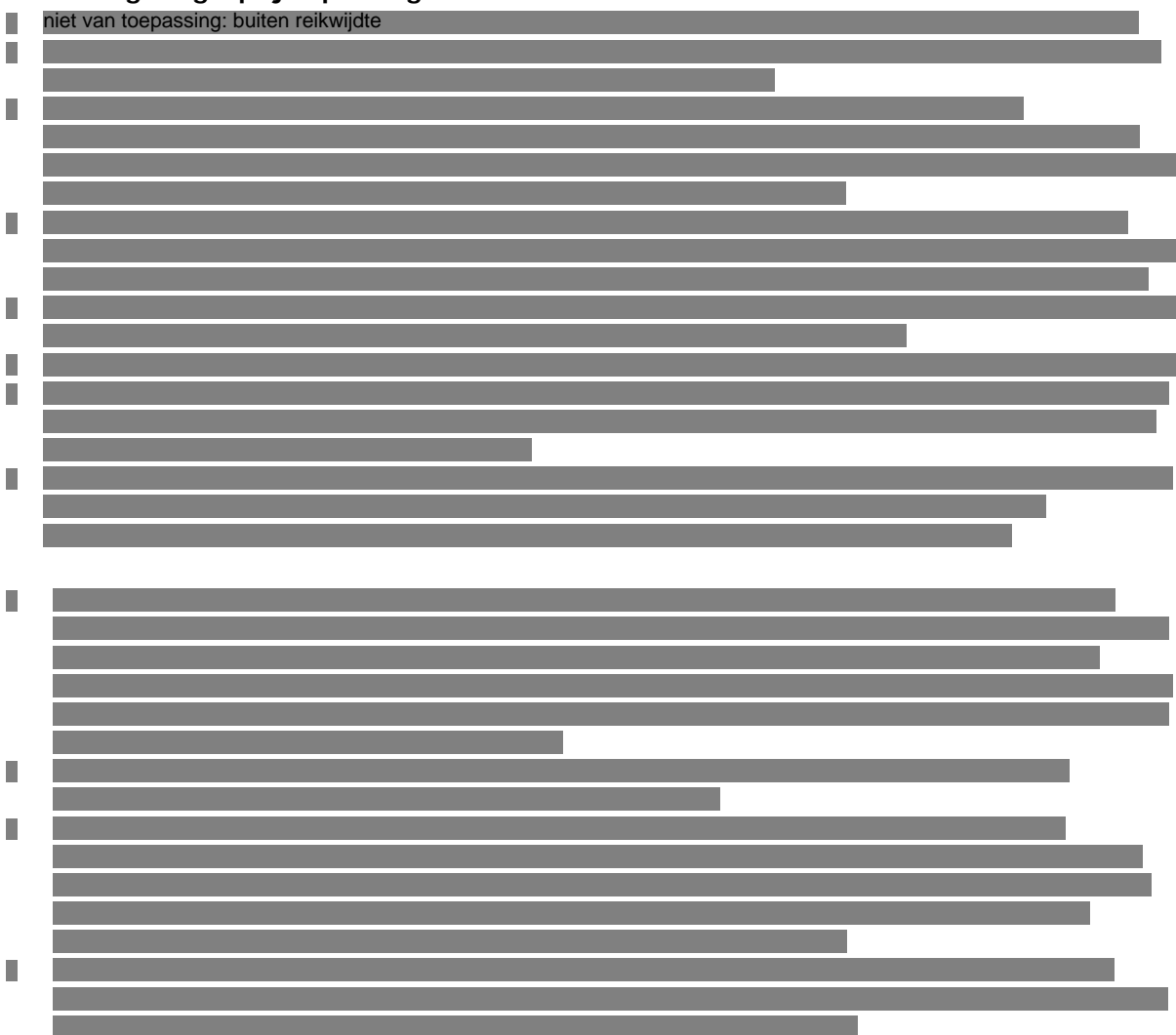
Effecten huishoudens op stadswarmte

- In de gepubliceerde meest recente warmtemonitor (augustus 2020) werd aantal woningen op stadsverwarming geschat op 450 duizend.
- ACM publiceert ieder jaar de maximale tarieven die een warmteleverancier in rekening mag brengen. Daarbij wordt onderscheid gemaakt tussen een maximaal variabel GJ-tarief (2021: € 25,51/GJ) en een maximaal vastrecht (2021: € 478,60).
- Uitgangspunt bij de prijsregulering is de gasreferentie, ook wel Niet-meer-dan-anders genoemd. Dit uitgangspunt ligt vast in de wet en dat betekent dat daar niet van kan worden afgeweken. Er is dus geen mogelijkheid om ACM te vragen om een maximum tarief vast te stellen dat afwijkt van de gasreferentie.
- Het uitgangspunt houdt in dat de maximumprijs wordt bepaald op basis van de kosten die een verbruiker zou maken als gas zijn energiebron zou zijn. Een stijging van de gasprijzen werkt voor wat betreft het variabele tarief één op één door in de door ACM vast te stellen warmtetarieven. Daarbij baseert ACM zich op het gemiddelde van de tarieven inclusief energiebelasting die de 10 grootste gasleveranciers aan het eind van een jaar publiceren ten

behoefte van het jaar daarop. Het maximum warmtetarief voor 2022 zal dus gebaseerd zijn op de gemiddelde gasprijs inclusief energiebelasting voor 2022, zoals die eind 2021 bekend worden gemaakt.

- De meeste warmteleveranciers zitten met hun tarieven onder het maximum.
- ACM heeft al een eerste voorlopige en voorzichtige berekening van het maximum tarief op basis van de gastarieven per 1 juli 2021. Uitkomst is dat op basis van die cijfers het maximale variabele tarief zal stijgen met 20%. Hierin is de ontwikkeling van de prijs na 1 juli 2021 nog niet in meegenomen.
- Eventuele aanpassingen in de energiebelasting op gas leiden tot een lager maximum warmtetarief.

Effect hogere gasprijs op energieleveranciers – faillissementen

Inkomenseffecten

Onderstaande frequentietabel geeft de inkomenseffecten van een stijging van de variabele leveringstarieven van januari 2022 (illustratief) op juli 2021. De inkomenseffecten zijn berekend met het koopkrachtmodel van SZW en het CPB (mimosi). Dit model bevat het daadwerkelijke energieverbruik van alle huishoudens in de steekproef (circa 100.000 huishoudens). Bij beleidspakketten zoals het klimaatpakkoord in 2019 is een vergelijkbare methode gehanteerd, om de spreiding van effecten in beeld te brengen. In reguliere koopkrachtramingen wordt van deze informatie geen gebruik gemaakt omdat energieprijzen via de inflatie in het koopkrachtbeeld lopen.

Er is geen informatie over het type contract. Daarom is aangenomen dat voor alle huishoudens de tarieven in dezelfde mate stijgen. Dezelfde aanname is gehanteerd in tabel 1 van dit factsheet met de effecten voor een tiental voorbeeldhuishoudens. Onderstaande effecten onderschatten dus de daadwerkelijke spreiding die zal optreden.

Er is gekozen om de effecten over de stijging tussen juli 2021 en januari 2022 in beeld te brengen omdat de stijging over het eerste half jaar van 2021 al in de inflatie is verwerkt in de raming op basis waarvan het kabinet in augustus heeft besloten over het koopkrachtbeeld. Bovendien hebben huishoudens met een variabel contract de stijging tussen januari 2021 en juli 2021 al ervaren.

De stijging van een huishouden met het gemiddelde verbruik bedraagt 744 euro (is dus 870 euro wanneer van jan '21 tot jan '22 wordt gerekend). Uit de tabel blijkt dat alle inkomensgroepen er fors op achteruit gaan door de geraamde prijsstijging in de tweede helft van 2022. In doorsnee gaan huishoudens er 2,3% op achteruit. Ter vergelijking: de geraamde koopkrachtontwikkeling op Prinsjesdag liet een kleine plus van 0,1% zien. Wat verder opvalt is dat 25% van de huishoudens in de laagste inkomenscategorie er meer dan 5% op achteruit gaat. Dat zijn circa 400.000 huishoudens.

	<-5%	-5 tot -2%	-2 tot 0%	geen effect	0 tot 2%	2 tot 5%	>5%	Totaal	Mediaan	Aantal (x1000)
Inkomensgroepen										
1e (<=112% WML)	25%	67%	8%	0%	0%	0%	0%	100%	-3,7%	1.530
2e (112-179% WML)	7%	75%	18%	0%	0%	0%	0%	100%	-2,9%	1.520
3e (179-275% WML)	2%	62%	36%	0%	0%	0%	0%	100%	-2,3%	1.530
4e (275-406% WML)	1%	40%	59%	0%	0%	0%	0%	100%	-1,8%	1.520
5e (>406% WML)	0%	19%	80%	0%	0%	0%	0%	100%	-1,5%	1.520
Inkomensbron¹										
werkkenden	4%	43%	52%	0%	0%	0%	0%	100%	-1,9%	4.860
uitkeringsontvangers	21%	67%	13%	0%	0%	0%	0%	100%	-3,6%	630
gepensioneerden	9%	71%	20%	0%	0%	0%	0%	100%	-2,8%	1.990
Huishoudtype										
tweeverdieners	3%	44%	53%	0%	0%	0%	0%	100%	-1,9%	3.810
alleenstaanden	12%	61%	27%	0%	0%	0%	0%	100%	-2,8%	3.450
alleenverdieners	8%	61%	31%	0%	0%	0%	0%	100%	-2,6%	360
Kinderen²										
met kinderen	3%	48%	49%	0%	0%	0%	0%	100%	-2,0%	1.730
zonder kinderen	8%	45%	47%	0%	0%	0%	0%	100%	-2,1%	3.920
Alle huishoudens	7%	53%	40%	0%	0%	0%	0%	100%	-2,3%	7.620

¹ Indeling op basis van belangrijkste inkomensbron. Bij gepensioneerden: aanvullend inkomen naast AOW

² Indeling naar kinderen op basis van aanwezigheid kinderen tot 18 jaar en exclusief gepensioneerden

Belastingdeel energierekening o.b.v. CBS consumentenprijzen voor augustus 2021

Uitgaande van de mogelijke marktprijsontwikkeling van de leveringstarieven betaalt een huishouden met een gemiddeld tarief in 2022 ongeveer 8% aan EB, 5% ODE en 8% BTW, oftewel 21% aan belastingen. Dit is een iets lager dan het aandeel belastingen op de energierekening uit de CBS publicatie van dit jaar (namelijk 29%), omdat de totale energierekening door de hogere leveringstarieven nu een stuk hoger uitvalt

CBS consumentprijzen augustus 2021 en na motie Hermans (in euro's)	Energiebelasting	ODE	BTW
Gemiddeld verbruik 2022 PBL	€ 192,99	€ 112,52	€ 175,52
Een bewoner in nieuw, klein appartement	€ -65,98	€ 41,54	€ 59,97
Een bewoner in oud, klein appartement	€ -5,85	€ 55,64	€ 85,74

**Directoraat-generaal Klimaat
en Energie**

Directie Elektriciteit

Behandeld door

5.1.2.e 5.12

T 5.1.2.e
@minezk.nl

Datum

6 okt. 2021

Kenmerk

DGKE-E / 21249750

Bijlage(n)

4

agenda

Omschrijving

BWO hoge gasprijzen 12 oktober

Vergaderdatum en -tijd

6 oktober 2021, 09.00 uur - 10.00 uur

Locatie

AZ

Vergaderpunten

Agendapunt 1: Effecten op huishoudens

- Sinds de zomer is er sprake van een bijzondere situatie op de gasmarkt, die ook zijn weerslag heeft op de elektriciteitsmarkt en de warmtemarkt.
- Door diverse omstandigheden is er sprake van een krappe gasmarkt, wat zich vertaalt in een flink stijgende gasprijs (en daaraan gekoppeld de elektriciteitsprijs en warmteprijs), zorgen over de leveringszekerheid van gas en zorgen over de financiële positie van energieleveranciers.
- In bijlage 1 zijn de mogelijke (koopkracht) effecten in kaart gebracht van de stijging van de leveringstarieven voor huishoudens. De onzekerheden zijn groot en de effecten voor verschillende huishoudens kunnen zeer verschillend kunnen uitpakken. Desondanks is wel duidelijk dat voor een grote groep huishoudens de energierekening de komende periode waarschijnlijk gaat stijgen met meer dan enkele honderden euro's op jaarbasis. Dit betreft vooral de groep waarvoor de afgelopen maanden of komende maanden het energiecontract verloopt.
- In bijlage 2 zijn de verschillende opties voor compensatie geïnventariseerd. In bijlage 3 zijn in aanvulling hierop verschillende scenario's in kaart gebracht met betrekking tot aanvullende aanpassingen op de motie Hermans voor specifiek de energiebelastingen.
- Er wordt mondeling een nadere toelichting gegeven op de situatie rondom energieleveranciers.
- N.B. In dit BWO staan we met name stil bij de gevolgen voor huishoudens. Een mogelijkheid is om de gevolgen voor bedrijven in een volgend BWO te bespreken.

Beslispunt: voorgesteld wordt om de effecten voor huishoudens in relatie tot de geschatte mogelijkheden voor compensatie te bespreken, te komen tot een besluit over de gewenste optie voor compensatie, deze uit te werken voor een nog te plannen vijfhoek voorafgaand aan bespreking in de MR van 15 oktober. Het kabinet kan dan indien gewenst nog voor het herfstreces de Kamer informeren over de maatregelen.

Agendapunt 2: Communicatie

- Tijdens de AFB is voorafgaand aan het CD Klimaat en Energie van 14 oktober een brief aan de Kamer toegezegd over de koopkrachteffecten van de huidige situatie op de energiemarkten. Daarbij is tevens aangegeven dat op een later moment een brief over de oplossingsrichtingen volgt.
- Besluitvorming over eventuele maatregelen is voorgesteld voor de MR van 15 oktober.
- De energieleveranciers hebben aangeboden eventuele wijzigingen in de energiebelastingen per 1 januari 2022 ook al in de resterende maanden van dit jaar te kunnen verwerken op het moment dat duidelijk is dat over de wijzigingen politieke overeenstemming is. Op het moment dat er 15 oktober besluitvorming plaatsvindt wordt ingezet op aanpassing van voorschot in november.
- In bijlage 4 is het mediaplan opgenomen.

Beslispunt: voorgesteld wordt om te bespreken of het wenselijk is om de Kamer voor het CD Klimaat en Energie van 14 oktober met een aparte brief te informeren over de effecten en daarna over de eventuele maatregelen of dit gezamenlijk te doen na besluitvorming in de MR.

Agendapunt 3: Update Europese discussie over ingrijpen op de energiemarkt (bijlage 5) – ter informatie, besluitvorming vindt plaats in REA.

- De hoge gasprijzen leiden binnen de Europese Unie tot discussie over de gewenste maatregelen. Een aantal Europese landen pleit daarbij voor maatregelen die stevig ingrijpen op de markt. Een aantal lidstaten wijst echter op de negatieve gevolgen die dit kan hebben.
- Grootste zorgpunt voor NL is dat CIE besluit tot nieuwe Europese financiering voor energieprijzen en ingrijpen in de EU wetgeving voor de interne elektriciteits- en gasmarkt, o.a. door aanpassing prijsmechanismen en het optuigen van een gezamenlijke gasinkoop, waartoe FRA, SPA, GRI, TSJ en ROE pleiten. Ook vermenging van de discussie over energieprijzen en die van het Fit-for-55 pakket zouden ongewenst zijn.
- De politieke discussie over de toolbox en mogelijk ook andere EU maatregelen uit het politieke statement van de vijf lidstaten zal vooral worden gevoerd tijdens de Europese raad van 22 oktober as.
- Het is van groot belang dat er niet getornd wordt aan de regels van de Europese interne energiemarkt. Als bijvoorbeeld de marktprijzen worden

- NL heeft al outreach gedaan richting de Europese Commissie (Kabinet VDL, Timmermans en Simson) en aangegeven geen voorstander te zijn van ingrijpen in de Europese markt.
- Nederland heeft dit op diverse momenten al opgebracht (Eurogroep, ECOFIN, Milieuraad) ook zijn er via de PV gesprekken geweest met de CIE over onze bezwaren. De inzet voor de Europese Raad wordt afgestemd in de REA. Daar kan besproken worden of het handig is om de Nederlandse bezwaren voorafgaand aan de Europese Raad van 22 oktober op politiek niveau richting Timmermans te melden en op politiek niveau verder te werken aan een coalitie met gelijkgestemde LS zoals Duitsland, Denemarken en Oostenrijk

Niet van toepassing buiten reikwijdte

Categorie	Percentage
Niet van toepassing buiten reikwijdte	~100%

niet van toepassing: buiten reikwijdte

- [redacted]
- [redacted]
- [redacted]
- [redacted]
- [redacted]
- [redacted]

Van: 5.1.2.e)
Verzonden: maandag 11 oktober 2021 13:56
Aan: 5.1.2.e@minszw.nl'; 5.1.2.e
CC: 5.1.2.e
Onderwerp: Scenario 2 varianten
Bijlagen: Alternatieven scenario 2.docx

Opvolgingsvlag: Opvolgen
Vlagstatus: Voltooid

Categorieën: Paarse categorie

Dag allen,

Bij deze nog twee opties om scenario 2 op andere manier in te vullen, waarmee mogelijk beter op lage inkomens gestuurd kan worden en de derving beperkt kan worden.

Deze varianten schetsen twee alternatieve manieren om het belastingdeel van een huishouden met gemiddeld energieverbruik naar nul te brengen:

1. Compensatie volledig via de belastingvermindering.
2. De helft van de compensatie via het belastingdeel en de andere helft via lagere tarieven.

Ik heb even snel een overzicht met het originele scenario in de bijlage gezet.

Ik hoor het graag als jullie hier nog opmerkingen of vragen bij hebben.

Met vriendelijke groet,

5 1 2 e

Scenario 2. Het belastingdeel van huishoudens met gemiddeld energieverbruik gelijk te stellen aan €0 in 2022

Origineel:

- Er gelden minimumtarieven voor de energiebelastingen op aardgas en elektriciteit, welke volgen uit de EU Richtlijn Energiebelastingen. Daarom is het niet mogelijk om helemaal geen belasting te heffen op aardgas en elektriciteit en houden we in deze variant de minimumtarieven aan.
- Een huishouden met een gemiddeld energieverbruik gaat er ongeveer **430 euro** op vooruit ten opzichte van het basispad.
- De totale lastenverlichting voor huishoudens is circa €2,5 miljard.
- De totale lastenverlichting voor bedrijven is circa €1,7 miljard.
- Derving van circa €4,2 miljard.

Alternatief 1:

- EB/ODE tarieven ongewijzigd en verhoging belastingvermindering met €355,37 (excl. BTW)
- **Ieder huishouden** gaat er **430 euro** op vooruit ten opzichte van het basispad.
- De totale lastenverlichting voor huishoudens is circa €2,7 miljard.
- De totale lastenverlichting voor bedrijven is circa €0,2 miljard.
- Derving van circa €2,9 miljard.

Alternatief 2:

- Tarieven op aardgas en elektriciteit met 9,77 cent/m³ en 2,658 cent/kWh verlagen.
- Verhoging van de belastingvermindering met €177,69.
- Een huishouden met een gemiddeld energieverbruik gaat er ongeveer **430 euro** op vooruit ten opzichte van het basispad.
- De totale lastenverlichting voor huishoudens is circa €2,6 miljard.
- De totale lastenverlichting voor bedrijven is circa €0,6 miljard.
- Derving van circa €3,2 miljard.

5 1 2.e

5.1.2.e volgens mij zijn onze opmerkingen niet verwerkt in het stuk. Ik zie niet terug dat het erg onwaarschijnlijk is om op toeslagen/IB iets te doen wat incidenteel blijft (plussen nu geven een evenredige min in het koopkrachtplaatje een jaar later; dat is toch echt een dure les uit de vorige kabinetsperiode). Ik lees ook niet terug dat de omvang van de groep huishoudens die hard geraakt worden van een dusdanige omvang is dat zich dat lastig verhoudt tot een gemeentelijke regeling.

Grt 5.1.2.e

Van: 5.1.2.e minfin.nl>

Verzonden: maandag 11 oktober 2021 13:48

Aan: 5.1.2.e @minfin.nl>; 5.1.2.e

@minezk.nl>; 5.1.2.e minszw.nl>; 5.1.2.e

@minbzk.nl>; 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e

@minezk.nl>; 5.1.2.e

@minezk.nl>; 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e

@minezk.nl>; 5.1.2.e @minezk 5.1.2.e

@minezk.nl>; 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e

@minfin.nl>

CC: 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e

@minszw.nl>; 5.1.2.e @minszw.nl>; 5.1.2.e

@minszw.nl>; 5.1.2.e @minszw.nl>; 5.1.2.e

@minfin.nl>; 5.1.2.e @minfin.nl>; 5.1.2.e

@minfin.nl>; 5.1.2.e @minfin.nl>

Onderwerp: RE: Stukken BWO hoge gasprijzen

Waars overbodig om te zeggen, maar wel belangrijk om even SZW scenario's af te wachten voor versturen. Ons beeld is dat dit in de factsheet wordt verwerkt (anders kan het ook in ons stuk) :)

5.1.2.e

Verzonden met BlackBerry Work

(www.blackberry.com)

Van: 5.1.2.e @minfin.nl>

Datum: maandag 11 okt. 2021 1:42 PM

Aan: 5.1.2.e @minfin.nl>, 5.1.2.e

@minezk.nl>, 5.1.2.e @minszw.nl>, 5.1.2.e

@minbzk.nl>, 5.1.2.e @minezk 5.1.2.e

@minezk.nl>, 5.1.2.e

@minezk.nl>, 5.1.2.e @minezk.nl>, 5.1.2.e

@minezk.nl>, 5.1.2.e @minezk.nl>, 5.1.2.e

@minezk.nl>, 5.1.2.e minezk.nl>, 5.1.2.e

r@minfin.nl>

Kopie: 5.1.2.e minezk 5.1.2.e @minezk.nl>, 5.1.2.e

@minszw.nl>, 5.1.2.e @minszw.nl>, 5.1.2.e

@minszw.nl>, 5.1.2.e minszw.nl>, 5.1.2.e

@minfin.nl>, 5.1.2.e @minfin.nl>, 5.1.2.e

@minfin.nl>, 5.1.2.e @minfin.nl>

Onderwerp: RE: Stukken BWO hoge gasprijzen

En nu na akkoord minister stuk om te verspreiden.

Veel dank allen voor snelle meedenken!

5.1.2.e

Van: 5.1.2.e

Verzonden: maandag 11 oktober 2021 13:21

Aan: 5.1.2.e @minfin.nl>; 5.1.2.e

@mineszw.nl>; 5.1.2.e @mineszw.nl>; 5.1.2.e

@minbzk.nl>; 5.1.2.e @mineszk.nl>; 5.1.2.e

@mineszk.nl>; 5.1.2.e

@mineszk.nl>; 5.1.2.e @mineszk.nl>; 5.1.2.e

mineszk.nl>; 5.1.2.e @mineszk.nl>; 5.1.2.e)

5.1.2.e @mineszk 5.1.2.e @mineszk.nl>; 5.1.2.e

@minfin.nl>

CC: 5.1.2.e @mineszk 5.1.2.e @mineszk.nl>; 5.1.2.e

@mineszw.nl>; 5.1.2.e @mineszw.nl>; 5.1.2.e

@mineszw.nl>; 5.1.2.e @mineszw.nl>; 5.1.2.e

@minfin.nl>; 5.1.2.e minfin.nl>; 5.1.2.e

@minfin 5.1.2.e @minfin.nl>

Onderwerp: RE: Stukken BWO hoge gasprijzen

Dank allen. Hierbij de versie met opmerkingen in verwerkt. We gaan even kijken hoe het ervoor staat bij onze minister

@5.1.2.e : bel je daarna op.

5.1.2.e

Van: 5.1.2.e @minfin.nl>

Verzonden: maandag 11 oktober 2021 11:20

Aan: 5.1.2.e @mineszk.nl>; 5.1.2.e

@mineszw.nl>; 5.1.2.e @minbzk.nl>; 5.1.2.e

@mineszk.nl>; 5.1.2.e @mineszk.nl>; 5.1.2.e

@mineszk.nl>; 5.1.2.e @mineszk.nl>; 5.1.2.e

r@mineszk.nl>; 5.1.2.e @mineszk.nl>; 5.1.2.e

@mineszk.nl>; 5.1.2.e @mineszk.nl>; 5.1.2.e

@minfin.nl>

CC: 5.1.2.e @mineszk.nl>; 5.1.2.e @mineszk.nl>; 5.1.2.e

@mineszw.nl>; 5.1.2.e @mineszw.nl>; 5.1.2.e

@mineszw.nl>; 5.1.2.e @mineszw.nl>; 5.1.2.e @minfin.nl>; 5.1.2.e

minfin.nl>; 5.1.2.e @minfin.nl>; 5.1.2.e

@minfin.nl>; 5.1.2.e @minfin.nl>

Onderwerp: RE: Stukken BWO hoge gasprijzen

Ha allen

Zie ter info bijgaand zoals aangekondigd hieronder onze invulling van actie 3 die wij zojuist naar onze bwp hebben gestuurd. Mochten er nog belangrijke opmerkingen zijn die wij hebben gemist, dan horen we het graag.

Met vriendelijke groet

5.1.2.e

.....
Algemene Financiële en Economische Politiek

Ministerie van Financiën

Korte Voorhout 7 | 2511 CW | Den Haag

Postbus 20201 | 2500 EE | Den Haag
.....

T 065.1.2.e

5.1.2.e@minfin.nl

Van: 5.1.2.e [@minezk.nl](mailto:5.1.2.e@minezk.nl)>

Verzonden: vrijdag 8 oktober 2021 17:36

Aan: 5.1.2.e [@minszw.nl](mailto:5.1.2.e@minszw.nl)>; 5.1.2.e [@minfin.nl](mailto:5.1.2.e@minfin.nl)>;

5.1.2.e [@minbzk.nl](mailto:5.1.2.e@minbzk.nl)>; 5.1.2.e

[@minezk.nl](mailto:5.1.2.e@minezk.nl)>; 5.1.2.e [@minezk.nl](mailto:5.1.2.e@minezk.nl)>; 5.1.2.e

[nk@minezk.nl](mailto:5.1.2.e@minezk.nl)>; 5.1.2.e 5.1.2.e [minezk.nl](mailto:5.1.2.e@minezk.nl)>; 5.1.2.e

[@minezk.nl](mailto:5.1.2.e@minezk.nl)>; 5.1.2.e [@minezk.nl](mailto:5.1.2.e@minezk.nl)>; 5.1.2.e

[@minezk.nl](mailto:5.1.2.e@minezk.nl)>; 5.1.2.e [minezk.nl](mailto:5.1.2.e@minezk.nl)>; 5.1.2.e

[minfin.nl](mailto:5.1.2.e@minfin.nl)>

CC: 5.1.2.e [@minezk.nl](mailto:5.1.2.e@minezk.nl)>; 5.1.2.e [@minezk.nl](mailto:5.1.2.e@minezk.nl)>; 5.1.2.e

[@minszw](mailto:5.1.2.e@minszw.nl) 5.1.2.e [@minszw](mailto:5.1.2.e@minszw.nl) 5.1.2.e

[@minszw.nl](mailto:5.1.2.e@minszw.nl)>; 5.1.2.e [rna@minszw.nl](mailto:5.1.2.e@minszw.nl)>

Onderwerp: RE: Stukken BWO hoge gasprijzen

Ha allen,

5.1.2.e en collega's, veel dank voor de snelle actie!

Bijgevoegd vinden jullie de bijna volledige set met stukken voor het BWO.

Na de MR heeft er nog een kort overleg plaatsgevonden tussen MFIN, MEZK en Stas KE. Daarbij heeft MFIN een terugkoppeling gegeven van de AFB en hebben ze een aantal vervolgacties uitgevraagd. Deze acties betroffen:

1. Inschatting mediane effect
2. Overzicht maatregelen omringende landen + appreciatie Franse variant
3. Overzicht traditionele knoppen koopkrachtherstel
4. Mogelijkheden om energiebelasting tussentijds aan te passen
5. Gericht inzetten maatregelen verduurzaming gebouwde omgeving en mogelijkheden om te versnellen.

Actie 1 en 2 zijn in bijgevoegde stukken al meegenomen. FIN werkt aan een aanvullende bijlage voor actie 3, waarbij de eerder geïnventariseerde maatregelen worden meegenomen. BZK werkt aan actie 5 en ik zou de collega's van FIN/FZ willen vragen actie 4 op te pakken. De collega's bij EZK kunnen daarbij helpen voor wat betreft de uitvoeringsaspecten bij de leveranciers.

Uiterlijk maandag worden de aanvullingen gestuurd.

Tot slot is besloten dat er nog een vijfhoek wordt ingepland voorafgaand aan bespreking in MR.

Tot zover!

Groeten 5.1.2.e

Van: 5.1.2.e @minszw.nl>

Verzonden: vrijdag 8 oktober 2021 13:42

Aan: 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e

@minfin.nl>; 5.1.2.e @minbzk.nl>; 5.1.2.e

@minezk.nl>; 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e

@minezk 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e

r@minezk.nl>; 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e

@minezk.nl>; 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e

@minfin.nl>

CC: 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e

@minszw.nl>; 5.1.2.e @minszw.nl>; 5.1.2.e

@minszw.nl>; 5.1.2.e @minszw.nl>

Onderwerp: RE: Stukken BWO hoge gasprijzen

Ho 5.1.2.e

Zie een passage met de inkomenseffecten in bijlage 1. Verder een extra kolom in tabel 1 van jullie zoals vanmorgen besproken.

Daarnaast een paar toevoegingen en wijzigingen in bijlage 2. Allereerst de zin dat we nog werken aan doorrekening van de inkomenseffecten. Verder wat kleine tracks bij de passages over opties in de IB en bij gemeenten. Die laatste optie wordt veel te positief neergezet. Op korte termijn een gerichte compensatie voor honderdduizenden huishoudens via gemeenten is onmogelijk, zo leert de ervaring met de TONK (was voor ca 30.000 hh-ens).

Groet, 5.1.2.e

Van: 5.1.2.e 5.1.2.e @minezk.nl>

Verzonden: vrijdag 8 oktober 2021 12:43

Aan: 5.1.2.e @minfin.nl>; 5.1.2.e @minbzk.nl>;

5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e

@minezk.nl>; 5.1.2.e @minszw.nl>; 5.1.2.e

@minezk.nl>; 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is toegezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen. De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband

Van: 5.1.2.e)
Verzonden: maandag 11 oktober 2021 19:08
Aan: 5.1.2.e
CC: 5.1.2.e
 5.1.2.e
 5.1.2.e
Onderwerp: Laatste stand van zaken BWO gasprijzen
Bijlagen: Agenda BWO hoge gasprijzen 12 oktober.pdf; Bijlage 1 Factsheet energierekening.pdf; Bijlage 2 Beleidsopties voor compensatie.pdf; Bijlage 3. Mogelijkheden voor compensatie via de energiebelastingen.pdf; Bijlage 4 Mediavoorstel.pdf; Bijlage 5 Factsheet Europese speelveld.pdf; Relatie productiebeperking kolen irt gasprijzen en leveringszekerheid.pdf
Urgentie: Hoog

5.1.2.e

Bij deze nog een korte update voor het BWO morgen.

Groeten 5.1.2.e

-
- Vandaag is een laatste slag gemaakt met de stukken voor het BWO. 5.1.2.i Ze hebben uiteindelijk dus ook een apart document gemaakt met vrij hoog over de mogelijkheden voor compensatie. Wij hebben apart de eerdere 3 concrete scenario's voor de EB/ODE opgenomen.
  - AZ had nog een ambtelijke vijfhoek ingepland. Daarin kwam eigenlijk hetzelfde beeld naar voren. 5.1.2.j wilt graag meer zekerheid over de verwachte ontwikkeling van de energieprijzen en hoe deze verschillende groepen raakt.
  - Feit blijft dat deze zekerheid niet te geven is. We weten alleen vrijwel zeker dat de energierekening voor een groot deel van de huishoudens met meer dan een paar honderd euro gaat stijgen. Een paar weken extra sommetjes maken gaat daar helaas niet veel meer duidelijkheid over geven.
  - Onze eerdere voorkeursoptie om nu een substantiële stap te zetten met verlaging EB/ODE zonder de gehele verwachte prijsstijging nu al te compenseren lijkt ook gegeven dit het meest logisch. We creëren daarmee hopelijk de gewenste rust en kunnen dan komende maanden vinger aan de pols houden. Als in december de leveringstarieven bekend worden voor januari weten we bijvoorbeeld al weer veel meer. Dit vraagt daarmee echter maanden in plaats van een tweetal weken meer 5.1.2.i In deze maanden kunnen we mogelijk ook wat gerichtere maatregelen uitwerken.
  - Deze variant past ons inziens het beste bij de huidige politieke dynamiek (BWO stukken over koopkracht zijn ook al gelekt), zonder dat we zoals eerder aangeven maatregelen moeten nemen die transitie op lange termijn schaden.

Van: 5.1.2.e @minezk.nl>
Verzonden: maandag 11 oktober 2021 15:19
Aan: 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e @minezk.nl>
CC: 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e @minezk.nl>
Onderwerp: Agenda/stukken BWO gasprijzen
Urgentie: Hoog

Goedemiddag,

Zouden jullie bijgaande agenda/stukken willen versturen voor deelnemers aan het BWO gasprijzen morgen? Ik weet niet via welk secretariaat dat gaat, kunnen jullie dat oppakken? Stukken zijn ook afgestemd met betrokken departementen.

De stukken zijn inmiddels op papier aan MEZK voorgelegd, voor SEZK volgen de stukken nog op papier. Ik laat ze uiteraard ook in iBabs zetten. Alvast dank!

Vriendelijke groeten,

5.1.2.e

5.1.2.e

.....
Ministerie van Economische Zaken en Klimaat

Directie Bureau Bestuursraad

Bezuidenhoutseweg 73 | 2594 AC | Den Haag

Postbus 20401 | 2500 EK | Den Haag

.....
T: 06 5.1.2.e

E: 5.1.2.e [@minezk.nl](mailto:5.1.2.e@minezk.nl)

Van: 5.1.2.e @minfin.nl>
Verzonden: dinsdag 12 oktober 2021 10:56
Aan: 5.1.2.e
CC: 5.1.2.e
Onderwerp: Prognose stijging energieprijzen

Opvolgingsvlag: Opvolgen
Vlagstatus: Voltooid

Categorieën: Blauwe categorie

Hallo 5.1.2.e,

Ik probeerde jullie zojuist telefonisch te bereiken, maar blijkbaar is er een netwerkstoring bij Vodafone. Vandaar mijn verzoek op de mail: ik kwam in eerdere stukken van onder meer de taskforce onderstaande informatie (in geel) tegen. Aangezien de informatie vanuit EZK is aangeleverd en met de verschillende huishoudprofielen is gewerkt vermoed ik dat jullie deze berekeningen hebben gemaakt. Klopt dit? Zo ja, dan zou ik graag willen weten 1) welke aannames jullie voor de stijgende energieprijzen hebben gemaakt (oftewel welke maatvoering schuilt er achter de onderstaande doorrekening) en 2) welke bron(nen) jullie daarvoor hebben geraadpleegd.

Binnen FIN bestaat namelijk de wens om eerst duidelijk scherp te krijgen met welke prijsstijging voor gas (en in het verlengde hiervan ook elektriciteit) huishoudens op dit moment geconfronteerd kunnen worden. Daarbij is het ook belangrijk om met scenario's te gaan rekenen voor de gas- en elektriciteitsprijzen, aangezien deze zich mogelijk alleen tijdelijk op een hoog niveau bevinden. Vandaar dat ik graag zou willen dat wij vanuit FIN en EZK eerst gezamenlijk duidelijkheid scheppen over de omvang van de prijsstijging op dit moment, waarna wij hier prognoses voor op termijn dalende energieprijzen aan kunnen toevoegen. Helaas kan dit niet worden afgelezen uit de onderstaande passage in geel, aangezien de maatvoering (lees: de stijging per m3 gas en de stijging per kWh elektriciteit) van deze statische momentopname niet genoemd is.

Hopelijk kunnen jullie ons hier verder mee helpen.

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e

Mogelijke stijging energierekening tot januari 2022

- Als het huidige hoge niveau op gasmarkt aanhoudt, dan betaalt een huishouden met een gemiddeld energieverbruik in januari 2022 op jaarbasis ongeveer 870 euro meer ten opzichte van de tarieven in januari 2021. Voor verschillende huishoudprofielen met een ander energieverbruik loopt dit bedrag uiteen van een stijging van ongeveer 510 euro tot 1710 euro op jaarbasis.
- Dit betreft een illustratief scenario, de ontwikkeling van de leveringstarieven is onzeker.

Variabele leveringstarieven jan 2021	Variabele leveringstarieven jan 2022 (fictief)	stijging
--	--	----------

gemiddeld verbruik 2021 publicatie CBS	489	1381	892
gemiddeld verbruik 2022 PBL	477	1349	871
Een bewoner in nieuw, klein appartement	279	789	510
Een bewoner in oud, klein appartement	323	911	589
Twee of meer bewoners in oud, klein appartement	421	1190	769
Een bewoner in oude, kleine rijwoning (tussen, hoek of 2-onder-1-kap)	394	1110	717
Een bewoner in oude, middelgrote rijwoning (tussen, hoek of 2-onder-1-kap)	465	1312	847
Twee of meer bewoners in oude, kleine rijwoning (tussen, hoek of 2-onder-1-kap)	516	1458	942
Twee of meer bewoners in nieuwe, middelgrote rijwoning (tussen, hoek of 2-onder-1-kap)	511	1448	937
Twee of meer bewoners in oude, middelgrote rijwoning (tussen, hoek of 2-onder-1-kap)	584	1652	1068
Twee of meer bewoners in oude, grote rijwoning (tussen, hoek of 2-onder-1-kap)	773	2184	1411
Twee of meer bewoners in oude, grote vrijstaande woning	937	2647	1709

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is toegezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen. De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message. The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

- niet van toepassing: buiten reikwijdte
-

Vriendelijke groeten,

5.1.2.e

5.1.2.e

.....
Ministerie van Economische Zaken en Klimaat

Directie Bureau Bestuursraad

Bezuidenhoutseweg 73 | 2594 AC | Den Haag

Postbus 20401 | 2500 EK | Den Haag

.....
T: 06 5.1.2.e

E: 5.1.2.e [@minezk.nl](mailto:5.1.2.e@minezk.nl)

Van: 5.1.2.e)
Verzonden: dinsdag 12 oktober 2021 13:42
Aan: 5.1.2.e
CC: 5.1.2.e
Onderwerp: RE: Terugkoppeling BWO gasprijzen door Stas.

Categorieën: Groene categorie

Ik wilde het niet in de terugkoppeling vragen maar wat is nu heel concreet het doel van de operatie?

Willen we de totale stijging compenseren of is het een tegemoetkoming?

- Bij totale stijging is het overheidsbudget de variabele factor. De vraag is dan wel welke marktprijs je als uitgangspunt neemt. Als je dit vooraf al vaststelt dan hebben de energieleveranciers een prikkel om in januari all out te gaan met hun verhoging.
- Ik kreeg de indruk dat 5.1.2.i op lijn zit om een vaste totale omvang van energiekosten/kwh te definiëren en dan met de EB te gaan variëren. Hoe kom je dan ooit van zo'n systeem nog af?
- 5.1.2.i gaf aan dat er eerst naar 430 euro gekeken wordt als tegemoetkoming en dan in jun opnieuw wordt gekeken of het voldoende is. Dat suggereert ook een totale (of voldoende?) compensatie.

Het wekte bij mij nog wat verwarring en is ook goed om op te leggen richting de communicatie naar buiten toe. Werd daar iets helder over gezegd in het BWO?

Gr 5.1.2.e

Van: 5.1.2.e @minezk.nl>
Verzonden: dinsdag 12 oktober 2021 13:28
Aan: 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e @minezk.nl>
CC: 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e @minezk.nl>
Onderwerp: Terugkoppeling BWO gasprijzen door Stas.

Wordt vast live meegetikt, mocht het helpen, dit komt van wat ik genoteerd heb uit terugkoppeling BWO gasprijzen met Stas zojuist. In ieder geval goed om inkleuring stas mee te krijgen:

BWO energieprijzen

- Vrijdag: stuk naar MR (max. 2 A4). 5.1.2.i er vindt geen vijfhoek meer plaats deze week.
  - o Zoveel mogelijk binnen energierekening oplossen (andere opties/dekkingen niet betrekken).
  - o Flankerend kan worden gekeken naar bredere koopkrachtplaatje, maar is niet de focus.
    - Gericht op koopkracht/inkomens, compensatie
      - Iets doen in generieke koopkrachtsystematiek 5.1.2.i
    - Gericht op gebouwde omgeving (isolatie)
      - Vooralsnog geen BTW-verlaging, maar isolatie als flankerend beleid 5.1.2.i
  - o Franse model: complex systeem, in NL niet snel uitvoerbaar, ook nog duurder
    - Graag deze feitelijkheden in paar zinnen opschrijven.
    - 5.1.2.i denkrichting FRA wel meenemen, plakken op sturingsmechanisme FIN (onder).

Van: 5.1.2.e
Verzonden: dinsdag 12 oktober 2021 15:47
Aan: 5.1.2.e
Onderwerp: FW: Passage aanpassing tarieven gedurende het jaar

---

Van: 5.1.2.e @minfin.nl>
Verzonden: dinsdag 12 oktober 2021 15:46
Aan: 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e @minezk.nl>
CC: 5.1.2.e @minfin.nl>; 5.1.2.e @minfin.nl>; 5.1.2.e @minfin.nl>
Onderwerp: Passage aanpassing tarieven gedurende het jaar

Ha 5.1.2.e ,

Zoals zojuist besproken: zie bijgevoegd alvast een korte passage over waarom de EB-tarieven tijdens het jaar niet kunnen worden aangepast. Ik overleg later vandaag nog even met de BD-collega's om beter te begrijpen waarom het niet kan. Aanpassingen per jaar kunnen natuurlijk wel. Zal hiervoor later vandaag nog een uitgebreider tekstje aanleveren (als jullie eerste voorzet willen doen, dan natuurlijk ook prima!)

Groetjes 5.1.2.e

NB. De doorrekening van variant 1 (inclusief subvariant) komt zsm jullie kant op (sorry voor de vertraging..). Zonder de 2^e en 3^e schijf :).

Voor de milieubelastingen, waaronder de EB/ODE, is het volgende opgenomen in de zgn. Parameterbrief 2021. Parameterwijzigingen moeten uiterlijk 1 december van dit jaar bekend zijn, om per 1 januari van het eerstvolgende jaar in werking te kunnen treden. Dit geldt niet voor wijzigingen van tarieven lopende het jaar (bijv. de tarieven van de EB/ODE of de belastingvermindering in de EB), daar zijn de systemen van de milieubelastingen niet op ingericht. Voor dergelijke wijzigingen moet rekening worden gehouden met een voorbereidingsperiode van 4-18 maanden. Bij aanpassing van de tarieven van de EB/ODE of de belastingvermindering in de EB lopende het jaar moeten bijvoorbeeld rekenregels in het teruggavensysteem worden aangepast en rubrieken worden toegevoegd in het aangiftesysteem. Formele uitspraken over de uitvoerbaarheid door de Belastingdienst verlopen via een Uitvoeringstoets. Daarnaast moet ook rekening worden gehouden met de mogelijke gevolgen voor de energieleveranciers, die doorgaans de belastingplichtigen zijn voor de EB/ODE.

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is toegezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen. De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.
 This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message. The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

Van: 5.1.2.e)
Verzonden: dinsdag 12 oktober 2021 15:51
Aan: 5.1.2.e)
Onderwerp: FW: Isolatie

Categorieën: Paarse categorie

Van: 5.1.2.e @minbzk.nl>
Verzonden: dinsdag 12 oktober 2021 15:50
Aan: 5.1.2.e @minezk.nl>
Onderwerp: FW: Isolatie

Ha 5.1.2.e

Voor jou ter info. Kan even niet bellen.

Als je belastingvermindering verhoogt, en ODE/EBelek verlaagt tot minimale EU-niveau; tot welk bedrag kom je voor de compensatie?

NB. Begreep van 5.1.2.e dat hij – en GasTerra – vrij zeker weten dat deze hoge gasprijs niet lang gaat aanhouden; misschien goed om hem eens te bellen. Hij weet er op het EZK denk ik het meeste vanaf.

Doeiiii

5 1 2

Van 5.1.2.e
Verzonden: dinsdag 12 oktober 2021 15:46
Aan: 5.1.2.e @minszw.nl>; 5.1.2.e @minbzk.nl>
CC: 5.1.2.e @minszw.nl>
Onderwerp: RE: Isolatie

Ha 5 1 2.e

Klopt! Gedachte is nu om de focus te leggen op de 550.000 mensen in energiearmoede; voor 150 mln gaat het om een bedrag van €250,- per huishouden (137.500.000) + uitvoeringskosten.

We delen het geld toe aan de gemeenten op basis van de data van TNO; zij weten per gemeente precies hoeveel mensen in energiearmoede leven: [TNO brengt energiearmoede gedetailleerd in kaart | TNO](#). Die dataset zouden we als uitgangspunt kunnen nemen om per gemeente te bepalen welk bedrag ze krijgen en daar afspraken over te maken. Zojuist gesproken met 5.1.2.e

en die denkt dat dat prima kan. Hij gaf ook aan dat op basis van zijn data gemeenten redelijk goed kunnen plotten, ten minste op buurten (postcode 6-niveau).

De vouchers van €250,- dienen een breder doel dan alleen de RRE; mensen in energiearmoede krijgen een voucher van €250,- te besteden aan energiebesparende maatregelen, als extra bonus bovenop subsidie op isolatiemaatregelen, op energiebespaaradvies, etc. .

We moeten gemeenten ondersteunen met de beschikbare data van TNO, een soort voorbeeldbrief, en daarin direct breder wijzen op de mogelijkheden binnen het nationaal isolatieprogramma.

Eens? Dan werken we deze lijn verder uit.

Van: 5.1.2.e [redacted] <minszw.nl>

Verzonden: dinsdag 12 oktober 2021 13:52

Aan: 5.1.2.e [redacted] <@minbzk.nl>

CC: 5.1.2.e [redacted] <@minbzk.nl>, 5.1.2.e [redacted] <@minszw.nl>

Onderwerp: RE: Isolatie

Dank 5.1.2.e [redacted] en ik hebben elkaar net nog even gesproken: Mooi idee om voucher regeling te richten op 500.000 huishoudens met risico op energiearmoede.

5.1.2.i [redacted]

[redacted] Zowel bij 5.1.2.i [redacted] volstrekt helder dat we iets mbt isolatie gaan opnemen in het pakket. Vraag is dus vooral hoeveel het moet zijn. 5.1.2.i [redacted]

Grt 5.1.2.e [redacted]

Verzonden met BlackBerry Work
(www.blackberry.com)

Van: 5.1.2.e [redacted] <@minbzk.nl>

Datum: dinsdag 12 okt. 2021 11:33 AM

Aan: 5.1.2.e [redacted] <@minszw.nl>

Kopie: 5.1.2.e [redacted] <@minbzk.nl>, 5.1.2.e [redacted] <@minbzk.nl>,

5.1.2.e [redacted] <@minbzk.nl>

Onderwerp: FW: Isolatie

Eerste poging. Sluit dit aan bij wat we bespraken?
Wordt vervolgd met definitieve tekst later vandaag nog.

Verzonden met BlackBerry Work
(www.blackberry.com)

Van: 5.1.2.e [redacted] <@minbzk.nl>

Datum: dinsdag 12 okt. 2021 11:29 AM

Aan: 5.1.2.e [redacted] <@minbzk.nl>

Onderwerp: FW: Isolatie

Verzonden met BlackBerry Work
(www.blackberry.com)

Van: 5.1.2.e)
Verzonden: dinsdag 12 oktober 2021 15:54
Aan: 5.1.2.e
CC: 5.1.2.e
 5 1 2.e
Onderwerp: relatie groothandelsprijzen en retailprijzen

Categorieën: Paarse categorie

Dit is een interessant plaatje uit de toolbox van de Commissie. Dit laat zien hoe de huidige groothandelsprijzen vooralsnog doorwerken op de retailprijzen. Beetje lastig leesbaar, maar groothandelsprijs voor gas is dit jaar met 442% gestegen, maar de prijzen voor de huishoudens maar met +14%. Voor elektriciteit werken de groothandelsprijzen iets sterker door: 115% gestegen en nog maar voor +13% in de eindverbruikersprijzen.

Na januari zullen de stijgingen van de retailprijzen natuurlijk gemiddeld dichter bij die van groothandelsprijzen liggen, maar nuanceert wel deels de paniek op de kortstondige prijspieken op een TTF.

Je mag er toch van uitgaan dat leveranciers die slechts in geringe mate in staat zijn de fluctuaties op de groothandelsmarkt door te geven aan de consument, zich ook zelf meer zullen indekken met lange termijn contracten, etc..

Gr5.1.2.e

	Gas & electricity price changes (year-on-year)											
	BE	BG	CZ	DK	DE	EE	IE	EL	ES	FR	HR	IT
Wholesale gas ¹	458%	411%	420%	440%	445%	406%	150%	367%	417%	460%	N/A	418%
Retail gas ¹	61%	49%	7%	45%	10%	1%	11%	82%	10%	34%	7%	24%
Wholesale electricity ¹	124%	199%	146%	124%	137%	113%	256%	164%	193%	110%	177%	179%
Retail electricity ¹	26%	5%	13%	14%	4%	33%	15%	-3%	10%	3%	-1%	9%
	LT	LU ²	HU	MT	NL	AT	PL	PT	RO ⁶	SI	SK	FI
Wholesale gas ¹	396%	442%	360%	N/A	442%	430%	424%	10%	-39%	249%	202%	380%
Retail gas ¹	32%	32%	-4%	N/A	14%	18%	7%	-2%	26%	5%	-8%	N/A
Wholesale electricity ¹	103%	137%	126%	177%	155%	130%	57%	193%	198%	181%	100%	68%
Retail electricity ²	2%	3%	-3%	0%	13%	11%	-6%	4%	40%	5%	-1%	17%

¹ Source: Hubs data and EUROSTAT (latest available data). The latest available data is September 2021 for countries with functioning hub (BE, BG, CZ, DK, DE, EE, ES, FR, IT, LV, LT, HU, NL, AT, FI) with an exception for PL (August 2021). For the Member States the data is from June 2021 (EUROSTAT) with the exception of SE (May 2021).

Van: 5.1.2.e)
Verzonden: dinsdag 12 oktober 2021 16:07
Aan: 5.1.2.e)
Onderwerp: RE: Passage aanpassing tarieven gedurende het jaar

Ja gemiddeld variabel idd van het cbs

Van: 5.1.2.e @minezk.nl>
Verzonden: dinsdag 12 oktober 2021 16:07
Aan: 5.1.2.e @minezk.nl>
Onderwerp: RE: Passage aanpassing tarieven gedurende het jaar

Dit is op basis van de gemiddelde leveringstarieven, toch? Wat betekent dat de daadwerkelijke stijging nog harder gaat dacht ik.

Van: 5.1.2.e @minezk.nl>
Verzonden: dinsdag 12 oktober 2021 15:57
Aan: 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e @minfin.nl>; 5.1.2.e @minezk.nl>
CC: 5.1.2.e @minfin.nl>; 5.1.2.e @minfin.nl>; 5.1.2.e @minfin.nl>; 5.1.2.e @minfin.nl>
Onderwerp: RE: Passage aanpassing tarieven gedurende het jaar

Hoi allen,

Kleine update over de tarieven: het CBS heeft sinds kort ook de tarieven voor september 2021 online staan. Dat ziet er zo uit:

Augustus 2021 vergeleken met januari 2021: ongeveer 160 euro stijging
 September 2021 vergeleken met januari 2021: ongeveer 250 euro stijging

Geeft een goed beeld hoe snel de stijging kan plaatsvinden.

Groet,
 5.1.2.e

Van: 5.1.2.e @minfin.nl>
Verzonden: dinsdag 12 oktober 2021 15:46
Aan: 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e @minezk.nl>
CC: 5.1.2.e minfin.nl>; 5.1.2.e @minfin.nl>; 5.1.2.e @minfin.nl>; 5.1.2.e @minfin.nl>
Onderwerp: Passage aanpassing tarieven gedurende het jaar

Ha 5.1.2.e ,

Zoals zojuist besproken: zie bijgevoegd alvast een korte passage over waarom de EB-tarieven tijdens het jaar niet kunnen worden aangepast. Ik overleg later vandaag nog even met de BD-collega's om beter te begrijpen waarom het niet kan. Aanpassingen per jaar kunnen natuurlijk wel. Zal hiervoor later vandaag nog een uitgebreider tekstje aanleveren (als jullie eerste voorzet willen doen, dan natuurlijk ook prima!)

Groetjes 5.1.2.e

NB. De doorrekening van variant 1 (inclusief subvariant) komt zsm jullie kant op (sorry voor de vertraging..). Zonder de 2^e en 3^e schijf :).

Voor de milieubelastingen, waaronder de EB/ODE, is het volgende opgenomen in de zgn. Parameterbrief 2021. Parameterwijzigingen moeten uiterlijk 1 december van dit jaar bekend zijn, om per 1 januari van het eerstvolgende jaar in werking te kunnen treden. Dit geldt niet voor wijzigingen van tarieven lopende het jaar (bijv. de tarieven van de EB/ODE of de belastingvermindering in de EB), daar zijn de systemen van de milieubelastingen niet op ingericht. Voor dergelijke wijzigingen moet rekening worden gehouden met een voorbereidingsperiode van 4-18 maanden. Bij aanpassing van de tarieven van de EB/ODE of de belastingvermindering in de EB lopende het jaar moeten bijvoorbeeld rekenregels in het teruggavensysteem worden aangepast en rubrieken worden toegevoegd in het aangiftesysteem. Formele uitspraken over de uitvoerbaarheid door de Belastingdienst verlopen via een Uitvoeringstoets. Daarnaast moet ook rekening worden gehouden met de mogelijke gevolgen voor de energieleveranciers, die doorgaans de belastingplichtigen zijn voor de EB/ODE.

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is toegezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen. De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.
This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message. The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

Van: 5.1.2.e)
Verzonden: dinsdag 12 oktober 2021 16:30
Aan: 5.1.2.e@minszw.nl'; 5.1.2.e
CC: 5.1.2.e
 5.1.2.e@minfin.nl'
Onderwerp: FW: Compensatie energieprijzen - 2 varianten EB
Bijlagen: Energiebelasting - rekentool 2022 (variant verlaging energierekening 430 euro).xlsx; Toelichting variant 1 (430 euro lastenverlichting gemiddeld hh).docx

Categorieën: Groene categorie

Dag beide,

Helaas hebben wij de deadline niet gehaald maar bij deze twee scenario's (en tekstuele toelichting) met de tarieven, de eerste willen wij opnemen in de stukken en de tweede, waarin alleen tarieven elektriciteit aangepast worden, is ter check om de inkomenseffecten in te kunnen schatten wanneer de gastarieven niet aangepast worden.

Ik hoop dat jullie hiermee uit de voeten kunnen, zo niet dan zie ik jullie telefoontje tegemoet.

Met vriendelijke groet,

5 1 2 e

Van: 5.1.2.e @minfin.nl>
Verzonden: dinsdag 12 oktober 2021 16:03
Aan: 5.1.2.e minezk.nl> 5.1.2.e
 @minezk.nl>
CC: 5.1.2.e @minfin.nl>
Onderwerp: Compensatie energieprijzen - 2 varianten EB

Ha 5.1.2.e ,

Zie bijgevoegd, met excuses voor de vertraging! Sturen jullie dit zo naar SZW en zouden jullie ons en de collega's van AFEP dan in de cc mee willen nemen :)?

Voor variant 2 kan SZW naast de AHK de maatvoering van de belastingvermindering of tarieven uit variant 1 gebruiken (waarbij ze beide opties doorrekenen).

Thanks alvast!

Groetjes 5.1.2.e

Verzonden met BlackBerry Work
www.blackberry.com)

Van: 5.1.2.e @minfin.nl>
Verzonden: dinsdag 12 oktober 2021 16:39
Aan: 5.1.2.e)
CC: 5.1.2.e)
Onderwerp: RE: Prognose stijging energieprijzen

Categorieën: Groene categorie

Ha 5.1.2.e

Veel dank hiervoor! Dit verheldert deels, maar kan nog niet helemaal alles volgen (veel harde cijfers 😊). Lijkt ons verstandig om morgen even te bespreken, ook hoe we de relatie met de TTF curves kunnen leggen. Zal ik iets inplannen?

Groet

5.1.2.e

Van: 5.1.2.e @minezk.nl>
Verzonden: dinsdag 12 oktober 2021 11:22
Aan: 5.1.2.e @minfin.5.1.2.e
 @minezk.nl>
CC: 5.1.2.e @minfin.nl>
Onderwerp: RE: Prognose stijging energieprijzen

Ha 5 1 2 e

Zie bijgaand een bestandje waarin wij deze profielen hebben doorgerekend. Wij hebben onze prognose gebaseerd op signalen die wij gekregen hebben vanuit de markt. Op de tweede tab is een rabobank studie uitgewerkt; waarin ongeveer 600 euro stijging wordt verwacht.

Groet,

5 1 2.e

Van: 5.1.2.e @minfin.nl>
Verzonden: dinsdag 12 oktober 2021 10:56
Aan: 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e @minezk.nl>
CC: 5.1.2.e @minfin.nl>
Onderwerp: Prognose stijging energieprijzen

Hallo 5.1.2.e ,

Ik probeerde jullie zojuist telefonisch te bereiken, maar blijkbaar is er een netwerkstoring bij Vodafone. Vandaar mijn verzoek op de mail: ik kwam in eerdere stukken van onder meer de taskforce onderstaande informatie (in geel) tegen. Aangezien de informatie vanuit EZK is aangeleverd en met de verschillende huishoudprofielen is gewerkt vermoed ik dat jullie deze berekeningen hebben gemaakt. Klopt dit? Zo ja, dan zou ik graag willen weten 1) welke aannames jullie voor de stijgende energieprijzen hebben gemaakt (oftewel welke maatvoering schuilt er achter de onderstaande doorrekening) en 2) welke bron(nen) jullie daarvoor hebben geraadpleegd.

Binnen FIN bestaat namelijk de wens om eerst duidelijk scherp te krijgen met welke prijsstijging voor gas (en in het verlengde hiervan ook elektriciteit) huishoudens op dit moment geconfronteerd kunnen worden. Daarbij is het ook belangrijk om met scenario's te gaan rekenen voor de gas- en elektriciteitsprijzen, aangezien deze zich mogelijk alleen tijdelijk op een hoog niveau bevinden. Vandaar dat ik graag zou willen dat wij vanuit FIN en EZK eerst gezamenlijk duidelijkheid scheppen over de omvang van de prijsstijging op dit moment, waarna wij hier prognoses voor op termijn dalende energieprijzen aan kunnen toevoegen. Helaas kan dit niet worden afgelezen uit de onderstaande passage in geel, aangezien de maatvoering (lees: de stijging per m3 gas en de stijging per kWh elektriciteit) van deze statische momentopname niet genoemd is.

Hopelijk kunnen jullie ons hier verder mee helpen.

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e

Mogelijke stijging energierekening tot januari 2022

- Als het huidige hoge niveau op gasmarkt aanhoudt, dan betaalt een huishouden met een gemiddeld energieverbruik in januari 2022 op jaarbasis ongeveer 870 euro meer ten opzichte van de tarieven in januari 2021. Voor verschillende huishoudprofielen met een ander energieverbruik loopt dit bedrag uiteen van een stijging van ongeveer 510 euro tot 1710 euro op jaarbasis.
- Dit betreft een illustratief scenario, de ontwikkeling van de leveringstarieven is onzeker.

	Variabele leveringstarieven jan 2021	Variabele leveringstarieven jan 2022 (fictief)	stijging
gemiddeld verbruik 2021 publicatie CBS	489	1381	892
gemiddeld verbruik 2022 PBL	477	1349	871
Een bewoner in nieuw, klein appartement	279	789	510
Een bewoner in oud, klein appartement	323	911	589
Twee of meer bewoners in oud, klein appartement	421	1190	769
Een bewoner in oude, kleine rijwoning (tussen, hoek of 2-onder-1-kap)	394	1110	717
Een bewoner in oude, middelgrote rijwoning (tussen, hoek of 2-onder-1-kap)	465	1312	847
Twee of meer bewoners in oude, kleine rijwoning (tussen, hoek of 2-onder-1-kap)	516	1458	942
Twee of meer bewoners in nieuwe, middelgrote rijwoning (tussen, hoek of 2-onder-1-kap)	511	1448	937
Twee of meer bewoners in oude, middelgrote rijwoning (tussen, hoek of 2-onder-1-kap)	584	1652	1068
Twee of meer bewoners in oude, grote rijwoning (tussen, hoek of 2-onder-1-kap)	773	2184	1411
Twee of meer bewoners in oude, grote vrijstaande woning	937	2647	1709

Van: 5.1.2.e
Verzonden: dinsdag 12 oktober 2021 19:06
Aan: 5.1.2.e

CC: 5.1.2.e)
Onderwerp: RE: Huiswerkjes komende dagen
Bijlagen: Opvolging BWO 12-10.docx

Categorieën: Groene categorie

Beste allen,

Hierbij alvast de conceptnotitie met hoever wij vandaag zijn gekomen.

Met iedereen afgesproken dat we de PMen morgenochtend met kleine uitloop naar de middag invullen. Morgen om uiterlijk 4 uur verspreiden we het stuk voor het ambtelijke vooroverleg op donderdag 10 uur. Dan kunnen we na dit overleg nog de laatste puntjes op de i zetten, zodat we onze bewindspersonen ook tijdig kunnen informeren voor het BWO van vrijdagochtend.

Tot zover!

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e

Van: 5.1.2.e @minbzk.nl>

Verzonden: dinsdag 12 oktober 2021 14:32

Aan: 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e @minfin.nl>; 5.1.2.e @minaz.nl>; 5.1.2.e @minaz.nl>; 5.1.2.e @minszw.nl>; 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e @minfin.nl>; 5.1.2.e @minbzk.nl>

CC: 5.1.2.e @minfin.nl>

Onderwerp: RE: Huiswerkjes komende dagen

5.1.2.e , e.a.

Ik zou gelet op de discussie over compensatie de volgende varianten graag uitgewerkt zien:

- 1) Maximale belastingvermindering plus maximale verlaging EB en ODE Elektriciteit (als basis in alle mogelijke varianten)
- 2) De basisvariant plus een verlaging van de EB en ODE op gas (een plus-variant geheel via de energiebelastingen)
- 3) De basisvariant plus een inkomensmaatregel gericht op lage inkomens en ook middeninkomens (een plus-variant met mix energiebelasting en inkomensmaatregel)

Waarbij 2) en 3) eventueel in twee verschillende maatvoeringen uitgewerkt kunnen worden.

5.1.2.i

Wij werken nog pakketje uit voor:

- a) tegengaan energiearmoede via gemeentelijke isolatievouchers 150 miljoen
- b) verlaging Btw op isolatiemateriaal 5.1.2.i

Van: 5.1.2.e @minezk.nl>

Verzonden: dinsdag 12 oktober 2021 11:16

Aan: 5.1.2.e @minfin.nl>; 5.1.2.e @minaz.nl>;
5.1.2.e @minaz.nl>; 5.1.2.e @minszw.nl>; 5.1.2.e
@minszw.nl>; 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e
@minbzk.nl>; 5.1.2.e @minfin.nl>

CC: 5.1.2.e @minfin.nl>

Onderwerp: RE: Huiswerkjes komende dagen

Ha,

Dank 5.1.2.e Ik heb nog een paar aanvullingen. Breder verslag volgt later vandaag.

- We gaan voor de varianten uit van circa de helft van de stijging (dus scenario 2 qua effect huishoudens)
- Er zijn op hoofdlijnen 2 varianten (1 volledig via energiebelastingen, 2 via mix energiebelastingen en standaard inkomensbeleid waarbij we zoveel mogelijk via energiebelastingen doen zodat compensatie herkenbaar is). Voor beide varianten moeten we inzichtelijk maken of we de logica van de Franse variant, met smoothing, kunnen toepassen en hoe dat er dan uit ziet in de praktijk.
- In beide hoofdvarianten moet er echt verlichting zijn voor de middeninkomens, met net wat meer effect voor de lage inkomens.
- Het resultaat moet op 2a4.
- Voor de MR is vrijdag kwart voor 10 een BWO waarin deze 2a4 besproken worden. Wij schieten voor donderdag einde dag nog ambtelijk overleg in.

Wij hebben bij SZW voor variant 1 2 varianten aangeleverd gisteren zodat we een beetje gevoel kunnen krijgen hoe de verschillende knoppen uitpakken. Op basis daarvan kunnen we even kijken welke varianten meest logisch zijn gelet op koopkrachteffecten.

Groeten 5.1.2.e

Van: 5.1.2.e @minfin.nl>

Verzonden: dinsdag 12 oktober 2021 11:02

Aan: 5.1.2.e @minaz.nl>; 5.1.2.e @minaz.nl>;
5.1.2.e @minszw.nl>; 5.1.2.e @minezk.nl>;
5.1.2.e @minszw.nl>; 5.1.2.e @mi zk l>; 5.1.2.e
@minbzk 5.1.2.e @minfin.nl>

CC: 5.1.2.e minfin.nl>

Onderwerp: Huiswerkjes komende dagen

Ha,

Om even de klokken gelijk te zetten, ik heb de MP net volgende horen concluderen qua huiswerk

1. Er komen drie variantjes voor compensatie huishoudens (FIN iom SZW en EZK)
  - Binnen de EB met evt mix van vermindering en tarief;
  - In combi van EB met standaard inkomensbeleid (om nog meer te richten op onderste helft inkomens)

- Een variant met smoothing (met kenmerken van Franse ingreep op gasprijs maar dan binnen EB), waarbij we nu verhogen vinger aan de pols houden en later verhogen of verlagen vanuit monitoring van de daadwerkelijke ontwikkeling. Als kan binnen het jaar anders in volgend jaar.
2. Voor bedrijven beredeneren waarom we niet doen. 5.1.2.i
  3. Over tafel gegaan om de helft van de prijsstijging te compenseren. Liggen nu twee scenario's voor de prijs. 5.1.2.i (voortouw EZK)
  4. Variantjes dekking maken (FIN)
  5. 5.1.2.i Werd gesproken over praktische maatregelen direct aan HHs (BZK iom IRF sectie).

Later deze week komt er nog een BWO om te zien wat er in de MR kan deze week.
Ben zo vrij geweest voorstel te doen wie stukje maakt.

Stuur vooral door

Met groeten,

5 1 2 e

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is toegezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen. De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.
This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message. The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is gezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen.

De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message.

The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is toegezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen. De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.
This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message. The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is toegezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen. De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.
This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message. The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

Van: 5.1.2.e)
Verzonden: dinsdag 12 oktober 2021 19:25
Aan: 5.1.2.e
@minfin.nl'
CC: 5.1.2.e)
Onderwerp: Ter voorbereiding op overleg prognose energietarieven
Bijlagen: Prognose leveringstarieven.docx
Categorieën: Groene categorie

Hoi allen,

Bij deze alvast een kort stuk over de energieprijzen, consumenten en leveranciers en een aantal prognoses. Deze kunnen wij morgen toelichten.

Tot morgen!

5 1 2 e

Van: 5.1.2.e)
Verzonden: woensdag 13 oktober 2021 10:35
Aan: 5.1.2.e)
Onderwerp: Fwd: Opvolging BWO 12-10.pdf
Bijlagen: Opvolging BWO 12-10.pdf

Categorieën: Groene categorie

Verstuurd vanaf mijn iPhone

Begin doorgestuurd bericht:

Van: "5.1.2.e)" 5.1.2.e @minezk.nl>
Datum: 13 oktober 2021 om 10:19:43 CEST
Aan: "5.1.2.e @minezk.nl>
Kopie: "5.1.2.e minezk.nl>, 5.1.2.e @minezk.nl>, "5.1.2.e @minezk.nl>
Onderwerp: Opvolging BWO 12-10.pdf

Dank! Heel fijn zo tussendoor kunnen reageren. In de tekst m'n opmerkingen.
 5.1.2.e, goed punt. Het is aan 5.1.2.e maar we moeten wmb wel echt stilstaan bij wat we
 dan doen hier. Wie houden we waarom overeind.
 Kan straks even.

Verstuurd vanaf mijn iPad

Van: 5.1.2.e)
Verzonden: woensdag 13 oktober 2021 10:44
Aan: 5.1.2.e)
Onderwerp: Fwd: Huiswerkjes komende dagen
Bijlagen: Opvolging BWO 12-10kvb.docx

Categorieën: Groene categorie

Verstuurd vanaf mijn iPhone

Begin doorgestuurd bericht:

Van: "5.1.2.e" <[redacted]@minaz.nl>
Datum: 13 oktober 2021 om 10:41:29 CEST
Aan: "5.1.2.e" <[redacted]@minezk.nl>
Kopie: 5.1.2.e <[redacted]minaz.nl>, 5.1.2.e <[redacted]minaz.nl>
Onderwerp: RE: Huiswerkjes komende dagen

Ha 5.1.2.e
 Dank! Hierbij mijn opmerkingen.
 Groeten,
 5.1.2.e

.....
 5.1.2.e
Kabinet Minister-President
Ministerie van Algemene Zaken

.....
 M 06-5.1.2.e
 [redacted]@minaz.nl

Van: 5.1.2.e <[redacted]ol@minezk.nl>
 Verzonden: dinsdag 12 oktober 2021 19:06
 Aan: 5.1.2.e <[redacted]>
 [redacted]
 [redacted]
 CC: 5.1.2.e <[redacted]>
 Onderwerp: RE: Huiswerkjes komende dagen

Beste allen,

Hierbij alvast de conceptnotitie met hoever wij vandaag zijn gekomen.

Met iedereen afgesproken dat we de PMen morgenochtend met kleine uitloop naar de middag invullen. Morgen om uiterlijk 4 uur verspreiden we het stuk voor het ambtelijke

vooroverleg op donderdag 10 uur. Dan kunnen we na dit overleg nog de laatste puntjes op de i zetten, zodat we onze bewindspersonen ook tijdig kunnen informeren voor het BWO van vrijdagochtend.

Tot zover!

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e

Van: 5.1.2.e @minbzk.nl>

Verzonden: dinsdag 12 oktober 2021 14:32

Aan: 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e @minfin.nl>; 5.1.2.e @minaz.nl>; 5.1.2.e minaz.nl>; 5.1.2.e @minszw.nl>; 5.1.2.e @minszw.nl>; 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e @minfin.nl>; 5.1.2.e n@minbzk.nl>

CC: 5.1.2.e @minfin.nl>

Onderwerp: RE: Huiswerkjes komende dagen

5.1.2.e , e.a.

Ik zou gelet op de discussie over compensatie de volgende varianten graag uitgewerkt zien:

1. Maximale belastingvermindering plus maximale verlaging EB en ODE Elektriciteit (als basis in alle mogelijke varianten)
2. De basisvariant plus een verlaging van de EB en ODE op gas (een plus-variant geheel via de energiebelastingen)
3. De basisvariant plus een inkomensmaatregel gericht op lage inkomens en ook middeninkomens (een plus-variant met mix energiebelasting en inkomensmaatregel)

Waarbij 2) en 3) eventueel in twee verschillende maatvoeringen uitgewerkt kunnen worden.

5.1.2.i

Wij werken nog pakketje uit voor:

- a. tegengaan energiearmoede via gemeentelijke isolatievouchers 150 miljoen
- b. verlaging Btw op isolatiemateriaal 5.1.2.i

Van: 5.1.2.e 5.1.2.e @minezk.nl>

Verzonden: dinsdag 12 oktober 2021 11:16

Aan: 5.1.2.e @minfin 5.1.2.e @minaz.nl>; 5.1.2.e @minaz.nl>; 5.1.2.e @minszw.nl>; 5.1.2.e @minszw.nl>; 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e @minbzk.nl>; 5.1.2.e @minfin.nl>

CC: 5.1.2.e [redacted]@minfin.nl>

Onderwerp: RE: Huiswerkjes komende dagen

Ha,

Dank 5.1.2.e Ik heb nog een paar aanvullingen. Breder verslag volgt later vandaag.

- We gaan voor de varianten uit van circa de helft van de stijging (dus scenario 2 qua effect huishoudens)
- Er zijn op hoofdlijnen 2 varianten (1 volledig via energiebelastingen, 2 via mix energiebelastingen en standaard inkomensbeleid waarbij we zoveel mogelijk via energiebelastingen doen zodat compensatie herkenbaar is). Voor beide varianten moeten we inzichtelijk maken of we de logica van de Franse variant, met smoothing, kunnen toepassen en hoe dat er dan uit ziet in de praktijk.
- In beide hoofdvarianten moet er echt verlichting zijn voor de middeninkomens, met net wat meer effect voor de lage inkomens.
- Het resultaat moet op 2a4.
- Voor de MR is vrijdag kwart voor 10 een BWO waarin deze 2a4 besproken worden. Wij schieten voor donderdag einde dag nog ambtelijk overleg in.

Wij hebben bij SZW voor variant 1 2 varianten aangeleverd gisteren zodat we een beetje gevoel kunnen krijgen hoe de verschillende knoppen uitpakken. Op basis daarvan kunnen we even kijken welke varianten meest logisch zijn gelet op koopkrachteffecten.

Groeten 5.1.2.e [redacted]

Van: 5.1.2.e [redacted]@minfin.nl>

Verzonden: dinsdag 12 oktober 2021 11:02

Aan: 5.1.2.e [redacted]@minaz.nl>; 5.1.2.e [redacted]

[redacted]@minaz.nl>; 5.1.2.e [redacted]@minszw.nl>; 5.1.2.e [redacted]

[redacted]@minezk.nl>; 5.1.2.e [redacted]@minszw.nl>;

5.1.2.e [redacted]@minezk.nl>; 5.1.2.e [redacted]

[redacted]@minbzk.nl>; 5.1.2.e [redacted]@minfin.nl>

CC: 5.1.2.e [redacted]@minfin.nl>

Onderwerp: Huiswerkjes komende dagen

Ha,

Om even de klokken gelijk te zetten, ik heb de MP net volgende horen concluderen qua huiswerk

1. Er komen drie variantjes voor compensatie huishoudens (FIN iom SZW en EZK)
  - Binnen de EB met evt mix van vermindering en tarief;
  - In combi van EB met standaard inkomensbeleid (om nog meer te richten op onderste helft inkomens)
  - Een variant met smoothing (met kenmerken van Franse ingreep op gasprijs maar dan binnen EB), waarbij we nu verhogen vinger aan de pols houden en later verhogen of verlagen vanuit monitoring van de daadwerkelijke ontwikkeling. Als kan binnen het jaar anders in volgend jaar.
2. Voor bedrijven beredeneren waarom we niet doen. 5.1.2.i [redacted]
[redacted]
[redacted]

3. Over tafel gegaan om de helft van de prijsstijging te compenseren. Liggen nu twee scenario's voor de prijs. 5.1.2.i

4. Variantjes dekking maken (FIN)

5. 5.1.2.i Werd gesproken over praktische maatregelen direct aan HHs (BZK iom IRF sectie).

Later deze week komt er nog een BWO om te zien wat er in de MR kan deze week. Ben zo vrij geweest voorstel te doen wie stukje maakt.

Stuur vooral door

Met groeten,

512

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is toegezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen. De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message. The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is gezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen.

De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message.

The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is toegezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen. De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message. The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is toegezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen. De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message. The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is gezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen.

De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard

Van: 5.1.2.e)
Verzonden: woensdag 13 oktober 2021 12:24
Aan: 5.1.2.e)
Onderwerp: FW: Opmerkingen bij eerste versie BWO stuk
Bijlagen: 10 13 SZW Inkomenseffecten varianten energie.docx

Van: 5.1.2.e @minszw.nl>
Verzonden: woensdag 13 oktober 2021 12:22
Aan: 5.1.2.e minfin.nl>; 5.1.2.e
 @minezk.nl>; 5.1.2.e @minezk.nl>
CC: 5.1.2.e 5.1.2.ef@minfin.nl>; 5.1.2.e
 @minfin.nl>; 5.1.2.e minfin.nl>; 5.1.2.e
 @minfin.nl>; 5.1.2.e @minfin.nl>; 5.1.2.e
 @minfin.nl>; 5.1.2.e @minfin.nl>; 5.1.2.e
 @minfin.nl>; 5.1.2.e @minfin.nl>; 5.1.2.e
 @minfin.nl>; 5.1.2.e @minszw.nl>
Onderwerp: RE: Opmerkingen bij eerste versie BWO stuk

Sneller dan verwacht, hierbij ook variant 2 toegevoegd.

Groet, 5.1.2.e

Van: 5.1.2.e)
Verzonden: woensdag 13 oktober 2021 12:15
Aan: 5.1.2.e @minfin.nl>; 5.1.2.e
 @minezk.nl>; 5.1.2.e @minezk.nl>
CC: 5.1.2.e @minfin.nl>; 5.1.2.e
 @minfin.nl>; 5.1.2.e @minfin.nl>; 5.1.2.e
 minfin.nl>; 5.1.2.e @minfin.nl>; 5.1.2.e
 @minfin.nl>; 5.1.2.e @minfin.nl>; 5.1.2.e
 @minfin.nl>; 5.1.2.e
 @minfin.nl>; 5.1.2.e @minszw.nl>
Onderwerp: RE: Opmerkingen bij eerste versie BWO stuk

Hoi 5.1.2.e

In de bijlage de inkomenseffecten van de prijsstijging, variant 1 + teksten. We kijken nog even naar variant 2. Die volgt zsm.

Groet, 5.1.2.e

Van: 5.1.2.e @minfin.nl>
Verzonden: woensdag 13 oktober 2021 12:14
Aan: 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e
 @minezk.nl>
CC: 5.1.2.e @minfin.nl>; 5.1.2.e
 @minfin.nl>; 5.1.2.e @minfin.nl>; 5.1.2.e

Onderwerp: Opmerkingen bij eerste versie BWO stuk

5 1 2 e

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is toegezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen. De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message. The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

Van: 5.1.2.e
Verzonden: woensdag 13 oktober 2021 12:57
Aan: 5.1.2.e
CC: 5.1.2.e
Onderwerp: RE: Ter voorbereiding op overleg prognose energietarieven

Categorieën: Groene categorie

Dag allen,

Ter info: Ik heb nav ons gesprek vanochtend nogmaals naar de rabobank stukken gekeken en zag dat ze de prognose hebben aangepast naar een gemiddelde stijging van 900 euro in de energierekening (<https://www.rabobank.nl/kennis/s011193074-voor-huishoudens-is-extreme-stijging-van-gasprijzen-zorgwekkend> en <https://www.rabobank.nl/kennis/s011193420-rijdt-de-gascrisis-het-economische-herstel-in-de-wielen>). Dat is alweer 50% hoger dan wat ze eerder communiceerden en toont ook weer aan met wat voor volatiliteit we te maken hebben.

Misschien handig om af te stemmen hoe we met alle prijsprognoses omgaan.

Groeten,

5.1.2.e

Van: 5.1.2.e @minfin.nl>
Verzonden: woensdag 13 oktober 2021 09:28
Aan: 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e @minfin.nl>; 5.1.2.e @minfin.nl>
Onderwerp: RE: Ter voorbereiding op overleg prognose energietarieven

Heb ik gedaan!

Van: 5.1.2.e @minezk.nl>
Verzonden: woensdag 13 oktober 2021 09:07
Aan: 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e @minfin.nl>; 5.1.2.e @minfin.nl>; 5.1.2.e @minfin.nl>
Onderwerp: RE: Ter voorbereiding op overleg prognose energietarieven

Hoi allen,

Is het voor jullie toevallig mogelijk om dit overleg een half uurtje te vervroegen naar 10.30?

Hoor het graag!

Groet,

5.1.2.e

Van: 5.1.2.e @minezk.nl>
Verzonden: dinsdag 12 oktober 2021 19:25
Aan: 5.1.2.e @minfin.nl>; 5.1.2.e @minfin.nl>; 5.1.2.e @minfin.nl>
CC: 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e

5.1.2.e @minezk.nl>

Onderwerp: Ter voorbereiding op overleg prognose energietarieven

Hoi allen,

Bij deze alvast een kort stuk over de energieprijzen, consumenten en leveranciers en een aantal prognoses. Deze kunnen wij morgen toelichten.

Tot morgen!

5 1 2 e

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is gezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen.

De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message.

The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is toegezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen. De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message. The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

Van: 5.1.2.e)
Verzonden: woensdag 13 oktober 2021 13:56
Aan: 5.1.2.e)
Onderwerp: FW: Opmerkingen bij eerste versie BWO stuk
Bijlagen: Input FJZ-UHB-Ketentafel overige middelen 13102021.docx; Opvolging BWO 12-10 opmerkingen FIN.docx

Categorieën: Groene categorie

Van: 5.1.2.e minfin.nl>
Verzonden: woensdag 13 oktober 2021 12:14
Aan: 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e @minezk.nl>
CC: 5.1.2.e @minfin.nl>; 5.1.2.e @minfin.nl>; 5.1.2.e @minfin.nl>; 5.1.2.e @minfin.nl>; 5.1.2.e minfin.nl>; 5.1.2.e @minfin.nl>; 5.1.2.e @minfin.nl>; 5.1.2.e @minfin.nl>; 5.1.2.e minszw.nl>; 5.1.2.e @minfin.nl>
Onderwerp: Opmerkingen bij eerste versie BWO stuk

Ha 5.1.2.e ,

Dank voor delen van het concept stuk voor BWO. Hierbij alvast onze eerste opmerkingen. Belangrijkste is dat zo helder mogelijk is tot welke tarieven etc. precies wordt besloten.

Daarnaast voor jullie achtergrond: er is vanuit Belastingdienst gekeken in hoeverre EB mogelijk is om adaptief gedurende het jaar vorm te geven. Zie hiervoor stuk in bijlage.

Tot slot zit BTW-effect nu niet in de kosten. Kijken hier op dit moment nog naar.

Hartelijke groet,

5 1 2 e

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is toegezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen. De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.
 This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message. The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

Van: 5.1.2.e
Verzonden: woensdag 13 oktober 2021 14:20
Aan: 5.1.2.e)
Onderwerp: FW: Huiswerkjes komende dagen
Bijlagen: Bijlage - Notitie dekkingsopties voor bwo.docx

Categorieën: Groene categorie

Van: 5.1.2.e @minfin.nl>
Verzonden: woensdag 13 oktober 2021 09:42
Aan: 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e p@minezk.nl>; 5.1.2.e @minszw.nl>; 5.1.2.e @minezk.nl>
CC: 5.1.2.e @minfin.nl>; 5.1.2.e @minfin.nl>; 5.1.2.e @minfin.nl>; 5.1.2.e @minfin.nl>; 5.1.2.e @minfin.nl>
Onderwerp: RE: Huiswerkjes komende dagen

Ha allen

Bijgaand onze notitie voor het volgende huiswerk zoals die zojuist bij ons de lijn is gegaan. Wij delen dit alvast onder voorbehoud van afstemming met de politieke leiding.

4. *Variantjes dekking maken (FIN)*

Ter toelichting: we hebben gepoogd het overzicht beknopt te houden, en te beperken tot expliciet tijdelijke opties. Structurele hervormingen zijn daarom niet opgenomen. Hierbij bovendien de beperkingen in de uitvoering op deze termijn (parameterwijzigingen) in acht genomen.

Motie Hermans vormt de basis, daarnaast zien wij een beperkt aantal aanvullende opties.

Het is een beknopt stuk geworden. Graag horen we jullie eventuele reactie daarom **vanmiddag voor 14.00 uur**. Dan kunnen we deze nog meenemen in de versie voor de minister.

Met vriendelijke groet

5.1.2.e

.....
Algemene Financiële en Economische Politiek
Ministerie van Financiën

Korte Voorhout 7 | 2511 CW | Den Haag
 Postbus 20201 | 2500 EE | Den Haag

.....
 T 06 5.1.2.e

.....
 m n l

Van: 5.1.2.e @minezk.nl>
Verzonden: dinsdag 12 oktober 2021 19:06
Aan: 5.1.2.e @minbzk.nl>; 5.1.2.e @minfin.nl>; 5.1.2.e @minaz.nl>; 5.1.2.e @minaz.nl>; 5.1.2.e @minszw.nl>; 5.1.2.e @minszw.nl>; 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e @minfin.nl>; 5.1.2.e @minbzk.nl>; 5.1.2.e @minezk.nl>
CC: 5.1.2.e @minfin.nl>; 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e @minezk.nl>
Onderwerp: RE: Huiswerkjes komende dagen

Beste allen,

Hierbij alvast de conceptnotitie met hoever wij vandaag zijn gekomen.

Met iedereen afgesproken dat we de PMen morgenochtend met kleine uitloop naar de middag invullen. Morgen om uiterlijk 4 uur verspreiden we het stuk voor het ambtelijke vooroverleg op donderdag 10 uur. Dan kunnen we na dit overleg nog de laatste puntjes op de i zetten, zodat we onze bewindspersonen ook tijdig kunnen informeren voor het BWO van vrijdagochtend.

Tot zover!

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e

Van: 5.1.2.e @minbzk.nl>

Verzonden: dinsdag 12 oktober 2021 14:32

Aan: 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e

@minfin.nl>; 5.1.2.e @minaz.nl>; 5.1.2.e

@minaz.nl>; 5.1.2.e @minszw.nl>; 5.1.2.e

@minszw.nl>; 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e

@minfin.nl>; 5.1.2.e @minbzk.nl>

CC: 5.1.2.e minfin.nl>

Onderwerp: RE: Huiswerkjes komende dagen

5.1.2.e , e.a.

Ik zou gelet op de discussie over compensatie de volgende varianten graag uitgewerkt zien:

- 1) Maximale belastingvermindering plus maximale verlaging EB en ODE Elektriciteit (als basis in alle mogelijke varianten)
- 2) De basisvariant plus een verlaging van de EB en ODE op gas (een plus-variant geheel via de energiebelastingen)
- 3) De basisvariant plus een inkomensmaatregel gericht op lage inkomens en ook middeninkomens (een plus-variant met mix energiebelasting en inkomensmaatregel)

Waarbij 2) en 3) eventueel in twee verschillende maatvoeringen uitgewerkt kunnen worden.

De derde variant werd zowel door minister BZK als minister FIN genoemd als wenselijk.

Wij werken nog pakketje uit voor:

- a) tegengaan energiearmoede via gemeentelijke isolatievouchers 150 miljoen
- b) verlaging Btw op isolatiemateriaal (expliciete wens minister BZK om dat vrijdag terug op tafel te hebben)

Van: 5.1.2.e @minezk.nl>

Verzonden: dinsdag 12 oktober 2021 11:16

Aan: 5.1.2.e t@minfin.nl>; 5.1.2.e @minaz.nl>;

5.1.2.e @minaz.nl>; 5.1.2.e @minszw.nl>; 5.1.2.e

@minszw.nl>; 5.1.2.e minezk.nl>; 5.1.2.e

@minbzk.nl>; 5.1.2.e @minfin.nl>

CC: 5.1.2.e [redacted]@minfin.nl>

Onderwerp: RE: Huiswerkjes komende dagen

Ha,

Dank 5.1.2.e Ik heb nog een paar aanvullingen. Breder verslag volgt later vandaag.

- We gaan voor de varianten uit van circa de helft van de stijging (dus scenario 2 qua effect huishoudens)
- Er zijn op hoofdlijnen 2 varianten (1 volledig via energiebelastingen, 2 via mix energiebelastingen en standaard inkomensbeleid waarbij we zoveel mogelijk via energiebelastingen doen zodat compensatie herkenbaar is). Voor beide varianten moeten we inzichtelijk maken of we de logica van de Franse variant, met smoothing, kunnen toepassen en hoe dat er dan uit ziet in de praktijk.
- In beide hoofdvarianten moet er echt verlichting zijn voor de middeninkomens, met net wat meer effect voor de lage inkomens.
- Het resultaat moet op 2a4.
- Voor de MR is vrijdag kwart voor 10 een BWO waarin deze 2a4 besproken worden. Wij schieten voor donderdag einde dag nog ambtelijk overleg in.

Wij hebben bij SZW voor variant 1 2 varianten aangeleverd gisteren zodat we een beetje gevoel kunnen krijgen hoe de verschillende knoppen uitpakken. Op basis daarvan kunnen we even kijken welke varianten meest logisch zijn gelet op koopkrachteffecten.

Groeten 5.1.2.e [redacted]

Van: 5.1.2.e [redacted]@minfin.nl>

Verzonden: dinsdag 12 oktober 2021 11:02

Aan: 5.1.2.e [redacted]@minaz.nl>; 5.1.2.e [redacted]@minaz.nl>;

5.1.2.e [redacted]@minszw.nl>; 5.1.2.e [redacted]@minezk.nl>;

5.1.2.e [redacted]@minszw.nl>; 5.1.2.e [redacted]@minezk.nl>; 5.1.2.e [redacted]@minbzk.nl>; 5.1.2.e [redacted]@minfin.nl>

CC 5.1.2.e [redacted]@minfin.nl>

Onderwerp: Huiswerkjes komende dagen

Ha,

Om even de klokken gelijk te zetten, ik heb de MP net volgende horen concluderen qua huiswerk

1. Er komen drie variantjes voor compensatie huishoudens (FIN iom SZW en EZK)
  - Binnen de EB met evt mix van vermindering en tarief;
  - In combi van EB met standaard inkomensbeleid (om nog meer te richten op onderste helft inkomens)
  - Een variant met smoothing (met kenmerken van Franse ingreep op gasprijs maar dan binnen EB), waarbij we nu verhogen vinger aan de pols houden en later verhogen of verlagen vanuit monitoring van de daadwerkelijke ontwikkeling. Als kan binnen het jaar anders in volgend jaar.
2. Voor bedrijven beredeneren waarom we niet doen. Ik heb MINEZK horen noemen dat lastig te richten is, zij kunnen doorberekenen, zitten grote multinationals achter en aantal bedrijven had al moeilijk (voortouw EZK);
3. Over tafel gegaan om de helft van de prijsstijging te compenseren. Liggen nu twee scenario's voor de prijs. Vanuit MINFIN nog behoefte aan extra duiding op gasprijs (voortouw EZK)
4. Variantjes dekking maken (FIN)
5. BZK wil flankerend beleid en maakt pakketje. Werd gesproken over praktische maatregelen direct aan HHs (BZK iom IRF sectie).

Later deze week komt er nog een BWO om te zien wat er in de MR kan deze week.

Ben zo vrij geweest voorstel te doen wie stukje maakt.

Stuur vooral door

Met groeten,

512e

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is toegezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen. De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message. The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is gezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen.

De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message.

The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is toegezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen. De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message. The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is toegezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen. De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message. The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is gezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen.

De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message.

The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

Van: 5.1.2.e)
Verzonden: woensdag 13 oktober 2021 15:15
Aan: 5.1.2.e
CC: 5.1.2.e
)
Onderwerp: RE: Huiswerkjes komende dagen
Bijlagen: Bijlage - Notitie dekkingsopties voor bwo.docx
Categorieën: Groene categorie

Ha 5.1.2.e

Dank! Volgens mij dan handig om bijgevoegde toevoeging nog te doen.
 Ik had met 5.1.2.e nog even contact over de bredere uitvoering van de motie Hermans.
 Volgens mij handig om dit op te lossen door de volgende besispunten te formuleren.

1. Wordt richting de MR voorgesteld om een variant voor compensatie in te brengen en zo ja welke variant?
2. Wordt richting de MR voorgesteld de voorgestelde derving te dekken en zo ja op welke wijze?
3. Indien dekking via de Motie Hermans wordt voorgesteld, welk bedrag resteert dan voor uitvoering van deze motie voor burgers en bedrijven?

Zou dit zo helpen?

Groeten 5.1.2.e

Van: 5.1.2.e @minfin.nl>
Verzonden: woensdag 13 oktober 2021 14:46
Aan: 5.1.2.e @minezk.nl>
CC: 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e @minszw.nl>; 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e @minfin.nl>; 5.1.2.e @minfin.nl>; 5.1.2.e @minfin.nl>; 5.1.2.e @minfin.nl>; 5.1.2.e @minezk.nl>
Onderwerp: RE: Huiswerkjes komende dagen

Ha 5.1.2.e

Dank voor de check. Terechte vraag naar motie Hermans. Wij hebben hierbij echter bewust geen bedrag genoemd. Bij de motie Hermans is de dekking het wegstrepen van de struc reeks (dus volgens de verhouding 375/125 burgers/bedrijven). Motie Hermans (lang voor kort) is echter geen gebruikelijke dekking op basis van de begrotingsregels. Daarom moet qua bedrag eerst op basis van de inhoud naar de gewenste compensatie worden gekeken en wat daar de omvang is. Gegeven die budgettaire opgave in 2022 wordt gekeken in hoeverre hoe de struc reeks als invulling dient, evt. samen met de andere genoemde dekkingsopties.

Vriendelijke groet

5.1.2.e

.....
 Algemene Financiële en Economische Politiek
 Ministerie van Financiën

T 06 21 5.1.2.e
n l

Van: 5.1.2.e @minezk.nl>

Verzonden: woensdag 13 oktober 2021 11:54

Aan: 5.1.2.e @minfin.nl>

CC: 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e @minszw.nl>; 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e minfin.nl>; 5.1.2.e minfin.nl>; 5.1.2.e @minfin.nl>; 5.1.2.e @minfin.nl>; 5.1.2.e @minezk.nl>

Onderwerp: Re: Huiswerkjes komende dagen

Ha 5.1.2.e

Veel dank!

Wij hebben nog 1 verzoek. Zouden jullie in het stukje nog kunnen aangeven wat variant 1 qua dekking oplevert, en dit uitgesplitst naar huishoudens en bedrijven?

Groeten 5.1.2.e

Verstuurd vanaf mijn iPhone

Op 13 okt. 2021 om 09:42 heeft 5.1.2.e @minfin.nl> het volgende geschreven:

Ha allen

Bijgaand onze notitie voor het volgende huiswerk zoals die zojuist bij ons de lijn is gegaan. Wij delen dit alvast onder voorbehoud van afstemming met de politieke leiding.

4. Variantjes dekking maken (FIN)

Ter toelichting: we hebben gepoogd het overzicht beknopt te houden, en te beperken tot expliciet tijdelijke opties. Structurele hervormingen zijn daarom niet opgenomen. Hierbij bovendien de beperkingen in de uitvoering op deze termijn (parameterwijzigingen) in acht genomen.

Motie Hermans vormt de basis, daarnaast zien wij een beperkt aantal aanvullende opties.

Het is een beknopt stuk geworden. Graag horen we jullie eventuele reactie daarom **vanmiddag voor 14.00 uur**. Dan kunnen we deze nog meenemen in de versie voor de minister.

Met vriendelijke groet

5.1.2.e

Algemene Financiële en Economische Politiek

Ministerie van Financiën
Korte Voorhout 7 | 2511 CW | Den Haag
Postbus 20201 | 2500 EE | Den Haag

T 06 5.1.2.e
n l

Van: 5.1.2.e @minezk.nl>

Verzonden: dinsdag 12 oktober 2021 19:06

Aan: 5.1.2.e @minbzk.nl>; 5.1.2.e @minfin.nl>;
5.1.2.e @minaz.nl>; 5.1.2.e
@minaz.nl>; 5.1.2.e @minszw.nl>; 5.1.2.e
@minszw.nl>; 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e
@minfin.nl>; 5.1.2.e
@minbzk.nl>; 5.1.2.e
@minezk.nl>

CC: 5.1.2.e @minfin.nl>; 5.1.2.e @minezk.nl>;
5.1.2.e @minezk.nl>

Onderwerp: RE: Huiswerkjes komende dagen

Beste allen,

Hierbij alvast de conceptnotitie met hoever wij vandaag zijn gekomen.

Met iedereen afgesproken dat we de PMen morgenochtend met kleine uitloop naar de middag invullen. Morgen om uiterlijk 4 uur verspreiden we het stuk voor het ambtelijke vooroverleg op donderdag 10 uur. Dan kunnen we na dit overleg nog de laatste puntjes op de i zetten, zodat we onze bewindspersonen ook tijdig kunnen informeren voor het BWO van vrijdagochtend.

Tot zover!

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e

Van: 5.1.2.e @minbzk.nl>

Verzonden: dinsdag 12 oktober 2021 14:32

Aan: 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e
@minfin.nl>; 5.1.2.e @minaz.nl>; Smith, mw.
5.1.2.e @minaz.nl>; 5.1.2.e @minszw.nl>; 5.1.2.e
@minszw.nl>; 5.1.2.e @minezk.nl>;
5.1.2.e @minfin.nl>; 5.1.2.e
@minbzk.nl>

CC: 5.1.2.e @minfin.nl>

Onderwerp: RE: Huiswerkjes komende dagen

5.1.2.e .a.

Ik zou gelet op de discussie over compensatie de volgende varianten graag uitgewerkt zien:

- 1) Maximale belastingvermindering plus maximale verlaging EB en ODE Elektriciteit (als basis in alle mogelijke varianten)

- 2) De basisvariant plus een verlaging van de EB en ODE op gas (een plus-variant geheel via de energiebelastingen)
- 3) De basisvariant plus een inkomensmaatregel gericht op lage inkomens en ook middeninkomens (een plus-variant met mix energiebelasting en inkomensmaatregel)

Waarbij 2) en 3) eventueel in twee verschillende maatvoeringen uitgewerkt kunnen worden.

5.1.2.i

Wij werken nog pakketje uit voor:

- a) tegengaan energiearmoede via gemeentelijke isolatievouchers 150 miljoen
- b) verlaging Btw op isolatiemateriaal 5.1.2.i

Van: 5.1.2.e @minezk.nl>

Verzonden: dinsdag 12 oktober 2021 11:16

Aan: 5.1.2.e @minfin.nl>; 5.1.2.e

@minaz.nl>; 5.1.2.e minaz.nl>; 5.1.2.e

@minszw.5.1.2.e @minszw.nl>; 5.1.2.e

@minezk.nl>; 5.1.2.e @minbzk.nl>; 5.1.2.e

@minfin.nl>

CC: 5.1.2.e @minfin.nl>

Onderwerp: RE: Huiswerkjes komende dagen

Ha,

Dank 5.1.2.e! Ik heb nog een paar aanvullingen. Breder verslag volgt later vandaag.

- We gaan voor de varianten uit van circa de helft van de stijging (dus scenario 2 qua effect huishoudens)
- Er zijn op hoofdlijnen 2 varianten (1 volledig via energiebelastingen, 2 via mix energiebelastingen en standaard inkomensbeleid waarbij we zoveel mogelijk via energiebelastingen doen zodat compensatie herkenbaar is). Voor beide varianten moeten we inzichtelijk maken of we de logica van de Franse variant, met smoothing, kunnen toepassen en hoe dat er dan uit ziet in de praktijk.
- In beide hoofdvarianten moet er echt verlichting zijn voor de middeninkomens, met net wat meer effect voor de lage inkomens.
- Het resultaat moet op 2a4.
- Voor de MR is vrijdag kwart voor 10 een BWO waarin deze 2a4 besproken worden. Wij schieten voor donderdag einde dag nog ambtelijk overleg in.

Wij hebben bij SZW voor variant 1 2 varianten aangeleverd gisteren zodat we een beetje gevoel kunnen krijgen hoe de verschillende knoppen uitpakken. Op basis daarvan kunnen we even kijken welke varianten meest logisch zijn gelet op koopkrachteffecten.

Groeten 5.1.2.e

Van: 5.1.2.e.1.2.e @minfin.nl>

Verzonden: dinsdag 12 oktober 2021 11:02

Aan: 5.1.2.e [redacted] @minaz.nl>; 5.1.2.e [redacted] @minaz.nl>; 5.1.2.e [redacted] @minszw.nl>; 5.1.2.e [redacted] minezk.nl>; 5.1.2.e [redacted] @minszw.nl>; 5.1.2.e [redacted] @minezk.nl>; 5.1.2.e [redacted] @minbzk.nl>; 5.1.2.e [redacted] @minfin.nl>
CC: 5.1.2.e [redacted] @minfin.nl>
Onderwerp: Huiswerkjes komende dagen

Ha,
Om even de klokken gelijk te zetten, ik heb de MP net volgende horen concluderen qua huiswerk

1. Er komen drie variantjes voor compensatie huishoudens (FIN iom SZW en EZK)
  - Binnen de EB met evt mix van vermindering en tarief;
  - In combi van EB met standaard inkomensbeleid (om nog meer te richten op onderste helft inkomens)
  - Een variant met smoothing (met kenmerken van Franse ingreep op gasprijs maar dan binnen EB), waarbij we nu verhogen vinger aan de pols houden en later verhogen of verlagen vanuit monitoring van de daadwerkelijke ontwikkeling. Als kan binnen het jaar anders in volgend jaar.
2. Voor bedrijven beredeneren waarom we niet doen. 5.1.2.i [redacted]
[redacted]
[redacted]
3. Over tafel gegaan om de helft van de prijsstijging te compenseren. Liggen nu twee scenario's voor de prijs. 5.1.2.i [redacted]
[redacted] voortouw EZK)
4. Variantjes dekking maken (FIN)
5. 5.1.2.i [redacted] Werde gesproken over praktische maatregelen direct aan HHs (BZK iom IRF sectie).

Later deze week komt er nog een BWO om te zien wat er in de MR kan deze week.
Ben zo vrij geweest voorstel te doen wie stukje maakt.

Stuur vooral door

Met groeten,

5.1.2.e [redacted]

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is toegezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen. De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message. The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is gezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen.

De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you

Van: 5.1.2.e)
Verzonden: woensdag 13 oktober 2021 15:47
Aan: 5.1.2.e)
Onderwerp: Hhprofielen varianten
Bijlagen: Huishoudprofielen varianten.docx

Categorieën: Groene categorie

Hoi beide,

Bij deze de mutatie in het belastingdeel op de energierekening van huishoudprofielen in de 5 varianten t.o.v. het basispad. Het ziet er niet naar uit dat het wel/niet aanpassen van de gastarieven een grote impact heeft op het totaaleffect (max 23 euro verschil op een lastenverlichting van 480-500 euro).

Groeten,

5 1 2 e

Van: 5.1.2.e @minszw.nl>
Verzonden: woensdag 13 oktober 2021 18:08
Aan: 5.1.2.e 5.1.2.e
CC: 5.1.2.e
 [Redacted]
 [Redacted]
 [Redacted]
 [Redacted]
Onderwerp: RE: Huiswerkjes komende dagen
Bijlagen: 10 13 SZW Inkomenseffecten varianten energie (4 varianten)_DEF.docx

Categorieën: Groene categorie

Hoi 5.1.2.e ,

Zojuist heeft 5.1.2.e met 5.1.2.e besproken dat we voor het ambtelijk vooroverleg morgen 4 varianten in het memo opnemen. Onze inzet is om morgen tot één ambtelijk geadviseerde variant te komen, die het beste aansluit bij de afspraken tijdens het vorige BWO.

Je kunt de varianten als volgt lezen:

- Variant 1a (kost 3,2 mld): alles in EB, zowel tarieven (electra en een beetje gas) als verhoging belastingvermindering. Alles dus in één instrument (de EB). De tarieven grijpen vooral aan op de uitschieters (hh-ens met hoog verbruik). De belastingvermindering is vooral positief voor lage en midden inkomens en leidt daarmee tot een verbetering van de mediane inkomenseffecten.
- Variant 1b (3,2 mld) is bijna gelijk aan variant 1a maar verlaagt alleen het tarief van electra (dus tarief gas wordt niet verlaagd). De effecten zijn bijna identiek aan 1a. Vraag is of je voor het verhaal toch niet iets in gas wil doen (in hoge gasprijzen zit probleem vs prikkel tot elektrificatie).
- Variant 2 (3,2 mld) vervangt de tarieven in de EB voor een verhoging van de AHK (inkomstenbelasting dus). Variant 2 is minder gericht dan 1 (zowel a als b). Iets meer uitschieters aan de onderkant. Daarnaast leidt de variant tot relatief veel overcompensatie. Circa 16% vd hh-ens er op vooruit vs 7% in 1b (is puur deadweight-loss).
- Variant 3 (kost 2,9 mld) verhoogd de belastingvermindering zodat een huishouden met een gemiddeld energiegebruik 430 euro minder gaat betalen tov het basispad. De effecten lijken op die van variant 2, met net iets minder overcompensatie en negatieve uitschieters aan de onderkant. Voordeel van variant 3 tov 2 is natuurlijk wel dat de oplossing binnen het instrument van de EB blijft.

Kortom: de afspraken van het BWO volgende kom je dan uit op variant 1 (zowel a als b).

Groet, 5.1.2.e

Van: 5.1.2.e minezk.nl>
Verzonden: woensdag 13 oktober 2021 15:15
Aan: 5.1.2.e @minfin.nl>
CC: 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e @minszw.nl>; 5.1.2.e @minezk.nl>;

5.1.2.e @minfin.nl>; 5.1.2.e @minfin.nl>; 5.1.2.e
@minfin.nl>; 5.1.2.e @minfin.nl>; 5.1.2.e
@minezk.nl>

Onderwerp: RE: Huiswerkjes komende dagen

Ha 5.1.2.e

Dank! Volgens mij dan handig om bijgevoegde toevoeging nog te doen.

Ik had met Fabrice nog even contact over de bredere uitvoering van de motie Hermans.

Volgens mij handig om dit op te lossen door de volgende beslispunten te formuleren.

1. Wordt richting de MR voorgesteld om een variant voor compensatie in te brengen en zo ja welke variant?
2. Wordt richting de MR voorgesteld de voorgestelde derving te dekken en zo ja op welke wijze?
3. Indien dekking via de Motie Hermans wordt voorgesteld, welk bedrag resteert dan voor uitvoering van deze motie voor burgers en bedrijven?

Zou dit zo helpen?

Groeten 5.1.2.e

Van: 5.1.2.e @minfin.nl>

Verzonden: woensdag 13 oktober 2021 14:46

Aan: 5.1.2.e @minezk.nl>

CC: 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e
@minszw.nl>; 5.1.2.e @minezk.nl>;
5.1.2.e @minfin.nl>; 5.1.2.e @minfin.nl>; 5.1.2.e
@minfin.nl>; 5.1.2.e @minfin.nl>; 5.1.2.e
@minezk.nl>

Onderwerp: RE: Huiswerkjes komende dagen

Ha 5.1.2.e

Dank voor de check. Terechte vraag naar motie Hermans. Wij hebben hierbij echter bewust geen bedrag genoemd. Bij de motie Hermans is de dekking het wegstrepen van de struc reeks (dus volgens de verhouding 375/125 burgers/bedrijven). Motie Hermans (lang voor kort) is echter geen gebruikelijke dekking op basis van de begrotingsregels. Daarom moet qua bedrag eerst op basis van de inhoud naar de gewenste compensatie worden gekeken en wat daar de omvang is. Gegeven die budgettaire opgave in 2022 wordt gekeken in hoeverre hoe de struc reeks als invulling dient, evt. samen met de andere genoemde dekkingsopties.

Vriendelijke groet

5.1.2.e

.....
Algemene Financiële en Economische Politiek

Ministerie van Financiën

Korte Voorhout 7 | 2511 CW | Den Haag

Postbus 20201 | 2500 EE | Den Haag

.....
T 06 5.1.2.e
@minfin.nl

Van: 5.1.2.e @minezk.nl>
Verzonden: woensdag 13 oktober 2021 11:54
Aan: 5.1.2.e 5.1.2.e @minfin.nl>
CC: 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e @minszw.nl>; 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e @minfin.nl>; 5.1.2.e @minfin.nl>; 5.1.2.e @minfin.nl>; 5.1.2.e @minfin.nl>; 5.1.2.e @minezk.nl>
Onderwerp: Re: Huiswerkjes komende dagen

Ha 5.1.2.e

Veel dank!

Wij hebben nog 1 verzoek. Zouden jullie in het stukje nog kunnen aangeven wat variant 1 qua dekking oplevert, en dit uitgesplitst naar huishoudens en bedrijven?

Groeten 5.1.2.e

Verstuurd vanaf mijn iPhone

Op 13 okt. 2021 om 09:42 heeft 5.1.2.e @minfin.nl> het volgende geschreven:

Ha allen

Bijgaand onze notitie voor het volgende huiswerk zoals die zojuist bij ons de lijn is gegaan. Wij delen dit alvast onder voorbehoud van afstemming met de politieke leiding.

4. Variantjes dekking maken (FIN)

Ter toelichting: we hebben gepoogd het overzicht beknopt te houden, en te beperken tot expliciet tijdelijke opties. Structurele hervormingen zijn daarom niet opgenomen. Hierbij bovendien de beperkingen in de uitvoering op deze termijn (parameterwijzigingen) in acht genomen.

Motie Hermans vormt de basis, daarnaast zien wij een beperkt aantal aanvullende opties.

Het is een beknopt stuk geworden. Graag horen we jullie eventuele reactie daarom **vanmiddag voor 14.00 uur**. Dan kunnen we deze nog meenemen in de versie voor de minister.

Met vriendelijke groet

5.1.2.e

.....
Algemene Financiële en Economische Politiek

Ministerie van Financiën

Korte Voorhout 7 | 2511 CW | Den Haag

Postbus 20201 | 2500 EE | Den Haag
.....

T 06 5.1.2.e

5.1.2.e@minfin.nl

Van: 5.1.2.e minezk.nl>

Verzonden: dinsdag 12 oktober 2021 19:06

Aan: 5.1.2.e @minbzk.nl>; 5.1.2.e

5.1.2.e@minaz.nl>; 5.1.2.e

@minaz.nl>; 5.1.2.e @minszw.nl>; 5.1.2.e

@minszw.nl>; 5.1.2.e minezk.nl>; 5.1.2.e

@minfin.nl>; 5.1.2.e

@minbzk.nl>; 5.1.2.e

@minezk.nl>

CC: 5.1.2.e @minfin.nl>; 5.1.2.e @minezk.nl>;

5.1.2.e @minezk.nl>

Onderwerp: RE: Huiswerkjes komende dagen

Beste allen,

Hierbij alvast de conceptnotitie met hoever wij vandaag zijn gekomen.

Met iedereen afgesproken dat we de PMen morgenochtend met kleine uitloop naar de middag invullen. Morgen om uiterlijk 4 uur verspreiden we het stuk voor het ambtelijke vooroverleg op donderdag 10 uur. Dan kunnen we na dit overleg nog de laatste puntjes op de i zetten, zodat we onze bewindspersonen ook tijdig kunnen informeren voor het BWO van vrijdagochtend.

Tot zover!

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e

Van: 5.1.2.e @minbzk.nl>

Verzonden: dinsdag 12 oktober 2021 14:32

Aan: 5.1.2.e @5.1.2.e

5.1.2.e @minaz.nl>; 5.1.2.e

@minaz.nl>; 5.1.2.e @minszw.nl>; 5.1.2.e

@minszw.nl>; 5.1.2.e @minezk.nl>;

5.1.2.e @minfin.nl>; 5.1.2.e

@minbzk.nl>

CC: 5.1.2.e [redacted] @minfin.nl>

Onderwerp: RE: Huiswerkjes komende dagen

5.1.2.e [redacted], e.a.

Ik zou gelet op de discussie over compensatie de volgende varianten graag uitgewerkt zien:

- 1) Maximale belastingvermindering plus maximale verlaging EB en ODE Elektriciteit (als basis in alle mogelijke varianten)
- 2) De basisvariant plus een verlaging van de EB en ODE op gas (een plus-variant geheel via de energiebelastingen)
- 3) De basisvariant plus een inkomensmaatregel gericht op lage inkomens en ook middeninkomens (een plus-variant met mix energiebelasting en inkomensmaatregel)

Waarbij 2) en 3) eventueel in twee verschillende maatvoeringen uitgewerkt kunnen worden.

5.1.2.i [redacted]

Wij werken nog pakketje uit voor:

- a) tegengaan energiearmoede via gemeentelijke isolatievouchers 150 miljoen
- b) verlaging Btw op isolatiemateriaal 5.1.2.i [redacted]

Van: 5.1.2.e [redacted] @minezk.nl>

Verzonden: dinsdag 12 oktober 2021 11:16

Aan: 5.1.2.e [redacted] @minfin.nl>; 5.1.2.e [redacted]

[redacted] @minaz.nl>; 5.1.2.e [redacted] @minaz.nl>; 5.1.2.e [redacted]

[redacted] @minszw.nl>; 5.1.2.e [redacted] @minszw.nl>; 5.1.2.e [redacted]

[redacted] @minezk.nl>; 5.1.2.e [redacted] @minbzk.nl>; 5.1.2.e [redacted]

[redacted] @minfin.nl>

CC: 5.1.2.e [redacted] @minfin.nl>

Onderwerp: RE: Huiswerkjes komende dagen

Ha,

Dank 5.1.2.e [redacted]! Ik heb nog een paar aanvullingen. Breder verslag volgt later vandaag.

- We gaan voor de varianten uit van circa de helft van de stijging (dus scenario 2 qua effect huishoudens)
- Er zijn op hoofdlijnen 2 varianten (1 volledig via energiebelastingen, 2 via mix energiebelastingen en standaard inkomensbeleid waarbij we zoveel mogelijk via energiebelastingen doen zodat compensatie herkenbaar is). Voor beide varianten moeten we inzichtelijk maken of we de logica van de Franse variant, met smoothing, kunnen toepassen en hoe dat er dan uit ziet in de praktijk.

Stuur vooral door

Met groeten,

5.1.2.e

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is toegezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen. De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message. The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is gezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen.

De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message.

The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is toegezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen. De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message. The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is toegezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen. De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message. The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

Van: 5.1.2.e
Verzonden: woensdag 13 oktober 2021 18:10
Aan: 5.1.2.e)
CC: 5.1.2.e
Onderwerp: Voorbereiding 5.1.2.e en brief hoge gasprijzen
Bijlagen: Voorbereiding ambtelijk Ontwikkeling Energierekening.docx; DOMUS-21255267-Hoge_gasprijzen.DOCX.DRF

Categorieën: Groene categorie

Hoi 5.1.2.e

Bij deze mijn opzet voor de voorbereiding van 5.1.2.e en de brief zoals die in domus staat. Ik zie dat we in de nota aan de stas spreken van 1 variant binnen de energierekening, zijn dit er op dit moment niet nog 2? 5.1.2.i

Ik hoor het graag als ik nog iets kan aanpassen/aanvullen.

Groeten,

5 1 2 e

Van: 5.1.2.e)
Verzonden: woensdag 13 oktober 2021 19:03
Aan: 5.1.2.e)
CC: 5.1.2.e)
Onderwerp: FW: Voorbereiding voor dekking
Bijlagen: DOMUS-21256116-v1-
 voorbereiding_BWO_hoge_gasprizen_15_oktober_DEKKING.docx

Categorieën: Rode categorie

Hi 5.1.2.e

Hierbij de aanvullingen met akkoord 5.1.2.e

Groeten,
5.1.2.e

Van: 5.1.2.e @minezk.nl>
Verzonden: woensdag 13 oktober 2021 18:55
Aan: 5.1.2.e @minezk.nl>
Onderwerp: RE: Voorbereiding voor dekking

Mooi, twee opmerkingen nog:

- Kernpunten: kun je expliciteren dat ze kunnen instemmen op voorwaarde dat 125 miljoen resteert?
- 5.1.2.i

Verzonden vanuit [Mail](#) voor Windows

Van: 5.1.2.e)
Verzonden: woensdag 13 oktober 2021 18:46
Aan: 5.1.2.e
Onderwerp: RE: Voorbereiding voor dekking

Van: 5.1.2.e @minezk.nl>
Verzonden: woensdag 13 oktober 2021 18:03
Aan: 5.1.2.e @minezk.nl>
CC: 5.1.2.e @minezk.nl>
Onderwerp: RE: Voorbereiding voor dekking

Mocht je het in deze nota kunnen aanvullen zou dat super zijn, dan mailt BBR het nog even naar de bewindspersonen.

Van: 5.1.2.e)
Verzonden: woensdag 13 oktober 2021 17:47
Aan: 5.1.2.e @minezk.nl>

CC: 5.1.2.e [redacted] @minezk.nl>

Onderwerp: Voorbereiding voor dekking

Ha 5.1.2.e [redacted]

Bijgevoegd de nagenoeg definitieve notitie voor het BWO. We wachten nog even op doorrekening van aangepaste varianten van SZW. Heb jij voor ons voorbereiding voor dekkingpunt?

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e [redacted]
[redacted]

.....
Ministerie van Economische Zaken en Klimaat
Directie Elektriciteit
Bezuidenhoutseweg 73 | 2594 AC | Den Haag
.....

T +31 (0)6 5.1.2.e [redacted]

Van: 5.1.2.e)
Verzonden: woensdag 13 oktober 2021 19:40
Aan: 5.1.2.e)
CC: 5.1.2.e
Onderwerp: RE: Stukken voorbespreking BWO
Bijlagen: DOMUS-21256116-v1-
 voorbereiding_BWO_hoge_gasprices_15_oktober_.docx; Notitie
 opvolging_BWO_12-10.docx

Categorieën: Paarse categorie

Ha 5.1.2.e

Hierbij nog kort wat info voor ambtelijk vooroverleg BWO morgen. Het heeft wat voeten in de aarde gehad, maar we zijn er volgens mij bijna uit 😊
 In ieder geval lijkt iedereen erover eens dat belastingdeel voor huishouden met gemiddeld verbruik naar nul gaat volgend jaar.

Groeten 5.1.2.e

-
- Voor het ambtelijk vooroverleg morgen spreken we eerst onze bewindspersonen. In dit overleg kunnen we de geadviseerde inzet bespreken.
  - Het ambtelijk vooroverleg is een beetje een bijzondere constructie. Vanwege de link met zowel energierekening als lastenbesluitvorming is voor het vooroverleg zowel de ambtelijke vijfhoek uitgenodigd als een aantal leden van de ACKE (BZK, OCW en wij). Ik zal morgen even met AEP bespreken hoe we de rolverdeling doen, maar het is denk het meest logisch als wij beslispunt 1 (welke variant voor compensatie) en AEP beslispunt 2 (dekking). 5.1.2.e schuift namens AEP aan.
  - Voor beslispunt 1 is de inzet om tot 1 geadviseerde voorkeursvariant te komen.
    - Variant 2 ziet niemand zitten;
    - Variant 1a en/of 1b hebben onze voorkeur, waarbij de andere departementen voorkeur hebben 1b;
    - Variant 3 heeft vooralsnog lichte voorkeur van FIN, vanwege iets minder budgettaire derving. In deze variant gaat er echter substantieel minder naar kleine mkb en deze variant is minder gericht. Dus sluit ook minder goed aan bij afspraken BWO.
  - Voor de dekking geldt dat dit met name politiek punt is. Ambtelijk vinden we het opzicht prima om als terugvaloptie benutting van huishoudendeel van motie Hermans in te zetten.
  - Tot slot geldt dat 5.2.1 nog met 5.2.1 in overleg is over pakketje huishoudens. Over de vouchers lijken ze eruit met de 5.2.1 5.2.1

5.2.1

Van: 5.1.2.e)
Verzonden: woensdag 13 oktober 2021 19:09
Aan: Voet 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e @minezk.nl>
CC: 5.1.2.e @minezk 5.1.2.e
 @minezk.nl>; 5.1.2.e @minezk.nl> 5.1.2.e
 minezk.nl>
Onderwerp: Stukken voorbespreking BWO

5.1.2.e

Bijgevoegd de stukken voor voorbespreking BWO morgen. Daarbij het conceptstuk voor het BWO en een korte nota ter voorbereiding.

5.1.2.e , ik stuur zo nog even aparte mail met iets meer toelichting voor ambtelijk vooroverleg morgen.

Groeten 5.1.2.e

Van: 5.1.2.e)
Verzonden: woensdag 13 oktober 2021 20:00
Aan: 5.1.2.e
CC: 5.1.2.e);
 5.1.2.e
Onderwerp: Re: Stukken voorbespreking BWO

Categorieën: Paarse categorie

Excuus 1 ding vergeten:

- we wilde graag een variant die ook iets doet aan de gasprijs (via belasting). Dit ook omdat de warmteprijs hieraan gekoppeld is, dus zo kan je ook wat voor deze groep betekenen. Dit is variant 1a beperkt ingevuld. 5.1.2.i Vandaar dat in ieder geval 5.2.1 daar op 1b stuurt. Is nog wel iets om morgen met bewindspersonen te bespreken.

Verstuurd vanaf mijn iPhone

Op 13 okt. 2021 om 19:40 heeft 5.1.2.e)
 5.1.2.e @minezk.nl> het volgende geschreven:

Ha 5.1.2.e ,

Hierbij nog kort wat info voor ambtelijk vooroverleg BWO morgen. Het heeft wat voeten in de aarde gehad, maar we zijn er volgens mij bijna uit 😊
 In ieder geval lijkt iedereen erover eens dat belastingdeel voor huishouden met gemiddeld verbruik naar nul gaat volgend jaar.

Groeten 5.1.2.e

-
- Voor het ambtelijk vooroverleg morgen spreken we eerst onze bewindspersonen. In dit overleg kunnen we de geadviseerde inzet bespreken.
  - Het ambtelijk vooroverleg is een beetje een bijzondere constructie. Vanwege de link met zowel energierekening als lastenbesluitvorming is voor het vooroverleg zowel de ambtelijke vijfhoek uitgenodigd als een aantal leden van de ACKE (BZK, OCW en wij). Ik zal morgen even met AEP bespreken hoe we de rolverdeling doen, maar het is denk het meest logisch als wij beslispoint 1 (welke variant voor compensatie) en AEP beslispoint 2 (dekking). 5.1.2.e schuift namens AEP aan.
  - Voor beslispoint 1 is de inzet om tot 1 geadviseerde voorkeursvariant te komen.
    - Variant 2 ziet niemand zitten;
    - Variant 1a en/of 1b hebben onze voorkeur, waarbij de andere departementen voorkeur hebben 1b;
    - Variant 3 heeft vooralsnog lichte voorkeur van FIN, vanwege iets minder budgettaire derving. In deze variant gaat er echter substantieel minder naar kleine mkb en deze variant is minder gericht. Dus sluit ook minder goed aan bij afspraken BWO.

- Voor de dekking geldt dat dit met name politiek punt is. Ambtelijk vinden we het opzicht prima om als terugvaloptie benutting van huishoudendeel van motie Hermans in te zetten.
- Tot slot geldt dat 5.2.1 nog met 5.2.1 in overleg is over pakketje huishoudens. Over de vouchers lijken ze eruit met de 5.2.1. 5.2.1

Van: 5.1.2.e)

Verzonden: woensdag 13 oktober 2021 19:09

Aan: 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e
@minezk.nl>

CC 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e

minezk.nl>; 5.1.2.e @minezk.nl>
@minezk.nl>

Onderwerp: Stukken voorbespreking BWO

5.1.2.e

Bijgevoegd de stukken voor voorbespreking BWO morgen. Daarbij het conceptstuk voor het BWO en een korte nota ter voorbereiding.

@5.1.2.e, ik stuur zo nog even aparte mail met iets meer toelichting voor ambtelijk vooroverleg morgen.

Groeten 5.1.2.e

<DOMUS-21256116-v1-voorbereiding_BWO_hoge_gasprijzen_15_oktober_.docx>

<Notitie opvolging_BWO_12-10.docx>


```
@minbzk.nl>;5.1.2.e @minezk.nl>;5.1.2.e
```

5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e @minfin.nl>; 5.1.2.e
@minaz.nl' 5.1.2.e @minaz.nl>; 5.1.2.e
5.1.2.e @minocw.nl>
CC: 5.1.2.e @minfin.nl>; 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e
5.1.2.e @minezk.nl>

Onderwerp: RE: Huiswerkjes komende dagen

Beste allen,

Met heel veel dank aan iedereen hierbij de notitie!

In het ambtelijke overleg morgen resteert volgens mij alleen nog aan ons de schone taak om tot één ambtelijke geadviseerde variant te komen.

Dan kunnen we mogelijk ook de notitie nog iets inperken 😊

Daarnaast vinden jullie ook nog het verslag van het BWO van gisteren en een concept Kamerbrief. We zullen hier in ieder geval nog de verschillende tabellen invoegen en hopelijk een besluit. Mochten jullie hier morgen naar kunnen kijken dan zou dat super zijn.

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e

Van: 5.1.2.e)

Verzonden: dinsdag 12 oktober 2021 19:06

Aan: 5.1.2.e @minbzk.nl>; 5.1.2.e @minfin.nl>; 5.1.2.e
5.1.2.e @minaz.nl>; 5.1.2.e @minaz.nl>; 5.1.2.e
@minszw.nl>; 5.1.2.e @minszw.nl>; 5.1.2.e
@minezk.nl>; 5.1.2.e @minfin.nl>; 5.1.2.e
@minbzk.nl>; 5.1.2.e @minezk.nl>
CC: 5.1.2.e @minfin.nl>; 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e
@minezk.nl>

Onderwerp: RE: Huiswerkjes komende dagen

Beste allen,

Hierbij alvast de conceptnotitie met hoever wij vandaag zijn gekomen.

Met iedereen afgesproken dat we de PMen morgenochtend met kleine uitloop naar de middag invullen. Morgen om uiterlijk 4 uur verspreiden we het stuk voor het ambtelijke vooroverleg op donderdag 10 uur. Dan kunnen we na dit overleg nog de laatste puntjes op de i zetten, zodat we onze bewindspersonen ook tijdig kunnen informeren voor het BWO van vrijdagochtend.

Tot zover!

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e

Van: 5.1.2.e @minbzk.nl>

Verzonden: dinsdag 12 oktober 2021 14:32

Aan: 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e
@minfin.nl>; 5.1.2.e @minaz.nl>; 5.1.2.e

5.1.2.e @minaz.nl>; 5.1.2.e @minszw.nl>; 5.1.2.e @minszw.nl>; 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e @minfin.nl>; 5.1.2.e @minbzk.nl>

CC: 5.1.2.e @minfin.nl>

Onderwerp: RE: Huiswerkjes komende dagen

5.1.2.e e.a.

Ik zou gelet op de discussie over compensatie de volgende varianten graag uitgewerkt zien:

- 1) Maximale belastingvermindering plus maximale verlaging EB en ODE Elektriciteit (als basis in alle mogelijke varianten)
- 2) De basisvariant plus een verlaging van de EB en ODE op gas (een plus-variant geheel via de energiebelastingen)
- 3) De basisvariant plus een inkomensmaatregel gericht op lage inkomens en ook middeninkomens (een plus-variant met mix energiebelasting en inkomensmaatregel)

Waarbij 2) en 3) eventueel in twee verschillende maatvoeringen uitgewerkt kunnen worden.

5.1.2.i

Wij werken nog pakketje uit voor:

- a) tegengaan energiearmoede via gemeentelijke isolatievouchers 150 miljoen
- b) verlaging Btw op isolatiemateriaal 5.1.2.i

Van: 5.1.2.e @minezk.nl>

Verzonden: dinsdag 12 oktober 2021 11:16

Aan: 5.1.2.e @minfin.nl>; 5.1.2.e @minaz.nl>;

5.1.2.e @minaz.nl>; 5.1.2.e @minszw.nl>; 5.1.2.e

5.1.2.e @minszw.nl>; 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e

@minbzk.nl>; 5.1.2.e @minfin.nl>

CC: 5.1.2.e @minfin.nl>

Onderwerp: RE: Huiswerkjes komende dagen

Ha,

Dank 5.1.2.e Ik heb nog een paar aanvullingen. Breder verslag volgt later vandaag.

- We gaan voor de varianten uit van circa de helft van de stijging (dus scenario 2 qua effect huishoudens)
- Er zijn op hoofdlijnen 2 varianten (1 volledig via energiebelastingen, 2 via mix energiebelastingen en standaard inkomensbeleid waarbij we zoveel mogelijk via energiebelastingen doen zodat compensatie herkenbaar is). Voor beide varianten moeten we inzichtelijk maken of we de logica van de Franse variant, met smoothing, kunnen toepassen en hoe dat er dan uit ziet in de praktijk.
- In beide hoofdvarianten moet er echt verlichting zijn voor de middeninkomens, met net wat meer effect voor de lage inkomens.
- Het resultaat moet op 2a4.
- Voor de MR is vrijdag kwart voor 10 een BWO waarin deze 2a4 besproken worden. Wij schieten voor donderdag einde dag nog ambtelijk overleg in.

Wij hebben bij SZW voor variant 1 2 varianten aangeleverd gisteren zodat we een beetje gevoel kunnen krijgen hoe de verschillende knoppen uitpakken. Op basis daarvan kunnen we even kijken welke varianten meest logisch zijn gelet op koopkrachteffecten.

Groeten 5.1.2.e

Van: 5.1.2.e @minfin.nl>

Verzonden: dinsdag 12 oktober 2021 11:02

Aan: 5.1.2.e @minaz.nl>; 5.1.2.e @minaz.nl>;
5.1.2.e @minszw.nl>; 5.1.2.e @minezk.nl>;
5.1.2.e @minszw.nl>; 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e
@minbzk.nl>; 5.1.2.e @minfin.nl>

CC: 5.1.2.e @minfin.nl>

Onderwerp: Huiswerkjes komende dagen

Ha,

Om even de klokken gelijk te zetten, ik heb de MP net volgende horen concluderen qua huiswerk

1. Er komen drie variantjes voor compensatie huishoudens (FIN iom SZW en EZK)
  - Binnen de EB met evt mix van vermindering en tarief;
  - In combi van EB met standaard inkomensbeleid (om nog meer te richten op onderste helft inkomens)
  - Een variant met smoothing (met kenmerken van Franse ingreep op gasprijs maar dan binnen EB), waarbij we nu verhogen vinger aan de pols houden en later verhogen of verlagen vanuit monitoring van de daadwerkelijke ontwikkeling. Als kan binnen het jaar anders in volgend jaar.
2. Voor bedrijven beredeneren waarom we niet doen. Ik 5.1.2.i
(voortouw EZK);
3. Over tafel gegaan om de helft van de prijsstijging te compenseren. Liggen nu twee scenario's voor de prijs. 5.1.2.i (voortouw EZK)
4. Variantjes dekking maken (FIN)
5. 5.1.2.i . Werd gesproken over praktische maatregelen direct aan HHs (BZK iom IRF sectie).

Later deze week komt er nog een BWO om te zien wat er in de MR kan deze week.
Ben zo vrij geweest voorstel te doen wie stukje maakt.

Stuur vooral door

Met groeten,

5.1.2.e

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is toegezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen. De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten. This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message. The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is gezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen.

De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch

Van: 5.1.2.e
 Verzonden: donderdag 14 oktober 2021 08:40
 Aan: 5.1.2.e
 CC: 5.1.2.e);
 5.1.2.e)
 Onderwerp: Aantekeningen vooroverleg BWO

Korte terugkoppeling vooroverleg BWO gasprijzen

- Voorkeursvariant 1B helemaal via elektriciteit of ook via gas? Waarom voorkeur alles via elektriciteit?
  - o Goedkoper
  - o Duurzamer 5.1.2.i
- Heeft tuinbouw hier weinig aan?
  - o Nee, die gebruiken veel elektriciteit
- En voor huishouden?
  - o Gaat alsnog voor dezelfde belastingvermindering, ook huishoudens met gas, die gebruiken ook veel elektriciteit.
  - o Gaat om vast bedrag
- Maar is dit nog echt prikkel voor verduurzaming?
  - o 5.1.2.i bang voor precedent gastarief, je draait schuif Klimaatakkoord terug, angst voor structureel effect.
- Verhaal kwetsbaar als we mensen richting warmtepomp duwen.
  - o In koopkrachtplaatjes is het wel effectief.
  - o Heffingskorting zit op elektriciteitsdeel rekening. Je kunt ook negatieve energierekening hebben.
- Is er een aparte heffingskorting voor gas?
  - o Nee, alleen voor elektriciteit.
  - o Op rekening staat hij als heffingskorting, ongeacht elektriciteit en gas.
- Welk type huis stimuleren wij hiermee? Goed geïsoleerde huizen?
  - o Effect op verschillende huizen in bijlagen.
  - o Zowel uit koopkrachtberekeningen als huishoudprofielen blijkt dat korting op elektriciteit effectiever is.
- Communicatief goed uitleggen dat het goed uitwerkt.
- Dekkingsvoorstellen: 5.1.2.i
  - o 5.1.2.i
- niet van toepassing: buiten reikwijdte
  - o Akkoord.
- 5.1.2.i
- **Vervolgacties:**
  - o Communicatie: 1B voorziet op communicatie: boodschap, wij helpen helft of deel (dus niet alle tegenslagen opvangen), wegblijven bij gas/elektriciteit discussie. Communicatie: waarom deze maatregel?
  - o Hoe kan het dat gas het niet goed doet in de plaatjes?
  - o ... 5.1.2.e , hebben jullie wellicht verder meegeschreven?

Vriendelijke groeten,

5.1.2.e

5.1.2.e

.....
Ministerie van Economische Zaken en Klimaat

Directie Bureau Bestuursraad

Bezuidenhoutseweg 73 | 2594 AC | Den Haag

Postbus 20401 | 2500 EK | Den Haag

.....
T: 065.1.2.e

E: 5.1.2.e [@minezk.nl](mailto:5.1.2.e@minezk.nl)

Van: 5.1.2.e @minbzk.nl>

Verzonden: donderdag 14 oktober 2021 09:16

Aan: 5.1.2.e

CC: 5.1.2.e)

Onderwerp: RE: Huiswerkjes komende dagen

Bijlagen: Energieprijzen maatregelen GO.docx

Ha 5.1.2.e , allen,

Dank voor het vele werk! De tekst onder punt 3 is nu wel een erg korte samenvatting van het 'pakketje' geworden. Zie hieronder een voorstel voor een andere tekst (en in de bijlage een nadere toelichting op genoemde punten).

5.1.2.i en 5.2.1

Groet,

5 2 e

Van: 5.1.2.e @minfin.nl>

Verzonden: woensdag 13 oktober 2021 20:55

Aan: 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e @minbzk.nl>;

5.1.2.e @minfin.nl>; 5.1.2.e @minaz.nl>;

5.1.2.e @minaz.nl>; 5.1.2.e @minszw.nl>; 5.1.2.e

@minszw.nl>; 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e

@minbzk.nl>; 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e

@minezk.nl>; 5.1.2.e @minfin.nl>; 5.1.2.e

@minfin.nl>; 5.1.2.e @minaz.nl>; 5.1.2.e @minaz.nl>; 5.1.2.e

k@minocw.nl>; 5.1.2.e @minfin.nl>

CC: 5.1.2.e @minfin.nl>; 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e

@minezk.nl>

Onderwerp: RE: Huiswerkjes komende dagen

Dag 5.1.2.e

5.2.1

5.1.2.e

.....
Directie Algemene Fiscale Politiek

DG Fiscale Zaken
Ministerie van Financiën

.....
M 06-5.1.2.e
@minfin.nl

Van: 5.1.2.e @minezk.nl>

Verzonden: woensdag 13 oktober 2021 18:57

Aan: 5.1.2.e @minbzk.nl>; 5.1.2.e @minfin.nl>; 5.1.2.e
@minaz.nl>; 5.1.2.e @minaz.nl>; 5.1.2.e
@minszw.nl>; 5.1.2.e @minszw.nl>; 5.1.2.e
@minezk.nl>; 5.1.2.e @minfin.nl>; 5.1.2.e
@minbzk.nl>; 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e
@minezk.nl>; 5.1.2.e @minfin.nl>; 5.1.2.e
@minfin.nl>; 5.1.2.e @minaz.nl' 5.1.2.e @minaz.nl>; 5.1.2.e
@minocw.nl>

CC: 5.1.2.e @minfin.nl>; 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e
@minezk.nl>

Onderwerp: RE: Huiswerkjes komende dagen

Beste allen,

Met heel veel dank aan iedereen hierbij de notitie!

In het ambtelijke overleg morgen resteert volgens mij alleen nog aan ons de schone taak om tot één ambtelijke geadviseerde variant te komen.

Dan kunnen we mogelijk ook de notitie nog iets inperken 😊

Daarnaast vinden jullie ook nog het verslag van het BWO van gisteren en een concept Kamerbrief. We zullen hier in ieder geval nog de verschillende tabellen invoegen en hopelijk een besluit. Mochten jullie hier morgen naar kunnen kijken dan zou dat super zijn.

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e

Van 5.1.2.e)

Verzonden: dinsdag 12 oktober 2021 19:06

Aan: 5.1.2.e @minbzk.nl>; 5.1.2.e @minfin.nl>; 5.1.2.e
@minaz.nl>; 5.1.2.e @minaz.nl>; 5.1.2.e
@minszw.nl>; 5.1.2.e @minszw.nl>; 5.1.2.e
@minezk.nl>; 5.1.2.e @minfin.nl>; 5.1.2.e
@minbzk 5.1.2.e @minezk.nl>
CC 5.1.2.e @minfin.nl>; 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e

(5.1.2.e [redacted] @minezk.nl>

Onderwerp: RE: Huiswerkjes komende dagen

Beste allen,

Hierbij alvast de conceptnotitie met hoever wij vandaag zijn gekomen.

Met iedereen afgesproken dat we de PMen morgenochtend met kleine uitloop naar de middag invullen. Morgen om uiterlijk 4 uur verspreiden we het stuk voor het ambtelijke vooroverleg op donderdag 10 uur. Dan kunnen we na dit overleg nog de laatste puntjes op de i zetten, zodat we onze bewindspersonen ook tijdig kunnen informeren voor het BWO van vrijdagochtend.

Tot zover!

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e [redacted]

Van: 5.1.2.e [redacted] @minbzk.nl>

Verzonden: dinsdag 12 oktober 2021 14:32

Aan: 5.1.2.e [redacted] @minezk.nl>; 5.1.2.e [redacted] @minfin.nl>; 5.1.2.e [redacted] @minaz.nl>; 5.1.2.e [redacted] @minaz.nl>; 5.1.2.e [redacted] @minszw.nl>; 5.1.2.e [redacted] @minszw.nl>; 5.1.2.e [redacted] @minezk.nl>; 5.1.2.e [redacted] n@minfin.nl>; 5.1.2.e [redacted] @minbzk.nl>

CC: 5.1.2.e [redacted] @minfin.nl>

Onderwerp: RE: Huiswerkjes komende dagen

5.1.2.e [redacted], e.a.

Ik zou gelet op de discussie over compensatie de volgende varianten graag uitgewerkt zien:

- 1) Maximale belastingvermindering plus maximale verlaging EB en ODE Elektriciteit (als basis in alle mogelijke varianten)
- 2) De basisvariant plus een verlaging van de EB en ODE op gas (een plus-variant geheel via de energiebelastingen)
- 3) De basisvariant plus een inkomensmaatregel gericht op lage inkomens en ook middeninkomens (een plus-variant met mix energiebelasting en inkomensmaatregel)

Waarbij 2) en 3) eventueel in twee verschillende maatvoeringen uitgewerkt kunnen worden.

5.1.2.i [redacted]

Wij werken nog pakketje uit voor:

- a) tegengaan energiearmoede via gemeentelijke isolatievouchers 150 miljoen
- b) verlaging Btw op isolatiemateriaal 5.1.2.i [redacted]

Van: 5.1.2.e @minezk.nl>

Verzonden: dinsdag 12 oktober 2021 11:16

Aan: 5.1.2.e @minfin.nl>; 5.1.2.e @minaz.nl>;

5.1.2.e @minaz.nl>; 5.1.2.e @minszw.nl>; 5.1.2.e

@minszw.nl>; 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e

@minbzk.nl>; 5.1.2.e @minfin.nl>

CC: 5.1.2.e @minfin.nl>

Onderwerp: RE: Huiswerkjes komende dagen

Ha,

Dank 5.1.2.e Ik heb nog een paar aanvullingen. Breder verslag volgt later vandaag.

- We gaan voor de varianten uit van circa de helft van de stijging (dus scenario 2 qua effect huishoudens)
- Er zijn op hoofdlijnen 2 varianten (1 volledig via energiebelastingen, 2 via mix energiebelastingen en standaard inkomensbeleid waarbij we zoveel mogelijk via energiebelastingen doen zodat compensatie herkenbaar is). Voor beide varianten moeten we inzichtelijk maken of we de logica van de Franse variant, met smoothing, kunnen toepassen en hoe dat er dan uit ziet in de praktijk.
- In beide hoofdvarianten moet er echt verlichting zijn voor de middeninkomens, met net wat meer effect voor de lage inkomens.
- Het resultaat moet op 2a4.
- Voor de MR is vrijdag kwart voor 10 een BWO waarin deze 2a4 besproken worden. Wij schieten voor donderdag einde dag nog ambtelijk overleg in.

Wij hebben bij SZW voor variant 1 2 varianten aangeleverd gisteren zodat we een beetje gevoel kunnen krijgen hoe de verschillende knoppen uitpakken. Op basis daarvan kunnen we even kijken welke varianten meest logisch zijn gelet op koopkrachteffecten.

Groeten 5.1.2.e

Van: 5.1.2.e @minfin.nl>

Verzonden: dinsdag 12 oktober 2021 11:02

Aan: 5.1.2.e @minaz.nl>; 5.1.2.e @minaz.nl>;

5.1.2.e @minszw.nl>; 5.1.2.e @minezk.nl>;

5.1.2.e @minszw.nl>; 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e

@minbzk.nl>; 5.1.2.e @minfin.nl>

CC: 5.1.2.e @minfin.nl>

Onderwerp: Huiswerkjes komende dagen

Ha,

Om even de klokken gelijk te zetten, ik heb de MP net volgende horen concluderen qua huiswerk

1. Er komen drie variantjes voor compensatie huishoudens (FIN iom SZW en EZK)
  - Binnen de EB met evt mix van vermindering en tarief;

- In combi van EB met standaard inkomensbeleid (om nog meer te richten op onderste helft inkomens)
  - Een variant met smoothing (met kenmerken van Franse ingreep op gasprijs maar dan binnen EB), waarbij we nu verhogen vinger aan de pols houden en later verhogen of verlagen vanuit monitoring van de daadwerkelijke ontwikkeling. Als kan binnen het jaar anders in volgend jaar.
2. Voor bedrijven beredeneren waarom we niet doen. 5.1.2.i [redacted]
[redacted]
[redacted] voortouw EZK);
  3. Over tafel gegaan om de helft van de prijsstijging te compenseren. Liggen nu twee scenario's voor de prijs. 5.1.2.i [redacted] (voortouw EZK)
  4. Variantjes dekking maken (FIN)
  5. 5.1.2.i [redacted] Werd gesproken over praktische maatregelen direct aan HHs (BZK iom IRF sectie).

Later deze week komt er nog een BWO om te zien wat er in de MR kan deze week.
Ben zo vrij geweest voorstel te doen wie stukje maakt.

Stuur vooral door

Met groeten,

5 2 e

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is toegezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen. De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message. The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is gezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen.

De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message.

The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is toegezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht

Energieprijzen en de gebouwde omgeving

I. Gerichte aanpak huishoudens met energiearmoede

Om huishouden met een laag inkomen en een hoge energierekening te ondersteunen wordt via gemeenten 150 miljoen beschikbaar gesteld, voor snel toepasbare energiebesparende maatregelen in huur- en koopwoningen. Gemeenten kunnen dit via bijvoorbeeld vouchers of energieloketten inzetten. Verdeling van de 150 miljoen over gemeenten vindt plaats op basis van recente gegevens over energiearmoede ([TNO brengt energiearmoede gedetailleerd in kaart | TNO](#)).

Toelichting

- Er zijn volgens onderzoek van TNO circa 550.000 huishoudens met energiearmoede. Van de energiearme huishoudens woont ongeveer 75% in een corporatiewoning; pakweg 12% van de energiearme huishouden bezit een koopwoning, een vergelijkbaar percentage huurt particulier. Bij een gerichte ondersteuning met gemiddeld € 250,- per huishouden met energiearmoede is daarmee een bedrag gemoeid van 137,5 mln. Daarnaast wordt gerekend met 12,5 mln. uitvoeringskosten (totaal 150 mln.).
- De inzet van de middelen is specifiek gericht op ondersteuning van huishoudens met energiearmoede in de komende periode. De middelen kunnen worden ingezet voor bijvoorbeeld energiebespaaradvies, energiedisplays of enkelvoudige isolatiemaatregelen.
- Gemeenten hebben vrijheid voor de specifieke vormgeving, maar moeten wel waarborgen dat de middelen ook aan gewenste maatregelen worden uitgegeven (bijv. vouchers voor specifieke producten in bouwmarkten).
- Gemeenten zullen de middelen niet rechtstreeks kunnen verdelen op basis van inkomen, maar krijgen via de data van het TNO onderzoek wel goed zicht op de buurten en wijken waar energiearmoede met name voorkomt en kunnen hun activiteiten daarop richten. In de praktijk zijn dat veelal woningen met een slechte energetische kwaliteit (>75%).
- Deze middelen zijn aanvullend op de maatregelen die in de begroting 2022 en bij de Algemene Politieke Beschouwingen zijn aangekondigd (motie Hermans).
- In de begroting 2022 is 514 miljoen beschikbaar voor een Nationaal Isolatieprogramma voor relatief grote isolatiemaatregelen als vloer-, gevel- en dakisolatie. Daarnaast is 288 miljoen beschikbaar voor versnelling in de aanschaf van hybride warmtepompen.
- Daarnaast wordt vanaf 2022 de verhuurderheffing structureel met 500 miljoen euro per jaar verlaagd. Dit biedt mede ruimte voor versnelde verduurzaming van sociale huurwoningen. Over de inzet van de extra middelen uit de verhuurderheffing worden met Aedes afspraken gemaakt. Begin 2022 start een subsidieregeling voor isolatie in de gereguleerde particuliere huursector (met name verhuurders met minder dan 50 woningen) met een budget van 38 mln. euro per jaar.
- Ten slotte worden parallel voorstellen worden uitgewerkt voor structurele aanpassingen in de regelgeving voor verduurzaming bij huurwoningen. Het gaat hier om meer mogelijkheden voor verhuurders en huurders om verduurzaming te realiseren. Eén onderdeel is de mogelijkheid van negatieve huurpunten in het woningwaarderingssysteem bij slecht geïsoleerde huurwoningen, zodat deze woningen in de toekomst een lagere huurprijs krijgen.

II. Verkenning naar mogelijkheid verlaging BTW op isolatiemateriaal

Op het ogenblik geldt het verlaagde btw-tarief (9%) op de arbeidskosten voor het aanbrengen van het isolatiemateriaal aan vloeren, muren en daken bij woningen ouder dan 2 jaar. Het isolatiemateriaal zelf, ook in de bouwmarkten, valt nog onder het hoge tarief van 21% btw. Verkend wordt welke ruimte de huidige richtlijn laat om ook het isolatiemateriaal onder het verlaagde tarief te brengen. Indien er geen ruimte is, moet worden bezien hoe deze ruimte wel kan worden gecreëerd in de huidige herziening van de richtlijn.

Toelichting

- Door het nemen van isolatiemaatregelen kan de betaalbaarheid van de energierekening worden verbeterd en energiearmoede worden beperkt. Met een structurele verlaging van het btw-tarief op isolatiemateriaal kan isoleren extra worden gestimuleerd en wordt het ook voor doe-het-zelvers aantrekkelijker om te isoleren. Dit laatste kan zorgen voor minder druk op de markt voor het isolatiediensten. Het is daarbij een gerichtere maatregel dan een algemene verhoging van de heffingskorting op de energierekening, doordat het isolatie stimuleert en hiermee een structurele oplossing biedt.
- Onder het huidige Europese kader (Richtlijn 2006/112/EG) kan op basis van Bijlagen III en IV 'renovatie en herstel van particuliere woningen, met uitzondering van materialen die een beduidend deel vertegenwoordigen van de waarde van de verstrekte diensten' onder het verlaagde tarief worden gebracht, evenals de 'levering, bouw, renovatie en verbouwing van in het kader van het sociaal beleid verstrekte huisvesting'.
- Deze bepalingen impliceren dat een generieke verlaging van het btw-tarief op de isolatiemateriaal binnen het huidige kader lastig te realiseren. Wellicht ligt nog ruimte in de duiding van het begrip is 'een beduidend deel'.
- De richtlijn wordt op dit moment herzien. Verkend wordt of in de huidige herziening van de richtlijn meer ruimte kan worden geboden, maar voor korte termijn ligt hier geen oplossing

III. Appreciatie voorstellen compensatie huurders hoge energieprijzen

Huurbevriezing voor huurder in woningen met energielabel F en G

- De Woonbond stelt voor om in 2022 de huren te bevriezen van huurders die in een woning met energielabel F of G wonen. Dit zou de huurder moeten ontzien qua kosten en de verhuurder moeten motiveren om te investeren in verduurzaming.
- Er zijn ca. 270.000 woningen met label F en G: 115.000 corporatiewoningen en 155.000 in de particuliere huursector.
- Een huurbevriezing is om praktische, juridische en financiële redenen geen goede optie:
  - Praktisch: De huren in de gereguleerde sector zijn al bevroren tot 1 juli 2022. Een aanvullende huurbevriezing zou dus na de wintermaanden pas in kunnen gaan. Een huurbevriezing levert voor de huurder bovendien slechts een besparing van gemiddeld €6 per maand op.
  - Juridisch: Een huurbevriezing specifiek voor woningen met een slecht label in de gereguleerde sector vereist een wetswijziging (Uitvoeringswet huurprijzen woonruimte, Burgerlijk Wetboek). Voor de huur in de vrije sector geldt sinds dit jaar een maximum huurverhoging via een wettelijke regeling, als de vrije huursector meegenomen moet worden is ook hier wetswijziging nodig. De juridische houdbaarheid van een huurbevriezing is bovendien twijfelachtig, omdat duidelijk moet worden gemaakt dat deze maatregel voor verhuurders te voorzien was en dat dit proportioneel is.
  - Financieel: Een huurbevriezing zou voor de juridische houdbaarheid gepaard moeten gaan met tegemoetkoming voor verhuurders. Daarmee wordt de prikkel om te verduurzamen voor verhuurders dus verminderd, en moet dekking worden gevonden. Bovendien kleven hier allerlei uitvoeringsbezwaren aan, omdat we te maken hebben met een grote en diverse groep aan verhuurders.

Tijdelijke verhoging huurtoeslag

- De Woonbond stelt voor om de huurtoeslag in 2022 te verhogen om zo huurders met lage inkomens via die route gericht compensatie te bieden voor de hoge energierekening.
- Dit voorstel is praktisch niet uitvoerbaar, vanwege de termijnen waarbinnen de Belastingdienst over de parameters voor de huurtoeslag moet beschikken.
- De Belastingdienst moet voor 15 oktober de definitieve parameters voor de huurtoeslag hebben om deze in 2022 uit te voeren. De eerste betalingen vinden al in december 2021 plaats, de systemen moeten voor die tijd aangepast worden.
- De parameters kunnen pas als definitief beschouwd worden als deze zijn goedgekeurd door beide Kamers. Voor wijzigingen hierin is een AMvB met voorhang in beide Kamers of een wetswijziging noodzakelijk. Beide trajecten kunnen niet tijdig afgerond worden.

Van: 5.1.2.e)
Verzonden: donderdag 14 oktober 2021 09:57
Aan: 5.1.2.e)
Onderwerp: FW: Huiswerkjes komende dagen

Categorieën: Paarse categorie

5.2.1

Van: 5.1.2.e @minfin.nl>
Verzonden: donderdag 14 oktober 2021 09:55
Aan: 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e @minfin.nl>
Onderwerp: RE: Huiswerkjes komende dagen

Hallo 5.1.2.e

5.2.1

Vriendelijke groet

5.1.2.e

.....
 Algemene Financiële en Economische Politiek
 Ministerie van Financiën
 Korte Voorhout 7 | 2511 CW | Den Haag
 Postbus 20201 | 2500 EE | Den Haag
 .....

T 06 5.1.2.e
 5 e m n l

Van: 5.1.2.e @minezk.nl>
Verzonden: woensdag 13 oktober 2021 21:17
Aan: 5.1.2.e @minfin.nl>; 5.1.2.e @minfin.nl>
Onderwerp: RE: Huiswerkjes komende dagen

5.2.1

5.1.2.1

Van: 5.1.2.e @minfin.nl>

Verzonden: woensdag 13 oktober 2021 21:06

Aan: 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e @minfin.nl>

Onderwerp: RE: Huiswerkjes komende dagen

5.2.1

5.1.2.e

Verzonden met BlackBerry Work
(www.blackberry.com)

Van: 5.1.2.e @minezk.nl>

Datum: woensdag 13 okt. 2021 8:57 PM

Aan: 5.1.2.e @minfin.nl>, 5.1.2.e @minfin.nl>

Onderwerp: RE: Huiswerkjes komende dagen

5.2.1

Van: 5.1.2.e @minfin.nl>

Verzonden: woensdag 13 oktober 2021 20:55

Aan: 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e @minbzk.nl>;

5.1.2.e @minfin.nl>; 5.1.2.e @minaz.nl>;

5.1.2.e @minaz.nl>; 5.1.2.e @minszw 5.1.2.e

@minszw.nl>; 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e

@minbzk.nl>; 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e

@minezk.nl>; 5.1.2.e @minfin.nl>; 5.1.2.e

@minfin.nl>; 5.1.2.e @minaz.nl 5.1.2.e @minaz.nl>; 5.1.2.e

k@minocw.nl>; 5.1.2.e @minfin.nl>

CC: 5.1.2.e @minfin.nl>; 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e

@minezk.nl>

Onderwerp: RE: Huiswerkjes komende dagen

Dag 5.1.2.e ,

5.2.1

5.2.1

5.1.2.e

.....
Directie Algemene Fiscale Politiek
DG Fiscale Zaken
Ministerie van Financiën
.....

M 06-5.1.2.e
@minfin.nl

Van: 5.1.2.e @minezk.nl>

Verzonden: woensdag 13 oktober 2021 18:57

Aan: 5.1.2.e @minbzk.nl>; 5.1.2.e @minfin.nl>; 5.1.2.e
@minaz.nl>; 5.1.2.e @minaz.nl>; 5.1.2.e
@minszw.nl>; 5.1.2.e @minszw 5.1.2.e
@minezk.nl>; 5.1.2.e @minfin.nl>; 5.1.2.e
@minbzk.nl>; 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e
@minezk.nl>; 5.1.2.e @minfin.nl>; 5.1.2.e
@minfin 5.1.2.e @minaz.nl' 5.1.2.e @minaz.nl>; 5.1.2.e
@minocw.nl>

CC: 5.1.2.e @minfin 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e
@minezk.nl>

Onderwerp: RE: Huiswerkjes komende dagen

Beste allen,

Met heel veel dank aan iedereen hierbij de notitie!

In het ambtelijke overleg morgen resteert volgens mij alleen nog aan ons de schone taak om tot één ambtelijke geadviseerde variant te komen.

Dan kunnen we mogelijk ook de notitie nog iets inperken 😊

Daarnaast vinden jullie ook nog het verslag van het BWO van gisteren en een concept Kamerbrief. We zullen hier in ieder geval nog de verschillende tabellen invoegen en hopelijk een besluit. Mochten jullie hier morgen naar kunnen kijken dan zou dat super zijn.

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e

Van: 5.1.2.e)

Verzonden: dinsdag 12 oktober 2021 19:06

Aan: 5.1.2.e @minbzk 5.1.2.e @minfin.nl>; 5.1.2.e

@minaz.nl>; 5.1.2.e @minaz.nl>; 5.1.2.e

minszw.nl>; 5.1.2.e @minszw.nl>; 5.1.2.e

@minezk.nl>; 5.1.2.e @minfin.nl>; 5.1.2.e

minbzk.nl>; 5.1.2.e @minezk.nl>

CC: 5.1.2.e n@minfin.nl>; 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e

@minezk.nl>

Onderwerp: RE: Huiswerkjes komende dagen

Beste allen,

Hierbij alvast de conceptnotitie met hoever wij vandaag zijn gekomen.

Met iedereen afgesproken dat we de PMen morgenochtend met kleine uitloop naar de middag invullen. Morgen om uiterlijk 4 uur verspreiden we het stuk voor het ambtelijke vooroverleg op donderdag 10 uur. Dan kunnen we na dit overleg nog de laatste puntjes op de i zetten, zodat we onze bewindspersonen ook tijdig kunnen informeren voor het BWO van vrijdagochtend.

Tot zover!

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e

Van: 5.1.2.e @minbzk.nl>

Verzonden: dinsdag 12 oktober 2021 14:32

Aan: 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e

@minfin.nl>; 5.1.2.e @minaz.nl>; 5.1.2.e

@minaz.nl>; 5.1.2.e @minszw.nl>; 5.1.2.e

@minszw.nl>; 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e

@minfin 5.1.2.e @minbzk.nl>

CC: 5.1.2.e n@minfin.nl>

Onderwerp: RE: Huiswerkjes komende dagen

5.1.2.e , e.a.

Ik zou gelet op de discussie over compensatie de volgende varianten graag uitgewerkt zien:

1. Maximale belastingvermindering plus maximale verlaging EB en ODE Elektriciteit (als basis in alle mogelijke varianten)
2. De basisvariant plus een verlaging van de EB en ODE op gas (een plus-variant geheel via de energiebelastingen)
3. De basisvariant plus een inkomensmaatregel gericht op lage inkomens en ook middeninkomens (een plus-variant met mix energiebelasting en inkomensmaatregel)

Waarbij 2) en 3) eventueel in twee verschillende maatvoeringen uitgewerkt kunnen worden.

5.1.2.i

Wij werken nog pakketje uit voor:

- a. tegengaan energiearmoede via gemeentelijke isolatievouchers 150 miljoen
- b. verlaging Btw op isolatiemateriaal 5.1.2.i

Van: 5.1.2.e @minezk.nl>

Verzonden: dinsdag 12 oktober 2021 11:16

Aan: 5.1.2.e @minfin.nl>; 5.1.2.e @minaz.nl>;

5.1.2.e @minaz.nl>; 5.1.2.e @minszw.nl>; 5.1.2.e

@minszw.nl>; 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e

@minbzk.nl>; 5.1.2.e @minfin.nl>

CC: 5.1.2.e @minfin.nl>

Onderwerp: RE: Huiswerkjes komende dagen

Ha,

Dank 5.1.2.e Ik heb nog een paar aanvullingen. Breder verslag volgt later vandaag.

- We gaan voor de varianten uit van circa de helft van de stijging (dus scenario 2 qua effect huishoudens)
- Er zijn op hoofdlijnen 2 varianten (1 volledig via energiebelastingen, 2 via mix energiebelastingen en standaard inkomensbeleid waarbij we zoveel mogelijk via energiebelastingen doen zodat compensatie herkenbaar is). Voor beide varianten moeten we inzichtelijk maken of we de logica van de Franse variant, met smoothing, kunnen toepassen en hoe dat er dan uit ziet in de praktijk.
- In beide hoofdvarianten moet er echt verlichting zijn voor de middeninkomens, met net wat meer effect voor de lage inkomens.
- Het resultaat moet op 2a4.
- Voor de MR is vrijdag kwart voor 10 een BWO waarin deze 2a4 besproken worden. Wij schieten voor donderdag einde dag nog ambtelijk overleg in.

Wij hebben bij SZW voor variant 1 2 varianten aangeleverd gisteren zodat we een beetje gevoel kunnen krijgen hoe de verschillende knoppen uitpakken. Op basis daarvan kunnen we even kijken welke varianten meest logisch zijn gelet op koopkrachteffecten.

Groeten 5.1.2.e

Van: 5.1.2.e @minfin.nl>

Verzonden: dinsdag 12 oktober 2021 11:02

Aan: 5.1.2.e @minaz.nl>; 5.1.2.e @minaz.nl>;

5.1.2.e @minszw.nl>; 5.1.2.e 5.1.2.e @minezk.nl>;

5.1.2.e @minszw.nl>; 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e

@minbzk.nl>; 5.1.2.e @minfin.nl>

CC: 5.1.2.e @minfin.nl>

Onderwerp: Huiswerkjes komende dagen

Ha,

Om even de klokken gelijk te zetten, ik heb de MP net volgende horen concluderen qua huiswerk

1. Er komen drie variantjes voor compensatie huishoudens (FIN iom SZW en EZK)
  - Binnen de EB met evt mix van vermindering en tarief;
  - In combi van EB met standaard inkomensbeleid (om nog meer te richten op onderste helft inkomens)
  - Een variant met smoothing (met kenmerken van Franse ingreep op gasprijs maar dan binnen EB), waarbij we nu verhogen vinger aan de pols houden en later verhogen of verlagen vanuit monitoring van de daadwerkelijke ontwikkeling. Als kan binnen het jaar anders in volgend jaar.
2. Voor bedrijven beredeneren waarom we niet doen. 5.1.2.i
voortouw EZK);
3. Over tafel gegaan om de helft van de prijsstijging te compenseren. Liggen nu twee scenario's voor de prijs. 5.1.2.i (voortouw EZK)
4. Variantjes dekking maken (FIN)
5. 5.1.2.i Werd gesproken over praktische maatregelen direct aan HHs (BZK iom IRF sectie).

Later deze week komt er nog een BWO om te zien wat er in de MR kan deze week.
Ben zo vrij geweest voorstel te doen wie stukje maakt.

Stuur vooral door

Met groeten,

5 1 2 e

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is toegezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen. De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message. The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is gezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen.

De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message.

The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is toegezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen. De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message. The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is toegezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen. De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by

Van: 5.1.2.e @minfin.nl>
Verzonden: donderdag 14 oktober 2021 10:40
Aan: 5.1.2.e
 5.1.2.e
 @minaz.nl'; 5.1.2.e
CC: 5.1.2.e)
Onderwerp: RE: Huiswerkjes komende dagen

Ha 5.1.2.e

Omwille van tijd heb ik even mijn mond gehouden net maar ik wil echt de gevoelens over kans van slagen in EU verband op verlaagd btw tarief temperen.
 Deze richtlijn onderhandeling zit in de afrondende fase, met verwachte afronding aankomende maand. Het is dan ook niet logisch hier ineens een nieuw standpunt in te brengen. Oftewel ook op langere termijn is een oplossing hier niet logisch
 Los van de inhoud waarbij het heel helder is dat verlaagd tarief gericht is op de diensten en niet het materiaal.
 Beste is om hier even als niet al gedaan met 5.1.2.e contact over op te nemen, die kan je die het beste uitleggen..

5.1.2.e

Van: 5.1.2.e @minbzk.nl>
Verzonden: donderdag 14 oktober 2021 09:16
Aan: 5.1.2.e @minfin.nl>; 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e @minbzk 5.1.2.e @minfin.nl>; 5.1.2.e @minaz.nl>; 5.1.2.e @minaz.nl>; 5.1.2.e @minszw.nl>; 5.1.2.e @minszw.nl>; 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e s@minezk.nl>; 5.1.2.e @minfin.nl>; 5.1.2.e @minfin.nl>; 5.1.2.e @minaz.nl 5.1.2.e @minaz.nl>; 5.1.2.e @minocw.nl>; 5.1.2.e @minfin.nl>
CC: 5.1.2.e @minfin.nl>; 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e @minezk.nl>
Onderwerp: RE: Huiswerkjes komende dagen

Ha 5.1.2.e allen,

Dank voor het vele werk! De tekst onder punt 3 is nu wel een erg korte samenvatting van het 'pakketje' geworden. Zie hieronder een voorstel voor een andere tekst (en in de bijlage een nadere toelichting op genoemde punten).

5.1.2.i en 5.2.1

5.1.2.i en 5.2.1

[Redacted]

[Redacted]

[Redacted]

[Redacted]

[Redacted]

[Redacted]

[Redacted]

[Redacted]

[Redacted]

[Redacted]

[Redacted]

[Redacted]

[Redacted]

[Redacted]

[Redacted]

[Redacted]

[Redacted]

[Redacted]

[Redacted]

[Redacted]

[Redacted]

[Redacted]

[Redacted]

[Redacted]

Groet,

5.2.e

Van: 5.1.2.e <[Redacted]@minfin.nl>

Verzonden: woensdag 13 oktober 2021 20:55

Aan: 5.1.2.e <[Redacted]@minezk.nl>; 5.1.2.e <[Redacted]@minbzk.nl>;

5.1.2.e <[Redacted]@minfin.nl>; 5.1.2.e <[Redacted]@minaz.nl>;

5.1.2.e <[Redacted]@minaz.nl>; 5.1.2.e <[Redacted]@minszw.nl>; 5.1.2.e

<[Redacted]@minszw.nl>; 5.1.2.e <[Redacted]@minezk.nl>; 5.1.2.e

<[Redacted]@minbzk.nl>; 5.1.2.e <[Redacted]@minezk.nl>; 5.1.2.e

<[Redacted]@minezk.nl>; 5.1.2.e <[Redacted]@minfin.nl>; 5.1.2.e

<[Redacted]@minfin.nl>; 5.1.2.e <[Redacted]@minaz.nl>; 5.1.2.e

<[Redacted]@minaz.nl>; 5.1.2.e <[Redacted]@minocw.nl>; 5.1.2.e

<[Redacted]@minfin.nl>

CC: 5.1.2.e <[Redacted]@minfin.nl>; 5.1.2.e <[Redacted]@minezk.nl>; 5.1.2.e

<[Redacted]@minezk.nl>

Onderwerp: RE: Huiswerkjes komende dagen

Dag 5.1.2.e

5.2.1

5.1.2.e

.....

Directie Algemene Fiscale Politiek
DG Fiscale Zaken
Ministerie van Financiën

.....

M 06-5.1.2.e

5.1.2.e @minfin.nl

Van: 5.1.2.e @minezk.nl>

Verzonden: woensdag 13 oktober 2021 18:57

Aan: 5.1.2.e @minbzk.nl>; 5.1.2.e @minfin.nl>; 5.1.2.e

@minaz.nl>; 5.1.2.e @minaz.nl>; 5.1.2.e

@minszw.nl>; 5.1.2.e @minszw.nl>; 5.1.2.e

@minezk.nl>; 5.1.2.e @minfin.nl>; 5.1.2.e

@minbzk.nl>; 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e

@minezk.nl>; 5.1.2.e @minfin.nl>; 5.1.2.e

@minfin.nl>; 5.1.2.e minaz.nl' 5.1.2.e @minaz.nl>; 5.1.2.e

@minocw.nl>

CC: 5.1.2.e @minfin.nl>; 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e

@minezk.nl>

Onderwerp: RE: Huiswerkjes komende dagen

Beste allen,

Met heel veel dank aan iedereen hierbij de notitie!

In het ambtelijke overleg morgen resteert volgens mij alleen nog aan ons de schone taak om tot één ambtelijke geadviseerde variant te komen.

Dan kunnen we mogelijk ook de notitie nog iets inperken 😊

Daarnaast vinden jullie ook nog het verslag van het BWO van gisteren en een concept Kamerbrief. We zullen hier in ieder geval nog de verschillende tabellen invoegen en hopelijk een besluit. Mochten jullie hier morgen naar kunnen kijken dan zou dat super zijn.

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e

Van: 5.1.2.e)

Verzonden: dinsdag 12 oktober 2021 19:06

Aan: 5.1.2.e @minbzk.nl>; 5.1.2.e @minfin.nl>; 5.1.2.e

@minaz.nl>; 5.1.2.e @minaz.nl>; 5.1.2.e

@minszw.nl>; 5.1.2.e @minszw.nl>; 5.1.2.e

@minezk.nl>; 5.1.2.e @minfin.nl>; 5.1.2.e

@minbzk.nl>; 5.1.2.e @minezk.nl>

CC: 5.1.2.e @minfin.nl>; 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e

@minezk.nl>

Onderwerp: RE: Huiswerkjes komende dagen

Beste allen,

Hierbij alvast de conceptnotitie met hoever wij vandaag zijn gekomen.

Met iedereen afgesproken dat we de PMen morgenochtend met kleine uitloop naar de middag invullen. Morgen om uiterlijk 4 uur verspreiden we het stuk voor het ambtelijke vooroverleg op donderdag 10 uur. Dan kunnen we na dit overleg nog de laatste puntjes op de i zetten, zodat we onze bewindspersonen ook tijdig kunnen informeren voor het BWO van vrijdagochtend.

Tot zover!

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e

Van: 5.1.2.e @minbzk.nl>

Verzonden: dinsdag 12 oktober 2021 14:32

Aan: 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e

@minfin.nl>; 5.1.2.e @minaz.nl>; 5.1.2.e

@minaz.nl>; 5.1.2.e @minszw.nl>; 5.1.2.e)

5.1.2.e [<@minszw.nl>](mailto:@minszw.nl); 5.1.2.e [<@minezk.nl>](mailto:@minezk.nl); 5.1.2.e [<@minfin.nl>](mailto:@minfin.nl); 5.1.2.e [<@minbzk.nl>](mailto:@minbzk.nl)

CC: 5.1.2.e [<@minfin.nl>](mailto:@minfin.nl)

Onderwerp: RE: Huiswerkjes komende dagen

5.1.2.e, e.a.

Ik zou gelet op de discussie over compensatie de volgende varianten graag uitgewerkt zien:

- 1) Maximale belastingvermindering plus maximale verlaging EB en ODE Elektriciteit (als basis in alle mogelijke varianten)
- 2) De basisvariant plus een verlaging van de EB en ODE op gas (een plus-variant geheel via de energiebelastingen)
- 3) De basisvariant plus een inkomensmaatregel gericht op lage inkomens en ook middeninkomens (een plus-variant met mix energiebelasting en inkomensmaatregel)

Waarbij 2) en 3) eventueel in twee verschillende maatvoeringen uitgewerkt kunnen worden.

5.1.2.i

Wij werken nog pakketje uit voor:

- a) tegengaan energiearmoede via gemeentelijke isolatievouchers 150 miljoen
- b) verlaging Btw op isolatiemateriaal 5.1.2.i

Van: 5.1.2.e [<@minezk.nl>](mailto:@minezk.nl)

Verzonden: dinsdag 12 oktober 2021 11:16

Aan: 5.1.2.e [<@minfin.nl>](mailto:@minfin.nl); 5.1.2.e [<@minaz.nl>](mailto:@minaz.nl);

5.1.2.e [<minaz.nl>](mailto:minaz.nl); 5.1.2.e [<@minszw.nl>](mailto:@minszw.nl); 5.1.2.e

[<@minszw.nl>](mailto:@minszw.nl); 5.1.2.e [<@minezk.nl>](mailto:@minezk.nl); 5.1.2.e

[<@minbzk.nl>](mailto:@minbzk.nl); 5.1.2.e [<@minfin.nl>](mailto:@minfin.nl)

CC: 5.1.2.e [<@minfin.nl>](mailto:@minfin.nl)

Onderwerp: RE: Huiswerkjes komende dagen

Ha,

Dank 5.1.2.e Ik heb nog een paar aanvullingen. Breder verslag volgt later vandaag.

- We gaan voor de varianten uit van circa de helft van de stijging (dus scenario 2 qua effect huishoudens)
- Er zijn op hoofdlijnen 2 varianten (1 volledig via energiebelastingen, 2 via mix energiebelastingen en standaard inkomensbeleid waarbij we zoveel mogelijk via energiebelastingen doen zodat compensatie herkenbaar is). Voor beide varianten moeten we inzichtelijk maken of we de logica van de Franse variant, met smoothing, kunnen toepassen en hoe dat er dan uit ziet in de praktijk.
- In beide hoofdvarianten moet er echt verlichting zijn voor de middeninkomens, met net wat meer effect voor de lage inkomens.

- Het resultaat moet op 2a4.
- Voor de MR is vrijdag kwart voor 10 een BWO waarin deze 2a4 besproken worden. Wij schieten voor donderdag einde dag nog ambtelijk overleg in.

Wij hebben bij SZW voor variant 1 2 varianten aangeleverd gisteren zodat we een beetje gevoel kunnen krijgen hoe de verschillende knoppen uitpakken. Op basis daarvan kunnen we even kijken welke varianten meest logisch zijn gelet op koopkrachteffecten.

Groeten 5.1.2.e

Van: 5.1.2.e @minfin.nl>

Verzonden: dinsdag 12 oktober 2021 11:02

Aan: 5.1.2.e @minaz.nl>; 5.1.2.e @minaz.nl>;
 5.1.2.e @minszw.nl>; 5.1.2.e @minezk.nl>;
 5.1.2.e @minszw.nl>; 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e
 @minbzk.nl>; 5.1.2.e @minfin.nl>

CC: 5.1.2.e @minfin.nl>

Onderwerp: Huiswerkjes komende dagen

Ha,

Om even de klokken gelijk te zetten, ik heb de MP net volgende horen concluderen qua huiswerk

1. Er komen drie variantjes voor compensatie huishoudens (FIN iom SZW en EZK)
  - Binnen de EB met evt mix van vermindering en tarief;
  - In combi van EB met standaard inkomensbeleid (om nog meer te richten op onderste helft inkomens)
  - Een variant met smoothing (met kenmerken van Franse ingreep op gasprijs maar dan binnen EB), waarbij we nu verhogen vinger aan de pols houden en later verhogen of verlagen vanuit monitoring van de daadwerkelijke ontwikkeling. Als kan binnen het jaar anders in volgend jaar.
2. Voor bedrijven beredeneren waarom we niet doen. 5.1.2.i
3. Over tafel gegaan om de helft van de prijsstijging te compenseren. Liggen nu twee scenario's voor de prijs. 5.1.2.i (voortouw EZK)
4. Variantjes dekking maken (FIN)
5. 5.1.2.i Werd gesproken over praktische maatregelen direct aan HHs (BZK iom IRF sectie).

Later deze week komt er nog een BWO om te zien wat er in de MR kan deze week.

Ben zo vrij geweest voorstel te doen wie stukje maakt.

Stuur vooral door

Met groeten,

5.1.2.e

Van: 5.1.2.e @minfin.nl>
Verzonden: donderdag 14 oktober 2021 13:56
Aan: 5.1.2.e
CC: 5.1.2.e
Onderwerp: RE: Voorstel aanvulling motie Hermans dekkingsopties
Categorieën: Paarse categorie

Wil het niet nodeloos ingewikkeld maken maar toch

Ik geloof dat niet iedereen scherp heeft dat 125 mln inzetten voor bedrijven via 2^e en 3^e schijf automatisch zou betekenen dat er minder dan 375 over is voor huishoudens (totaal 500 mln)..en er de facto altijd meer dan 125 mln naar bedrijven gaat omdat die altijd mee profiteren van belastingvermindering en tarief 1^e schijf.

Dat is de discussie die er nog 5.1.2.i was bij invulling motie hermans. Dus bij optie 2 als je die knip zou maken kan je dus niet zeggen 375 mln huishoudens. Dat wordt dan iets van 300 mln..

Anders zijn we dus als nog geld aan het maken..

Van: 5.1.2.e @minfin.nl>
Verzonden: donderdag 14 oktober 2021 13:20
Aan: 5.1.2.e minezk.nl>; 5.1.2.e @minfin.nl>; 5.1.2.e @minfin.nl>; 5.1.2.e @minfin.nl>; 5.1.2.e @minfin.nl>
CC: 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e @minezk.nl>
Onderwerp: RE: Voorstel aanvulling motie Hermans dekkingsopties

Ha 5.1.2.e

Wij zullen de tekst van gisteren op een aantal punten aanvullen naar aanleiding van het overleg vanochtend. Dat zal ook op motie Hermans zien. De insteek om vanmiddag niet te laat te delen met AZ lijkt me verstandig. Wij zullen als Financiën een voorstel doen voor een zo deugdelijk mogelijke dekking met bijbehorende tekst. Onderstaande tekst, in het bijzonder variant 3, is daarbij voor ons echt onacceptabel, want dat is eigenlijk helemaal geen dekking. Ik deel ons voorstel, met voorbehoud minister, dadelijk.

Vriendelijke groet

5.1.2.e

Van: 5.1.2.e 5.1.2.e@minezk.nl>
Verzonden: donderdag 14 oktober 2021 12:34
Aan: 5.1.2.e minfin.nl>; 5.1.2.e 5.1.2.e @minfin.nl>; 5.1.2.e @minfin.nl>; 5.1.2.e @minfin.nl>; 5.1.2.e @minfin.nl>
CC: 5.1.2.e witkop@minezk.nl>; 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e

5.1.2.e @minezk.nl>

Onderwerp: Voorstel aanvulling motie Hermans dekkingsopties

Ha allen,

Op basis van overleg zojuist hierbij eerste voorstel voor aanvulling van de motie Hermans met de verschillende varianten.

Vullen jullie aan?

Ik kreeg van AZ al de vraag wanneer we de stukken delen. Laten we proberen dat halverwege de middag te doen.

Groeten 5.1.2.e

5.1.2.i en 5.2.1

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is gezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen.

De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message.

The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is toegezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen. De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message. The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

Van: 5.1.2.e @minfin.nl>
Verzonden: donderdag 14 oktober 2021 14:12
Aan: 5.1.2.e
 CC: 5.1.2.e
Onderwerp: RE: Voorstel aanvulling motie Hermans dekkingsopties
Bijlagen: Notitie opvolging_BWO_12-10 tm 1300 FZ.docx; DOMUS-21255267-v2-Hoge_gasprizen 1400 tm.docx

Ha 5.1.2.e

Hierbij ook zoals aangekondigd onze input bij de notitie en de brief.

Voor wat betreft dekkingsopties zou het nog kunnen dat we zo input krijgen van onze bewindspersonen.

5.1.2.e

Van: 5.1.2.e @minfin.nl>
Verzonden: donderdag 14 oktober 2021 13:20
Aan: 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e
 5.1.2.e @minfin.nl>; 5.1.2.e @minfin.nl>; 5.1.2.e @minfin.nl>;
 5.1.2.e @minfin.nl>; 5.1.2.e
 @minfin.nl>
CC: 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e @minezk.nl>
 @minezk.nl>
Onderwerp: RE: Voorstel aanvulling motie Hermans dekkingsopties

Ha 5.1.2.e

Wij zullen de tekst van gisteren op een aantal punten aanvullen naar aanleiding van het overleg vanochtend. Dat zal ook op motie Hermans zien. De insteek om vanmiddag niet te laat te delen met AZ lijkt me verstandig. Wij zullen als Financiën een voorstel doen voor een zo deugdelijk mogelijke dekking met bijbehorende tekst. Onderstaande tekst, in het bijzonder variant 3, is daarbij voor ons echt onacceptabel, want dat is eigenlijk helemaal geen dekking. Ik deel ons voorstel, met voorbehoud minister, dadelijk.

Vriendelijke groet

5.1.2.e

Van: 5.1.2.e @minezk.nl>
Verzonden: donderdag 14 oktober 2021 12:34
Aan: 5.1.2.e @minfin.nl>; 5.1.2.e @minfin.nl>; 5.1.2.e @minfin.nl>; 5.1.2.e @minfin.nl>; 5.1.2.e @minfin.nl>
 @minfin.nl>; 5.1.2.e @minfin.nl>
CC: 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e

5.1.2.e @minezk.nl>

Onderwerp: Voorstel aanvulling motie Hermans dekkingsopties

Ha allen,

Op basis van overleg zojuist hierbij eerste voorstel voor aanvulling van de motie Hermans met de verschillende varianten.

Vullen jullie aan?

Ik kreeg van AZ al de vraag wanneer we de stukken delen. Laten we proberen dat halverwege de middag te doen.

Groeten 5.1.2.e

5.1.2.i en 5.2.1

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is gezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen.

De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message.

The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is toegezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen. De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message. The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

Van: 5.1.2.e
Verzonden: donderdag 14 oktober 2021 15:43
Aan: 5.1.2.e
CC: 5.1.2.e);
 5.1.2.e
Onderwerp: RE: Voorstel aanvulling motie Hermans dekkingsopties
Bijlagen: Notitie opvolging_BWO_12-10 schoon.docx; Notitie opvolging_BWO_12-10
 tm 1300 FZ_tracks.docx

Categorieën: Groene categorie

Veel dank!

Zie bijgevoegd nog een paar aanscherpingen (in de trackversie) en een schone versie. Hierbij is ook de aangepaste tekst van BZK verwerkt.

Kunnen we deze onder duidelijk voorbehoud van akkoord van zowel jullie als onze bewindspersonen alvast ambtelijk delen, zodat mensen alvast beetje kunnen beginnen met de voorbereiding van hun bewindspersonen 😊?

Er zijn ook een paar departementen die niet bij BWO zijn maar het mogelijk in de MR wel voorbij krijgen.

Groeten 5.1.2.e

Van: 5.1.2.e @minfin.nl>
Verzonden: donderdag 14 oktober 2021 14:12
Aan: 5.1.2.e @minfin.nl>; 5.1.2.e
 @minezk.nl>; 5.1.2.e @minfin.nl>; 5.1.2.e
 @minfin.nl>; 5.1.2.e @minfin.nl>; 5.1.2.e
 @minfin.nl>
CC: 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e
 @minezk.nl>; 5.1.2.e
 @minfin.nl>
Onderwerp: RE: Voorstel aanvulling motie Hermans dekkingsopties

Ha 5.1.2.e

Hierbij ook zoals aangekondigd onze input bij de notitie en de brief.

Voor wat betreft dekkingsopties zou het nog kunnen dat we zo input krijgen van onze bewindspersonen.

5.1.2.e

Van: 5.1.2.e @minfin.nl>
Verzonden: donderdag 14 oktober 2021 13:20
Aan: 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e
 @minfin.nl>; 5.1.2.e @minfin.nl>; 5.1.2.e @minfin.nl>;
 5.1.2.e @minfin.nl>; 5.1.2.e
 @minfin.nl>

CC: 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e @minezk.nl>
@minezk.nl>

Onderwerp: RE: Voorstel aanvulling motie Hermans dekkingsopties

Ha 5.1.2.e

Wij zullen de tekst van gisteren op een aantal punten aanvullen naar aanleiding van het overleg vanochtend. Dat zal ook op motie Hermans zien. De insteek om vanmiddag niet te laat te delen met AZ lijkt me verstandig. Wij zullen als Financiën een voorstel doen voor een zo deugdelijk mogelijke dekking met bijbehorende tekst. Onderstaande tekst, in het bijzonder variant 3, is daarbij voor ons echt onacceptabel, want dat is eigenlijk helemaal geen dekking. Ik deel ons voorstel, met voorbehoud minister, dadelijk.

Vriendelijke groet

5.1.2.e

Van: 5.1.2.e @minezk.nl>

Verzonden: donderdag 14 oktober 2021 12:34

Aan: 5.1.2.e @minfin.nl>; 5.1.2.e @minfin.nl>; 5.1.2.e

@minfin.nl>; 5.1.2.e @minfin.nl>

CC: 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e

@minezk.nl>

Onderwerp: Voorstel aanvulling motie Hermans dekkingsopties

Ha allen,

Op basis van overleg zojuist hierbij eerste voorstel voor aanvulling van de motie Hermans met de verschillende varianten.

Vullen jullie aan?

Ik kreeg van AZ al de vraag wanneer we de stukken delen. Laten we proberen dat halverwege de middag te doen.

Groeten 5.1.2.e

5.1.2.i en 5.2.1

[Redacted content]

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is gezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen.

De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message.

The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is toegezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen. De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message. The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

Van: 5.1.2.e @minbzk.nl>
Verzonden: donderdag 14 oktober 2021 16:08
Aan: 5.1.2.e
CC: 5.1.2.e
Onderwerp: DOMUS-21255267-v2-Hoge_gasprijzen (002) Reactie BZK
Bijlagen: DOMUS-21255267-v2-Hoge_gasprijzen (002) Reactie BZK.docx

Categorieën: Groene categorie

Beste 5.1.2.e ,

Via 512 ontving ik de conceptkamerbrief over de hoge gasprijzen en de acties van het kabinet en had ons gevraagd om alvast even mee te lezen.

De brief is nog erg op hoofdlijnen en vooral beschouwend geschreven. Het schets een beeld van de problematiek en geeft aan dat het kabinet het serieus neemt maar wordt verder weinig concreet. Ook logisch in dit stadium natuurlijk. Zie bijgaand een aantal concrete tekstvoorstellen voor onze maatregelen en de lijn die we daarvoor hanteren (mocht de besluitvorming morgen in de MR positief uitvallen).

Lezen graag mee op een volgende versie! Mochten jullie nog specifieke stukken tekst nodig hebben of verdere informatie dan weten jullie me te vinden!

Gr. 512 e

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e

5.1.2.e

.....
Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

Directoraat Generaal Bestuur, Ruimte en Wonen

Directie Bouwen en Energie

Algemeen Beleid Energietransitie Gebouwde Omgeving

Turfmarkt 147 | 2511 DP | Den Haag

Postbus 20011 | 2500 EA | Den Haag

.....
 M +31 (0)65.1.2.e

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is toegezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen. De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message. The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

Van: 5.1.2.e minfin.nl>
Verzonden: donderdag 14 oktober 2021 16:46
Aan: 5.1.2.e
 CC: 5.1.2.e
Onderwerp: RE: Voorstel aanvulling motie Hermans dekkingsopties

Ha 5.1.2.e

Veel dank voor het verwerken van de comments! Ambtelijk kunnen wij ons vinden in huidige formuleringen, met 1 uitzondering. De doe-het-zelf tekst. De verkenning is gedaan en btw voor isolatie kan niet afgebakend worden. De zin over de verkenning moet er dus uit. Lijkt ons dan zinnig de hele alinea te schrappen, maar kijk maar even wat voor jullie daar het beste werkt.

5.1.2.i en 5.2.1

Vriendelijke groet

5.1.2.e

Van: 5.1.2.e @minezk.nl>
Verzonden: donderdag 14 oktober 2021 15:43
Aan: 5.1.2.e @minfin.nl>; 5.1.2.e @minfin.nl>; 5.1.2.e @minfin.nl>; 5.1.2.e @minfin.nl>; 5.1.2.e @minfin.nl>; 5.1.2.e @minfin.nl>
CC: 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e @minfin.nl>
Onderwerp: RE: Voorstel aanvulling motie Hermans dekkingsopties

Veel dank!

Zie bijgevoegd nog een paar aanscherpingen (in de trackversie) en een schone versie. Hierbij is ook de aangepaste tekst van BZK verwerkt.

Kunnen we deze onder duidelijk voorbehoud van akkoord van zowel jullie als onze bewindspersonen alvast ambtelijk delen, zodat mensen alvast beetje kunnen beginnen met de voorbereiding van hun bewindspersonen 😊?

Er zijn ook een paar departementen die niet bij BWO zijn maar het mogelijk in de MR wel voorbij krijgen.

Groeten 5.1.2.e

Van: 5.1.2.e @minfin.nl>

Verzonden: donderdag 14 oktober 2021 14:12

Aan: 5.1.2.e @minfin.nl>; 5.1.2.e

@minezk.nl>; 5.1.2.e @minfin.nl>; 5.1.2.e

@minfin.nl>; 5.1.2.e @minfin.nl>; 5.1.2.e

5.1.2.e @minfin.nl>

CC: 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e

@minezk.nl>; 5.1.2.e

minfin.nl>

Onderwerp: RE: Voorstel aanvulling motie Hermans dekkingsopties

Ha 5.1.2.e

Hierbij ook zoals aangekondigd onze input bij de notitie en de brief.

Voor wat betreft dekkingsopties zou het nog kunnen dat we zo input krijgen van onze bewindspersonen.

5 e

Van: 5.1.2.e @minfin.nl>

Verzonden: donderdag 14 oktober 2021 13:20

Aan: 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e

@minfin.nl>; 5.1.2.e @minfin.nl>;

5.1.2.e minfin.nl>; 5.1.2.e

@minfin.nl>

CC: 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e

@minezk.nl>

Onderwerp: RE: Voorstel aanvulling motie Hermans dekkingsopties

Ha 5.1.2.e

Wij zullen de tekst van gisteren op een aantal punten aanvullen naar aanleiding van het overleg vanochtend. Dat zal ook op motie Hermans zien. De insteek om vanmiddag niet te laat te delen met AZ lijkt me verstandig. Wij zullen als Financiën een voorstel doen voor een zo deugdelijk mogelijke dekking met bijbehorende tekst. Onderstaande tekst, in het bijzonder variant 3, is daarbij voor ons echt onacceptabel, want dat is eigenlijk helemaal geen dekking. Ik deel ons voorstel, met voorbehoud minister, dadelijk.

Vriendelijke groet

5.1.2.e

Van: 5.1.2.e @minezk.nl>

Verzonden: donderdag 14 oktober 2021 12:34

Aan: 5.1.2.e @minfin.nl>; 5.1.2.e @minfin.nl>; 5.1.2.e

@minfin.nl>; 5.1.2.e minfin.nl>; 5.1.2.e

@minfin.nl>; 5.1.2.e @minfin.nl>

CC: 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e

5.1.2.e @minezk.nl>

Onderwerp: Voorstel aanvulling motie Hermans dekkingsopties

Ha allen,

Op basis van overleg zojuist hierbij eerste voorstel voor aanvulling van de motie Hermans met de verschillende varianten.

Vullen jullie aan?

Ik kreeg van AZ al de vraag wanneer we de stukken delen. Laten we proberen dat halverwege de middag te doen.

Groeten 5.1.2.e

5.1.2.i en 5.2.1

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is gezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen.

De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message.

The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

Van: 5.1.2.e)
Verzonden: donderdag 14 oktober 2021 16:48
Aan: 5.1.2.e)
CC: 5.1.2.e
Onderwerp: RE: Laatste versie vragen Stas/MEZK
Bijlagen: Lastenverdeling hh en bedrijvenV5.docx

Categorieën: Groene categorie

Ha,

Veel dank!

Zie hierbij nog een paar punten en wat inkortingen.

Voor warmte geldt dat deze huishoudens ook beste via verlaging van elektriciteit geholpen kunnen worden. Dan is er namelijk minder een risico dat de warmtebedrijven in de knel komen vanwege lager tarief op gas en hogere kosten.

Groeten 5.1.2.e

Van: 5.1.2.e 5.1.2.e nezk.nl>
Verzonden: donderdag 14 oktober 2021 16:11
Aan: 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e
 @minezk.nl>
CC: 5.1.2.e @minezk.nl>
Onderwerp: RE: Laatste versie vragen Stas/MEZK

Ha,

Dank, nuttig stuk! En idd verrassende uitkomst 😊.

Ik heb de warmtenet mensen niet scherp, maar kunnen we in het algemeen zeggen dat maatregelen grosso modo ook doorwerken in de rekening van deze huishoudens?

Elektriciteit direct (inclusief belastingvermindering) en het kleine deel op de gastarieven is indirect en onzeker vanwege de koppeling van max tarieven aan gasprijs (als een leverancier onder het maximum zit, hoeft hij de warmteprijs niet aan te passen en heeft het huishouden dus geen voordeel; maar ook geen stijgende energierekening!)

Van: 5.1.2.e @minezk.nl>
Verzonden: donderdag 14 oktober 2021 16:02
Aan: 5.1.2.e @minezk.nl>
CC: 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e @minezk.nl>
Onderwerp: Laatste versie vragen Stas/MEZK

Hoi 5.1.2.e

Bij deze de laatste status met aanpassingen van AEP verwerkt. AEP vroeg of wij meer kunnen zeggen over de impact op hh aangesloten op een warmtenet kunnen zeggen. Volgens mij kunnen wij aangeven dat aanpassing aan aardgastarief indirect bij deze hh kan komen via het warmtetarief maar dat elektriciteitstarief direct op de energierekening van deze hh terug komt. Ik weet alleen niet of dit meer inzicht biedt of alleen maar meer vragen oproept, die wij mogelijk niet kunnen beantwoorden (hoeveel wordt doorberekent en wat voor verbruik gaat het om, etc.).

WJZ zoekt punt over GTB en verlaagd tarief nog uit, als dit een staatssteun aanpassing vereist dan is het simpel en merkt de GTB alleen iets van een aanpassing van het elektriciteitstarief.

Ik hoor het als je aanvullingen of opmerkingen hebt!

Groeten,

5 1 2 e

Van: 5.1.2.e
Verzonden: donderdag 14 oktober 2021 17:30
Aan: 5.1.2.e)
CC: 5.1.2.e
Onderwerp: RE: Laatste versie vragen Stas/MEZK
Bijlagen: Lastenverdeling hh en bedrijvenDEF.docx

Categorieën: Groene categorie

Bij deze!

Van: 5.1.2.e minezk.nl>
Verzonden: donderdag 14 oktober 2021 16:48
Aan: 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e @minezk.nl>
CC: 5.1.2.e @minezk.nl>
Onderwerp: RE: Laatste versie vragen Stas/MEZK

Ha,

Veel dank!

Zie hierbij nog een paar punten en wat inkortingen.

Voor warmte geldt dat deze huishoudens ook beste via verlaging van elektriciteit geholpen kunnen worden. Dan is er namelijk minder een risico dat de warmtebedrijven in de knel komen vanwege lager tarief op gas en hogere kosten.

Groeten 5.1.2.e

Van: 5.1.2.e @minezk.nl>
Verzonden: donderdag 14 oktober 2021 16:11
Aan: 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e @minezk.nl>
CC: 5.1.2.e @minezk.nl>
Onderwerp: RE: Laatste versie vragen Stas/MEZK

Ha,

Dank, nuttig stuk! En idd verrassende uitkomst 😊.

Ik heb de warmtenet mensen niet scherp, maar kunnen we in het algemeen zeggen dat maatregelen grosso modo ook doorwerken in de rekening van deze huishoudens?

Elektriciteit direct (inclusief belastingvermindering) en het kleine deel op de gastarieven is indirect en onzeker vanwege de koppeling van max tarieven aan gasprijs (als een leverancier onder het maximum zit, hoeft hij de warmteprijs niet aan te passen en heeft het huishouden dus geen voordeel; maar ook geen stijgende energierekening!)

Van: 5.1.2.e @minezk.nl>
Verzonden: donderdag 14 oktober 2021 16:02
Aan: 5.1.2.e @minezk.nl>
CC: 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e @minezk.nl>
Onderwerp: Laatste versie vragen Stas/MEZK

Hoi 5.1.2.e ,

Bij deze de laatste status met aanpassingen van AEP verwerkt. AEP vroeg of wij meer kunnen zeggen over de impact op hh aangesloten op een warmtenet kunnen zeggen. Volgens mij kunnen wij aangeven dat aanpassing aan aardgastarief indirect bij deze hh kan komen via het warmtetarief maar dat elektriciteitstarief direct op de energierekening van deze hh terug komt. Ik weet alleen niet of dit meer inzicht biedt of alleen maar meer vragen oproept, die wij mogelijk niet kunnen beantwoorden (hoeveel wordt doorberekent en wat voor verbruik gaat het om, etc.).

WJZ zoekt punt over GTB en verlaagd tarief nog uit, als dit een staatssteun aanpassing vereist dan is het simpel en merkt de GTB alleen iets van een aanpassing van het elektriciteitstarief.

Ik hoor het als je aanvullingen of opmerkingen hebt!

Groeten,

512e

Van: 5.1.2.e
Verzonden: donderdag 14 oktober 2021 17:41
Aan: 5.1.2.e
CC: 5.1.2.e
Onderwerp: RE: Voor verspreiding naar BWO: Notitie BWO
Bijlagen: Toelichting verschillen variant 1a en 1b.pdf
Categorieën: Groene categorie

Ha 5.1.2.e

Hierbij nog een reactie op de vragen van vanochtend over verschillen tussen variant 1a en 1b en een update van het advies op basis van ambtelijk overleg. We hebben DC input gegeven voor de communicatielijnen.

Werken ook met hun aan de brief.

Groeten 5.1.2.e

Hieronder wordt kort ten aanzien van de verschillende beslispunten in het BWO een update gegeven op basis van ambtelijk vooroverleg.

Advies

Voorgestelde variant

- Ambtelijk EZK is indifferent tussen variant 1a en 1b. Voor beide is wat te zeggen en de verschillen tussen beide varianten is zeer klein. In bijgevoegde notitie wordt hier nader op in gegaan.
- Vanuit de andere departementen is er een voorkeur voor variant 1b. BZK en SZW zouden 1a ook acceptabel vinden, FIN vooralsnog niet (wilt liever variant 3). VWS en OCW hebben voorkeur voor variant 1a.
- Belangrijkste is voor EZK dat lastenverlichting volledig via energierekening gaat en dat er voldoende aandacht voor de verschillende inkomensgroepen en het mkb is. Zowel 1a als 1b voldoet hieraan.

Dekking

- Ambtelijk FIN geeft in de notitie twee dekkingsroutes: via het geheel van motie Hermans (500 mln, optie 1 onder) of via andere knoppen aan de lastenkant bedrijven (optie 3, onder). Beide routes kunt u afwijzen.
- Wij adviseren u geen dekking overeen te komen (optie 0). Als terugvaloptie kunt u dekking voorstellen door:
  - In 2022 motie Hermans nog niet uit te voeren (vanwege de veel grotere incidentele lastenverlichting die in dit stuk besloten ligt). Levert dekking op van 500 mln.
  - Indien gewenst, aanvullend dekking te vinden door het huishoudendeel van de motie Hermans (375 mln., optie 2) incidenteel te maken.
- *Caribisch Nederland*
  - MBZK zal voorstellen ook eenmalig 2 miljoen euro beschikbaar te stellen voor de compensatie van stijgende energiekosten voor Caribisch Nederland (Bonaire, Sint Eustatius, Saba).
  - U kunt dit ondersteunen gezien de schrijnende armoede op de drie eilanden en het grote deel van het inkomen dat op gaat aan de energierekening.

- 5.1.2.i

Toelichting

Dekkingsopties

0. Niet dekken (in het saldo laten lopen).

- Er is voldoende ruimte voor deze incidentele belasting van het saldo. De EMU-schuld daalt van 56,5% bbp in 2022 naar 53,7% bbp in 2025.
- Indien vanwege deze incidentele compensatie in 2022 er nog geen uitvoering wordt gegeven aan de motie Hermans, kan het bedrag ter laste van het saldo met 500 mln. dalen.
- De EC wijst op toegenomen ETS-middelen voor compensatie huishoudens. Aangezien in Nederland de meerinkomsten vanuit ETS in het saldo lopen (het saldo verbeteren), lijkt hier een (politieke) logica om ook de compensatie het saldo te laten belasten.
- *Krachtenveld*: Geen steun van ambtelijk FIN (en SZW).

1. Dekking uit volledige motie Hermans (500 mln. struc) [optie FIN]

- Gegeven precedent Pensioenakkoord (structureel = 15x incidenteel) is dit een zeer ongunstige ruil (15*500 mln. = 7,5 mld).
- Hiermee wordt motie niet uitgevoerd: de voorgenomen structurele prikkel voor elektrificatie in de tweede en derde schijf ODE valt weg (125 mln).
- *Krachtenveld*: Voorkeur ambtelijk FIN (hoewel eveneens tegen begrotingsregels) en ambtelijk SZW, geen steun ambtelijk LNV (vanwege wegvallen €125 mln. elektrificatieprikkel mkb).

2. Dekking uit deel motie Hermans voor huishoudens (375 mln.) of gedeeltelijke dekking (500 mln.)

- Voordeel van deze opties is (1) dat de structurele variant van de motie Hermans behouden blijft of (2) dat de structurele reeks (125 mln.) voor elektrificatie MKB blijft behouden.
- *Krachtenveld*: Ambtelijk FIN geeft hier voorlopig geen ruimte, maar accepteert deze variant mogelijk als terugvaloptie om niet-dekken te voorkomen; naar verwachting steun ambtelijk LNV.

Geen optie (voor EZK):

3. De andere door FIN genoemde dekkingsopties. [optie FIN]

- Alle lastenverzwaring voor bedrijven, terwijl de compensatie grotendeels gericht is op burgers, en ook bedrijven negatieve effecten van de prijsstijging ondervinden.
- Het voortdurend aanpassen van de vpb-tarieven en -schijven heeft een negatief effect op het vestigingsklimaat.

Van: 5.1.2.e)

Verzonden: donderdag 14 oktober 2021 17:14

Aan: 5.1.2.e @minezk.nl>

CC: 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e @minezk.nl>;

5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e

@minezk.nl>

Onderwerp: Voor verspreiding naar BWO: Notitie BWO

5 1 2 e

Kan je deze laten verspreiden naar deelnemers 😊?

Ik stuur zo nog korte terugkoppeling ambtelijk overleg en notitie vragen vanochtend.

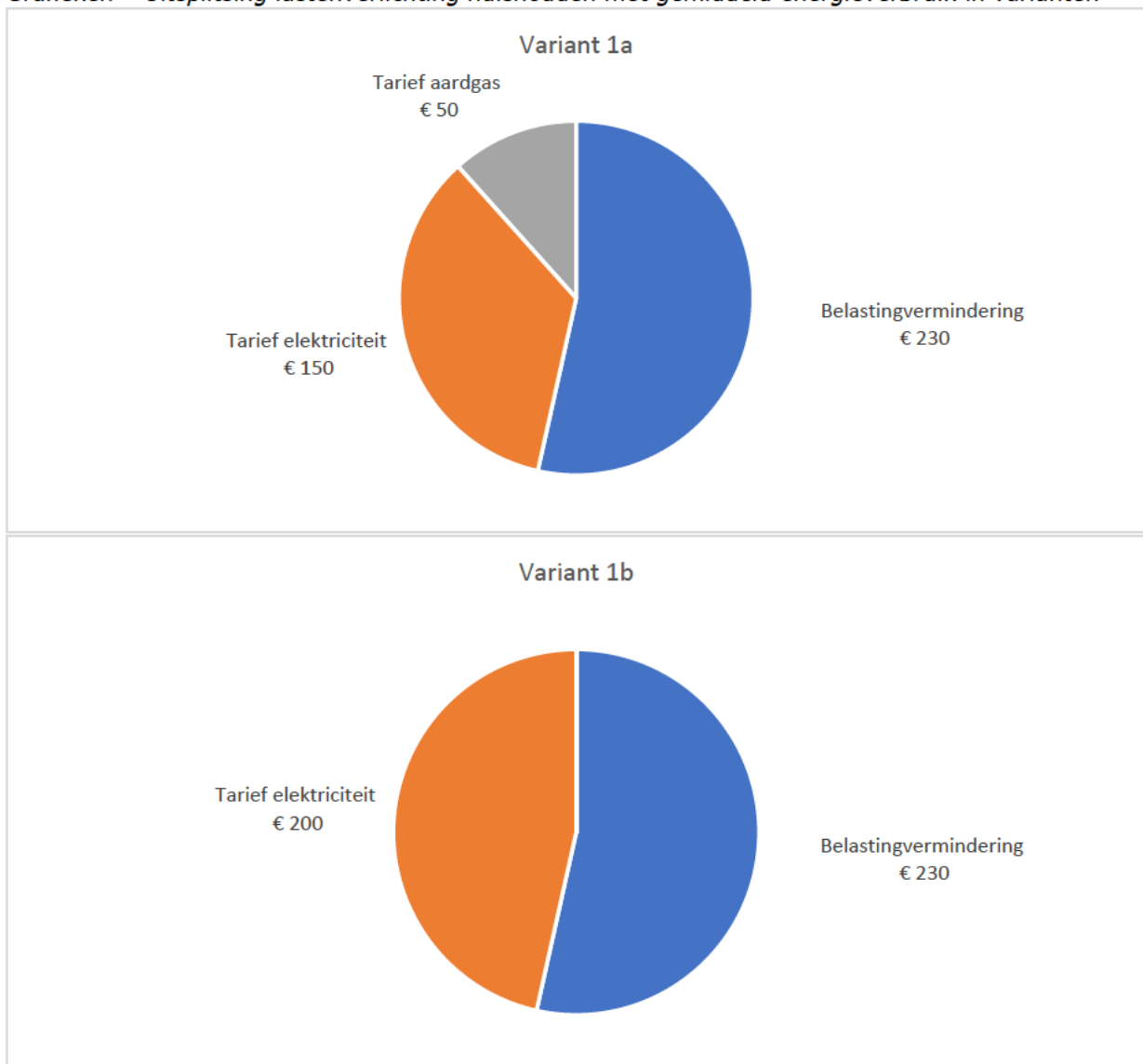
Dank!

Groeten 5.1.2.e

Verschillen variant 1a en 1b

Vanuit ambtelijk EZK was er inhoudelijk geen zwaarwegende reden voor voorkeur tussen variant 1a en 1b. In eerste instantie hebben wij variant 1a ingebracht, omdat de verwachting was dat het aardgasverbruik zwaarder weegt in de lastenstijging voor bepaalde huishoudens. Op basis van de analyse van inkomenseffecten en de spreiding van de lastenverlichting in variant 1a en 1b hebben wij hier geen cijfermatige onderbouwing voor. Op basis van de interdepartementale voorkeur voor 1b hebben wij dit als voorkeursoptie bestempeld. Onderstaand zijn de verschillen tussen de varianten en de impact op huishoudens en bedrijven toegelicht. Het gaat daarbij om nuance verschillen, omdat het grootste deel van de lastenvermindering wordt gegeven via de belastingvermindering die voor ieder huishouden gelijk is (230 euro extra)

Grafieken – Uitsplitsing lastenverlichting huishouden met gemiddeld energieverbruik in varianten

Waarom maakt het voor huishoudens niet veel uit of via de elektriciteitstarieven of de aardgastarieven gecompenseerd wordt?

- De krapte op de gasmarkt vertaalt zich naast een flink stijgende gasprijs ook in een stijging in de elektriciteitsprijs en warmteprijs.
- In de regel hebben huishoudens met een hoog aardgasverbruik ook een hoog elektriciteitsverbruik (zie tabel). Verlaging van het tarief op elektriciteit of het tarief op gas grijpt daarmee vergelijkbaar aan.

- Er bestaan uitzonderingen, zoals bijvoorbeeld huishoudens die van het gas af zijn of die op een warmtenet zijn aangesloten en een hoger elektriciteitsverbruik combineren met weinig tot geen verbruik van aardgas. In deze gevallen is het echter logischer dat een huishouden een hoog elektriciteitsgebruik heeft in verhouding tot het gasgebruik in plaats van andersom.
- De effecten voor minder geïsoleerde woningen kan worden geïllustreerd met behulp van de huishoudprofielen door vergelijkbare huishoudens in een oudere woning te vergelijken met dezelfde type huishoudens in een nieuwe woning.
- De doorrekening van varianten 1a en 1b toont aan dat een huishouden met relatief hoog aardgasverbruik t.o.v. het elektriciteitsverbruik slechts circa €11 meer compensatie ontvangt wanneer ook het aardgastarief aangepast wordt (variant 1a) op een totale compensatie van circa €396.
- Bovenstaande analyse toont aan dat er geen significant verschil is in de spreiding van de lastenverlichting tussen variant 1a en 1b, op basis van de huidige inzichten in het energieverbruik en de prijsstijging van aardgas en elektriciteit.
- Variant 1a houdt meer rekening met de onzekerheid in de daadwerkelijke prijsstijging van aardgas t.o.v. elektriciteit de komende maanden en de onzekerheid in het aardgasverbruik gedurende aanstaande winter, door ook het aardgastarief te verlagen. Indien er relatief meer aardgas verbruikt wordt of de prijsstijging van aardgas relatief hoger uitvalt t.o.v. elektriciteit, dan mitigeert een lager tarief op aardgas deze ontwikkeling. Met andere woorden: in het geval van een koude winter is variant 1a beter voor huishoudens met een minder geïsoleerde woning. Vanwege dit punt was het initiële EZK standpunt dat variant 1a de voorkeur heeft. Aan de andere kant geldt dat warmtebedrijven mogelijk in de knel komen op het moment dat hun tarieven minder hard mogen stijgen, terwijl hun kosten wel toenemen (vanwege benodigde inkoop gas). Alles overwegende valt voor beide wat te zeggen, omdat de verschillen klein zijn

	Elektriciteitsverbruik (kWh)	Aardgasverbruik (m3)	Lastenverlichting variant 1a (euro)	Lastenverlichting variant 1b (euro)
Appartement, eenpersoons, klein (<100m ²), nieuw (1992 of later)	1.560	640	-€ 356	-€ 361
Appartement, eenpersoons, klein, oud (voor 1992)	1.540	810	-€ 362	-€ 359
Geschakelde woning, meerpersoons, middel, nieuw	3.250	1.070	-€ 480	-€ 503
Geschakelde woning, meerpersoons, middel, oud	3.190	1.360	-€ 489	-€ 498

Wat zijn de gevolgen voor bedrijven van variant 1a en 1b?

- Deze maatregel is voornamelijk bedoeld ter compensatie van huishoudens, de lastenverlichting die daarbij optreedt voor bedrijven is een bij effect hiervan en is daarmee zeer beperkt. Van de in totaal €3,2 miljard compensatie gaat €0,5 miljard naar bedrijven. Daarbij zien we de volgende nuanceverschillen:
- In variant 1a is de totale lastenverlichting voor bedrijven gelijk aan €534 miljoen, waarvan €30 miljoen bij de industrie.
- In variant 1b is de totale lastenverlichting voor bedrijven €517 miljoen, waarvan €19 miljoen bij de industrie. Daarbij komt een verlaging van het aardgastarief (variant 1a) vooral terecht bij de grotere verbruikers en minder bij het kleine mkb.
- Variant 1a biedt daardoor meer verlichting aan maatschappelijk vastgoed (circa 2.000-7.000 euro) en de industrie (circa €7.000) ten opzichte van circa €1.000 in variant 1b.
- Voor de glastuinbouw is het onzeker of het voor de sector geldende verlaagde aardgastarief in schijf 1 binnen de EU staatssteunkaders verder verlaagd kunnen worden. Indien dit niet mogelijk is dan biedt variant 1b meer verlichting aan alle bedrijven binnen de glastuinbouw dan variant 1a. Indien het wel mogelijk blijkt dan biedt variant 1a voor bedrijven met hoog

belastbaar aardgasverbruik ongeveer duizend euro extra compensatie t.o.v. variant 1b (totaal 7% van het belastingdeel). Dit zullen naar verwachting de kleinere bedrijven zonder WKK zijn.

Belastingdeel op de energierekening	Basispad 2022	Lastenverlichting variant 1a	Lastenverlichting variant 1b
Detailhandel non-food	€ 2.531	-€ 961	-€ 1.069
Bakker	€ 7.333	-€ 1.062	-€ 1.069
Verpleeg- of verzorgingstehuis	€ 56.621	-€ 4.021	-€ 1.069
Ziekenhuis	€ 122.524	-€ 7.850	-€ 1.069
Voortgezet (speciaal) onderwijs	€ 34.615	-€ 2.697	-€ 1.069
Fitness	€ 5.842	-€ 1.084	-€ 1.069
Glastuinbouw zonder wkk	€ 30.943	-€ 859 tot -€ 2.026	-€ 1.069
Grootschalige logistiek met koeling	€ 98.532	-€ 2.425	-€ 1.069
Overige landbouw	€ 2.461	-€ 970	-€ 1.069
Zuivelindustrie	€ 422.061	-€ 8.125	-€ 1.069
Papierindustrie	€ 354.736	-€ 8.125	-€ 1.069
Basismetaleindustrie IJzer en staal	€ 266.436	-€ 8.125	-€ 1.069

Van: 5.1.2.e @minbzk.nl>
Verzonden: vrijdag 15 oktober 2021 13:12
Aan: 5.1.2.e
CC: 5.1.2.e
Onderwerp: RE: Graag reactie: aangepaste kamerbrief n.a.v. BWO
Categorieën: Groene categorie

Ha 5.1.2.e

Zit weer veel werk in. Alvast aantal suggesties; je krijgt van ons nog wat aanvullingen op ons stukje.

- zou de brief korter maken; de verschillende ramingen van wat er allemaal kan gebeuren met de gasprijzen leiden af; zou een samenvattende conclusie maken (we gaan uit van 850,-, maar onzeker, zie bijlage), en die ramingen naar een bijlage verplaatsen.

- zou de twee besluiten (1. we compenseren de energierekening voor een gemiddeld huishouden met €430,- door verhoging belastingvermindering en verlaging van de belasting op elektriciteit. Huishoudens met lagere inkomens profiteren hier relatief meer van. 2. We maken aanvullend 150 miljoen vrij voor gemeenten om gericht aan de slag te gaan in die buurten waar veel energiearmoede voorkomt) vooraan zetten, want nu moet je zoeken naar wat is besloten; daarna volgt er dan meer een toelichting op het besluit.

- Zou in de inleiding bij 'Daarnaast toont dit aan dat we vraag moeten verminderen' een steviger verhaal over verduurzaming opnemen; nu staat het er wat karig. Bijvoorbeeld: Klimaatbeleid is de fundamentele oplossing voor dit vraagstuk. Het is essentieel om de afhankelijkheid van gas te verminderen door de vraag via isolatie te verkleinen en in de resterende vraag te gaan voorzien met duurzame bronnen, etc.

Specifieke opmerkingen krijg je zo!

Succes met afronding.

5 2 e

Verzonden met BlackBerry Work
(www.blackberry.com)

Van: 5.1.2.e @minezk.nl>
Datum: vrijdag 15 okt. 2021 12:19 PM
Aan: 5.1.2.e @minfin.nl>, 5.1.2.e @minfin.nl>, 5.1.2.e @minfin.nl>, 5.1.2.e @minszw.nl>, 5.1.2.e @minszw.nl>, 5.1.2.e @minbzk.nl>, 5.1.2.e @minbzk.nl>, 5.1.2.e @minbzk.nl>, 5.1.2.e @minszw.nl>, 5.1.2.e @minaz.nl>, 5.1.2.e @minaz.nl>
Kopie: 5.1.2.e @minezk.nl>, 5.1.2.e @minezk.nl>
Onderwerp: Graag reactie: aangepaste kamerbrief n.a.v. BWO

Hoi allemaal,

Er ligt een besluit. Nu nog de brief. Gelukkig hebben we daar de afgelopen dagen al veel voorwerk voor gedaan.

Zie bijgevoegd een snelle verwerking van de uitkomsten van het BWO zojuist.

Daarbij nemen wij de brief zo nog even goed door.

Een aantal verzoeken:

- @ BZK, graag passage over CN toevoegen
- @ FIN/FZ indien mogelijk graag uitvoering motie Hermans toevoegen
- @ FIN/AFEP, graag passage over dekking toevoegen (incidentele karakter wat meer benadrukken is misschien ook handig als jullie voorstel voor doen)

Wij willen graag de brief om 2 uur voorleggen aan onze bewindspersonen. Dus graag half 2 reactie.

Alvast heel veel dank!!

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e

.....
Ministerie van Economische Zaken en Klimaat
Directie Elektriciteit
Bezuidenhoutseweg 73 | 2594 AC | Den Haag
.....

T +31 (0)6 5.1.2.e ⁵⁴

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is gezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen.

De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message.

The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is toegezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen. De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message. The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

Van: 5.1.2.e [redacted] @minbzk.nl>
Verzonden: vrijdag 15 oktober 2021 13:24
Aan: 5.1.2.e [redacted]
CC: 5.1.2.e [redacted]
Onderwerp: RE: Graag reactie: aangepaste kamerbrief n.a.v. BWO

2 x helmaal eens!

Verzonden met BlackBerry Work
 (www.blackberry.com)

Van: 5.1.2.e [redacted] @minszw.nl>
Datum: vrijdag 15 okt. 2021 1:22 PM
Aan: 5.1.2.e [redacted] @minbzk.nl>, 5.1.2.e [redacted] @minezk.nl>, 5.1.2.e [redacted] @minfin.nl>, 5.1.2.e [redacted] @minbzk.nl>
Kopie: 5.1.2.e [redacted] @minezk.nl>, 5.1.2.e [redacted] e@minezk.nl>, 5.1.2.e [redacted] @minezk.nl>, 5.1.2.e [redacted] @minbzk.nl>, 5.1.2.e [redacted] @minszw.nl>, 5.1.2.e [redacted] @minszw.nl>
Onderwerp: RE: Graag reactie: aangepaste kamerbrief n.a.v. BWO

Ha dank weer voor het snelle werk.

Wij komen ook nog met specifieke suggesties maar sluit me graag aan bij opmerkingen van 5.1.2.e [redacted] 2 aansluitende punten:

1. Je zou ook nog kunnen zeggen; we verlagen energiebelasting voor huishouden met gemiddeld gebruik naar 0. Levert ca 430 euro lagere rekening op. Dat illustreert iets meer dat het zeer forse stap is.
2. Ik mis in de brief nu bijna volledig dat het om een eenmalige verlaging gaat. Notie 'tijdelijk prijsprobleem, structureel is de oplossing verduurzaming, omdat dat niet snel genoeg gaat verlagen we tijdelijk EB' moet er wmb echt veel beter in.

Grt 5.1.2.e [redacted]

Verzonden met BlackBerry Work
 (www.blackberry.com)

Van: 5.1.2.e [redacted] @minbzk.nl>
Datum: vrijdag 15 okt. 2021 1:11 PM
Aan: 5.1.2.e [redacted] @minezk.nl>, 5.1.2.e [redacted] @minfin.nl>, 5.1.2.e [redacted] @minbzk.nl>, 5.1.2.e [redacted] @minszw.nl>
Kopie: 5.1.2.e [redacted] @minezk.nl>, 5.1.2.e [redacted] @minezk.nl>, 5.1.2.e [redacted] @minezk.nl>, 5.1.2.e [redacted] @minezk.nl>, 5.1.2.e [redacted] @minbzk.nl>

Onderwerp: RE: Graag reactie: aangepaste kamerbrief n.a.v. BWO

Ha 5.1.2.e ,

Zit weer veel werk in. Alvast aantal suggesties; je krijgt van ons nog wat aanvullingen op ons stukje.

- zou de brief korter maken; de verschillende ramingen van wat er allemaal kan gebeuren met de gasprijs leiden af; zou een samenvattende conclusie maken (we gaan uit van 850,-, maar onzeker, zie bijlage), en die ramingen naar een bijlage verplaatsen.

- zou de twee besluiten (1. we compenseren de energierekening voor een gemiddeld huishouden met €430,- door verhoging belastingvermindering en verlaging van de belasting op elektriciteit. Huishoudens met lagere inkomens profiteren hier relatief meer van. 2. We maken aanvullend 150 miljoen vrij voor gemeenten om gericht aan de slag te gaan in die buurten waar veel energiearmoede voorkomt) vooraan zetten, want nu moet je zoeken naar wat is besloten; daarna volgt er dan meer een toelichting op het besluit.

- Zou in de inleiding bij 'Daarnaast toont dit aan dat we vraag moeten verminderen' een steviger verhaal over verduurzaming opnemen; nu staat het er wat karig. Bijvoorbeeld: Klimaatbeleid is de fundamentele oplossing voor dit vraagstuk. Het is essentieel om de afhankelijkheid van gas te verminderen door de vraag via isolatie te verkleinen en in de resterende vraag te gaan voorzien met duurzame bronnen, etc.

Specifieke opmerkingen krijg je zo!

Succes met afronding.

5 2 e

Verzonden met BlackBerry Work
(www.blackberry.com)

Van: 5.1.2.e @minezk.nl>

Datum: vrijdag 15 okt. 2021 12:19 PM

Aan: 5.1.2.e @minfin.nl>, 5.1.2.e @minfin.nl> ,

5.1.2.e @minfin.nl>, 5.1.2.e @minszw.nl>, 5.1.2.e

@minszw.nl>, 5.1.2.e @minbzk.nl>, 5.1.2.e

@minbzk.nl>, 5.1.2.e @minbzk.nl>, 5.1.2.e

minszw.nl>, 5.1.2.e @minaz.nl>, 5.1.2.e @minaz.nl' 5.1.2.e @minaz.nl>

Kopie: 5.1.2.e @minezk.nl>, 5.1.2.e @minezk.nl> ,

5.1.2.e @minezk.nl>

Onderwerp: Graag reactie: aangepaste kamerbrief n.a.v. BWO

Hoi allemaal,

Er ligt een besluit. Nu nog de brief. Gelukkig hebben we daar de afgelopen dagen al veel voorwerk voor gedaan.

Zie bijgevoegd een snelle verwerking van de uitkomsten van het BWO zojuist.

Daarbij nemen wij de brief zo nog even goed door.

Een aantal verzoeken:

- @ BZK, graag passage over CN toevoegen

- @ FIN/FZ indien mogelijk graag uitvoering motie Hermans toevoegen
- @ FIN/AFEP, graag passage over dekking toevoegen (incidentele karakter wat meer benadrukken is misschien ook handig als jullie voorstel voor doen)

Wij willen graag de brief om 2 uur voorleggen aan onze bewindspersonen. Dus graag half 2 reactie.

Alvast heel veel dank!!

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e

.....
 Ministerie van Economische Zaken en Klimaat
 Directie Elektriciteit
 Bezuidenhoutseweg 73 | 2594 AC | Den Haag
 .....

T +31 (0)6 5.1.2.e

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is gezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen.

De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message.

The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is toegezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen. De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message. The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

Van: 5.1.2.e @minszw.nl>
Verzonden: vrijdag 15 oktober 2021 13:27
Aan: 5.1.2.e
 @minaz.nl'
CC: 5.1.2.e)
Onderwerp: RE: Graag reactie: aangepaste kamerbrief n.a.v. BWO
Bijlagen: DOMUS-21255267-v2-Hoge_gasprizen 15-10_SZW.docx

Hoi 5.1.2.e ,

Complimenten voor al jullie werk. Zie onze aanpassingen.

Groet, 5.1.2.e

Van: 5.1.2.e @minezk.nl>
Verzonden: vrijdag 15 oktober 2021 12:19
Aan: 5.1.2.e @minfin.nl>; 5.1.2.e @minfin 5.1.2.e @minfin.nl>; 5.1.2.e @minszw.nl>; 5.1.2.e @minszw.nl>; 5.1.2.e @minbzk.nl>; 5.1.2.e @minbzk.nl>; 5.1.2.e @minbzk.nl>; 5.1.2.e @minszw.nl>; 5.1.2.e @minaz.nl>; 5.1.2.e @minaz.nl' 5.1.2.e @minaz.nl>
CC: 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e @minezk.nl>
Onderwerp: Graag reactie: aangepaste kamerbrief n.a.v. BWO
Urgentie: Hoog

Hoi allemaal,

Er ligt een besluit. Nu nog de brief. Gelukkig hebben we daar de afgelopen dagen al veel voorwerk voor gedaan.

Zie bijgevoegd een snelle verwerking van de uitkomsten van het BWO zojuist. Daarbij nemen wij de brief zo nog even goed door.

Een aantal verzoeken:

- @ BZK, graag passage over CN toevoegen
- @ FIN/FZ indien mogelijk graag uitvoering motie Hermans toevoegen
- @ FIN/AFEP, graag passage over dekking toevoegen (incidentele karakter wat meer benadrukken is misschien ook handig als jullie voorstel voor doen)

Wij willen graag de brief om 2 uur voorleggen aan onze bewindspersonen. Dus graag half 2 reactie.

Alvast heel veel dank!!

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e

5.1.2.e

.....
Ministerie van Economische Zaken en Klimaat
Directie Elektriciteit
Bezuidenhoutseweg 73 | 2594 AC | Den Haag
.....

T +31 (0)65.1.2.e

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is gezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen.

De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message.

The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is toegezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen. De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.
This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message. The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is toegezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen. De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.
This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message. The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

Van: 5.1.2.e @minbzk.nl>
Verzonden: vrijdag 15 oktober 2021 13:35
Aan: 5.1.2.e
CC: 5.1.2.e
Onderwerp: RE: Graag reactie: aangepaste kamerbrief n.a.v. BWO
Bijlagen: DOMUS-21255267-v2-Hoge_gasprijzen 15-10 BV.docx

Ha 5.1.2.e

Ik was per abuis vergeten een aanvulling van een collega mee te nemen. Zie de bijlage voor de goede (volledige) versie. Excuses voor alle mail.

Gr. 5.1.2.e
 +31 (0)6 5.1.2.e

Van: 5.1.2.e
Verzonden: vrijdag 15 oktober 2021 13:25
Aan: 5.1.2.e @minezk.nl>
CC: 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e @minbzk.nl>; 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e 5.1.2.e minezk.nl>; 5.1.2.e @minbzk.nl>; 5.1.2.e @minbzk.nl>
Onderwerp: RE: Graag reactie: aangepaste kamerbrief n.a.v. BWO

Ha 5.1.2.e

In navolging van de mail van 5.1.2.e hierbij ook onze specifieke tekstsuggesties en opmerkingen bij de brief. Hoop dat je er wat mee kan! Mocht er nog een nieuwe versie komen en er is tijd om mee te lezen dan doen we dat graag. Zou je die dan naar 5.1.2.e en mij kunnen sturen?

Fijn weekend alvast!

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e
 5.1.2.e

.....
Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties
Directoraat Generaal Bestuur, Ruimte en Wonen
Directie Bouwen en Energie
 Algemeen Beleid Energietransitie Gebouwde Omgeving
 Turfmarkt 147 | 2511 DP | Den Haag
 Postbus 20011 | 2500 EA | Den Haag

.....
 M +31 (0)6 5.1.2.e

Van: 5.1.2.e @minbzk.nl>

Verzonden: vrijdag 15 oktober 2021 13:12

Aan: 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e

@minfin.nl>; 5.1.2.e @minbzk.nl>; 5.1.2.e

@minszw.nl>

CC: 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e

@minezk.nl>; 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e

@minbzk.nl>

Onderwerp: RE: Graag reactie: aangepaste kamerbrief n.a.v. BWO

Ha 5.1.2.e

Zit weer veel werk in. Alvast aantal suggesties; je krijgt van ons nog wat aanvullingen op ons stukje.

- zou de brief korter maken; de verschillende ramingen van wat er allemaal kan gebeuren met de gasprijen leiden af; zou een samenvattende conclusie maken (we gaan uit van 850,-, maar onzeker, zie bijlage), en die ramingen naar een bijlage verplaatsen.
- zou de twee besluiten (1. we compenseren de energierekening voor een gemiddeld huishouden met €430,- door verhoging belastingvermindering en verlaging van de belasting op elektriciteit. Huishoudens met lagere inkomens profiteren hier relatief meer van. 2. We maken aanvullend 150 miljoen vrij voor gemeenten om gericht aan de slag te gaan in die buurten waar veel energiearmoede voorkomt) vooraan zetten, want nu moet je zoeken naar wat is besloten; daarna volgt er dan meer een toelichting op het besluit.
- Zou in de inleiding bij 'Daarnaast toont dit aan dat we vraag moeten verminderen' een steviger verhaal over verduurzaming opnemen; nu staat het er wat karig. Bijvoorbeeld: Klimaatbeleid is de fundamentele oplossing voor dit vraagstuk. Het is essentieel om de afhankelijkheid van gas te verminderen door de vraag via isolatie te verkleinen en in de resterende vraag te gaan voorzien met duurzame bronnen, etc.

Specifieke opmerkingen krijg je zo!

Succes met afronding.

5.1.2.e

Verzonden met BlackBerry Work

(www.blackberry.com)

Van: 5.1.2.e @minezk.nl>

Datum: vrijdag 15 okt. 2021 12:19 PM

Aan: 5.1.2.e 5.1.2.e @minfin.nl>; 5.1.2.e

@minfin.nl>; 5.1.2.e @minfin.nl>; 5.1.2.e

@minszw.nl>; 5.1.2.e @minszw.nl>; 5.1.2.e

@minbzk.nl>; 5.1.2.e @minbzk.nl>; Visser, Valérie

<Valerie.Visser@minbzk.nl>; 5.1.2.e minszw.nl>; 5.1.2.e

@minaz.nl>; 5.1.2.e @minaz.nl>

Kopie: 5.1.2.e [redacted] @minezk.nl>, 5.1.2.e [redacted] @minezk.nl>, 5.1.2.e [redacted] @minezk.nl>

Onderwerp: Graag reactie: aangepaste kamerbrief n.a.v. BWO

Hoi allemaal,

Er ligt een besluit. Nu nog de brief. Gelukkig hebben we daar de afgelopen dagen al veel voorwerk voor gedaan.

Zie bijgevoegd een snelle verwerking van de uitkomsten van het BWO zojuist.

Daarbij nemen wij de brief zo nog even goed door.

Een aantal verzoeken:

- @ BZK, graag passage over CN toevoegen
- @ FIN/FZ indien mogelijk graag uitvoering motie Hermans toevoegen
- @ FIN/AFEP, graag passage over dekking toevoegen (incidentele karakter wat meer benadrukken is misschien ook handig als jullie voorstel voor doen)

Wij willen graag de brief om 2 uur voorleggen aan onze bewindspersonen. Dus graag half 2 reactie.

Alvast heel veel dank!!

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e [redacted]
[redacted]

.....
Ministerie van Economische Zaken en Klimaat
Directie Elektriciteit
Bezuidenhoutseweg 73 | 2594 AC | Den Haag
.....

T +31 (0)6 5.1.2.e [redacted]

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is gezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen.

De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message.

The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

Van: 5.1.2.e @minfin.nl>
Verzonden: vrijdag 15 oktober 2021 13:39
Aan: 5.1.2.e
 @minaz.nl'
CC: 5.1.2.e
Onderwerp: RE: Graag reactie: aangepaste kamerbrief n.a.v. BWO
Bijlagen: DOMUS-21255267-v2-Hoge_gasprijzen 15-10 opm FIN.docx

Hoi 5.1.2.e ,

Dank voor het snelle werk.

Hierbij onze reactie vanuit FIN.

Hartelijke groet,

5.1.2.e

Van: 5.1.2.e @minezk.nl>
Verzonden: vrijdag 15 oktober 2021 12:19
Aan: 5.1.2.e @minfin.nl>; 5.1.2.e @minfin.nl>; 5.1.2.e @minfin.nl>; 5.1.2.e @minszw.nl>; 5.1.2.e @minszw.nl>; 5.1.2.e @minbzk.nl>; 5.1.2.e @minbzk.nl>; 5.1.2.e @minbzk.nl>; 5.1.2.e @minszw.nl>; 5.1.2.e @minaz 5.1.2.e @minaz.nl>
CC: 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e @minezk.nl>
Onderwerp: Graag reactie: aangepaste kamerbrief n.a.v. BWO
Urgentie: Hoog

Hoi allemaal,

Er ligt een besluit. Nu nog de brief. Gelukkig hebben we daar de afgelopen dagen al veel voorwerk voor gedaan.

Zie bijgevoegd een snelle verwerking van de uitkomsten van het BWO zojuist. Daarbij nemen wij de brief zo nog even goed door.

Een aantal verzoeken:

- @ BZK, graag passage over CN toevoegen
- @ FIN/FZ indien mogelijk graag uitvoering motie Hermans toevoegen
- @ FIN/AFEP, graag passage over dekking toevoegen (incidentele karakter wat meer benadrukken is misschien ook handig als jullie voorstel voor doen)

Wij willen graag de brief om 2 uur voorleggen aan onze bewindspersonen. Dus graag half 2 reactie.

Alvast heel veel dank!!

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e

.....
Ministerie van Economische Zaken en Klimaat
Directie Elektriciteit
Bezuidenhoutseweg 73 | 2594 AC | Den Haag
.....

T +31 (0)6 5.1.2.e

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is gezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen.

De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message.

The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is toegezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen. De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.
This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message. The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

5 1 2 e

5 1 2 e

Van: 5.1.2.e @minezk.nl>
Verzonden: vrijdag 15 oktober 2021 12:19
Aan: 5.1.2.e @minfin.nl>; 5.1.2.e @minfin.nl>; 5.1.2.e @minfin.nl>; 5.1.2.e @minfin.nl>; 5.1.2.e @minfin.nl>

5.1.2.e @minszw.nl>; 5.1.2.e minszw.nl>; 5.1.2.e
@minbzk.nl>; 5.1.2.e @minbzk.nl>; 5.1.2.e
@minbzk.nl>; 5.1.2.e @minszw.nl>; 5.1.2.e
@minaz.nl>; 5.1.2.e minaz.nl 5.1.2.e minaz.nl>
CC: 5.1.2.e minezk.nl>; 5.1.2.e
@minezk.nl>; 5.1.2.e @minezk.nl>

Onderwerp: Graag reactie: aangepaste kamerbrief n.a.v. BWO

Urgentie: Hoog

Hoi allemaal,

Er ligt een besluit. Nu nog de brief. Gelukkig hebben we daar de afgelopen dagen al veel voorwerk voor gedaan.

Zie bijgevoegd een snelle verwerking van de uitkomsten van het BWO zojuist.

Daarbij nemen wij de brief zo nog even goed door.

Een aantal verzoeken:

- @ BZK, graag passage over CN toevoegen
- @ FIN/FZ indien mogelijk graag uitvoering motie Hermans toevoegen
- @ FIN/AFEP, graag passage over dekking toevoegen (incidentele karakter wat meer benadrukken is misschien ook handig als jullie voorstel voor doen)

Wij willen graag de brief om 2 uur voorleggen aan onze bewindspersonen. Dus graag half 2 reactie.

Alvast heel veel dank!!

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e

.....
Ministerie van Economische Zaken en Klimaat
Directie Elektriciteit
Bezuidenhoutseweg 73 | 2594 AC | Den Haag
.....

T +31 (0)6 5.1.2.e

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is gezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen.

De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message.

Van: 5.1.2.e)
Verzonden: vrijdag 15 oktober 2021 14:03
Aan: 5.1.2.e)
CC: 5.1.2.e
Onderwerp: RE: Graag reactie: aangepaste kamerbrief n.a.v. BWO

Categorieën: Groene categorie

Ha 5.1.2.e ,

Vanuit ons nog ter overweging: aanvullend kun je bij de argumentatie voor de optie via de energiebelastingen de snelheid noemen waarmee deze maatregel huishoudens kan bereiken (geef je hier bewust nog niet aan dat we energieleveranciers vragen het tijdig in de voorschotten te verwerken?). En goed zoals anderen ook vroegen om het besluit in de inleiding alvast te noemen.

Een verhoging van de belastingvermindering bekt erg lastig, maar daar doen we niks aan

Gr., 5.1.2.e

Van: 5.1.2.e @minezk.nl>
Verzonden: vrijdag 15 oktober 2021 12:19
Aan: 5.1.2.e @minfin.nl>; 5.1.2.e
 minfin.nl>; 5.1.2.e @minfin.nl>; 5.1.2.e
 @minszw.nl>; 5.1.2.e @minszw 5.1.2.e
 @minbzk.nl>; 5.1.2.e @minbzk.nl>; 5.1.2.e
 @minbzk.nl>; 5.1.2.e @minszw.nl>; 5.1.2.e
 @minaz.nl>; 5.1.2.e @minaz.nl 5.1.2.e @minaz.nl>
CC: 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e
 @minezk.nl>; 5.1.2.e @minezk.nl>
Onderwerp: Graag reactie: aangepaste kamerbrief n.a.v. BWO
Urgentie: Hoog

Hoi allemaal,

Er ligt een besluit. Nu nog de brief. Gelukkig hebben we daar de afgelopen dagen al veel voorwerk voor gedaan.

Zie bijgevoegd een snelle verwerking van de uitkomsten van het BWO zojuist.

Daarbij nemen wij de brief zo nog even goed door.

Een aantal verzoeken:

- @ BZK, graag passage over CN toevoegen
- @ FIN/FZ indien mogelijk graag uitvoering motie Hermans toevoegen
- @ FIN/AFEP, graag passage over dekking toevoegen (incidentele karakter wat meer benadrukken is misschien ook handig als jullie voorstel voor doen)

Wij willen graag de brief om 2 uur voorleggen aan onze bewindspersonen. Dus graag half 2 reactie.

Alvast heel veel dank!!

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e

5.1.2

.....
Ministerie van Economische Zaken en Klimaat
Directie Elektriciteit
Bezuidenhoutseweg 73 | 2594 AC | Den Haag
.....

T +31 (0)6 5.1.2.€^{5.1.2}

Van: 5.1.2.e @minszw.nl>
Verzonden: vrijdag 15 oktober 2021 14:54
Aan: 5.1.2.e
CC: 5.1.2.e
Onderwerp: RE: Graag reactie: aangepaste kamerbrief n.a.v. BWO
Bijlagen: DOMUS-21255267-v2-Hoge_gasprijzen 15-10 def_JS.docx

Hoi 5.1.2.e

Ik heb nog een heel klein puntje. Bij de inkomenseffecten staat nog "zoals eerder beschreven", maar klopt niet meer na het verplaatsen naar de bijlage.

Groet,
5.1.2.e

Van: 5.1.2.e @minezk.nl>
Verzonden: vrijdag 15 oktober 2021 14:48
Aan: 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e @minfin.nl>; 5.1.2.e @minfin.nl>; 5.1.2.e @minfin.nl>; 5.1.2.e @minszw.nl>; 5.1.2.e @minbzk.nl>; 5.1.2.e @minbzk.nl>; 5.1.2.e @minszw.nl>; 5.1.2.e @minaz.nl>; 5.1.2.e @minaz.nl>
CC: 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e @minezk.nl>
Onderwerp: RE: Graag reactie: aangepaste kamerbrief n.a.v. BWO

Beste allen,

Heel veel dank voor jullie snelle reacties. Zie bijgevoegd de nieuwe versie van de Kamerbrief. Deze versie gaat nu naar onze bewindspersonen zodat hij vanmiddag uitgestuurd kan worden. Voor wie hem ter info wil voorleggen aan jullie bewindspersoon dan kunnen jullie deze versie delen.

Groet,
5.1.2.e

Van: 5.1.2.e @minezk.nl>
Verzonden: vrijdag 15 oktober 2021 12:19
Aan: 5.1.2.e @minfin.nl>; 5.1.2.e @minfin.nl>; 5.1.2.e @minfin.nl>; 5.1.2.e @minszw.nl>; 5.1.2.e @minszw.nl>; 5.1.2.e @minbzk.nl>; 5.1.2.e @minbzk.nl>; 5.1.2.e @minszw.nl>; 5.1.2.e @minaz.nl>; 5.1.2.e @minaz.nl>
CC: 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e @minezk.nl>
Onderwerp: Graag reactie: aangepaste kamerbrief n.a.v. BWO
Urgentie: Hoog

Hoi allemaal,

Er ligt een besluit. Nu nog de brief. Gelukkig hebben we daar de afgelopen dagen al veel voorwerk voor gedaan.

Zie bijgevoegd een snelle verwerking van de uitkomsten van het BWO zojuist.

Daarbij nemen wij de brief zo nog even goed door.

Een aantal verzoeken:

- @ BZK, graag passage over CN toevoegen
- @ FIN/FZ indien mogelijk graag uitvoering motie Hermans toevoegen
- @ FIN/AFEP, graag passage over dekking toevoegen (incidentele karakter wat meer benadrukken is misschien ook handig als jullie voorstel voor doen)

Wij willen graag de brief om 2 uur voorleggen aan onze bewindspersonen. Dus graag half 2 reactie.

Alvast heel veel dank!!

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e

5.1.2.e

.....
Ministerie van Economische Zaken en Klimaat
Directie Elektriciteit
Bezuidenhoutseweg 73 | 2594 AC | Den Haag
.....

T +31 (0)6 5.1.2.e

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is gezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen.

De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message.

The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is toegezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen. De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message. The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

Van: 5.1.2.e @minfin.nl>
Verzonden: vrijdag 15 oktober 2021 14:55
Aan: 5.1.2.e
 @minaz.nl'
CC: 5.1.2.e
Onderwerp: RE: Graag reactie: aangepaste kamerbrief n.a.v. BWO

Ho 5.1.2.e

Dank voor de snelle verwerking. Wij zullen zo spoedig mogelijk de brief aan de bewindspersoon voorleggen, 5.2.1 Vanwege de algehele inhoud van de brief, maar in het bijzonder het punt t.a.v. Hermans en CN hebben we nog zijn bevestiging nodig. We gaan hier achteraan.

Groet

5.1.2.e

Van: 5.1.2.e @minezk.nl>
Verzonden: vrijdag 15 oktober 2021 14:48
Aan: 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e
 minfin.nl>; 5.1.2.e minfin.nl>; 5.1.2.e
 @minfin.nl>; 5.1.2.e @minszw.nl>; 5.1.2.e
 @minszw.nl>; 5.1.2.e @minbzk 5.1.2.e
 @minbzk.nl>; 5.1.2.e @minbzk.nl>; 5.1.2.e
 @minszw.nl>; 5.1.2.e minaz.nl>; 5.1.2.e @minaz.nl>
CC: 5.1.2.e 5.1.2.e minezk.nl>; 5.1.2.e
 5.1.2.e @minezk.nl>
Onderwerp: RE: Graag reactie: aangepaste kamerbrief n.a.v. BWO

Beste allen,

Heel veel dank voor jullie snelle reacties. Zie bijgevoegd de nieuwe versie van de Kamerbrief. Deze versie gaat nu naar onze bewindspersonen zodat hij vanmiddag uitgestuurd kan worden. Voor wie hem 5.2.1 wil voorleggen aan jullie bewindspersoon dan kunnen jullie deze versie delen.

Groet,

5.1.2.e

Van: 5.1.2.e @minezk.nl>
Verzonden: vrijdag 15 oktober 2021 12:19
Aan: 5.1.2.e @minfin 5.1.2.e
 @minfin.nl>; 5.1.2.e @minfin.nl>; 5.1.2.e
 @minszw.nl>; 5.1.2.e @minszw.nl>; 5.1.2.e
 @minbzk.nl>; 5.1.2.e @minbzk 5.1.2.e
 @minbzk.nl>; 5.1.2.e @minszw.nl>; 5.1.2.e
 @minaz.nl>; 5.1.2.e @minaz.nl' 5.1.2.e @minaz.nl>
CC: 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e
 minezk.nl>; 5.1.2.e @minezk.nl>

Van: 5.1.2.e @minszw.nl>
Verzonden: vrijdag 15 oktober 2021 15:24
Aan: 5.1.2.e)
CC: 5.1.2.e
Onderwerp: RE: Graag reactie: aangepaste kamerbrief n.a.v. BWO
Bijlagen: DOMUS-21255267-v2-Hoge_gasprizen 15-10 def_JS3.docx

Categorieën: Groene categorie

Sorry! Nu echt tot slot met een allerlaatste correctie (ruim 700 euro ipv 700 euro)

Van: 5.1.2.e
Verzonden: vrijdag 15 oktober 2021 15:21
Aan: 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e @minfin.nl>; 5.1.2.e @minfin.nl>; 5.1.2.e minfin.nl>; 5.1.2.e @minszw.nl>; 5.1.2.e @minbzk.nl>; 5.1.2.e @minbzk.nl>; 5.1.2.e @minbzk.nl>; 5.1.2.e @minszw.nl>; 5.1.2.e @minaz.nl>; 5.1.2.e @minaz.nl' 5.1.2.e @minaz.nl>
CC: 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e @minezk.nl>
Onderwerp: RE: Graag reactie: aangepaste kamerbrief n.a.v. BWO

Hoi,

Tot slot hierbij nog:

- zin toegevoegd over uitgangspunt doorrekening en onzekerheid
- Zin dat toelichting/kanttekeningen bij de doorekening in de bijlage staan
- Correctie van 2 verwijzingen
- Ook tabel 1 en 3 netter

Groet,

5.1.2.e

Van: 5.1.2.e
Verzonden: vrijdag 15 oktober 2021 15:10
Aan: 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e @minfin.nl>; 5.1.2.e @minfin.nl>; 5.1.2.e @minfin.nl>; 5.1.2.e @minszw.nl>; 5.1.2.e @minbzk.nl>; 5.1.2.e @minbzk.nl>; 5.1.2.e @minbzk.nl>; 5.1.2.e @minszw.nl>; 5.1.2.e @minaz.nl>; 5.1.2.e @minaz.nl' 5.1.2.e @minaz.nl>
CC: 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e @minezk.nl>
Onderwerp: RE: Graag reactie: aangepaste kamerbrief n.a.v. BWO

Hoi,

Ik snap goed de verplaatsing naar de bijlage, maar de inkomenseffecten worden nu te stellig gepresenteerd. Ik kom heel snel met een paar suggesties. (ook kloppen een paar verwijzingen niet meer "bovenstaand" etc).

Groet,

5.1.2.e

Van: 5.1.2.e @minezk.nl>

Verzonden: vrijdag 15 oktober 2021 14:48

Aan: 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e
@minfin.nl>; 5.1.2.e @minfin.nl>; 5.1.2.e
@minfin.nl>; 5.1.2.e @minszw.nl>; 5.1.2.e
@minszw.nl>; 5.1.2.e @minbzk.nl>; 5.1.2.e
@minbzk 5.1.2.e @minbzk 5.1.2.e
@minszw.nl>; 5.1.2.e @minaz.nl>; 5.1.2.e minaz.nl 5.1.2.e @minaz.nl>

CC: 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e

@minezk.nl>

Onderwerp: RE: Graag reactie: aangepaste kamerbrief n.a.v. BWO

Beste allen,

Heel veel dank voor jullie snelle reacties. Zie bijgevoegd de nieuwe versie van de Kamerbrief. Deze versie gaat nu naar onze bewindspersonen zodat hij vanmiddag uitgestuurd kan worden.

Voor wie hem ter info wil voorleggen aan jullie bewindspersoon dan kunnen jullie deze versie delen.

Groet,

5.1.2.e

Van: 5.1.2.e @minezk.nl>

Verzonden: vrijdag 15 oktober 2021 12:19

Aan: 5.1.2.e @minfin.nl>; 5.1.2.e
@minfin.nl>; 5.1.2.e er@minfin.nl>; 5.1.2.e
@minszw.nl>; 5.1.2.e @minszw.nl>; 5.1.2.e
@minbzk.nl>; 5.1.2.e @minbzk.nl>; 5.1.2.e
@minbzk.nl>; 5.1.2.e @minszw.nl>; 5.1.2.e
@minaz 5.1.2.e @minaz.nl' 5.1.2.e ol@minaz.nl>

CC: 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e

@minezk.nl>; 5.1.2.e @minezk.nl>

Onderwerp: Graag reactie: aangepaste kamerbrief n.a.v. BWO

Urgentie: Hoog

Hoi allemaal,

Er ligt een besluit. Nu nog de brief. Gelukkig hebben we daar de afgelopen dagen al veel voorwerk voor gedaan.

Zie bijgevoegd een snelle verwerking van de uitkomsten van het BWO zojuist.

Daarbij nemen wij de brief zo nog even goed door.

Een aantal verzoeken:

- @ BZK, graag passage over CN toevoegen
- @ FIN/FZ indien mogelijk graag uitvoering motie Hermans toevoegen
- @ FIN/AFEP, graag passage over dekking toevoegen (incidentele karakter wat meer benadrukken is misschien ook handig als jullie voorstel voor doen)

Wij willen graag de brief om 2 uur voorleggen aan onze bewindspersonen. Dus graag half 2 reactie.

Alvast heel veel dank!!

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e

.....
Ministerie van Economische Zaken en Klimaat
Directie Elektriciteit
Bezuidenhoutseweg 73 | 2594 AC | Den Haag
.....

T +31 (0)6 5.1.2.e

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is gezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen.

De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message.

The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is toegezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen. De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this

Van: 5.1.2.e [redacted] @minfin.nl>
Verzonden: vrijdag 15 oktober 2021 15:24
Aan: 5.1.2.e [redacted]
 [redacted]
 [redacted] @minaz.nl'
CC: 5.1.2.e [redacted])
Onderwerp: RE: Graag reactie: aangepaste kamerbrief n.a.v. BWO
Bijlagen: DOMUS-21255267-v2-Hoge_gasprizen 15-10 def 1530.docx

Categorieën: Groene categorie

Zie bijgevoegd ook van mijn kant alvast een aantal tekstuele verduidelijkingen/verwijzingen/spelling. Ik kom weer op de lijn zodra we van bwp horen.

Groet

5.1.2.e [redacted]

Van: 5.1.2.e [redacted] @minszw.nl>
Verzonden: vrijdag 15 oktober 2021 15:21
Aan: 5.1.2.e [redacted] @minezk.nl>; 5.1.2.e [redacted] @minezk.nl>; 5.1.2.e [redacted] @minfin.nl>; 5.1.2.e [redacted] @minfin.nl>; 5.1.2.e [redacted] @minfin.nl>; 5.1.2.e [redacted] @minszw.nl>; 5.1.2.e [redacted] @minbzk.nl>; 5.1.2.e [redacted] @minbzk.nl>; 5.1.2.e [redacted] @minszw.nl>; 5.1.2.e [redacted] @minaz.nl>; 5.1.2.e [redacted] @minaz.nl' 5.1.2.e [redacted] @minaz.nl>
CC: 5.1.2.e [redacted] @minezk.nl>; 5.1.2.e [redacted] @minezk.nl>
Onderwerp: RE: Graag reactie: aangepaste kamerbrief n.a.v. BWO

Hoi,

Tot slot hierbij nog:

- zin toegevoegd over uitgangspunt doorrekening en onzekerheid
- Zin dat toelichting/kanttekeningen bij de doorekening in de bijlage staan
- Correctie van 2 verwijzingen
- Ook tabel 1 en 3 netter

Groet,

5.1.2.e [redacted]

Van: 5.1.2.e [redacted]
Verzonden: vrijdag 15 oktober 2021 15:10
Aan: 5.1.2.e [redacted] @minezk.nl>; 5.1.2.e [redacted] @minezk.nl>; 5.1.2.e [redacted] @minfin.nl>; 5.1.2.e [redacted] @minfin.nl>; 5.1.2.e [redacted] @minfin.nl>; 5.1.2.e [redacted] @minszw.nl>; 5.1.2.e [redacted] @minbzk.nl>; 5.1.2.e [redacted] @minbzk.nl>; 5.1.2.e [redacted] @minszw.nl>; 5.1.2.e [redacted] @minaz.nl>; 5.1.2.e [redacted] @minaz.nl' 5.1.2.e [redacted] @minaz.nl>
CC: 5.1.2.e [redacted] @minezk.nl>; 5.1.2.e [redacted] @minezk.nl>
Onderwerp: RE: Graag reactie: aangepaste kamerbrief n.a.v. BWO

<5.1.2.e @minbzk.nl>; 5.1.2.e @minbzk.nl>; 5.1.2.e @minszw.nl>; 5.1.2.e @minaz.nl>; 5.1.2.e @minaz.nl' 5.1.2.e @minaz.nl>
CC: 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e @minezk.nl>

Onderwerp: RE: Graag reactie: aangepaste kamerbrief n.a.v. BWO

Hoi,

Ik snap goed de verplaatsing naar de bijlage, maar de inkomenseffecten worden nu te stellig gepresenteerd. Ik kom heel snel met een paar suggesties. (ook kloppen een paar verwijzingen niet meer "bovenstaand" etc).

Groet,

5.1.2.e

Van: 5.1.2.e @minezk.nl>

Verzonden: vrijdag 15 oktober 2021 14:48

Aan: 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e @minfin.nl>; 5.1.2.e @minfin.nl>; 5.1.2.e @minfin.nl>; 5.1.2.e @minszw.nl>; 5.1.2.e @minszw.nl>; 5.1.2.e @minbzk.nl>; 5.1.2.e @minbzk.nl>; 5.1.2.e @minbzk.nl>; 5.1.2.e @minszw.nl>; 5.1.2.e @minaz.nl>; 5.1.2.e minaz.nl' 5.1.2.e @minaz.nl>
CC: 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e @minezk.nl>

Onderwerp: RE: Graag reactie: aangepaste kamerbrief n.a.v. BWO

Beste allen,

Heel veel dank voor jullie snelle reacties. Zie bijgevoegd de nieuwe versie van de Kamerbrief. Deze versie gaat nu naar onze bewindspersonen zodat hij vanmiddag uitgestuurd kan worden. Voor wie hem ter info wil voorleggen aan jullie bewindspersoon dan kunnen jullie deze versie delen.

Groet,

5.1.2.e

Van: 5.1.2.e @minezk.nl>

Verzonden: vrijdag 15 oktober 2021 12:19

Aan: 5.1.2.e @minfin.nl>; 5.1.2.e @minfin 5.1.2.e @minfin.nl>; 5.1.2.e @minszw.nl>; 5.1.2.e @minszw.nl>; 5.1.2.e @minbzk.nl>; 5.1.2.e @minbzk.nl>; 5.1.2.e @minbzk.nl>; 5.1.2.e @minszw.nl>; 5.1.2.e @minaz.nl>; 5.1.2.e @minaz 5.1.2.e @minaz.nl>
CC: 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e @minezk.nl>

Onderwerp: Graag reactie: aangepaste kamerbrief n.a.v. BWO
Urgentie: Hoog

Hoi allemaal,

Er ligt een besluit. Nu nog de brief. Gelukkig hebben we daar de afgelopen dagen al veel voorwerk voor gedaan.

Zie bijgevoegd een snelle verwerking van de uitkomsten van het BWO zojuist.

Daarbij nemen wij de brief zo nog even goed door.

Een aantal verzoeken:

- @ BZK, graag passage over CN toevoegen
- @ FIN/FZ indien mogelijk graag uitvoering motie Hermans toevoegen
- @ FIN/AFEP, graag passage over dekking toevoegen (incidentele karakter wat meer benadrukken is misschien ook handig als jullie voorstel voor doen)

Wij willen graag de brief om 2 uur voorleggen aan onze bewindspersonen. Dus graag half 2 reactie.

Alvast heel veel dank!!

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e 5.1.2.e

.....
Ministerie van Economische Zaken en Klimaat
Directie Elektriciteit
Bezuidenhoutseweg 73 | 2594 AC | Den Haag
.....

T +31 (0)6 5.1.2.e

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is gezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen.

De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message.

The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

Van: 5.1.2.e
Verzonden: zondag 17 oktober 2021 20:19
Aan: 5.1.2.e
 @minszw 5.1.2.e
 @minaz.nl'; 5.1.2.e
)
Onderwerp: Taskforce hoge gasprijzen
Bijlagen: 21255267.docx; Notitie opvolging_BWO_12-10 definitief.pdf
Categorieën: Groene categorie

Ha allen,

Waar de taskforce bedoeld was om snel met elkaar de acties te kunnen oppakken en het BWO voor te bereiden is alles vorige week in een enorme stroomversnelling gekomen.

Voor degene die hem nog niet gezien hebben, is bijgevoegd de Kamerbrief met daarin het besluit dat het kabinet afgelopen vrijdag heeft genomen om huishoudens en bedrijven tegemoet te komen in de hoge energieprijzen.

In het BWO zijn een aantal zaken afgesproken:

- de komende maanden houden we een vinger aan de pols als het gaat om de energieprijzontwikkeling en de gevolgen hiervan voor huishoudens en bedrijven;
- EZK werkt met de andere departementen verder uit hoe eventueel gedurende het jaar bijgestuurd kan worden (op basis van het proces uit de BWO notitie);
- EZK werkt met de andere departementen uit hoe we op de meer lange termijn om kunnen gaan met de verwachte volatiliteit in de energieprijzen en de gevolgen hiervan voor specifieke groepen huishoudens.

Deze acties pakken we graag samen verder op richting de volgende BWOs. Met AZ kijken we nog even naar de planning hiervan. Daar komen we binnenkort op terug.

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e

.....
 Ministerie van Economische Zaken en Klimaat
 Directie Elektriciteit
 Bezuidenhoutseweg 73 | 2594 AC | Den Haag
 .....

T +31 (0)65.1.2.e

Opvolging BWO hoge gasprijzen

In het BWO hoge gasprijzen van 12 oktober is afgesproken dat de onderstaande zaken worden uitgewerkt ten behoeve van het BWO van 15 oktober. De Kamer heeft in de motie Hermans het kabinet opgeroepen om het belastingdeel van de energierekening te verlagen en de elektrificatie in het mkb te bevorderen. Hiervoor is structureel 500 mln. beschikbaar gesteld. De motie roept op om voor 375 mln. het belastingdeel van de energierekening voor huishoudens te verlagen door tariefsverlaging in de 1^e schijf en de belastingvermindering te verhogen, en voor 125 miljoen elektrificatie in het mkb te bevorderen door de tarieven in de 2e en 3e schijf elektriciteit te verlagen. In deze notitie wordt daarom ook een voorstel gedaan hoe voor 2022 een mogelijke alternatieve invulling wordt gegeven aan de verlaging van de energierekening, inclusief de middelen uit de motie Hermans.

1. Twee varianten voor compensatie, waarvan één volledig via de energiebelastingen en één via gedeeltelijk energiebelasting en gedeeltelijk standaard inkomensbeleid.
2. Mogelijkheden voor tussentijds bijsturen
3. Pakketje praktische maatregelen voor huishoudens
4. Redeneerlijn gevolgen bedrijven
5. Varianten voor dekking

Bespreekpunten BWO 15 oktober

1. Wordt richting de MR voorgesteld om een variant voor compensatie in te brengen en zo ja welke variant?
2. Welke dekking wordt richting de MR voorgesteld? Indien gekozen wordt om de middelen vanuit de motie Hermans structureel in te zetten wijkt het kabinet af van de gevraagde structurele lastenverlichting voor huishoudens en de structurele bevordering van elektrificatie in het mkb via tarief 2e en 3e schijf.

1. Drie varianten

De toekomstige ontwikkeling van de variabele leveringstarieven voor gas en elektriciteit erg onzeker. Daarnaast hangen de gevolgen voor verschillende huishoudens van een veelvoud aan factoren af, zoals het gemiddelde energiegebruik van de woning, het type contract, het moment waarop dit contract is afgesloten en het weer. Abstraherend van dergelijke factoren is voor de inkomenseffecten uitgegaan van een illustratief scenario waarin voor een huishouden met een variabel contract (circa 45% van de huishoudens) en gemiddeld verbruik de energierekening met circa € 850 euro op jaarbasis stijgt. Dit scenario is zeer onzeker, en kan tot over- of onderschatting van het inkomenseffect leiden. Uit de frequentietabel blijkt dat uitgaand van deze kostenstijging alle inkomensgroepen er fors op achteruit gaan. In doorsnee gaan huishoudens er 1,6% op achteruit. Ter vergelijking: de geraamde koopkrachtontwikkeling op Prinsjesdag liet een kleine plus van 0,1% zien.

Alle opties bevatten een incidentele compensatie voor alleen 2022. Bij de energiebelastingen, inkomstenbelasting of toeslagen betekent dit dat de compensatie alleen voor 2022 geldt. Wetstechnisch is het bij de inkomstenbelasting mogelijk dit al in de nota van wijziging te verwerken. Voor de mogelijke compensatiemaatregelen in de energiebelasting wordt het incidentele karakter geborgd door een horizonbepaling in de wet op te nemen.

Zie de bijlage voor een verdere toelichting op onderstaande varianten. In het BWO van 12 oktober is gevraagd om twee varianten (1) een combinatie tussen verlaging via de tarieven in de energiebelasting en verhoging van de belastingvermindering en (2) een combinatie van verlaging van de energiebelastingen en regulier inkomensbeleid. Aanvullend hierop is op verzoek van FIN ook een derde variant toegevoegd, namelijk enkel verhoging van de belastingvermindering in de energiebelastingen (variant 3).

Variant 1a Compensatie via energiebelasting door verhoging belastingvermindering en verlaging tarief elektriciteit en gas

- De variant verlaagt het belastingdeel van huishoudens met een gemiddeld energieverbruik tot €0 in 2022, door verhoging van de belastingvermindering met € 230 incl. btw en verlaging van de belastingtarieven op elektriciteit en aardgas (-6,292 cent/kWh incl. btw en -4,274 cent/m³ incl. btw respectievelijk).
- Het is met dezelfde inkomenseffecten mogelijk om de tariefverlaging volledig op elektriciteit in te zetten (zie variant 1b).

Effecten

- Een huishouden met een gemiddeld energieverbruik gaat er ongeveer **430 euro** (inclusief btw) op vooruit ten opzichte van het basispad.
- De totale lastenverlichting voor huishoudens is circa €2,7 miljard.
- De totale lastenverlichting voor bedrijven is circa €0,5 miljard.
- De totale kosten zijn circa €3,2 miljard.

Inkomenseffecten

- De gepresenteerde inkomenseffecten gaan uit van de stijging van de energierekening (zoals in de basis hierboven) plus de compenserende maatregelen.
- Alle huishoudens ontvangen de verhoging van de belastingvermindering van €230 incl. btw. Dit is relatief gunstig voor lagere- en middeninkomens. Dit bedrag betekent meer voor hen, afgezet tegen hun inkomen, dan voor hogere inkomens. In variant 3 worden huishoudens volledig via de belastingvermindering gecompenseerd. Daarmee is variant 3 de meest gunstige variant voor de groep huishoudens lagere- en middeninkomens. Nadeel bij de laatste is dat het daardoor aantrekkelijker wordt om een extra elektriciteitsaansluiting te hebben. Dit kan fraude in de hand werken.
- De verlaging van belastingtarieven op elektriciteit en aardgas is vooral positief voor huishoudens met een hoger verbruik. Dit beperkt de negatieve uitschieters in de inkomenseffecten binnen alle inkomensgroepen. Daarmee ondersteunt het ook de huishoudens met laag inkomen en hoog gasverbruik, een risicogroep voor energiearmoede volgens een recente TNO-studie. Dit heeft echter als nadeel dat deze compensatie voor een relatief groot deel neer slaat bij bedrijven en huishoudens die het niet nodig hebben.
- In doorsnee gaan huishoudens er 0,6% op achteruit. Dat was 1,6% zonder maatregelen. Per saldo gaat nog 4% van alle huishoudens er meer dan 2% op achteruit (dat is 35% zonder compenserende maatregelen).
- Onder de veronderstelling (overschatting) dat alle huishoudens te maken krijgen met een stijging van de energierekening, gaat het in onderstaande tabel om circa 300.000 huishoudens. Dat waren 2,7 mln. huishoudens zonder maatregelen.

Tabel 1. Frequentietabel inkomenseffecten stijging energieprijzen + variant 1a

	<-5%	-5 tot -2%	-2 tot 0%	geen effect	0 tot 2%	2 tot 5%	>5%	Totaal	Mediaan	Aantal (x1000)
Inkomensgroepen										
1e (<=112% WML)	1%	12%	75%	0%	11%	0%	0%	100%	-0,8%	1.530
2e (112-179% WML)	0%	5%	85%	0%	9%	0%	0%	100%	-0,7%	1.520
3e (179-275% WML)	0%	3%	91%	0%	6%	0%	0%	100%	-0,6%	1.530
4e (275-406% WML)	0%	1%	95%	0%	4%	0%	0%	100%	-0,5%	1.520
5e (>406% WML)	0%	0%	97%	0%	2%	0%	0%	100%	-0,5%	1.520
Inkomensbron¹										
werkenden	0%	3%	91%	0%	6%	0%	0%	100%	-0,5%	4.860
uitkeringsontvangers	1%	9%	80%	0%	11%	0%	0%	100%	-0,8%	630
gepensioneerden	0%	6%	86%	0%	7%	0%	0%	100%	-0,7%	1.990
Huishoudtype										
tweeverdieners	0%	2%	95%	0%	2%	0%	0%	100%	-0,6%	3.810
alleenstaanden	1%	7%	81%	0%	11%	0%	0%	100%	-0,6%	3.450
alleenverdieners	0%	5%	92%	0%	3%	0%	0%	100%	-0,7%	360
Kinderen²										
met kinderen	0%	2%	96%	0%	2%	0%	0%	100%	-0,6%	1.730

zonder kinderen	1%	4%	87%	0%	8%	0%	0%	100%	-0,5%	3.920
Alle huishoudens	0%	4%	89%	0%	6%	0%	0%	100%	-0,6%	7.620

1 Indeling op basis van belangrijkste inkomensbron. Bij gepensioneerden: aanvullend inkomen naast AOW

2 Indeling naar kinderen op basis van aanwezigheid kinderen tot 18 jaar en exclusief gepensioneerden

Variant 1b Compensatie via de energiebelasting door verhoging belastingvermindering en verlaging tarief elektriciteit

- Verschil met variant 1a is dat alleen het tarief op elektriciteit wordt verlaagd.
- De variant verlaagt het belastingdeel van huishoudens met een gemiddeld energieverbruik tot €0 in 2022, door verhoging van de belastingvermindering tot € 230 euro incl. btw en verlaging van het belastingtarief op elektriciteit (-8,389 cent/kWh incl. btw respectievelijk). In deze variant zit geen verlaging van de gastarieven.
- De budgettaire effecten en inkomenseffecten zijn vrijwel gelijk aan variant 1a.

Effecten

- Een huishouden met een gemiddeld energieverbruik gaat er ongeveer **430 euro** (inclusief btw) op vooruit ten opzichte van het basispad.
- De totale lastenverlichting voor huishoudens is circa €2,7 miljard.
- De totale lastenverlichting voor bedrijven is circa €0,5 miljard.
- De totale kosten zijn circa €3,2 miljard.

Tabel 2. Frequentietabel inkomenseffecten stijging energieprijzen + variant 1b

	<-5%	-5 tot -2%	-2 tot 0%	geen effect	0 tot 2%	2 tot 5%	>5%	Totaal	Mediaan	Aantal (x1000)
Inkomensgroepen										
1e (<=112% WML)	1%	13%	73%	0%	12%	0%	0%	100%	-0,8%	1.530
2e (112-179% WML)	0%	6%	84%	0%	10%	0%	0%	100%	-0,7%	1.520
3e (179-275% WML)	0%	3%	90%	0%	7%	0%	0%	100%	-0,6%	1.530
4e (275-406% WML)	0%	1%	94%	0%	5%	0%	0%	100%	-0,5%	1.520
5e (>406% WML)	0%	1%	97%	0%	3%	0%	0%	100%	-0,5%	1.520
Inkomensbron¹										
werkenden	0%	3%	90%	0%	6%	0%	0%	100%	-0,5%	4.860
uitkeringsontvangers	1%	9%	78%	0%	12%	0%	0%	100%	-0,8%	630
gepensioneerden	0%	8%	84%	0%	8%	0%	0%	100%	-0,8%	1.990
Huishoudtype										
tweeverdieners	0%	2%	94%	0%	3%	0%	0%	100%	-0,6%	3.810
alleenstaanden	1%	7%	80%	0%	12%	0%	0%	100%	-0,6%	3.450
alleenverdieners	0%	5%	91%	0%	4%	0%	0%	100%	-0,7%	360
Kinderen²										
met kinderen	0%	2%	96%	0%	2%	0%	0%	100%	-0,6%	1.730
zonder kinderen	1%	5%	86%	0%	9%	0%	0%	100%	-0,5%	3.920
Alle huishoudens	0%	5%	88%	0%	7%	0%	0%	100%	-0,6%	7.620

¹ Indeling op basis van belangrijkste inkomensbron. Bij gepensioneerden: aanvullend inkomen naast AOW

² Indeling naar kinderen op basis van aanwezigheid kinderen tot 18 jaar en exclusief gepensioneerden

Variant 2 Compensatie via vermindering energiebelasting en algemene heffingskorting

- In variant 2 wordt de verlaging van tarieven in de energiebelasting, vervangen door een verhoging van de algemene heffingskorting in de inkomstenbelasting met €196,56. Variant 2 sluit budgettair aan bij variant 1a en b.¹ Naast een verhoging van de AHK wordt de belastingvermindering met €190,08 ex. btw (€230 incl. btw) verhoogd.

¹ Over de belastingvermindering is btw verschuldigd die niet budgettair relevant is (btw is endogeen). Voor de verhoging van de algemene heffingskorting is aangesloten bij de budgettair relevante intensivering in de belastingvermindering van 1,5 mld.

- De verlaging van de energiebelasting komt ook bij bedrijven terecht en de verhoging van de algemene heffingskorting niet. Een relatief groter deel van het budget gaat hierdoor naar lastenverlichting voor burgers.
- Compensatie via de AHK leidt niet tot een lagere energierekening, maar tot een hoger inkomen. De compensatie is voor burgers daarom minder zichtbaar.

Effecten

- De AHK ziet op individueel inkomen en is inkomensafhankelijk, de belastingvermindering is een vast bedrag per huishouden. Vandaar dat een goede vertaling naar een effect voor een huishouden met een gemiddeld verbruik niet goed mogelijk is.
- De totale lastenverlichting voor huishoudens is 3,1.
- De totale lastenverlichting voor bedrijven is 0,1.
- De totale kosten zijn circa €3,2 miljard.

Inkomenseffecten

- Variant 2 is minder gericht dan een verhoging van de belastingvermindering (zie variant 3). Meerpersoonshuishoudens krijgen de AHK twee maal (is namelijk individueel), waardoor voor hetzelfde budget de AHK minder verhoogd kan worden dan de belastingvermindering. Daarnaast kunnen lage inkomens de AHK niet altijd verzilveren.
- Deze variant is minder gericht op het verlagen van de energierekening dan varianten in de energiebelasting.
- Deze variant wijzigt de schijftarieven van de energiebelasting niet, hierdoor gaat 7% van de huishoudens meer dan 2% erop achteruit. Dit is de groep met relatief hoog verbruik, een belangrijke risicogroep voor energiearmoede.
- Daarnaast valt op dat 16% van de huishoudens een positief inkomenseffect heeft (een evident deadweight loss).

Tabel 3. Frequentietabel inkomenseffecten stijging energieprijzen + variant 2

	<-5%	-5 tot -2%	-2 tot 0%	geen effect	0 tot 2%	2 tot 5%	>5%	Totaal	Mediaan	Aantal (x1000)
Inkomensgroepen										
1e (<=112% WML)	2%	13%	57%	0%	27%	0%	0%	100%	-0,6%	1.530
2e (112-179% WML)	1%	7%	70%	0%	22%	0%	0%	100%	-0,5%	1.520
3e (179-275% WML)	0%	5%	79%	0%	16%	0%	0%	100%	-0,6%	1.530
4e (275-406% WML)	0%	2%	86%	0%	12%	0%	0%	100%	-0,5%	1.520
5e (>406% WML)	0%	2%	93%	0%	5%	0%	0%	100%	-0,6%	1.520
Inkomensbron¹										
werkkenden	1%	4%	81%	0%	14%	0%	0%	100%	-0,5%	4.860
uitkeringsontvangers	1%	11%	64%	0%	24%	0%	0%	100%	-0,6%	630
gepensioneerden	0%	7%	71%	0%	21%	0%	0%	100%	-0,6%	1.990
Huishoudtype										
tweeverdieners	0%	3%	84%	0%	12%	0%	0%	100%	-0,5%	3.810
alleenstaanden	1%	8%	69%	0%	22%	0%	0%	100%	-0,5%	3.450
alleenverdieners	1%	9%	82%	0%	8%	0%	0%	100%	-0,8%	360
Kinderen²										
met kinderen	0%	4%	90%	0%	6%	0%	0%	100%	-0,7%	1.730
zonder kinderen	1%	6%	75%	0%	18%	0%	0%	100%	-0,5%	3.920
Alle huishoudens	1%	6%	77%	0%	16%	0%	0%	100%	-0,5%	7.620

¹ Indeling op basis van belangrijkste inkomensbron. Bij gepensioneerden: aanvullend inkomen naast AOW

² Indeling naar kinderen op basis van aanwezigheid kinderen tot 18 jaar en exclusief gepensioneerden

Variant 3 Compensatie via vermindering energiebelasting

- De variant verhoogt de belastingvermindering met € 355 ex. btw (€ 430 inc. btw). Hierbij worden de tarieven voor de energiebelasting niet gewijzigd.

Effecten

- Een huishouden met een gemiddeld energieverbruik gaat er ongeveer **430 euro** (inclusief btw) op vooruit ten opzichte van het basispad.
- Met deze variant wordt de groep huishoudens met lage- en middeninkomens het sterkst gecompenseerd wat m.n. goed terug te zien is in de groep die er 0-2% op vooruit gaat. De groep huishoudens met lage- en middeninkomens die er op achteruitgaat is aanzien kleiner dan in alle andere varianten. Een kleiner deel van het bedrag gaat naar het mkb.
- De totale lastenverlichting voor huishoudens is 2,7 mld. euro.
- De totale lastenverlichting voor bedrijven is 0,2 mld. euro.
- De totale kosten zijn circa €2,9 mld. euro.

Inkomenseffecten

- Deze variant wijzigt de schijftarieven van de energiebelasting niet, hierdoor gaat nog 6% van de huishoudens meer dan 2% erop achteruit. Dit is 4-5% in variant 1. Deze groep huishoudens heeft een relatief hoog gasverbruik, een belangrijke risicogroep voor energiearmoede.
- In deze variant heeft 15% een positief inkomenseffect.

Tabel 4. Frequentietabel inkomenseffecten stijging energieprijzen + variant 3

	<-5%	-5 tot -2%	-2 tot 0%	geen effect	0 tot 2%	2 tot 5%	>5%	Totaal	Mediaan	Aantal (x1000)
Inkomensgroepen										
1e (<=112% WML)	2%	12%	60%	0%	26%	0%	0%	100%	-0,5%	1.530
2e (112-179% WML)	1%	7%	70%	0%	22%	0%	0%	100%	-0,5%	1.520
3e (179-275% WML)	0%	4%	81%	0%	15%	0%	0%	100%	-0,6%	1.530
4e (275-406% WML)	0%	2%	89%	0%	9%	0%	0%	100%	-0,6%	1.520
5e (>406% WML)	0%	1%	94%	0%	5%	0%	0%	100%	-0,6%	1.520
Inkomensbron¹										
werkenden	1%	4%	82%	0%	14%	0%	0%	100%	-0,5%	4.860
uitkeringsontvangers	1%	10%	65%	0%	24%	0%	0%	100%	-0,6%	630
gepensioneerden	0%	8%	75%	0%	17%	0%	0%	100%	-0,6%	1.990
Huishoudtype										
tweeverdieners	0%	4%	90%	0%	6%	0%	0%	100%	-0,6%	3.810
alleenstaanden	1%	7%	65%	0%	27%	0%	0%	100%	-0,4%	3.450
alleenverdieners	1%	7%	85%	0%	7%	0%	0%	100%	-0,8%	360
Kinderen²										
met kinderen	0%	4%	92%	0%	5%	0%	0%	100%	-0,7%	1.730
zonder kinderen	1%	5%	75%	0%	19%	0%	0%	100%	-0,5%	3.920
Alle huishoudens	1%	5%	79%	0%	15%	0%	0%	100%	-0,6%	7.620

¹ Indeling op basis van belangrijkste inkomensbron. Bij gepensioneerden: aanvullend inkomen naast AOW

² Indeling naar kinderen op basis van aanwezigheid kinderen tot 18 jaar en exclusief gepensioneerden

2. Mogelijkheden voor tussentijdse aanpassing

Een van de maatregelen die Frankrijk doorvoert is een prijsplafond waardoor zowel de elektriciteitsprijs als de gasprijs voor bepaalde groepen beperkt zullen stijgen. Het reguleren van de consumentenprijzen betekent dat leveranciers van gas en elektriciteit de gemaakte kosten boven het gereguleerde tarief niet mogen doorberekenen aan de eindklant. Hierdoor worden leveranciers geconfronteerd met hoge kosten en kunnen zonder overheidssteun de activiteiten neerleggen. Compensatie is daarom nodig. Energiebedrijven zullen zonder overheidscompensatie namelijk geen energie leveren voor een bedrag onder hun kostprijs. In 2011 en 2014 zijn prijzen in Frankrijk al eerder bevroren. Dit heeft toen geleid tot rechtszaken bij de Franse Raad van State aangespannen door leveranciers. Deze rechtszaken zijn gewonnen door de leveranciers, wat heeft geleid tot naheffingen bij consumenten.

Anders dan Frankrijk kent Nederland geen systeem van gereguleerde gasprijzen. Dit betekent dat het bevroren van de gasprijzen in Nederland niet alleen een ingrijpende maatregel is, maar ook dat dit naar verwachting voor Nederland veel complexer is om uit te voeren. In Frankrijk wordt de markt gedomineerd door twee grote leveranciers, waarvan er in één de staat een minderheidsbelang heeft. Nederland kent circa 59 energieleveranciers met ieder hun eigen inkoopstrategie. De compensatie zou dan ook specifiek per energieleverancier vormgeven

moeten worden en passend moeten worden gemaakt binnen de staatsteunregels. Leveranciers die een groter deel van hun levering via lange termijn contracten hebben afgedekt hebben minder compensatie nodig, dan leveranciers die veel via korte termijn contracten hebben lopen. Hierbij dient niet alleen rekening gehouden te worden met de gevolgen van het maximeren van de gasprijs, maar ook met de hieraan gekoppelde prijs voor elektriciteit en warmte. Tegelijkertijd kent de Franse variant wel een bepaalde charme, namelijk dat de hogere energiekosten over een langere periode kunnen worden uitgesmeerd. Verzocht is daarom of deze logica ook op de hiervoor beschreven varianten kan worden toegepast. Met andere woorden: kan tussentijds worden bijgestuurd naar boven en/of beneden indien de gevolgen anders blijken te zijn?

Voor de grootste groep huishoudens (circa 45 procent) geldt dat zij een contract voor onbepaalde tijd hebben, met in de regel variabele tarieven. In de regel stellen energieleveranciers deze variabele tarieven op twee momenten in het jaar vast: in januari en in juli. Fluctuaties in de groothandelsmarkt voor gas vertalen zich daarmee niet direct in fluctuaties voor consumenten, waardoor deze minder logisch zijn als basis voor de besluitvorming. Het lijkt daarom niet voor de hand te liggen om een eventuele bijstelling in de compensatie per week, maand of kwartaal te doen.

Voor de energiebelasting geldt dat de Belastingdienst aangeeft dat wijzigingen in de tarieven van de EB of ODE of in de belastingvermindering van de EB (zogenoemde parameterwijzigingen) niet gedurende het lopende jaar kunnen worden doorgevoerd. Het inbouwen van die mogelijkheid zou aanpassing vergen van de systemen voor de milieubelastingen. Dat is op korte termijn niet mogelijk. Wijzigingen in de tarieven of de belastingvermindering moeten uiterlijk 1 december van dit jaar bekend zijn, om per 1 januari van het eerstvolgende jaar in werking te kunnen treden. Dit betekent dat tussentijdse aanpassingen niet mogelijk zijn.

Indien er reden is om de belastingen van huishoudens en bedrijven gedurende het jaar nogmaals aan te passen vanwege bijvoorbeeld verder stijgende of juist dalende marktprijzen zien wij daarom de volgende mogelijkheid: namelijk in juli of bij de augustusbesluitvorming duidelijkheid verschaffen door middel van een politiek besluit over de belastingtarieven voor 2023. Aanpassen op het vaste verandermoment (1 januari) is de snelste manier om tarieven van de EB/ODE aan te passen. Op het moment dat de prijzen dan harder stijgen dan op dit moment wordt verwacht zet het kabinet nu een stap en op een later moment een tweede stap. Indien er de wens is om de voorschotten voor huishoudens in 2022 en 2023 meer stabiel te houden kan besproken worden met de energieleveranciers of ze in de voorschotten voor huishoudens gedurende de resterende maanden in 2022 rekening kunnen houden met de aanpassingen in de belasting voor 2023.

3. Pakketje praktische maatregelen voor huishoudens

Een van de oplossingen is het verder terugbrengen van de energievraag door isolatie. Daartoe zal het Nationaal Isolatieprogramma begin 2022 worden opgestart voor grotere maatregelen (vloer-, dak-, muur- en glisolatie). Hiervoor is 514 mln. voor de komende drie jaar vrijgemaakt met Prinsjesdag. Dat biedt echter voor veel huishoudens deze winter geen oplossing

Om huishouden met het hoogste risico op energiearmoede te ondersteunen wordt via gemeenten 150 miljoen beschikbaar gesteld, voor snel toepasbare energiebesparende maatregelen in huur- en koopwoningen (energiedisplays, energiebespaaradvies, enkelvoudige isolatiematerialen). Gemeenten kunnen dit via bijvoorbeeld vouchers of energieloketten inzetten. De ondersteuning wordt vormgegeven via gemeenten. Verdeling van de 150 miljoen over gemeenten vindt plaats op basis van recente gegevens over energiearmoede ([TNO brengt energiearmoede gedetailleerd in kaart | TNO](#)). Hierbij ligt de keuze in hoeverre dit gedekt wordt uit de middelen van het Nationaal Isolatieprogramma (NIP) of dit aanvullend wordt vrijgemaakt.

Om de doe-het-zelf markt te stimuleren en de kosten voor isolatie te drukken is onderzocht of het mogelijk is de btw op isolatiemateriaal onder het verlaagde btw-tarief te brengen. De huidige richtlijn staat een verlaagd tarief toe voor de dienstverlening, maar niet (of in beperkte mate) voor het materiaal.

Ook is bezien of een huurbefriezing voor slechte labels en verhoging van de huurtoeslag uit het plan van de Woonbond kan worden uitgevoerd. Dat zit geen ruimte: de huren zijn al bevroren tot de zomer van 2022, invoering is complex en een verhoging van de huurtoeslag is praktisch niet meer uitvoerbaar door de Belastingdienst. Wel kunnen er stimulerende middellange termijn

oplossingen worden gepresenteerd, zoals het toepassen van negatieve punten in het woningwaardering stelsel voor slechte labels en toekomstige strengere normering.

4. Redeneerlijn gevolgen bedrijven

De grootste impact van de hoge energieprijzen op bedrijven doet zich voor bij bedrijven uit de energie-intensieve industrie, zoals de kunstmestproductie en de zink- en aluminiumindustrie. Het is de verantwoordelijkheid van deze bedrijven om zich met behulp van lange termijncontracten in te dekken tegen deze heftige schommelingen van de energieprijzen. Veel bedrijven uit deze industriële sectoren hebben daarom ook hun energietarieven voor langere tijd vastgezet, waardoor het voor de hand ligt dat zij op korte termijn niet worden geraakt. In het geval bedrijven worden geconfronteerd met liquiditeitsproblemen door de oplopende energieprijzen, dan dienen zij met hun bank/financier tot een oplossing zien te komen. In combinatie met de bestaande financieringsinstrumenten van RVO zal dit in de meeste gevallen tot een oplossing leiden. Op basis van de huidige signalen vanuit bedrijven uit de energie-intensieve industrie zijn forse problemen beperkt tot een relatief klein aantal bedrijven. Het is niet de verwachting dat de hogere energieprijzen de concurrentiepositie van Nederlandse bedrijven aantasten. De situatie wordt continu gemonitord.

In het geval er maatregelen worden over om de gevolgen voor specifieke of specifieke groepen bedrijven te mitigeren dienen deze maatregelen te worden getroffen met inachtneming van de toepasselijke Europese staatssteunregelgeving. Het steunen van ondernemingen in moeilijkheden is daarbij aan zeer strikte voorwaarden gebonden. Voor steunmaatregelen ten behoeve van individuele ondernemingen heeft het kabinet het 'Afwegingskader bij steunverzoeken individuele bedrijven vastgesteld'.

Voor bedrijven geldt dat de voor geschetste varianten, en dan met name variant 1b, ook gedeeltelijk bij deze bedrijven terecht komen. Zo leidt variant 1b tot een lastenverlichting van circa 500 miljoen euro. Kleine bedrijven (mkb) profiteren hier relatief het sterkst van.

5. Varianten voor dekking

Indien huishoudens gecompenseerd worden voor de hogere energieprijzen middels verlaging van de energie-/inkomstenbelasting, zijn verschillende dekkingsopties mogelijk. De meeste opties onder (3) en (4) zijn parameterwijzigingen die naar gelang de benodigde dekking verhoogd of verlaagd kunnen worden.

Tabel overzicht incidentele dekkingsopties

In mld. + = (EMU-saldo verbetering)	2022	Kan wetgeving in BP 2022?	Per wanneer uitvoerbaar?
1 Motie Hermans 500 mln. structureel naar voren halen	n.t.b.	Ja	2022
2 Overige dekking EB			
EB-tariefstructuur minder degressief: verhoging EB-tarief gas 3 ^e en 4 ^e schijf met 1 cent + verhoging EB-tarief elektriciteit 4 ^e a schijf met 0,5 cent. *	0,15	Ja	2022
3 Dekking buiten EB op basis van brief solidariteitsheffing			
Uitstel verhogen schijfgrens vpb naar 395.000 van 2022 naar a 2023	0,7	Ja	2022
b Eenmalig verhogen vpb-tarief laag en hoog 2%	2,0	Ja	2022
c Eenmalig verlagen MKB-winstvrijstelling met 3%	0,3	Ja	2022
4 Dekking buiten EB overig			

Eenmalige verhoging bankenbelasting 2021 verlengen naar			
a 2022	0,2	Ja	2022

Optie 1: omvormen Motie Hermans

Een eerste mogelijkheid is om de middelen van de motie Hermans, 500 miljoen euro structureel, naar voren te halen. De middelen van de motie Hermans bedragen 375 miljoen euro voor verlaging van de energierekening voor huishoudens en 125 miljoen euro om elektrificatie in het mkb te bevorderen via verlaging van het tarief in de 2^e en 3^e schijf elektriciteit ODE. Aangezien de gasprijs vooral op de korte termijn leidt tot een hogere energierekening, is een logische denkrichting om de inzet van middelen van motie Hermans om te vormen. De structurele reeks wordt weggestreept, en incidenteel wordt een hoger bedrag ingezet voor een van de compenserende maatregelen die nu op tafel liggen. Daarbij wordt zowel bedrijfsleven als huishoudens tegemoet gekomen. Voor bedrijven wordt in voorliggende varianten via de verhoging van de belastingvermindering en/of verlaging van het tarief 1^e schijf in de energiebelasting gecompenseerd in tegenstelling tot de in de motie genoemde inzet van 125 mln. in 2e en 3e schijf om elektrificatie te bevorderen.

Optie 2: dekking binnen energiebelasting

Voor andere tijdelijke dekkingsopties kan ten eerste worden gekeken binnen het domein van de energiebelasting zelf. Hierbij ligt het voor de hand te kijken naar de degressieve structuur van de heffing.

Optie 3: tijdelijke dekkingen buiten energiebelasting

Daarnaast zijn er mogelijkheden voor tijdelijke dekkingen buiten het energiedomein. Recentelijk zijn enkele opties met de Kamer gedeeld voor een incidentele solidariteitsheffing n.a.v. corona, namelijk eenmalig verhogen van de vpb-tarieven en het verlagen van de MKB-winstvrijstelling en verlaging van de vpb-schijfgrens. Deze opties kunnen ook hier worden toegepast. Hierbij biedt uitstel van de geplande verhoging van de vpb-schijfgrens per 2022 een mogelijkheid die van nature incidenteel is. Tot slot is een optie opgenomen om de eenmalige verhoging van de bankenbelasting van 0,2 miljard euro in 2021 met een jaar te verlengen.

Bijlage 1 Inkomensbeeld zonder maatregelen

- De doorrekening van inkomenseffecten is gebaseerd op een scenario van de stijging van de variabele leveringstarieven. Dit scenario is gebaseerd op meerdere bronnen (onder andere marktsignalen en een Rabobank studie) en is zeer onzeker, en kan tot over- of onderschatting van het inkomenseffect leiden.
- Uitgangspunt voor het inkomensbeeld vormt de verwachte stijging van de tarieven tussen juli 2021 en januari 2022. De stijging over het eerste half jaar van 2021 was immers al in de inflatie verwerkt in de MEV-raming, op basis waarvan het kabinet in augustus heeft besloten over het koopkrachtbeeld. Bovendien hebben huishoudens met een variabel contract de stijging tussen januari 2021 en juli 2021 al ervaren.
- De stijging van de energierekening van een huishouden met een gemiddeld verbruik bedraagt dan 724 euro (850 euro wanneer van jan '21 tot jan '22 wordt gerekend).
- De inkomenseffecten zijn gebaseerd op het daadwerkelijke verbruik van ongeveer 100.000 huishoudens uit een representatieve steekproef. Er is geen informatie over het type contract. Daarom is aangenomen dat voor alle huishoudens de tarieven in dezelfde mate stijgen. De spreiding in de gepresenteerde inkomenseffecten ontstaan dus uitsluitend door verschillen in verbruik. In werkelijkheid leidt het type contract ook tot spreiding.
- Volgens deze aannames leidt de stijging van de energieprijzen tot een negatief inkomenseffect voor elk huishouden. Onderstaande effecten overschatten dus het aandeel huishoudens met een negatief inkomenseffect.
- Onderstaande frequentietabel geeft de inkomenseffecten van een stijging van de variabele leveringstarieven van januari 2022 (EZK-scenario) op juli 2021.
- De doorrekening van het inkomenseffect gaat alleen over de stijging van de energierekening. Voor een integraal koopkrachtbeeld voor 2022 is een nieuwe macro-raming (o.a. lonen en prijzen) van het CPB nodig, die verschijnt bij het CEP in maart 2022.

	<-5%	-5 tot -2%	-2 tot 0%	geen effect	0 tot 2%	2 tot 5%	>5%	Totaal	Mediaan	Aantal (x1000)
Inkomensgroepen										
1e (<=112% WML)	9%	69%	22%	0%	0%	0%	0%	100%	-2,7%	1.530
2e (112-179% WML)	2%	51%	47%	0%	0%	0%	0%	100%	-2,1%	1.520
3e (179-275% WML)	1%	28%	72%	0%	0%	0%	0%	100%	-1,6%	1.530
4e (275-406% WML)	0%	11%	89%	0%	0%	0%	0%	100%	-1,3%	1.520
5e (>406% WML)	0%	5%	95%	0%	0%	0%	0%	100%	-1,1%	1.520
Inkomensbron¹										
werkenden	2%	21%	77%	0%	0%	0%	0%	100%	-1,4%	4.860
uitkeringsontvangers	6%	65%	29%	0%	0%	0%	0%	100%	-2,6%	630
gepensioneerden	2%	50%	48%	0%	0%	0%	0%	100%	-2,0%	1.990
Huishoudtype										
tweeverdieners	1%	20%	79%	0%	0%	0%	0%	100%	-1,4%	3.810
alleenstaanden	4%	46%	50%	0%	0%	0%	0%	100%	-2,0%	3.450
alleenverdieners	2%	40%	57%	0%	0%	0%	0%	100%	-1,8%	360
Kinderen²										
met kinderen	1%	22%	77%	0%	0%	0%	0%	100%	-1,4%	1.730
zonder kinderen	3%	29%	68%	0%	0%	0%	0%	100%	-1,5%	3.920
Alle huishoudens	2%	33%	65%	0%	0%	0%	0%	100%	-1,6%	7.620

¹ Indeling op basis van belangrijkste inkomensbron. Bij gepensioneerden: aanvullend inkomen naast AOW

² Indeling naar kinderen op basis van aanwezigheid kinderen tot 18 jaar en exclusief gepensioneerden

Bijlage 2 Effecten op de energiebelastingen voor verschillende huishoudprofielen

Variant 1a – Verhoging van de belastingvermindering in de energiebelasting (EB) met €190,08 (€230 inclusief BTW), verlaging van het aardgastarief in schijf 1 met 3,532 cent/m³ en verlaging van het elektriciteitstarief in schijf 1 met 5,2 cent/kWh.

Variant 1b – Verhoging van de belastingvermindering in de EB met €190,08 (€230 inclusief BTW) en verlaging van het elektriciteitstarief in schijf 1 met 6,933 cent/kWh.

Variant 2 – Verhoging van de belastingvermindering in de EB met €190,08 (€230 inclusief BTW)

Variant 3 - Verhoging van de belastingvermindering in de EB met €355,37 (€430 inclusief BTW).

Belastingdeel op de energierekening	Basispad	Variant 1a	Variant 1b	Variant 2	Variant 3
<i>Huishouden met een gemiddeld energieverbruik</i>	€ 430	-€ 430	-€ 430	-€ 230	-€ 430
Appartement, eenpersoons, klein (<100m ²), nieuw (1992 of later)	€ 19	-€ 356	-€ 361	-€ 230	-€ 430
Appartement, eenpersoons, klein, oud (voor 1992)	€ 109	-€ 362	-€ 359	-€ 230	-€ 430
Appartement, meerpersoons, klein, oud	€ 314	-€ 415	-€ 420	-€ 230	-€ 430
Geschakelde woning, eenpersoons, klein, oud	€ 255	-€ 380	-€ 371	-€ 230	-€ 430
Geschakelde woning, eenpersoons, middel (100-150m ²), oud	€ 403	-€ 407	-€ 396	-€ 230	-€ 430
Geschakelde woning, meerpersoons, klein, oud	€ 510	-€ 457	-€ 463	-€ 230	-€ 430
Geschakelde woning, meerpersoons, middel, nieuw	€ 504	-€ 480	-€ 503	-€ 230	-€ 430
Geschakelde woning, meerpersoons, middel, oud	€ 653	-€ 489	-€ 498	-€ 230	-€ 430
Geschakelde woning, meerpersoons, groot (150m ² of meer), oud	€ 1.043	-€ 555	-€ 556	-€ 230	-€ 430
Vrijstaande woning, meerpersoons, groot, oud	€ 1.382	-€ 612	-€ 606	-€ 230	-€ 430

Van: 5.1.2.e @minfin.nl>
Verzonden: dinsdag 19 oktober 2021 18:29
Aan: 5.1.2.e
CC: 5.1.2.e)
Onderwerp: Mutatie energierekening van 2021 op 2022

Categorieën: Groene categorie

Hallo 5.1.2.e

Ik ben de sheet n.a.v. jouw opmerking nogmaals ingedoken om de mutatie van 2021 op 2022 scherp te krijgen. Ik kom zelf na correctie voor indexatie over de 6,933 cent uit op een belastingdeel v/d energierekening van -3 voor een gemiddeld hh in 2022. Dit was 0. Dat zou dus betekenen dat i.p.v. een lastenverlichting van 430 euro er nu sprake is van een lastenverlichting van 433 euro.

Zie onderstaand hoe ik daarop gekomen ben:

- Het EB tarief eerste schijf elektriciteit bedroeg in 2021 9,428 eurocent. Inclusief de correctie voor de KA-schuif van -0,36 cent en nu de verlaging van 6,933 eurocent kom je, na toepassing van de indexatie van 1,3%, uit op een tarief van 2,163 in 2022. Zonder indexatie over de mutatie zou je uitkomen op een tarief van 2,253 eurocent. Namelijk $9,186 = (9,428 - 0,36) * 1,013$ - 6,933 eurocent.
- Het voordeel voor een gemiddeld hh is dus 2,253 (waar wij tot op heden mee gerekend hebben) - 2,163 = 0,09 eurocent per kWh. Dit vermenigvuldigd met het elektriciteitsverbruik van een gemiddeld hh in 2022 leidt tot een totale extra mutatie van 2,15 euro excl. btw of 2,60 euro incl. btw. Huishoudens gaan er dus aanvullend met 2,60 euro extra op vooruit.
- De lastenverlichting voor een gemiddeld hh bedroeg dus 430 euro (van 430 naar 0), maar bedraagt na het aanvullend meenemen van indexatie over de mutatie 433 euro (van 430 naar -3).

Laat maar weten of jij hier nu ook op uitkomt. Zo ja, dan inderdaad goed dat wij dit scherp hebben. In de brief wordt gewezen op een mutatie van 430 euro, in de praktijk zal dit dus i.v.m. de indexatie over de mutatie iets hoger uitkomen, namelijk op 433 euro. En komt het belastingdeel niet op 0 uit, maar op -3. Overigens kun je beide nog steeds afronden op 430 en 0, dus volgens mij zou je de eerdere in de brief vastgelegde bevindingen nog steeds kunnen gebruiken/uitspreken.

Mvg,

5.1.2.e

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is toegezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen. De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.
 This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message. The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

Van: 5.1.2.e)
Verzonden: dinsdag 26 oktober 2021 09:19
Aan: 5.1.2.e)
CC: 5.1.2.e)
Onderwerp: FW: Alternatief energierekening FIN
Bijlagen: FW: Alternatief energierekening FIN; DOMUS-21265497-v2-Nota_mogelijk_alternatief_voorstel_compensatie_energierekening.docx

Urgentie: Hoog

Categorieën: Groene categorie

Ha 5.1.2.e ,

Vanuit CU is aan FIN een alternatief voorstel voor compensatie energierekening gevraagd. Zie bijgevoegd wat ze hebben opgesteld en hieronder alvast snelle appreciatie van onze kant. We willen vanmorgen onze bewindspersonen hierover informeren. Zie bijgevoegd daarvoor ook een conceptnota. Hoor graag eventuele aanvullingen hierop van jou. Mocht dit voor half 11 lukken zou dat super zijn.

Dan ronden wij het af, als jij alles reacties op de formatievraag gaat verwerken 😊

Thanks!

Groeten 5.1.2.e

Van: 5.1.2.e @minezk.nl>
Verzonden: maandag 25 oktober 2021 22:21
Aan: 5.1.2.e @minezk.nl>
CC: 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e @minezk.nl>

Onderwerp: Re: Alternatief energierekening FIN

beste 5.1.2.e ,

dank voor de snelle reactie. ik ben akkoord met jullie lijn. in de tabel wordt het denk ik nog iets duidelijker als je het procentuele voordeel zou laten zien. ik cc 5.1.2.e alvast. neem aan dat jullie ambtelijk Fin informeren

hgr 5.1.2.e

Op 25 okt. 2021 om 20:16 heeft 5.1.2.e @minezk.nl> het volgende geschreven:

Ha 5.1.2.e ,

Zoals 5.1.2.e had aangekondigd hierbij korte reactie.

Proces: 5.2.1

Inhoudelijk: 5.1.2.e en ik hebben zojuist even gekeken naar het voorstel 5.2.1 (😊). Daarbij is doorgerekend wat het alternatieve voorstel van CU doet voor verschillende bedrijven en huishoudtype (zie bijgevoegd ter info).

5.2.1

Dit zit als volgt:

- 5.2.1

5.2.1

Als iedereen akkoord is met deze lijn is ons voorstel dat we dit morgenochtend ook even aan onze bewindspersonen meegeven. We kunnen ook 5.1.2.e informeren over deze appreciatie.

Groeten 5.1.2.e

Van: 5.1.2.e <5.1.2.e@minezk.nl>

Verzonden: maandag 25 oktober 2021 17:23

Aan: 5.1.2.e <5.1.2.e@minezk.nl>; 5.1.2.e <5.1.2.e@minezk.nl>; 5.1.2.e <5.1.2.e@minezk.nl>

Onderwerp: FW: Alternatief energierekening FIN

Zijn jullie hiervan op de hoogte?

Hgr 5.1.2.e

Verzonden vanuit [Mail](#) voor Windows

Van: 5.1.2.e

Verzonden: maandag 25 oktober 2021 17:14

Aan: 5.1.2.e

Onderwerp: FW: Alternatief energierekening FIN

Ha 5.1.2.e

Hierbij het voorstel vanuit Financiën.

Groet,

5.1.2.e

Van: 5.1.2.e @minfin.nl>

Verzonden: maandag 25 oktober 2021 16:49

Aan: 5.1.2.e @minezk.nl>

CC: 5.1.2.e @minfin.nl>

Onderwerp: FW: Alternatief energierekening

Ha 5.1.2.e,

Hierbij wat wij hebben gekregen als optie. Het is vrij normaal dat een fractie (kan ook een oppositie-fractie zijn) technisch uitvraagt bij ministerie wat er kan en wat het effect dan zou zijn. Zeker bij dit soort ingewikkelde berekeningen (wat is micro het effect? Wat gebeurt er met bedrijven, burgers?)

Volgens mij zou een goed proces zijn:

- onze Bwp kijken of ze de richting kunnen dragen, mocht de Kamer dit willen
- aan de coalitie-fracties om te kijken of zij elkaar hierop kunnen vinden
- aan ambtenaren (denk ook SZW) het verzoek om de staatjes die we in de uitgebreide brief hebben opgenomen ook te maken bij deze variant

Vriendelijke groet,

5.1.2.e

Verzonden met BlackBerry Work

(www.blackberry.com)

Van: 5.1.2.e @minfin.nl>

Datum: maandag 25 okt. 2021 4:34 PM

Aan: 5.1.2.e @minfin.nl>

Kopie: 5.1.2.e @minfin.nl> 5.1.2.e

@minfin.nl>

Onderwerp: Alternatief energierekening

Ha 5.1.2.e

Hierbij het A4 met een alternatief voor de compensatie energieprijzen 2022.

5.1.2.e

.....
Directie Algemene Fiscale Politiek
DG Fiscale Zaken
Ministerie van Financiën
.....

M 06-5.1.2.e

@minfin.nl

Ministerie van Economische Zaken
en Klimaat

TER INFORMATIE

Aan de Staatssecretaris EZK - KE

Directoraat-generaal Klimaat
en Energie

Directie Elektriciteit

Auteur

5.1.2.e

T 06 5.1.2.e

5.1.2.e@minezk.nl

Datum

26 oktober 2021

Kenmerk

DGKE-E / 21265497

nota

Mogelijk alternatief voorstel compensatie
energierekening

Kopie aan

Bijlage(n)

Parafenroute

DGKE

5.1.2.e

5.1.2.e

BBR

5.1.2.e

Aanleiding

Vorige week heeft SFIN de nota van wijziging voor het Belastingplan aan de Tweede Kamer aangeboden met daarin de door het kabinet voorgestelde aanpassingen in de energiebelastingen voor 2022 als gevolg van de hoge gasprijzen. Deze week vindt het WGO over het belastingplan en de derde termijn van de AFB plaats. In dat kader is er vanuit CU aan ambtelijk FIN gevraagd of er een alternatieve variant voor compensatie mogelijk is, waarbij bedrijven meer gecompenseerd worden middels verlaging van het tarieven van de tweede en derde schijf elektriciteit in plaats van enkel de eerste schijf.

Advies

U kunt kennis nemen van de nota en bijlage

Kernpunten

- Bijgevoegd vindt u (bijlage 1) de notitie met daarin een alternatieve variant zoals ambtelijk FIN deze heeft uitgewerkt. Daarbij hebben ze als uitgangspunten gehanteerd dat de budgettaire derving gelijk blijft en het effect voor een huishouden met een gemiddeld verbruik idem.
- Uit deze uitgangspunten volgt dat een verlaging van de tarieven van de tweede schijf en derde elektriciteit mogelijk is op het moment dat de compensatie voor huishoudens voor een groter deel wordt vormgegeven via verhoging van de belastingvermindering en het tarief voor de eerste schijf elektriciteit minder wordt verlaagd. Hiermee wordt 125 mln. vrijgespeeld die kan worden ingezet voor verlaging van de tarieven van de tweede schijf en derde elektriciteit
- In bijlage 2 vindt u een inschatting van de effecten van een dergelijke wijziging voor verschillende type bedrijven en de verschillende huishoudtype.

Ontvangen BBR

- Hieruit volgt dat een dergelijke wijziging in principe mogelijk is, zonder al te nadelige effecten voor huishoudens, maar dat het inhoudelijk niet de voorkeur heeft. Dit heeft de volgende redenen:
  1. Voor huishoudens wordt de maatregel iets minder gericht doordat huishoudens met een lager verbruik meer compensatie ontvangen dan in het voorstel van het kabinet, maar verschil is klein. In het voorstel van het kabinet zit al vrij veel in de belastingvermindering en deze is ondoelmatig omdat iedereen evenveel krijgt ongeacht het verbruik. Dus hoewel het budgettair gezien een efficiënte knop is, is het breder inhoudelijk minder logisch.
  2. Voor bedrijven geldt dat er een verschuiving plaatsvindt van het kleine mkb naar de grotere industrie (winkelier naar papierindustrie bijvoorbeeld). Daarbij is de resulterende lastenverlichting voor grote bedrijven zo beperkt (max 5 procent verlaging van belastingdeel energierekening) dat, hoewel alle kleine beetjes helpen, het bedrijven met problemen door de huidige hoge gasprijzen naar verwachting niet zal helpen.
  3. Anders dan voor huishoudens geldt dat er voor bedrijven minder een correlatie zit tussen het elektriciteit en gasverbruik. Het verhaal waarom er geen aanpassingen aan de belasting op gas doet wordt daarmee kwetsbaarder.
- Het kabinet heeft eerder besloten geen aparte compensatie voor bedrijven nodig te achten (ze de hogere kosten wel (gedeeltelijk) kunnen doorberekenen, productie naar beneden kunnen bijstellen, lange termijn contracten kunnen afsluiten, enz.). Op het moment dat dit toch nodig wordt geacht is het, gegeven bovengenoemde redenen, logischer om dit op alternatieve wijze vorm te geven.
- Naast het voorstel van CU is er door PvdA aangegeven dat ze bij de AFB zullen pleiten voor meer compensatie voor de lage inkomens door de huren van huurwoningen met energielabel E/F/G te verlagen in 2022 (een ordegrootte van respectievelijk 150 -175 – 200 euro). Voorstel is om dit te regelen via een verplichting voor verhuurders. BZK is gevraagd om een appreciatie van dit voorstel.

Van: 5.1.2.e)
Verzonden: dinsdag 26 oktober 2021 11:34
Aan: 5.1.2.e)
CC: 5.1.2.e)
Onderwerp: Bhm Nota mogelijk alternatief voorstel compensatie energierekening
Bijlagen: DOMUS-21265740-
 Bhm_Nota_mogelijk_alternatief_voorstel_compensatie_energierekening.ZZZ.
 DRF; Huidig vs alternatief scenario lastenverlichting EB PA DEF.docx

Categorieën: Groene categorie

Beste allen,

Zoals besproken hebben we samen met AEP en BenI een korte nota opgesteld waarmee we onze bewindspersonen informeren over het alternatieve voorstel voor compensatie waaraan nu gedacht wordt vanuit de Kamer.

Deze vinden jullie bijgevoegd. Daarnaast hebben we de betreffende informatie in een iets aangepaste vorm verwerkt in een notitie die 5.1.2.e zal delen.

Met BBR afgesproken dat we vandaag met FIN verder werken aan dossier voor AFB (ervan uitgaande dat MFIN gaat). Deze kunnen we vanmiddag ook ter info aan onze stas meegeven mocht ze toch naar de Kamer moeten.

Zo zijn we in ieder geval goed voorbereid 😊

Tot zover!

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e

.....
 Ministerie van Economische Zaken en Klimaat
 Directie Elektriciteit
 Bezuidenhoutseweg 73 | 2594 AC | Den Haag
 .....

T +31 (0)6 5.1.2.e

TER INFORMATIE

Aan de Staatssecretaris EZK – KE

cc: MEZK

Directoraat-generaal Klimaat
en Energie

Directie Elektriciteit

Auteur

5.1.2.e

T 8655128607

5.1.2.e
@mmezkn

Datum

26 oktober 2021

Kenmerk

DGKE-E / 21265497

Bhm: 21265740

Kopie aan

Bijlage(n)

nota

Voorstel mogelijk alternatief compensatie
energierekening

Parafenroute

5.1.2.e

5.1.2.e

5.1.2.e

Aanleiding

Vorige week heeft SFIN de nota van wijziging voor het Belastingplan aan de Tweede Kamer aangeboden met daarin de door het kabinet voorgestelde aanpassingen in de energiebelastingen voor 2022 als gevolg van de hoge gasprijzen. Deze week vindt het WGO over het belastingplan en de derde termijn van de AFB plaats. In dat kader is er vanuit CU aan ambtelijk FIN gevraagd of er een alternatieve variant voor compensatie mogelijk is, waarbij bedrijven meer gecompenseerd worden middels verlaging van het tarieven van de tweede en derde schijf elektriciteit in plaats van enkel de eerste schijf.

Advies

U kunt kennis nemen van de nota en bijlagen. De appreciatie van het voorstel zal met betreffende partijen worden gedeeld.

Kernpunten

- Bijgevoegd vindt u (bijlage 1) de notitie met daarin een alternatieve variant van de CU zoals ambtelijk FIN deze heeft uitgewerkt. Daarbij hebben ze als uitgangspunten gehanteerd dat de budgettaire derving gelijk blijft en het effect voor een huishouden met een gemiddeld verbruik idem.
- Met deze uitgangspunten volgt dat een verlaging van de tarieven van de tweede schijf en derde elektriciteit mogelijk is op het moment dat de compensatie voor huishoudens voor een groter deel wordt vormgegeven via verhoging van de belastingvermindering en het tarief voor de eerste schijf elektriciteit minder wordt verlaagd. Hiermee wordt 125 mln. vrijgespeeld die kan worden ingezet voor verlaging van de tarieven van de tweede schijf en derde elektriciteit.
- In bijlage 2 vindt u een inschatting van de effecten van een dergelijke wijziging voor verschillende type bedrijven en de verschillende huishoudtypes.

Ontvangen BBR

- Hieruit volgt dat een dergelijke wijziging in principe mogelijk is, zonder al te nadelige effecten voor huishoudens, maar dat het inhoudelijk niet de voorkeur heeft. Dit heeft de volgende redenen:
  1. Voor huishoudens wordt de maatregel iets minder gericht op huishoudens met relatief hoog verbruik. Huishoudens met een lager verbruik ontvangen juist meer compensatie dan in het voorstel van het kabinet, maar dat verschil is klein. Reden is dat de belastingvermindering verder wordt opgehoogd en deze huishoudens met een relatief hoog verbruik beperkter bereikt dan in het voorstel van het kabinet, aangezien de hoogte onafhankelijk is van het verbruik.
  2. Voor bedrijven geldt dat er een verschuiving van lastenverlichting plaatsvindt van het kleine mkb naar de grotere industrie en energie-intensieve MKB (winkelier ontvangt minder, papierindustrie meer). Daarbij is de resulterende lastenverlichting voor grote bedrijven zo beperkt (maximaal 5 procent verlaging van belastingdeel van de energierekening) dat het energie-intensieve bedrijven met problemen door de huidige hoge gasprijzen naar verwachting niet zal helpen. Aangezien het voorstel deze indruk wel zal wekken, zal deze beperkte compensatie onherroepelijk leiden tot nadere druk voor verdergaande compensatie. Dat is niet in lijn met het kabinetsstandpunt.
  3. Anders dan voor huishoudens geldt dat de correlatie tussen het elektriciteit en gasverbruik bij bedrijven veel beperkter is. Compenseren van de gevolgen van de hoge gasprijzen via verlaging van de belasting op elektriciteit is daarmee minder logisch.
- Het kabinet heeft eerder besloten geen aparte compensatie voor bedrijven nodig te achten (omdat zij de hogere kosten wel (gedeeltelijk) kunnen doorberekenen, productie naar beneden kunnen bijstellen, lange termijn contracten kunnen afsluiten, enz.). Op het moment dat dit toch nodig wordt geacht is het, gegeven bovengenoemde redenen, logischer om dit op buiten de energiebelastingen vorm te geven.
- Er resteert nog € 300 miljoen structureel vanuit Motie Hermans om onder meer elektrificatie in het mkb te bespoedigen door aanpassingen in de tweede en derde schijf elektriciteit. Het ligt daarom meer voor de hand de discussie over energielasten voor bedrijven aan de middelen te relateren en niet aan de actualiteit rond de gasprijs.
- Naast het voorstel van CU is er door PvdA aangegeven dat ze bij de AFB zullen pleiten voor meer compensatie voor de lage inkomens door de huren van huurwoningen met energielabel E/F/G te verlagen in 2022 (een ordegrootte van respectievelijk 150 -175 – 200 euro). PvdA wil dit te regelen via een verplichting voor verhuurders. 5.1.2.i

A4 – alternatief voor compensatie energierekening – nota van wijziging

Uitgangssituatie

- Afgelopen weekend is de nota van wijziging met het compensatiepakket voor de energierekening in 2022 naar de Tweede Kamer verzonden.
- De compensatie bestaat uit twee incidentele aanpassingen aan de energiebelasting:
  - De belastingvermindering wordt met 230 euro (inclusief btw) per elektriciteitsaansluiting verhoogd.
  - Het tarief 1^e schijf elektriciteit wordt met 6,933 eurocent per kWh verlaagd (voor indexatie 2022-tarieven en excl. btw).
- Een huishouden met een gemiddeld verbruik krijgt hierdoor in 2022 een belastingvoordeel van circa 430 euro (433 euro).
- De budgettaire derving van 3,2 mld. euro wordt (deels) gedekt met de gereserveerde structurele middelen van het energiedeel van de motie Hermans: 500 mln. in 2022 en daarnaast wordt vanaf 2023 200 mln. naar voren gehaald. Met andere woorden: in 2022 wordt uitvoering gegeven aan de motie Hermans via het tijdelijke compensatiepakket en vanaf 2023 is struc. 300 mln. beschikbaar voor het energiedeel van de motie Hermans, in plaats van de eerder afgesproken 500 mln.
- Omdat in de motie Hermans wordt opgeroepen om met 125 mln. de elektrificatie van het mkb via verlaging van het tarief de 2^e en 3^e schijf elektriciteit te stimuleren en dat in de huidige opzet de incidentele lastenverlichting via de belastingvermindering en tarief 1^e schijf is vormgegeven, kan het zo zijn dat de Kamer om een alternatieve invulling van het compensatiepakket voor 2022 vraagt.
- In dit A4 is een mogelijk alternatief voor het compensatiepakket van 2022 uitgewerkt.

Tabel 1 – compensatiepakket 2022 conform nota van wijziging

	Mutatie in 2022	Totaal	Huishoudens	Bedrijfsleven
Verhoging belastingvermindering	230 euro per elektriciteitsaansluiting (inclusief btw)	- € 1.546	- € 1.437	- € 109
Tariefverlaging elektriciteit 1^e schijf (EB)	-6,933 eurocent per kWh (excl. btw)	- € 1.668	- € 1.259	- € 409
Totaal - 2022		- € 3.214	- € 2.696	- € 518

Alternatief: meer belastingvermindering, minder tarief 1^e schijf elektriciteit en verlaging 2^e en 3^e schijf elektriciteit

- Uitgangspunt 1: Budget is 3,2 mld. euro voor 2022 (conform budget nota van wijziging).
- Uitgangspunt 2: Een huishouden met een gemiddeld verbruik ontvangt een belastingvoordeel van circa 430 euro (427 euro) in 2022.
- Van het beschikbare budget van 3,2 mld. euro wordt 125 mln. besteed aan het tijdelijk verlagen van het tarief 2^e en 3^e schijf elektriciteit met 0,326 eurocent in 2022.
- Deze extra budgettaire derving wordt binnen het beschikbare budget van 3,2 mld. euro vrijgespeeld door de belastingvermindering meer te verhogen (280,57 euro vs. 230 euro) en het tarief 1^e schijf elektriciteit (5 eurocent vs. 6,933 eurocent) minder te verlagen.
- Bedrijven profiteren namelijk minder van de belastingvermindering. Budgettair gezien is het verhogen van de belastingvermindering daardoor een effectievere knop om lastenverlichting aan huishoudens te geven dan het tarief 1^e schijf elektriciteit.
- NB. Per saldo ontvangen huishoudens en bedrijven ongeveer evenveel belastingvermindering. Binnen de groep bedrijven vindt er echter een (kleine) verschuiving plaats van kleinverbruikers naar grootverbruikers.

Alternatief – meer belastingvermindering, minder tarief 1^e schijf elektriciteit en verlaging 2^e en 3^e schijf elektriciteit

	Mutatie in 2022	Totaal	Huishoudens	Bedrijfsleven
Verhoging belastingvermindering	280,57 euro per elektriciteitsaansluiting (inclusief btw)	- € 1.886	- € 1.753	- € 133
Tariefverlaging elektriciteit 1^e schijf (EB)	-5 eurocent per kWh (excl. btw)	- € 1.203	- € 908	- € 295
Tariefverlaging elektriciteit 2^e schijf (EB)	-0,326 eurocent per kWh (excl. btw)	- € 24	-	- € 24
Tariefverlaging elektriciteit 3^e schijf (EB)	-0,326 eurocent per kWh (excl. btw)	- € 101	-	- € 101
Totaal - 2022		- € 3.214	- € 2.661	- € 553

Notitie EZK lastenverlichting compensatieregeling

De recent aangekondigde incidentele lastenverlichting via verlaging van de energiebelastingen om de stijgende energierekening door hoge gasprijzen te mitigeren leidt tot een lastenverlichting voor huishoudens en bedrijven. Gevraagd is of er ook een alternatieve invulling mogelijk is waarbij er ook wordt gecompenseerd in de tweede en derde schijf elektriciteit. In onderstaande tabellen wordt voor specifieke huishoudprofielen en bedrijfsprofielen de resulterende lastenverlichting gepresenteerd van een alternatieve invulling van het budget van 3,2 mld. waarmee ook 125 mln. van het budget gebruikt wordt om de tarieven in de 2^e en 3^e schijf elektriciteit te verlagen.

Tabel 1 – spreiding lastenverlichting tussen verschillende sectoren op basis van bedrijfsprofielen

Belastingdeel op de energierekening	Basispad	Variant kabinet	Alternatief	Verschil Euro	Verschil %
Detailhandel non-food	€ 2.531	-€ 1.069	-€ 896	€ -173	-16%
Grootschalige bakker	€ 7.333	-€ 1.069	-€ 1.018	€ -51	-5%
Verpleeg- of verzorgingstehuis	€ 56.621	-€ 1.069	-€ 2.007	€ 938	+88%
Ziekenhuis	€ 122.524	-€ 1.069	-€ 3.525	€ 2.456	+230%
Voortgezet (speciaal) onderwijs	€ 34.615	-€ 1.069	-€ 1.551	€ 482	+45%
Fitness	€ 5.842	-€ 1.069	-€ 957	€ -112	-10%
Glastuinbouw zonder wkk	€ 30.943	-€ 1.069	-€ 1.892	€ 823	+77%
Grootschalige logistiek met koeling	€ 98.532	-€ 1.069	-€ 7.516	€ 6.447	+603%
Overige landbouw	€ 2.461	-€ 1.069	-€ 890	€ -179	-17%
Zuivelindustrie	€ 422.061	-€ 1.069	-€ 18.522	€ 17.453	+1633%
Papierindustrie	€ 354.736	-€ 1.069	-€ 17.634	€ 16.565	+1550%

* op basis van het mediaan energieverbruik van sectoren, behalve voor de industrieprofielen. Vanwege beperkte databeschikbaarheid wordt het gemiddelde energieverbruik van bedrijven in de sectoren papierindustrie en zuivelindustrie gebruikt voor bedrijven met 20 tot 200 werknemers (CBS).

Tabel 1 toont aan dat het voorstel van het kabinet leidt tot een gerichte compensatie aan de kleine mkb bedrijven. Het alternatief verschuift de lastenverlichting naar de grootverbruikers waardoor een winkelier (Detailhandel non-food) de lastenverlichting met 173 euro (of 16%) ziet afnemen terwijl een bedrijf in papierindustrie de lastenverlichting met 16.565 euro ziet toenemen (of 1550%). Deze tabel is gebaseerd op het mediane gas- en elektriciteitsverbruik, waardoor de spreiding binnen deze sectoren niet gepresenteerd wordt.

Tabel 2 toont aan hoe er ook binnen de sectoren een verschuiving van de lastenverlichting van kleinverbruikers van energie is naar grootverbruikers. De kleinschalige en grootschalige bakker ontvangen in het alternatieve scenario respectievelijk 103 euro (13%) en 51 euro (5%) minder lastenverlichting terwijl de industriële bakker 310 euro (29%) meer lastenverlichting ontvangt. Door de grote spreiding in het energieverbruik binnen sectoren zal deze verschuiving in de lastenverlichting breed gezien worden van kleinverbruikers naar grootverbruikers.

Tabel 2 – spreiding lastenverlichting binnen bakkersbedrijven op basis van de spreiding in het energieverbruik binnen de sector

Belastingdeel op de energierekening	Basispad	Variant kabinet	Alternatief	Verschil Euro	Verschil %
Kleinschalige bakker	€ 569	-€ 780	-€ 677	€ -103	-13%
Grootschalige bakker (mediaan energieverbruik)	€ 7.333	-€ 1.069	-€ 1.018	€ -51	-5%
Industriële bakker	€ 22.695	-€ 1.069	-€ 1.378	€ 310	+29%

*Op basis van kleinverbruikers (laagste 5% energieverbruik), mediaan energieverbruik en grootverbruikers (met het de hoogste 5% energieverbruik (CBS).

Tabel 3 toont de relatieve impact van de lastenverlichting per bedrijfsprofiel ten opzichte van het totale belastingdeel op de energierekening. Het gecommuniceerde voorstel leidt tot een gerichte, substantiële lastenverlichting bij het kleine mkb en heeft weinig tot geen impact op het belastingdeel op de energierekening van een bedrijf in de zuivelindustrie of papierindustrie. Het alternatief leidt tot een verschuiving waardoor de lastenverlichting voor de kleinverbruiker afneemt en dat voor de grootverbruiker toeneemt. Deze verschuiving leidt ertoe dat een kleine winkelier (Detailhandel non-food) in plaats van 42% korting op de energiebelastingen nog 35% korting krijgt, terwijl een bedrijf in de zuivelindustrie het belastingdeel met 5% ziet afnemen in plaats van 0%.

Tabel 3 – spreiding lastenverlichting tussen verschillende sectoren als percentage van het totale belastingdeel op de energierekening

Belastingdeel op de energierekening	Basispad	Variant kabinet (% belastingdeel)	Alternatief (% belastingdeel)	Verschil (procentpunt)
Detailhandel non-food	€ 2.531	-42%	-35%	-7%
Grootschalige bakker	€ 7.333	-15%	-14%	-1%
Verpleeg- of verzorgingstehuis	€ 56.621	-2%	-4%	2%
Ziekenhuis	€ 122.524	-1%	-3%	2%
Voortgezet (speciaal) onderwijs	€ 34.615	-3%	-4%	1%
Fitness	€ 5.842	-18%	-16%	-2%
Glastuinbouw zonder wkk	€ 30.943	-3%	-6%	3%
Grootschalige logistiek met koeling	€ 98.532	-1%	-8%	7%
Overige landbouw	€ 2.461	-43%	-36%	-7%
Zuivelindustrie	€ 422.061	0%	-4%	4%
Papierindustrie	€ 354.736	0%	-5%	5%

* op basis van het mediaan energieverbruik van sectoren, behalve voor de industrieprofielen. Vanwege beperkte databeschikbaarheid wordt het gemiddelde energieverbruik van bedrijven in de sectoren papierindustrie en zuivelindustrie gebruikt voor bedrijven met 20 tot 200 werknemers (CBS).

De alternatieve compensatieregeling leidt tot een kleine daling in de lastenverlichting van een gemiddeld huishouden (-1%), voor grotere verbruikers is de daling in de lastenverlichting groter (-5% tot -9%) terwijl voor kleinverbruikers de lastenverlichting enigszins toeneemt (1% tot 3%).

Tabel 4 – spreiding lastenverlichting tussen verschillende huishoudens op basis van huishoudprofielen

Belastingdeel op de energierekening	Basispad	Variant kabinet	Alternatief	Verschil Euro
<i>Huishouden met een gemiddeld energieverbruik (2022)</i>	€ 430	-€ 430	-€ 425	€ -5,20
Appartement, eenpersoons, klein (<100m ²), nieuw (1992 of later)	€ 19	-€ 361	-€ 375	€ 14,08
Appartement, eenpersoons, klein, oud (voor 1992)	€ 109	-€ 359	-€ 374	€ 14,55
Appartement, meerpersoons, klein, oud	€ 314	-€ 420	-€ 417	€ -2,30
Geschakelde woning, eenpersoons, klein, oud	€ 255	-€ 371	-€ 382	€ 11,27
Geschakelde woning, eenpersoons, middel (100-150m ²), oud	€ 403	-€ 396	-€ 400	€ 4,25
Geschakelde woning, meerpersoons, klein, oud	€ 510	-€ 463	-€ 449	€ -14,46
Geschakelde woning, meerpersoons, middel, nieuw	€ 504	-€ 503	-€ 477	€ -25,46
Geschakelde woning, meerpersoons, middel, oud	€ 653	-€ 498	-€ 474	€ -24,05
Geschakelde woning, meerpersoons, groot (150m ² of meer), oud	€ 1.043	-€ 556	-€ 515	€ -40,20
Vrijstaande woning, meerpersoons, groot, oud	€ 1.382	-€ 606	-€ 552	€ -54,23

Van: 5.1.2.e)
Verzonden: woensdag 27 oktober 2021 10:19
Aan: 5.1.2.e)
CC: 5.1.2.e
Onderwerp: RE: morgen Kamerdebat
Bijlagen: FW: ANP overcompensatie energierekening

Categorieën: Groene categorie

Ha,

Super nuttig! Thanks voor het uitzoeken.

Wat mij betreft is het, het handigste dat we een korte brief vandaag sturen met de informatie die we wel hebben, oftewel de informatie van de ACM.

De precieze informatie die van der Lee wilt is er simpelweg niet (althans niet op korte termijn).

Zie bijgevoegd ook de reacties die vorige week zijn uitgegaan op het bericht van RTL. Al zouden we perfecte informatie hebben over type contract, kunnen we nog niet specifiek compenseren omdat we dan ook moeten weten hoe goed iedereen zijn portemonnee gevuld is en wat het verwachte verbruik is.

Groeten 5.1.2.e

Van: 5.1.2.e @minezk.nl>
Verzonden: woensdag 27 oktober 2021 10:05
Aan: 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e @minezk.nl>
CC: 5.1.2.e @minezk.nl>
Onderwerp: FW: morgen Kamerdebat

Hoi allen,

Zie hieronder. Nog geen 100% duidelijkheid tav actuele cijfers, wel dat eerdere info van ACM aan ons de juiste is. Tav Contract Einde Register: leuk dat ACM hier naar verwijst, maar zowel NBNL als ENL geven aan dat door het verbod op aanbod op maat (zie [Geen klantgegevens meer centraal beschikbaar voor aanbod op maat - Netbeheer Nederland](#)), niet alle leveranciers het CER netjes vullen. We zouden individuele leveranciers om een zgn 'data dump' uit het CER kunnen vragen, Inschatting van ENL was dat dit niet binnen enkele dagen geregeld is.

Zo nog bellen?

Grt 5.1.2.e

Van: 5.1.2.e)
Verzonden: woensdag 27 oktober 2021 09:56
Aan: 5.1.2.e @acm.nl>; 5.1.2.e @minezk.nl>
CC: 5.1.2.e @acm.nl>; 5.1.2.e @acm.nl>
Onderwerp: RE: morgen Kamerdebat

Hoi 5.1.2.e

Hartelijk dank voor je snelle reactie. De cijfers zijn dus actueler is dan de energiemonitor, en die ziet pp cijfers tm 2021. Kun je nog aangeven wanneer jouw 'staatje' is opgemaakt? Dat helpt ons bij een evt berekening van aantallen consumenten wiens contract afloopt en te maken krijgt met hogere prijzen.
Dank!

Grt 5.1.2.e

Van: 5.1.2.e @acm.nl>

Verzonden: woensdag 27 oktober 2021 09:39

Aan: 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e

@minezk.nl>

CC: 5.1.2.e @acm.nl>; 5.1.2.e @acm.nl>

Onderwerp: RE: morgen Kamerdebat

Goedemorgen 5.1.2.e ,

Het plaatje is opgemaakt door 5.1.2.e als input voor CEER.

Wij hebben geen gegevens waaruit blijkt wanneer de vaste looptijd contracten eindigen.

Dat staat echter wel in het Contract Einde Register. Dat geeft aan wanneer contracten eindigen. De contracten zonder einde zijn de variabele contracten.

Ik voeg een informatiedocument van EDSN toe. [Business Service \(nedu.nl\)](https://business.service.nedu.nl)

Groet,

5.1.2.e

Van: 5.1.2.e @minezk.nl>

Verzonden: woensdag 27 oktober 2021 09:20

Aan: 5.1.2.e @acm.nl>; 5.1.2.e @acm.nl>

CC: 5.1.2.e @acm.nl>

Onderwerp: RE: morgen Kamerdebat

Aanvullend: Kamer wil aanvullend specifiek weten hoeveel mensen wanneer een aflopend vast contract hebben en dus met mogelijk variabel tarief te maken krijgen

"hoeveel mensen in NL last hebben van hogere tarieven doordat contract eindigt of flexibele tarieven hebben."

Van: 5.1.2.e @acm.nl>

Verzonden: dinsdag 26 oktober 2021 22:19

Aan: 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e @acm.nl>

CC: 5.1.2.e @acm.nl>

Onderwerp: Re: morgen Kamerdebat

Ho 5.1.2.e

Kan jij uitsluitsel geven aan 5.1.2.e k over onderstaande? Welk plaatje is meest recent: Die uit de monitor of die van jou voor CEER?

5.1.2.e Autoriteit Consument & Markt Muzenstraat 41 2511 WB Den Haag Tel: 070-5.1.2.e Email:
5.1.2.e @acm.nl

Van: "5.1.2.e @minezk.nl">

Datum: dinsdag 26 oktober 2021 om 22:08:17

Aan: "5.1.2.e @acm.nl">

Cc: "5.1.2.e @acm.nl">

Onderwerp: Re: morgen Kamerdebat

Plaatje wat wij hadden komt van 5.1. 5.1.2.e In mail van 21 september aan 5.1.2.e
Kortom welk plaatje moeten we hebben?

Groet 5.1.2.e

Met vriendelijke groeten

5.1.2.e
Ministerie van EZK
Directie Elektriciteit
06 5.1.2.e

Op 26 okt. 2021 om 21:46 heeft 5.1.2.e @acm.nl> het volgende geschreven:

Zelf even gekeken, daar staat een andere (juli 2021):

<https://www.acm.nl/sites/default/files/documents/energiemonitor-2021.pdf>

5.1.2.e Autoriteit Consument & Markt Muzenstraat 41 2511 WB Den Haag Tel: 070-
5.1.2.e Email: 5.1.2.e @acm.nl

Van: 5.1.2.e @minezk.nl>

Datum: dinsdag 26 oktober 2021 om 21:08:43

Aan: "5.1.2.e @acm.nl">, 5.1.2.e

@acm.nl>

Onderwerp: morgen Kamerdebat

Specifieker, of actueler dan dit beschikbaar om met de Kamer te delen??? (vast en variabel)

<image001.png>

Met vriendelijke groeten

5.1.2.e

Ministerie van Economische Zaken en Klimaat

DG Klimaat en Energie

Directie Elektriciteit/Cluster Netbeheer

Tel: 070 5.1.2.e

M: 06 5.1.2.e

Van: 5.1.2.e)
Verzonden: woensdag 27 oktober 2021 11:59
Aan: 5.1.2.e
 5.1.2.e)
Onderwerp: concept Kamerbrief; graag snelle reactie uiterlijk 12:45
Bijlagen: DOMUS-21266604-v1-
 reactie_op_verzoek_lid_van_der_Lee_over_berekening_aantal_huishoudens.
 docx

Urgentie: Hoog

Categorieën: Groene categorie

Hi collega's,

Bijgaand de concept kamerbrief. Graag jullie reactie zo snel mogelijk, uiterlijk 12:45. Ik zal het ook voor snelle check bij de ACM langssturen.

5.1.2.e, vul jij op pagina 3 een paar echte 'economen zinnen' aan?

Hartelijke groet

5 1 2.e

5.1.2.e

+5.1.2.e

@minezk.nl

Van: 5.1.2.e @minezk.nl>
Verzonden: woensdag 27 oktober 2021 10:19
Aan: 5.1.2.e j@minezk.nl>; 5.1.2.e
 @minezk.nl>
CC: 5.1.2.e @minezk.nl>
Onderwerp: RE: morgen Kamerdebat

Ha,

Super nuttig! Thanks voor het uitzoeken.

Wat mij betreft is het, het handigste dat we een korte brief vandaag sturen met de informatie die we wel hebben, oftewel de informatie van de ACM.

De precieze informatie die van der Lee wilt is er simpelweg niet (althans niet op korte termijn).

Zie bijgevoegd ook de reacties die vorige week zijn uitgegaan op het bericht van RTL. Al zouden we perfecte informatie hebben over type contract, kunnen we nog niet specifiek compenseren omdat we dan ook moeten weten hoe goed iedereen zijn portemonnee gevuld is en wat het verwachte verbruik is.

Groeten 5.1.2.e

Van: 5.1.2.e @minezk.nl>
Verzonden: woensdag 27 oktober 2021 10:05
Aan: 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e
 @minezk.nl>

CC: 5.1.2.e @minezk.nl>

Onderwerp: FW: morgen Kamerdebat

Hoi allen,

Zie hieronder. Nog geen 100% duidelijkheid tav actuele cijfers, wel dat eerdere info van ACM aan ons de juiste is. Tav Contract Einde Register: leuk dat ACM hier naar verwijst, maar zowel NBNL als ENL geven aan dat door het verbod op aanbod op maat (zie [Geen klantgegevens meer centraal beschikbaar voor aanbod op maat - Netbeheer Nederland](#)), niet alle leveranciers het CER netjes vullen. We zouden individuele leveranciers om een zgn 'data dump' uit het CER kunnen vragen, Inschatting van ENL was dat dit niet binnen enkele dagen geregeld is.

Zo nog bellen?

Grt 5.1.2.e

Van: 5.1.2.e)

Verzonden: woensdag 27 oktober 2021 09:56

Aan: 5.1.2.e @acm.nl>; 5.1.2.e @minezk.nl>

CC: 5.1.2.e @acm.nl>; 5.1.2.e @acm.nl>

Onderwerp: RE: morgen Kamerdebat

Hoi 5.1.2.e

Hartelijk dank voor je snelle reactie. De cijfers zijn dus actueler is dan de energiemonitor, en die ziet pp cijfers tm 2021. Kun je nog aangeven wanneer jouw 'staatje' is opgemaakt? Dat helpt ons bij een evt berekening van aantallen consumenten wiens contract afloopt en te maken krijgt met hogere prijzen.
Dank!

Grt 5.1.2.e

Van: 5.1.2.e t@acm.nl>

Verzonden: woensdag 27 oktober 2021 09:39

Aan: 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e

@minezk.nl>

CC: 5.1.2.e @acm.nl>; 5.1.2.e @acm.nl>

Onderwerp: RE: morgen Kamerdebat

Goedemorgen 5.1.2.e

Het plaatje is opgemaakt door 5.1.2.e als input voor CEER.

Wij hebben geen gegevens waaruit blijkt wanneer de vaste looptijd contracten eindigen.

Dat staat echter wel in het Contract Einde Register. Dat geeft aan wanneer contracten eindigen. De contracten zonder einde zijn de variabele contracten.

Ik voeg een informatiedocument van EDSN toe. [Business Service \(nedu.nl\)](#)

Groet,

5.1.2.e

Van: 5.1.2.e <[redacted]@minezk.nl>

Verzonden: woensdag 27 oktober 2021 09:20

Aan: 5.1.2.e <[redacted]@acm.nl>; 5.1.2.e <[redacted]@acm.nl>

CC: 5.1.2.e <[redacted]@acm.nl>

Onderwerp: RE: morgen Kamerdebat

Aanvullend: Kamer wil aanvullend specifiek weten hoeveel mensen wanneer een aflopend vast contract hebben en dus met mogelijk variabel tarief te maken krijgen
"hoeveel mensen in NL last hebben van hogere tarieven doordat contract eindigt of flexibele tarieven hebben."

Van: 5.1.2.e <[redacted]@acm.nl>

Verzonden: dinsdag 26 oktober 2021 22:19

Aan: 5.1.2.e <[redacted]@minezk.nl>; 5.1.2.e <[redacted]@acm.nl>

CC: 5.1.2.e <[redacted]@acm.nl>

Onderwerp: Re: morgen Kamerdebat

Hoi 5.1.2.e

Kan jij uitsluitsel geven aan Jan Luuk over onderstaande? Welk plaatje is meest recent: Die uit de monitor of die van jou voor CEER?

5.1.2.e Autoriteit Consument & Markt Muzenstraat 41 2511 WB Den Haag Tel: 0705.1.2.e Email:

5.1.2.e <[redacted]@acm.nl>

Van: "5.1.2.e <[redacted]@minezk.nl>

Datum: dinsdag 26 oktober 2021 om 22:08:17

Aan: "5.1.2.e <[redacted]@acm.nl>

Cc: "5.1.2.e <[redacted]@acm.nl>

Onderwerp: Re: morgen Kamerdebat

Plaatje wat wij hadden komt van 5.1.2.e <[redacted]> mail van 21 september aan 5.1.2.e <[redacted]>

Kortom welk plaatje moeten we hebben?

Groet 5.1.2.e <[redacted]>

Met vriendelijke groeten

5.1.2.e <[redacted]>

Ministerie van EZK

Directie Elektriciteit

065.1.2.e <[redacted]>

Op 26 okt. 2021 om 21:46 heeft 5.1.2.e @acm.nl> het volgende geschreven:

Zelf even gekeken, daar staat een andere (juli 2021):

<https://www.acm.nl/sites/default/files/documents/energiemonitor-2021.pdf>

5.1.2.e Autoriteit Consument & Markt Muzenstraat 41 2511 WB Den Haag Tel: 070-5.1.2.e Email: 5.1.2.e @acm.nl

---

Van: "5.1.2.e @minezk.nl">

Datum: dinsdag 26 oktober 2021 om 21:08:43

Aan: "5.1.2.e @acm.nl", 5.1.2.e

@acm.nl>

Onderwerp: morgen Kamerdebat

Specifieker, of actueler dan dit beschikbaar om met de Kamer te delen??? (vast en variabel)

<image001.png>

Met vriendelijke groeten

5.1.2.e
Ministerie van Economische Zaken en Klimaat
DG Klimaat en Energie
Directie Elektriciteit/Cluster Netbeheer
Tel: 070 5.1.2.e
M: 06 5.1.2.e

Van: 5.1.2.e)
Verzonden: woensdag 27 oktober 2021 13:26
Aan: 5.1.2.e
5.1.2.e
CC: 5.1.2.e)
Onderwerp: Ter info: korte kamerbrief verzoek van der Lee
Bijlagen: DOMUS-21266604-v2-
reactie_op_verzoek_lid_van_der_Lee_over_berekening_aantal_huishoudens.
docx

Urgentie: Hoog

Categorieën: Groene categorie

Ha,

Deze brief is gisteren laat nog verzocht door de Kamer en proberen we vanmiddag nog uit te sturen.

Groeten 5.1.2.e

Van: 5.1.2.e)
Verzonden: woensdag 27 oktober 2021 14:19
Aan: 5.1.2.e
Onderwerp: Compensatie EB voorstel kabinet en alternatieven
Bijlagen: Kabinets voorstel en alternatieve scenario's lastenverlichting EB.docx;
Energiebelasting - rekentool 2022_kabinet_alternatieven.xlsx; QenA Motie
Hermans.docx

Categorieën: Groene categorie

Hoi beide,

Bij deze de excel en het word document die ik heb opgesteld. Ik heb de relevante tabs in de excel zichtbaar gemaakt, de tabs *basispad* tot en met *Vergelijking scenario's* voor (van links naar rechts) staan de voorstellen waar de PA nu mee op pad gaat. Daarna staan nog een aantal andere scenario's waarin ik heb geïllustreerd wat je kunt bereiken met een aanvullende 500mln. lastenverlichting via schijf 2 of 3 indien iemand nog met een voorstel komt voor (energie-intensieve) bedrijven. Als het goed is heeft 5.1.2.e het word document nog PA-ready gemaakt dus misschien kan die nog gedeeld worden?

Nog een laatste puntje, we hebben gisteren met de QenA Motie Hermans de ambtelijke variant van FIN afgeschoten. Ter check, 5.1.2.e zit deze ook in het dossier nu?

Groeten,

5 1 2 e

99.

Van: 5.1.2.e)
Verzonden: donderdag 28 oktober 2021 09:31
Aan: 5.1.2.e)
Onderwerp: Tarieven naar AFB
Bijlagen: Energiebelasting - rekentool 2022_kabinet_alternatieven.xlsx

Categorieën: Groene categorie

Morning!

Vanochtend n.a.v. AFB even zitten puzzelen. Ene motie vraagt om verlaging van belastingvermindering en de andere om verhoging. Daar moet een combi in mogelijk zijn dacht ik 😊
Zie bijgevoegd een variant die mogelijk voor onze bewindspersonen iets beter is ten opzichte van de variant van FIN van de week.

Zouden jullie er eens naar kunnen kijken?

Groeten 5.1.2.e

Van: 5.1.2.e)
Verzonden: donderdag 28 oktober 2021 14:24
Aan: 5.1.2.e)
Onderwerp: RE: varianten na AFB
Bijlagen: Energiebelasting - rekentool 2022_na_AFB.xlsx

Categorieën: Groene categorie

Even snel de variant van FIN doorgerekend en in tab vergelijking scenario's gezet. Zoals te verwachten wordt in deze variant meer gedaan voor lage inkomens en minder voor hh met hoger verbruik. Omdat schijf 2 relatief sterker verlaagd wordt dan schijf 3 is de lastenverdeling tussen mkb en grootverbruikers 5.2.1

Van: 5.1.2.e @minfin.nl>
Verzonden: donderdag 28 oktober 2021 14:10
Aan: 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e @minfin.nl> 5.1.2.e @minfin.nl>
CC: 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e @minfin.nl>
Onderwerp: RE: varianten na AFB

Ha,

Thanks!

Zie hieronder alvast de variant waar wij vanochtend al op aan het puzzelen waren ☺. 5.1.2.e gaat proberen dit nog even door te rekenen voor de verbruikscijfers per profiel. Sluit heel erg aan bij jullie voorstel. Voornaamste keuze is denk ik hoeveel geld je in de 2^e en 3^e schijf wilt stoppen. We waren vanochtend voor de zekerheid nog uitgegaan van 125 mln.

Om zo te bespreken ☺.

Groetjes 5.1.2.e

Alternatief 2				
	Mutatie in 2022	Totaal	Huishoudens	Bedrijfsleven
Verhoging belastingvermindering	307,40 euro per elektriciteitsaansluiting (inclusief btw)	- € 2.066	- € 1.920	- € 146
Tariefverlaging elektriciteit 1 ^e schijf (EB)	4,25 eurocent per kWh (excl. btw)	- € 1.023	- € 772	- € 251
Tariefverlaging elektriciteit 2 ^e schijf (EB)	0,859 eurocent per kWh (excl. btw)	- € 63	-	- € 63
Tariefverlaging elektriciteit 3 ^e schijf (EB)	0,201 eurocent per kWh (excl. btw)	- € 63	-	- € 63
Budget creëren t.b.v. energietoelage (nieuw)	-	- € 200	- € 200	-

Totaal - 2022		- € 3.414	- € 2.892	- € 522
---------------	--	-----------	-----------	---------

Van: 5.1.2.e @minezk.nl>

Verzonden: donderdag 28 oktober 2021 13:43

Aan: 5.1.2.e @minfin.nl>; 5.1.2.e @minfin.nl>; 5.1.2.e @minfin.nl>

CC: 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e @minezk.nl>

Onderwerp: varianten na AFB

Ha 5.1.2.e ,

Wij hebben nog even gekeken naar de moties van gisteren en op basis daarvan een variant voor bespreking toegevoegd, die noemen we hier variant ambtelijk EZK. Aanstaaende dinsdag is er weer een BWO, vooruitlopend op dat BWO bespreken we graag de opties met jullie.

Groet,
5 1 2.e

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is gezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen.

De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message.

The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is toegezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen. De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message. The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

Van: 5.1.2.e
Verzonden: donderdag 28 oktober 2021 15:58
Aan: 5.1.2.e
Onderwerp: RE: graag snelle check op 1 zin
Bijlagen: DOMUS-21267544-v2-
 Brief_naar_aanleiding_van_motie_Omtzigt_c_s_toezicht_leveranciers_en_m
 aatwerk_energierekening.DOCX

Categorieën: Groene categorie

Hi 5.1.2.e
 Uiteraard. Ik beseftte mij dat ik de brief wel naar 5.1.2.e had gestuurd maar niet aan jou.

Gaat om tekst op 1^e pagina, hieronder in geel.

Grt 5.1.2.e

Algemeen

5.1.2.i en 5.2.1

[Redacted text block containing multiple lines of text, with some lines highlighted in yellow]

Van: 5.1.2.e @minezk.nl>
Verzonden: donderdag 28 oktober 2021 15:53
Aan: 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e
 @minezk.nl>
Onderwerp: RE: graag snelle check op 1 zin

Ha 5.1.2.e

Zou je iets meer context rondom de zin kunnen plakken? Dan kunnen we ook even kijken of 'juist daarom' klopt

Groet,

5.1.2.e

Van: 5.1.2.e @minezk.nl>
Verzonden: donderdag 28 oktober 2021 15:50
Aan: 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e)

5.1.2.e @minezk.nl>

Onderwerp: graag snelle check op 1 zin

Hoi beiden,

Ben bezig met TK brief nav motie Omtzigt cs, kan ik dit opnemen (vgl's mij heb ik het uit bestaande lijn maar kan het ff niet terugvinden en collega's adviseren even bij jullie te checken):

Juist daarom vind ik het belangrijk dat het kabinet heeft ingegrepen en ervoor gekozen heeft om incidenteel de energierekening te verlagen via de tarieven en belastingvermindering. Onderstaand ga ik hier nog verder op in.

Graag zsm reactie, dank!

5.1.2.e

Van: 5.1.2.e @minfin.nl>
Verzonden: donderdag 28 oktober 2021 16:34
Aan: 5.1.2.e)
CC: 5.1.2.e)
Onderwerp: FW: Varianten
Bijlagen: AFB vervolg (002) tm FMC BtD JH.docx

Categorieën: Groene categorie

Ha,

Thanks voor de voorzet! Zie bijgevoegd onze suggesties. Met name belangrijk om echt heel duidelijk de maatvoering van de aanpassingen op te nemen in de notitie, zodat hierover geen misverstand kan ontstaan. Daarnaast leek er iets niet helemaal goed te zijn gegaan in variant 1 (zie onze tekstsuggesties).

We sturen zo meteen nog wat suggesties voor de agenda (maar begrepen dat dit niet per se voor 16.30 hoeft, toch?).

@5.1.2.e : ik bel je nog even ☺.

Groetjes 5.1.2.e

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is toegezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen. De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.
This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message. The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

Van: 5.1.2.e @minfin.nl>
Verzonden: donderdag 28 oktober 2021 16:44
Aan: 5.1.2.e)
CC: 5.1.2.e
Onderwerp: Opmerking FIN - agenda BWO gasprijzen
Bijlagen: Agenda BWO hoge gasprijzen 2 november. comm FIN.docx
Categorieën: Groene categorie

Ha 5.1.2.e ,

Zie bijgevoegd nog een kleine suggestie bij de agenda!
Fijn als jullie die alvast kunnen meenemen 😊,

Groetjes 5.1.2.e

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is toegezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen. De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.
This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message. The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

Van: 5.1.2.e @minfin.nl>
Verzonden: vrijdag 29 oktober 2021 09:53
Aan: 5.1.2.e
CC: 5.1.2.e
Onderwerp: Variant 1 - BWO 2 november
Bijlagen: Variant 1 - BWO 2 november.docx

Categorieën: Groene categorie

Ha 5.1.2.e ,

Zie bijgevoegd ons compromisvoorstel voor variant 1, inclusief doorrekening van koopkrachteffecten door SZW.

5.1.2.e berekent parallel nog even de gevolgen voor de verschillende type bedrijven en huishoudens.

Groetjes 5.1.2.e

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is toegezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen. De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.
This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message. The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

Variant 1 – BWO 2 november				
	Mutatie in 2022	Totaal	Huishoudens	Bedrijfsleven
Verhoging belastingvermindering	280,57 euro per elektriciteitsaansluiting (inclusief btw)	- € 1.886	- € 1.753	- € 133
Tariefverlaging elektriciteit 1^e schijf (EB)	-5 eurocent per kWh (excl. btw)	- € 1.203	- € 908	- € 295
Tariefverlaging elektriciteit 2^e schijf (EB)	0,859 eurocent per kWh (excl. btw)	- € 63	-	- € 63
Tariefverlaging elektriciteit 3^e schijf (EB)	0,201 eurocent per kWh (excl. btw)	- € 63	-	- € 63
Totaal - 2022		- € 3.214	- € 2.661	- € 553

Koopkrachteffecten variant 1

*Inkomenseffecten in 2022 van een stijging van de energierekening met ruim 700 euro bij gemiddeld verbruik **ná verlaging energiebelasting***

	<-5%	-5 tot -2%	-2 tot 0%	geen effect	0 tot 2%	2 tot 5%	>5%	Totaal	Mediaan	Aantal (x1000)
Inkomensgroepen										
1e (<=112% WML)	2%	13%	71%	0%	14%	0%	0%	100%	-0,8%	1.530
2e (112-179% WML)	0%	6%	81%	0%	12%	0%	0%	100%	-0,7%	1.520
3e (179-275% WML)	0%	3%	88%	0%	8%	0%	0%	100%	-0,6%	1.530
4e (275-406% WML)	0%	1%	93%	0%	5%	0%	0%	100%	-0,5%	1.520
5e (>406% WML)	0%	1%	96%	0%	3%	0%	0%	100%	-0,5%	1.520
Inkomensbron¹										
werkenden	0%	3%	89%	0%	8%	0%	0%	100%	-0,5%	4.860
uitkeringsontvangers	1%	10%	75%	0%	14%	0%	0%	100%	-0,8%	630
gepensioneerden	0%	8%	83%	0%	9%	0%	0%	100%	-0,7%	1.990
Huishoudtype										
tweeverdieners	0%	3%	94%	0%	3%	0%	0%	100%	-0,6%	3.810
alleenstaanden	1%	7%	77%	0%	15%	0%	0%	100%	-0,6%	3.450
alleenverdieners	0%	6%	90%	0%	4%	0%	0%	100%	-0,8%	360
Kinderen²										
met kinderen	0%	3%	95%	0%	2%	0%	0%	100%	-0,6%	1.730
zonder kinderen	1%	5%	84%	0%	11%	0%	0%	100%	-0,5%	3.920
Alle huishoudens	0%	5%	86%	0%	9%	0%	0%	100%	-0,6%	7.620

¹ Indeling op basis van belangrijkste inkomensbron. Bij gepensioneerden: aanvullend inkomen naast AOW

² Indeling naar kinderen op basis van aanwezigheid kinderen tot 18 jaar en exclusief gepensioneerden

Van: 5.1.2.e @minszw.nl>
Verzonden: vrijdag 29 oktober 2021 11:43
Aan: 5.1.2.e
Onderwerp: Agenda BWO hoge gasprijzen 2 november_mvg
Bijlagen: Agenda BWO hoge gasprijzen 2 november_mvg.docx

Categorieën: Groene categorie

Graag bespreekpunt 2 verwijderen. Wij nemen gewoon korte passage op in jullie brief.

Onze bijdrage bij jullie stuk volgt zsm.

Groet, 5.1.2.e

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is toegezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen. De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.
This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message. The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

Van: 5.1.2.e @minfin.nl>
Verzonden: vrijdag 29 oktober 2021 12:19
Aan: 5.1.2.e)
CC: 5.1.2.e);
5.1.2.e
Onderwerp: Input varianten - BWO stuk
Bijlagen: AFB vervolg opm FIN.docx; Excel - Varianten BWO na AFB - FIN.xlsx
Categorieën: Groene categorie

Ha 5.1.2.e

Bijgevoegd vind je twee documenten:

1. Excel-bestand met daarin jullie variant 1 getweakt op de 3214 mln. (en voor de volledigheid variant met 5 cent + variant 2).
2. Word-document met nog wat tekstsuggesties en de juiste cijfers voor variant 1.

Over een half uurtje nog even bellen?

Groetjes 5.1.2.e

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is toegezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen. De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.
This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message. The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

Van: 5.1.2.e @minszw.nl>
Verzonden: vrijdag 29 oktober 2021 12:22
Aan: 5.1.2.e)
CC: 5.1.2.e
Onderwerp: AFB vervolg_mvg
Bijlagen: AFB vervolg_mvg.docx

Categorieën: Groene categorie

Hoi 5.1.2.e ,

Hierbij onze input in het memo. Zowel uitvoerbaarheid als inkomenseffecten.

Groet, 5.1.2.e

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is toegezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen. De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.
This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message. The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

Van: 5.1.2.e
Verzonden: vrijdag 29 oktober 2021 15:01
Aan: 5.1.2.e
CC: 5.1.2.e)
Onderwerp: Mogelijke uitwerking moties AFB
Bijlagen: Bijlage_1_mogelijke_uitwerking_moties.pdf

Categorieën: Groene categorie

Ha allen,

Mogelijk hebben jullie via een ander kanaal al gehoord, maar woensdagnacht zijn tijdens de derde termijn van de AFB enkele moties ingediend die vragen om (beperkte) aanpassingen van het pakket dat het kabinet op 15 oktober heeft gepresenteerd. Gisteren hebben we met FIN/FZ gekeken hoe dat kan worden vormgegeven en daar een aantal opties voor geschetst. Zie bijgevoegd. Deze zullen ook in het komende BWO besproken worden en naar verwachting volgende week in de MR.

Bij vragen weten jullie ons te vinden

Fijn weekend alvast!

Groeten 5.1.2.e

Van: 5.1.2.e)
Verzonden: vrijdag 29 oktober 2021 15:03
Aan: 5.1.2.e)
CC: 5.1.2.e)
Onderwerp: Definitieve stukken BWO en heel veel dank!!
Bijlagen: Bijlage_1_mogelijke_uitwerking_moties.pdf;
 Agenda_BWO_hoge_gasprijzen_2_november_.pdf;
 Bijlage_2_stand_van_zaken.pdf

Ha allen,

Dit zijn ze dan de definitieve stukken voor het BWO. Heel veel dank voor alle snelle acties!

Fijn weekend!

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e

.....
 Ministerie van Economische Zaken en Klimaat
 Directie Elektriciteit
 Bezuidenhoutseweg 73 | 2594 AC | Den Haag
 .....

T +31 (0)6 5.1.2.e

Bijlage 1 mogelijke uitwerking moties

Motie D66/ CDA

verzoekt 200 miljoen euro vrij te maken door de belastingvermindering in de energiebelasting aan te passen en deze middelen toe te voegen aan het gemeentefonds zodat binnen bestaande regelingen een energietoelage kan worden gegeven aan de laagste inkomensgroepen.

Motie CU

verzoekt om de voor het mkb bedoelde middelen in het compensatiepakket in lijn met de motie Hermans te herverdelen, zodat het mkb met een hoger energieverbruik ook wordt tegemoet gekomen.

Gevolgen energierekening

Gevolgen:

- Motie D66/CDA om belastingvermindering sterk te reduceren leidt tot verslechtering mediane inkomenseffect.
- Motie CU om tarief tweede en derde schijf elektriciteit te verhogen ten koste van tarief eerste schijf leidt tot verslechtering kleine mkb (en beperkt midden inkomens).

Mogelijkheden:

- Uitvoering van beide moties zou leiden tot meer steun aan grote bedrijven en lage inkomens en gaat ten koste van middeninkomens en huishoudens met een hoger energieverbruik en het kleine MKB.
- Er zijn varianten uitgewerkt die zo dicht mogelijk blijven bij de maatvoering uit het BWO van 14 oktober.
- Op het moment dat de 200 mln. extra voor gemeente ook uit het bestaande pakket gedekt moet worden (en dus niet achter de hand was in het bestaande pakket) is het minder goed mogelijk dit te doen. Er zijn twee varianten uitgewerkt.
- In beide varianten wordt binnen het beschikbare budget van 3,2 mld. euro budget vrijgemaakt, door ten opzichte van de nota van wijziging de belastingvermindering meer te verhogen en het tarief 1^e schijf elektriciteit minder te verlagen. Daarnaast valt het belastingvoordeel voor een huishouden met een gemiddeld verbruik in 2022 iets lager uit dan 430 euro. Alleen de maatvoering verschilt:
  - In variant 1 wordt het tarief in de 2^e en 3^e schijf elektriciteit (energiebelasting) met 125 mln. euro verlaagd. Zie ook tabel 1
  - In variant 2 wordt het tarief in de 2^e en 3^e schijf elektriciteit (energiebelasting) met 46 mln. euro verlaagd. Zie ook tabel 2.
- Variant 1 sluit aan bij de oorspronkelijke maatvoering van de motie Hermans (125 mln. voor verlaging 2^e en 3^e schijf elektriciteit ODE). Variant 2 sluit aan bij de oorspronkelijke uitwerking van de motie Hermans (125 mln. verlaging energierekening bedrijven waarvan 46 mln. via 2^e en 3^e schijf, want bedrijven profiteren ook van de belastingvermindering en verlaging tarief 1^e schijf).
- Door het verschil in maatvoering wordt in variant 1 de lastenverlichting iets meer verschoven naar lage inkomens (door hogere belastingvermindering) en bedrijven met een hoger energieverbruik (door grotere verlaging tarief 2^e en 3^e schijf) dan in variant 2.
- Variant 2 blijft dicht bij de maatvoering uit de Nota van Wijziging, maar biedt minder lastenverlichting aan energie-intensieve bedrijven.
- In beide varianten gaat het om een tijdelijke wijziging alleen voor 2022. Hiermee wordt geen voorschot genomen op de invulling van het structurele bedrag van 300 miljoen euro en verder.

Tabel 1 – spreiding lastenverlichting tussen verschillende sectoren op basis van bedrijfsprofielen

Belastingdeel op de energierekening	Basispad	Voorstel Kabinet	Variant 1	Variant 2
Detailhandel non-food	€ 2.531	€ -1.069	€ -951	€ -1.033
Grootschalige bakker	€ 7.333	€ -1.069	€ -1.273	€ -1.152
Verpleeg- of verzorgingstehuis	€ 56.621	€ -1.069	€ -1.934	€ -1.396
Ziekenhuis	€ 122.524	€ -1.069	€ -2.871	€ -1.742
Voortgezet (speciaal) onderwijs	€ 34.615	€ -1.069	€ -1.652	€ -1.292
Fitness	€ 5.842	€ -1.069	€ -1.111	€ -1.092
Glastuinbouw zonder wkk	€ 30.943	€ -1.069	€ -1.863	€ -1.370
Grootschalige logistiek met koeling	€ 98.532	€ -1.069	€ -5.335	€ -2.652
Overige landbouw	€ 2.461	€ -1.069	€ -934	€ -1.027
Zuivelindustrie	€ 422.061	€ -1.069	€ -12.131	€ -5.161
Papierindustrie	€ 354.736	€ -1.069	€ -11.583	€ -4.959

* op basis van het mediaan energieverbruik van sectoren, behalve voor de industrieprofielen. Vanwege beperkte databeschikbaarheid wordt het gemiddelde energieverbruik van bedrijven in de sectoren papierindustrie en zuivelindustrie gebruikt voor bedrijven met 20 tot 200 werknemers (CBS).

Tabel 1 toont aan dat variant 1 meer lastenverlichting biedt aan sectoren met een hoger energieverbruik ten opzichte van het voorstel van het kabinet en variant 2. Tabel 2 toont aan dat variant 1 ook leidt tot een sterkere lastenverschuiving binnen bedrijfssectoren, van kleine bedrijven met relatief laag energieverbruik naar bedrijven met een hoger energieverbruik.

Tabel 2 – spreiding lastenverlichting binnen bakkersbedrijven op basis van de spreiding in het energieverbruik binnen de sector

Belastingdeel op de energierekening	Basispad	Voorstel Kabinet	Variant 1	Variant 2
Kleinschalige bakker	€ 569	€ -780	€ -696	€ -753
Grootschalige bakker (mediaan energieverbruik)	€ 7.333	€ -1.069	€ -1.273	€ -1.152
Industriële bakker	€ 22.695	€ -1.069	€ -1.545	€ -1.253

Tabel 3 toont aan dat een huishouden met gemiddeld energieverbruik in variant 1 en 2 iets minder compensatie ontvangen, waarbij er in variant 1 meer verschuiving is van huishoudens met hoger energieverbruik naar huishoudens met lager energieverbruik dan in variant 2. Dit komt doordat de belastingvermindering verder verhoogd wordt in variant 1 en het tarief op elektriciteit in schijf 1 minder verlaagd wordt. Hierdoor leidt variant 2 tot meer lastenverlichting bij middeninkomens met hoger energieverbruik ten opzichte van variant 1. Over het algemeen is de spreiding van de lastenverdeling in variant 2 vergelijkbaarder met het voorstel van het kabinet dan de spreiding van de lastenverdeling in variant 1.

Tabel 3 – spreiding lastenverlichting tussen verschillende huishoudens op basis van huishoudprofielen

Belastingdeel op de energierekening	Basispad	Voorstel Kabinet	Variant 1	Variant 2
<i>Huishouden met een gemiddeld energieverbruik (2022)</i>	€ 430	€ -430	€ -422	€ -427
Appartement, eenpersoons, klein (<100m ²), nieuw (1992 of later)	€ 19	€ -361	€ -368	€ -362
Appartement, eenpersoons, klein, oud (voor 1992)	€ 109	€ -359	€ -366	€ -361
Appartement, meerpersoons, klein, oud	€ 314	€ -420	€ -414	€ -417
Geschakelde woning, eenpersoons, klein, oud	€ 255	€ -371	€ -376	€ -371
Geschakelde woning, eenpersoons, middel (100-150m ²), oud	€ 403	€ -396	€ -395	€ -395
Geschakelde woning, meerpersoons, klein, oud	€ 510	€ -463	€ -448	€ -458
Geschakelde woning, meerpersoons, middel, nieuw	€ 504	€ -503	€ -479	€ -494
Geschakelde woning, meerpersoons, middel, oud	€ 653	€ -498	€ -475	€ -490
Geschakelde woning, meerpersoons, groot (150m ² of meer), oud	€ 1.043	€ -556	€ -520	€ -544
Vrijstaande woning, meerpersoons, groot, oud	€ 1.382	€ -606	€ -560	€ -591

Technische uitwerking varianten

Tabel 4 – variant 1 – 125 mln. verlaging 2e en 3e schijf elektriciteit				
	Mutatie in 2022	Totaal	Huishoudens	Bedrijfsleven
Verhoging belastingvermindering	265 euro per elektriciteitsaansluiting (inclusief btw)	€ - 1.781	€ - 1.656	€ - 126
Tariefverlaging elektriciteit 1^e schijf (EB)	-5,436 eurocent per kWh (excl. btw)	€ - 1.308	€ - 987	€ - 321
Tariefverlaging elektriciteit 2^e schijf (EB)	0,859 eurocent per kWh (excl. btw)	€ - 63	-	€ - 63
Tariefverlaging elektriciteit 3^e schijf (EB)	0,201 eurocent per kWh (excl. btw)	€ - 63	-	€ - 63
Totaal - 2022		€ - 3.214	€ - 2.643	€ - 571

Tabel 5 – variant 2 – 46 mln. verlaging 2e en 3e schijf elektriciteit				
	Mutatie in 2022	Totaal	Huishoudens	Bedrijfsleven
Verhoging belastingvermindering	240 euro per elektriciteitsaansluiting (incl. btw)	€ - 1.613	€ - 1.499	€ - 114
Tariefverlaging elektriciteit 1^e schijf (EB)	6,467 eurocent per kWh (excl. btw)	€ - 1.556	€ - 1.175	€ - 381
Tariefverlaging elektriciteit 2^e schijf (EB)	0,318 eurocent per kWh (excl. btw)	€ - 23	-	€ - 23
Tariefverlaging elektriciteit 3^e schijf (EB)	0,074 eurocent per kWh (excl. btw)	€ - 23	-	€ - 23
Totaal - 2022		€ - 3.215	€ - 2.674	€ - 542

De gepresenteerde lastenverlichting heeft betrekking op de maatregelen binnen de energiebelastingen en neemt de additionele middelen die nu worden vrijgemaakt in de vorm van een energietoelage (of andere vorm van compensatie) voor de meest kwetsbare huishoudens met niet mee. Hierdoor zal in variant 1 als 2 de totale lastenverlichting van huishoudens met 200 miljoen hoger uitvallen.

Uitvoering extra ondersteuning via gemeente

- De motie van D66/CDA verzoekt om samen met de VNG en gemeentes te onderzoeken hoe gemeentes aan huishoudens met lage inkomens die door de hoge energieprijzen in de problemen komen binnen de bestaande regelingen een energietoelage kunnen toekennen. Daarbij vraagt de motie de energietoelage breed onder de aandacht te brengen bij de mensen die hier een beroep op kunnen doen.
- De staatssecretaris van SZW is al in overleg met de VNG en gemeentes. De VNG deelt de urgentie. Inzet is om aan te sluiten bij bestaande regelingen om huishoudens financieel te ondersteunen wanneer zij door een hogere energierekening in de problemen komen. Een nieuw maatwerkloket of compensatie via de bijzondere bijstand bij gemeentes is complex en arbeidsintensief en daarmee op relatief korte termijn niet uitvoerbaar. Gemeenten kunnen immers niet een plotselinge toestroom van honderdduizenden huishoudens aan, waarvan zij zaken als het inkomen en het energieverbruik moeten toetsen.
- Een ambtelijke werkgroep - met daarin vertegenwoordigers van VNG, gemeenten en het ministerie van SZW - onderzoekt opties binnen het bestaande gemeentelijke instrumentarium. Daarbij wordt momenteel gedacht aan opties zoals een vaste financiële tegemoetkoming voor mensen met een uitkering op basis van de Participatiewet, aansluiten bij de groep huishoudens die zich meldt voor een voucher voor energiebesparende producten (BZK regeling), aansluiten bij de vroegsignalering (gemeenten ontvangen via deze weg signalen van huishoudens die hun energierekening en/of huur niet tijdig betalen), of compensatie van kosten via de bijzondere bijstand.¹ Deze ideeën zijn nog in een zeer vroeg stadium.
- Dergelijke opties worden onderzocht op haalbaarheid en uitvoerbaarheid. Daarbij is een deadline van 1 december afgesproken met VNG en gemeentes.

Inkomenseffecten varianten

- Onderstaande tabellen presenteren de inkomenseffecten van de varianten 1 en 2 en het huidige voorstel van het kabinet (de genoemde bedragen zijn exclusief btw).
- De effecten van de varianten komen overeen met het huidige voorstel van het kabinet. Wel geeft de schuif van het tarief eerste schijf naar vermindering energiebelasting (en hogere schijven energiebelasting) iets grotere spreiding van de negatieve effecten in lagere inkomensgroepen. Ook stijgt in variant 1 het percentage huishoudens met een positief inkomenseffect (dus variant leidt tot iets groter deadweight-loss).

Variant 1 (Energiebelasting elektriciteit 1e schijf -5,445 cent en vermindering energiebelasting + €219:

	<-5%	-5 tot -2%	-2 tot 0%	geen effect	0 tot 2%	2 tot 5%	>5%	Totaal	Mediaan	Aantal (x1000)
Inkomensgroepen										
1e (<=112% WML)	2%	13%	72%	0%	13%	0%	0%	100%	-0,8%	1.530
2e (112-179% WML)	0%	6%	82%	0%	11%	0%	0%	100%	-0,7%	1.520
3e (179-275% WML)	0%	3%	89%	0%	8%	0%	0%	100%	-0,6%	1.530
4e (275-406% WML)	0%	1%	94%	0%	5%	0%	0%	100%	-0,5%	1.520
5e (>406% WML)	0%	1%	97%	0%	3%	0%	0%	100%	-0,5%	1.520
Inkomensbron¹										
werkkenden	0%	3%	89%	0%	7%	0%	0%	100%	-0,5%	4.860
uitkeringsontvangers	1%	10%	76%	0%	13%	0%	0%	100%	-0,8%	630
gepensioneerden	0%	8%	83%	0%	9%	0%	0%	100%	-0,8%	1.990
Huishoudtype										
tweeverdieners	0%	3%	94%	0%	3%	0%	0%	100%	-0,6%	3.810

¹ Deze voorlopige genoemde opties zijn genoemd door de VNG maar nog niet afgestemd met hun achterban.

alleenstaanden	1%	8%	78%	0%	14%	0%	0%	100%	-0,6%	3.450
alleenverdieners	0%	6%	90%	0%	4%	0%	0%	100%	-0,8%	360
Kinderen²										
met kinderen	0%	3%	95%	0%	2%	0%	0%	100%	-0,6%	1.730
zonder kinderen	1%	5%	84%	0%	10%	0%	0%	100%	-0,5%	3.920
Alle huishoudens	0%	5%	87%	0%	8%	0%	0%	100%	-0,6%	7.620

¹ Indeling op basis van belangrijkste inkomensbron. Bij gepensioneerden: aanvullend inkomen naast AOW

² Indeling naar kinderen op basis van aanwezigheid kinderen tot 18 jaar en exclusief

Variant 2 (Energiebelasting elektriciteit 1e schijf -6,467 cent en vermindering energiebelasting + €198,35):

	<-5%	-5 tot -2%	-2 tot 0%	geen effect	0 tot 2%	2 tot 5%	>5%	Totaal	Mediaan	Aantal (x1000)
Inkomensgroepen										
1e (<=112% WML)	2%	13%	73%	0%	12%	0%	0%	100%	-0,8%	1.530
2e (112-179%)	0%	6%	83%	0%	10%	0%	0%	100%	-0,7%	1.520
3e (179-275%)	0%	3%	90%	0%	7%	0%	0%	100%	-0,6%	1.530
4e (275-406%)	0%	1%	94%	0%	5%	0%	0%	100%	-0,5%	1.520
5e (>406% WML)	0%	1%	97%	0%	2%	0%	0%	100%	-0,5%	1.520
Inkomensbron¹										
werkenden	0%	3%	90%	0%	7%	0%	0%	100%	-0,5%	4.860
uitkeringsontvanger	1%	10%	78%	0%	12%	0%	0%	100%	-0,8%	630
gepensioneerden	0%	8%	84%	0%	8%	0%	0%	100%	-0,8%	1.990
Huishoudtype										
tweeverdieners	0%	3%	94%	0%	3%	0%	0%	100%	-0,6%	3.810
alleenstaanden	1%	7%	79%	0%	12%	0%	0%	100%	-0,6%	3.450
alleenverdieners	0%	5%	90%	0%	4%	0%	0%	100%	-0,7%	360
Kinderen²										
met kinderen	0%	2%	95%	0%	2%	0%	0%	100%	-0,6%	1.730
zonder kinderen	1%	5%	85%	0%	9%	0%	0%	100%	-0,5%	3.920
Alle huishoudens	0%	5%	87%	0%	7%	0%	0%	100%	-0,6%	7.620

¹ Indeling op basis van belangrijkste inkomensbron. Bij gepensioneerden: aanvullend inkomen naast AOW

² Indeling naar kinderen op basis van aanwezigheid kinderen tot 18 jaar en exclusief

Voorstel kabinet 15-10 (Energiebelasting elektriciteit 1e schijf -6,933 cent en vermindering energiebelasting + €190,08):

	<-5%	-5 tot -2%	-2 tot 0%	geen	0 tot 2%	2 tot 5%	>5%	Totaal	Mediaan	Aantal
Inkomensgroepen										
1e (<=112% WML)	1%	13%	73%	0%	12%	0%	0%	100%	-0,8%	1.530
2e (112-179% WML)	0%	6%	84%	0%	10%	0%	0%	100%	-0,7%	1.520
3e (179-275% WML)	0%	3%	90%	0%	7%	0%	0%	100%	-0,6%	1.530
4e (275-406% WML)	0%	1%	94%	0%	5%	0%	0%	100%	-0,5%	1.520
5e (>406% WML)	0%	1%	97%	0%	3%	0%	0%	100%	-0,5%	1.520
Inkomensbron¹										
werkenden	0%	3%	90%	0%	6%	0%	0%	100%	-0,5%	4.860
uitkeringsontvangers	1%	9%	78%	0%	12%	0%	0%	100%	-0,8%	630
gepensioneerden	0%	8%	84%	0%	8%	0%	0%	100%	-0,8%	1.990
Huishoudtype										
tweeverdieners	0%	2%	94%	0%	3%	0%	0%	100%	-0,6%	3.810

alleenstaanden	1%	7%	80%	0%	12%	0%	0%	100%	-0,6%	3.450
alleenverdieners	0%	5%	91%	0%	4%	0%	0%	100%	-0,7%	360
Kinderen²										
met kinderen	0%	2%	96%	0%	2%	0%	0%	100%	-0,6%	1.730
zonder kinderen	1%	5%	86%	0%	9%	0%	0%	100%	-0,5%	3.920
Alle huishoudens	0%	5%	88%	0%	7%	0%	0%	100%	-0,6%	7.620

¹ Indeling op basis van belangrijkste inkomensbron. Bij gepensioneerden: aanvullend inkomen naast AOW

² Indeling naar kinderen op basis van aanwezigheid kinderen tot 18 jaar en exclusief

agenda

Omschrijving

BWO hoge gasprijzen 2 november

Vergaderdatum en -tijd

2 november 2021, 09.30 uur - 10.00 uur

Locatie

AZ

Vergaderpunten

Agendapunt 1: Terugblik AFB(FIN en EZK)

- SFIN en SEZK kunnen mondeling een korte terugkoppeling van de AFB geven
- Twee moties die zijn ingediend zijn goed om te bespreken:
  - Motie D66/CDA die verzoekt 200 miljoen euro vrij te maken door de belastingvermindering in de energiebelasting aan te passen en deze middelen toe te voegen aan het gemeentefonds zodat binnen bestaande regelingen een energietoelage kan worden gegeven aan de laagste inkomensgroepen.
  - Motie CU/SGP die verzoekt om de voor het mkb bedoelde middelen in het compensatiepakket in lijn met de motie Hermans te herverdelen, zodat het mkb met een hoger energieverbruik ook wordt tegemoet gekomen.
- Besluitvorming over deze moties is op korte termijn benodigd met oog op plenaire behandeling van belastingplan op 9 en 10 november. Daarnaast hebben de energieleveranciers aangegeven de voorschotten voor consumenten te kunnen aanpassen op het moment dat er overeenstemming is over de belastingtarieven.
- In bijlage 1 wordt aangegeven op welke wijze invulling kan worden gegeven aan de moties.
- Voorgesteld wordt om na besluitvorming in de MR de Kamer te informeren over invulling van beide moties.

Bespreekpunten: Welke invulling van de twee genoemde moties wordt voorgesteld voor besluitvorming in de MR van 5 november?

- Hoe wilt u omgaan met de motie D66/CDA?
- Wilt u invullingen geven aan de motie CU/SGP? En zo ja, met welke variant (zie bijlage 1)?

Agendapunt 2: Update situatie gasmarkt (EZK)

- In bijlage 2 is een overzicht opgenomen van de stand van zaken met betrekking tot de situatie rondom energieleveranciers, leveringszekerheid, de gesprekken op Europese niveau, de warmtetarieven en de situatie rondom bedrijven.

Agendapunt 3: Frequentie en voorraadagenda BWO (EZK)

- In het afgelopen BWO is afgesproken de komende maanden een vinger aan de pols te houden als het gaat om de ontwikkeling van de gasprijzen en de gevolgen hiervan voor de betaalbaarheid en leveringszekerheid.
- Daarnaast is een aantal vervolgacties afgesproken.
- Om invulling aan beide punten te geven wordt voorgesteld het BWO 1 keer in de vier weken plaats te laten vinden. De ambtelijke taskforce komt om de twee weken bij een.

Voorraadagenda BWO

Datum	Onderwerp
30 november	Uitwerking bijsturing gedurende 2022 Update verwachting leveringstarieven januari
21 december	Resultaten van onderzoeken ENTSG en Aurora over leveringszekerheid
23 januari	
Nog te bepalen	Update situatie bedrijven Verdere uitwerking motie Hermans vanaf 2023

Bespreekpunt: Stemt het BWO in met de voorgestelde frequentie en voorraadagenda?

Van: 5.1.2.e)
Verzonden: maandag 1 november 2021 10:51
Aan: 5.1.2.e)
CC: 5.1.2.e
Onderwerp: RE: opzet voor nota voorbereiding

Categorieën: Groene categorie

Ho 5.1.2.e,

Dank voor je suggesties. Er is iets niet helemaal goed gegaan in de nota; variant 1 en 2 zijn daar omgewisseld. Variant 2 sluit dus beter aan bij de kabinetsvariant, dit hebben we nog even benoemd. Verder je passage over dekking overgenomen, is inderdaad wat explicieter zo!

Vorige keer was 5.1.2.e erbij vanuit CU, ik verwacht dat dat nu ook zo zal zijn.

Groet,
 5.1.2.e

Van: 5.1.2.e @minezk.nl>
Verzonden: maandag 1 november 2021 10:07
Aan: 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e
 @minezk.nl>
CC: 5.1.2.e @minezk.nl>
Onderwerp: RE: opzet voor nota voorbereiding

Ha 5.1.2.e,

Geven we geen advies op een variant (lijkt nu politieke weging te zijn)? Zou me voor kunnen stellen dat je variant 1 adviseert omdat deze dichter bij de kabinetsvariant blijft?

Moet er een besluit op dekking volgen uit dit BWO? Want de vraag naar een besluit daarop komt niet zo helder naar voren in de annotatie. Misschien een aparte bullet langs de lijnen: 5.2.1

Wie van CU sluit aan bij BWO?

Gr., 5.1.2.e

Van: 5.1.2.e @minezk.nl>
Verzonden: maandag 1 november 2021 09:20
Aan: 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e
 @minezk.nl>
CC: 5.1.2.e @minezk.nl>
Onderwerp: RE: opzet voor nota voorbereiding

Ha 5.1.2.e

Veel dank! Zie bijgevoegd een iets uitgebreider advies.

5.1.2.e) van jullie kant nog aanvullingen?

Dan kan hij de lijn weer in

Groeten 5.1.2.e

Van: 5.1.2.e <5.1.2.e@minezk.nl>

Verzonden: vrijdag 29 oktober 2021 13:06

Aan: 5.1.2.e <5.1.2.e@minezk.nl>

CC: 5.1.2.e <5.1.2.e@minezk.nl>

Onderwerp: opzet voor nota voorbereiding

Ha 5.1.2.e

Hierbij de opzet voor de nota ter voorbereiding van het BWO.

Ik zal alle andere stukken (de meest recente versies) in Domus hangen alvast

Top als je hier maandag vroeg naar kunt kijken

Groet,

5 1 2.e

Van: 5.1.2.e
Verzonden: maandag 1 november 2021 12:23
Aan: 5.1.2.e
CC: 5.1.2.e
Onderwerp: DOMUS-21268538-v4-Voorbereiding_BWO_hoge_gasprijzen_2_november
Bijlagen: DOMUS-21268538-v4-Voorbereiding_BWO_hoge_gasprijzen_2_november.docx

Categorieën: Groene categorie

Ha5.1.2.e

Zie nog een paar suggesties. Met name toevoegen dat de varianten materieel weinig voorstellen en dus ook geen soelaas bieden voor bedrijven die echt in de problemen zitten. Lijkt me goed dat bewindspersonen dat ook weten en geen wonderen verwachten.

Groet,

5 1 2.e

Van: 5.1.2.e)
Verzonden: woensdag 3 november 2021 11:55
Aan: 5.1.2.e)
CC: 5.1.2.e);
 5.1.2.e
Onderwerp: RE: Verslag BWO hoge gasprijzen 2 november

Categorieën: Groene categorie

Hoi,

We hebben zojuist met CU gebeld over de variant. Daar zijn we uit. We ronden nu de stukken met FIN af. Met Stas besproken dat we zorgen voor een korte Kamerbrief. Die krijgt ze dan vandaag samen met de nota van wijziging. Die laatste kijken wij goed om mee, hoeft ze niet perse te lezen. Dan kan FIN het setje morgen aanleveren bij AZ. Daarover zijn inderdaad afspraken gemaakt.

Voorbespreking MR is niet echt nodig, dus dat komt denk goed. We maken morgen dan nog iets van een redeneerlijn die ze na de MR kunnen gebruiken voor eventuele vragen, maar die kan morgen dan mee.

Voor jullie zo oke?

Het is een beetje goochelen, maar het komt denk goed

Groeten 5.1.2.e

Van: 5.1.2.e @minezk.nl>
Verzonden: woensdag 3 november 2021 11:51
Aan: 5.1.2.e minezk.nl>; 5.1.2.e
 @minezk.nl>
CC: 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e
 @minezk.nl>; 5.1.2.e
 @minezk.nl>
Onderwerp: RE: Verslag BWO hoge gasprijzen 2 november

Ha 5.1.2.e ,

Even en marge van alle drukte voor de begrotingsbehandeling: wat is de planning voor agendering MR a.s. vrijdag? Agendeert FIN de Kamerbrief en Nota van Wijziging? Volgens mij accepteert AZ alleen vandaag nog stukken ter agendering, ik weet niet of jullie contact met AZ hebben hierover? En wat is de planning om aan Minister en Staatssecretaris voor te leggen? Met het oog op de begrotingsbehandeling gaat er voor de Stas vandaag geen tas, wel morgen, maar eventueel kunnen we nog iets meegeven, zeker als het haar akkoord moet hebben voordat dit op de MR komt. We hebben morgen met de 2^e termijn begrotingsbehandeling ook geen rek voor iets van een voorbespreking. Ik hoor het graag!

Vriendelijke groeten,

5.1.2.e

5.1.2.e

.....
Ministerie van Economische Zaken en Klimaat

Directie Bureau Bestuursraad
Bezuidenhoutseweg 73 | 2594 AC | Den Haag
Postbus 20401 | 2500 EK | Den Haag
.....

T: 06 5.1.2.e
5.1.2.e [@minezk.nl](mailto:5.1.2.e@minezk.nl)

Van: 5.1.2.e [@minezk.nl](mailto:5.1.2.e@minezk.nl)>

Verzonden: woensdag 3 november 2021 11:46

Aan: 5.1.2.e [@minezk.nl](mailto:5.1.2.e@minezk.nl)>; 5.1.2.e
[@minezk.nl](mailto:5.1.2.e@minezk.nl)>; 5.1.2.e
[@minezk.nl](mailto:5.1.2.e@minezk.nl)>; 5.1.2.e [@minezk.nl](mailto:5.1.2.e@minezk.nl)>;
5.1.2.e [@minezk.nl](mailto:5.1.2.e@minezk.nl)>; 5.1.2.e
[@minezk.nl](mailto:5.1.2.e@minezk.nl)>; 5.1.2.e [@minezk.nl](mailto:5.1.2.e@minezk.nl)>; 5.1.2.e
[@minezk.nl](mailto:5.1.2.e@minezk.nl)>; 5.1.2.e [@minezk.nl](mailto:5.1.2.e@minezk.nl)>; 5.1.2.e
[@minezk.nl](mailto:5.1.2.e@minezk.nl)>

CC: 5.1.2.e [@minezk.nl](mailto:5.1.2.e@minezk.nl)>; 5.1.2.e
[@minezk.nl](mailto:5.1.2.e@minezk.nl) 5.1.2.e [@minezk.nl](mailto:5.1.2.e@minezk.nl)>; 5.1.2.e
[@minezk.nl](mailto:5.1.2.e@minezk.nl)>

Onderwerp: RE: Verslag BWO hoge gasprijzen 2 november

Dank en helder. Oktober in de voorlaatste alinea zal wel november zijn denk ik...

Verzonden vanuit [Mail](#) voor Windows

Van: 5.1.2.e

Verzonden: dinsdag 2 november 2021 18:01

Aan: 5.1.2.e

CC: 5.1.2.e

Onderwerp: Verslag BWO hoge gasprijzen 2 november

Beste allen,

Hierbij een verslag van het BWO van vandaag over de hoge gasprijzen.

We bereiden met Financiën een Kamerbrief en nota van wijziging voor in aanloop naar de MR van aanstaande vrijdag. Deze stukken proberen we morgen bij de bewindspersonen voor te leggen.

Met vriendelijke groet,

5 1 2.e

Van: 5.1.2.e)
Verzonden: woensdag 3 november 2021 15:26
Aan: 5.1.2.e
CC: 5.1.2.e
Onderwerp: RE: Kamerbrief NvW energiebelasting - 03-11-2021 definitief
Bijlagen: Kamerbrief NvW energiebelasting - 03-11-2021 definitief.docx
Categorieën: Groene categorie

Hoi 5.1.2.e

We hebben hier nog kort naar gekeken en willen nog een kleine aanpassing vragen ondanks dat deze al in de lijn zit. Kunnen we de **424 euro lastenverlichting** (incl. btw en incl. indexatie) voor een huishouden met gemiddeld energieverbruik uit de kamerbrief vervangen door **422 euro lastenverlichting** (incl. btw en excl. indexatie)? Dat is namelijk consistent met de eerdere communicatie over de 430 euro (incl. btw en excl. indexatie) en de tabellen in de NvW. 5.2.1

Ik heb hem aangepast in de bijlage, hoor het graag als jullie hier vragen of aanvullingen bij hebben.

Groeten,

5 1 2 e

Van: 5.1.2.e @minfin.nl>
Verzonden: woensdag 3 november 2021 13:47
Aan: 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e @minszw.nl>; 5.1.2.e @minszw.nl>; 5.1.2.e @minezk.nl>
CC: 5.1.2.e @minfin.nl>; 5.1.2.e @minfin.nl>; 5.1.2.e @minfin.nl>
Onderwerp: Kamerbrief NvW energiebelasting - 03-11-2021 definitief

Ha,

Zie bijgevoegd de nieuwe versie van de Kamerbrief. Tenzij jullie nog nabranders hebben, kan deze versie bij EZK en FIN de lijn in ☺.

Definitieve versie NvW volgt zo meteen,

Groetjes 5.1.2.e

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is toegezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen. De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message. The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

Van: 5.1.2.e)
Verzonden: woensdag 3 november 2021 15:30
Aan: 5.1.2.e
CC: 5.1.2.e
Onderwerp: RE: Kamerbrief NvW energiebelasting - 03-11-2021 definitief
Bijlagen: DOMUS-21272016-v2-Kamerbrief_NvW_energiebelasting_-_03-11-2021_definitief wijzigingen.docx
Categorieën: Groene categorie

Ha 5.1.2.e ,

Voor de zekerheid in geel hierbij de wijzigingen die wij hebben doorgevoerd!

Groet,
5 1 2.e

Van: 5.1.2.e @minfin.nl>
Verzonden: woensdag 3 november 2021 15:28
Aan: 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e @minszw.nl>; 5.1.2.e @minszw.nl>; 5.1.2.e @minezk.nl>
CC: 5.1.2.e @minfin.nl>; 5.1.2.e @minfin.nl>; 5.1.2.e @minfin.nl>
Onderwerp: RE: Kamerbrief NvW energiebelasting - 03-11-2021 definitief

Ha 5.1.2.e

Prima, zal het aanpassen! 5. .2.e en ik zaten er inderdaad ook mee te worstelen,

Groetjes 5.1.2.e

Van: 5.1.2.e @minezk.nl>
Verzonden: woensdag 3 november 2021 15:26
Aan: 5.1.2.e @minfin 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e @minszw.nl>; 5.1.2.e @minszw.nl>; 5.1.2.e @minezk.nl>
CC: 5.1.2.e @minfin.nl>; 5.1.2.e @minfin.nl>; 5.1.2.e @minfin.nl>
Onderwerp: RE: Kamerbrief NvW energiebelasting - 03-11-2021 definitief

Ho 5.1.2.e

We hebben hier nog kort naar gekeken en willen nog een kleine aanpassing vragen ondanks dat deze al in de lijn zit. Kunnen we de **424 euro lastenverlichting** (incl. btw en incl. indexatie) voor een huishouden met gemiddeld energieverbruik uit de kamerbrief vervangen door **422 euro lastenverlichting** (incl. btw en excl. indexatie)? Dat is namelijk consistent met de eerdere

communicatie over de 430 euro (incl. btw en excl. indexatie) en de tabellen in de NvW. 5.2.1
[redacted]
[redacted]
[redacted] 😊

Ik heb hem aangepast in de bijlage, hoor het graag als jullie hier vragen of aanvullingen bij hebben.

Groeten,

5.1.2.e

Van: 5.1.2.e [redacted] <[\[redacted\]@minfin.nl](mailto:[redacted]@minfin.nl)>
Verzonden: woensdag 3 november 2021 13:47
Aan: 5.1.2.e [redacted] <[\[redacted\]@minezk.nl](mailto:[redacted]@minezk.nl)>; 5.1.2.e [redacted] <[\[redacted\]@minezk.nl](mailto:[redacted]@minezk.nl)>; 5.1.2.e [redacted] <[\[redacted\]@minszw.nl](mailto:[redacted]@minszw.nl)>; 5.1.2.e [redacted] <[\[redacted\]@minszw.nl](mailto:[redacted]@minszw.nl)>; 5.1.2.e [redacted] <[\[redacted\]@minezk.nl](mailto:[redacted]@minezk.nl)>
CC: 5.1.2.e [redacted] <[\[redacted\]@minfin.nl](mailto:[redacted]@minfin.nl)>; 5.1.2.e [redacted] <[\[redacted\]@minfin.nl](mailto:[redacted]@minfin.nl)>; 5.1.2.e [redacted] <[\[redacted\]@minfin.nl](mailto:[redacted]@minfin.nl)>
Onderwerp: Kamerbrief NvW energiebelasting - 03-11-2021 definitief

Ha,

Zie bijgevoegd de nieuwe versie van de Kamerbrief. Tenzij jullie nog nabranders hebben, kan deze versie bij EZK en FIN de lijn in ☺.

Definitieve versie NvW volgt zo meteen,

Groetjes 5.1.2.e

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is toegezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen. De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.
This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message. The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is gezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen.

De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message.

The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is toegezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen. De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.
This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by

Van: 5.1.2.e
Verzonden: woensdag 3 november 2021 17:36
Aan: 5.1.2.e
CC: 5.1.2.e
Onderwerp: RE: Definitieve versie - NvW en Kamerbrief
Bijlagen: Kamerbrief NvW energiebelasting - 03-11-2021 definitief 2.0.docx
Categorieën: Groene categorie

Hoi 5.1.2.e

Nog een paar kleine aanpassingen zodat de kamerbrief en NvW dezelfde teksten hanteren en een paar schoonheidsdingetjes 😊

Groeten,
5.1.2.e

Van: 5.1.2.e @minfin.nl>
Verzonden: woensdag 3 november 2021 16:37
Aan: 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e @minszw.nl>; 5.1.2.e @minszw.nl>
CC: 5.1.2.e @minfin.nl>; 5.1.2.e @minfin.nl>; 5.1.2.e @minfin.nl>
Onderwerp: Definitieve versie - NvW en Kamerbrief

Ha,

Zie bijgevoegd de definitieve versie van de Kamerbrief en NvW!

@5.1.2.e: heb de zin over dekking nog wat aangepast, hopelijk zo akkoord voor jullie.

Groetjes 5.1.2.e

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is toegezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen. De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.
 This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message. The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

Van: 5.1.2.e
Verzonden: donderdag 4 november 2021 14:21
Aan: 5.1.2.e
 @minszw.nl'; 5.1.2.e minaz.nl'; 5.1.2.e
 5.1.2.e
CC: 5.1.2.e
Onderwerp: RE: Terugkoppeling BWO hoge gasprijzen

Beste allen,

Inmiddels heeft er in navolging van het BWO overleg plaatsgevonden met de indiener van de motie (CU) en daaruit volgt een voorkeur voor invulling van de motie.

Binnen het bestaande incidentele pakket van 3,2 miljard voor 2022 wordt 125 miljoen vrijgemaakt voor verlaging van de 2^e en 3^e schijf elektriciteit (in lijn met motie Hermans). Dit wordt gedaan door ten opzichte van het oorspronkelijke voorstel van het kabinet de belastingvermindering meer te verhogen en het tarief in de 1^e schijf elektriciteit minder te verlagen.

Dit resulteert in de volgende wijzigingen:

- o De belastingvermindering wordt met 219,01 euro (265 euro incl. btw) verhoogd.
- o Het tarief in de 1^e schijf elektriciteit wordt met 5,436 cent (excl. btw) verlaagd.
- o De tarieven in de 2^e en 3^e schijf elektriciteit worden met respectievelijk 0,859 cent (excl. btw) en 0,201 cent (excl. btw) verlaagd.

Dit ligt morgen voor in de MR.

Groet,
5.1.2.e

Van: 5.1.2.e
Verzonden: dinsdag 2 november 2021 18:07
Aan: 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e
 @minfin.nl>; 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e
 @minezk.nl>; 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e
 minezk.nl>; 5.1.2.e @minezk.nl>;
 5.1.2.e @minszw.nl 5.1.2.e @minszw.nl>; 5.1.2.e @minaz 5.1.2.e minaz.nl>; 5.1.2.e
 @minezk.nl>; 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e
 @minInv.nl>; 5.1.2.e @minezk.nl>
CC: 5.1.2.e @minezk.nl>
Onderwerp: Terugkoppeling BWO hoge gasprijzen

Beste allen,

Zie bijgaand het verslag van het BWO over de hoge gasprijzen vandaag.

We werken deze week aan een Kamerbrief en nota van wijziging voor in de MR van aanstaande vrijdag.

We horen het graag als jullie hier nog vragen bij hebben.

Met vriendelijke groet,
5.1.2.e